NC CONSULTING
Pénzügyi és Üzleti Tanácsadó Kft.

AZ NC CONSULTING KFT. JELENTÉSE

FÓT VÁROS ÖNKORMÁNYZATA 2013-2014. ÉVEKRE VONATKOZÓ ÁTVILÁGÍTÁSÁRÓL

Budapest, 2016. november 14.

1. Átdolgozott jelentés: 2017. január 15.
2. Átdolgozott jelentés: 2017. január 20.

Tartalomjegyzék

1. Jelentés Fót Város Önkormányzata 2013-2014. évekre vonatkozó átvilágításáról – Vezetői összefoglaló 7
   1.1. Előzmények 7
   1.2. Munkamódszer 7
   1.3. A szerkesztés elvei 8
   1.4. Fóti Közös Önkormányzati Hivatal 8
   1.5. Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet 9
   1.6. Apponyi Franciska Óvoda 10
   1.7. Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde 11
   1.8. Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ 12
   1.9. Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény 13
   1.10. Beruházások, fejlesztések 15
   1.11. Településrendezési eszközök, tervek 16
   1.12. A pénztartalékok megképződése, menedzselése 16
   1.13. Az éves előirányzatok teljesülése 18
   1.14. A vagyoni helyzet elemzése 19
   1.15. A peresített ügyek értékelése 20
   1.16. Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. 23
   1.17. Külső vizsgálatok 24
   1.18. A kijelölt feladatoktól független megállapítások 25
2. Fóti Közös Önkormányzati Hivatal 27
   2.1. Előzmények, munkamódszer 27
   2.2. Szervezeti és Működési Szabályzat 27
   2.3. A Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata 28
   2.4. Az FKÖH SZMSZ létszám előírásának elemzése 31
   2.5. A tényleges létszám és a normatíva összevetése 36
   2.6. A Hivatal árbevétele 37
   2.7. Személyi költségek 38
   2.8. A dologi kiadások elemzése 39
   2.9. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése 41
   2.10. Épület-ellátottság, beruházások 41
   2.11. A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása 41
   2.12. Összefoglalás, javaslatok 43
3. Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet 44
   3.1. Előzmények, munkamódszer 44
   3.2. Azonosító adatok 44
   3.3. A szakmai tevékenység bemutatása 46

3.4. A vagyon bemutatása, likviditás 48
3.5. Bevételek alakulása....49
3.6. Kiadások értékelése 50
3.7. Az élőmunka hatékonyság értékelése....57
3.8. Épület-ellátottság, beruházások 60
3.9. A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása.60
3.10. Összefoglalás, javaslatok 61
4. Apponyi Franciska Óvoda 63
4.1. Előzmények, munkamódszer....63
4.2. Azonosító adatok....63
4.3. Kihasználtság 64
4.4. A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés 64
4.5. A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összevetése....67
4.6. A személyi kiadások alakulása....69
4.7. Rendszeres személyi juttatások....70
4.8. Nem rendszeres személyi juttatások 74
4.9. Költséghatékonyság....74
4.10. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata....74
4.11. Összefoglalás, javaslatok 75
5. Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde 76
5.1. Előzmények, munkamódszer....76
5.2. Azonosító adatok....76
5.3. Kihasználtság 77
5.4. A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés 77
5.5. A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összevetése....80
5.6. Személyi kiadások alakulása....81
5.7. Rendszeres személyi juttatások....83
5.8. Nem rendszeres személyi juttatások....86
5.9. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata 86
5.10. Összefoglalás, javaslatok 87
6. Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ 88
6.1. Előzmények, munkamódszer....88
6.2. Azonosító adatok....88
6.3. A 2013-14-as évek jellemzői, teljesítmények 89
6.4. A működés és gazdálkodás szabályozása 91

6.5. A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés 94
6.6. A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása 96
6.7. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata 101
6.8. Az épület-ellátottság elemzése 102
6.9. A dologi kiadások elemzése, értékelése 104
6.10. A szervezet saját bevételi tételeinek elemzése 110
6.11. Összefoglalás, javaslatok 114

7. Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézménye....116
7.1. Előzmények, munkamódszer....116
7.2. Azonosító adatok....116
7.3. A szakmai tevékenység bemutatása 117
7.4. A vagyon bemutatása, likviditás....118
7.5. Bevételek alakulása....119
7.6. Kiadások alakulása 121
7.7. Élőmunka hatékonyság értékelése 124
7.8. Épület ellátottság, beruházások....127
7.9. Összefoglalás, javaslatok....127

8. Beruházások, fejlesztések 129
8.1. Előzmények, munkamódszer....129
8.2. Az értékhatár feletti beruházások....129
8.3. Vizsgálatba vont beruházások rövid ismertetése 131
8.3.1. Boglárka bölcsőde férőhelybővítés....131
8.3.2. Vörösmarty Művelődési ház felújítása 132
8.3.3. Apponyi Franciska Óvoda tagóvodájának bővítése....133
8.3.4. Fáy András Általános Iskola Energetikai korszerűsítés 134
8.3.5. Bokor u. 8. sz. bérlakások felújítása....135
8.3.6. Szent Benedek Parki FORFA óvoda tetőépítés....135
8.3.7. Kisalagi temető új ravatalozó 136
8.3.8. Eötvös utca 2. háziorvosi rendelő kialakítás 136
8.3.9. Közműberuházások....137
8.4. Általános megállapítások, javaslatok....137
8.5. Beruházás előkészítése, a döntési folyamat....137
8.6. Kivitelezésbe adás, kivitelezés....139
8.7. Komplett beruházási folyamat elemzése, értékelése 141
8.8. Elmaradt, vagy alig megkezdett beruházások....143
8.9. Összefoglalás....144

9. Településrendezési eszközök, tervek 146
9.1. Általános jogi környezet 147
9.2. Településrendezési feladatokat szolgáló rendeletek 148
9.3. Képviselőtestületi határozatok 149
9.4. A településfejlesztési koncepció 153
9.5. Az integrált településfejlesztési stratégia 154
10. A pénztartalékok megképződése, menedzselése 157
10.1. Előzmények, munkamódszer 157
10.2. A pénzállomány az év végén 157
10.3. A pénztartalék növekedésének okai 158
10.4. Állami konszolidáció 158
10.5. Az éves költségvetési többletek 160
10.6. Beruházások 160
10.7. A pénztartalék kezelése 161
10.8. Az alkalmazott szakértők díjazása 163
10.9. A pénzmenedzselés összefoglalása 164
11. Az éves előirányzatok teljesülése 166
11.1. Előzmények, munkamódszer 166
11.2. Az Önkormányzat saját bevételeinek alakulása 166
11.3. Az adómértékek összevetése az állami törvények biztosította lehetőségekkel 169
11.4. Állami támogatások igénybevétele 171
11.5. A működési kiadások alakulása 173
11.6. Beruházási bevételek és kiadások alakulása 175
11.7. Pénztartalék képzés 2013-ban, 2014-ben 177
11.8. Az önkormányzati rendelet módosításai 178
11.9. Összefoglalás 182
12. A vagyoni helyzet elemzése 184
12.1. A vagyonleltár 184
12.2. Regisztrált felvetések kezelése 187
12.3. Összefoglalás, javaslatok 187
13. A peresített ügyek kezelése 189
13.1. Előzmények, munkamódszer 189
13.2. Közérdekű adatok kiadása iránt indított perek 190
13.3. Munkajogi perek 192
13.4. Közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított per 196
13.5. Kártérítési iránt indított perek 197
13.6. Szerződés létrehozása, tulajdonjog bejegyzése iránti per 200

13.7. Szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított per.....201
13.8. Bérleti díjtartozás megfizetése iránt indított per 201
13.9. Egyéb.....204
14. A Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft. 206
14.1. Előzmények, munkamódszer 206
14.2. Azonosító adatok 206
14.3. A szakmai tevékenység bemutatása 207
14.4. A vagyon bemutatása, likviditás 209
14.5. Bevételek alakulása.....212
14.6. Kiadások értékelése 214
14.7. Élőmunka hatékonyság értékelése.....220
14.8. Eredményalakulás 222
14.9. Vállalkozási tevékenység eredménye 223
14.10. Épület-ellátottság, beruházások.....224
14.11. A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása. 224
14.12. Összefoglalás, javaslatok 224
15. Külső vizsgálatok 227
15.1. Az Állami Számvevőszék által végzett vizsgálatok.....227
15.1.1. Az Állami Számvevőszék Fót Város Önkormányzat pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről szóló 13092. számú Jelentése. 227
15.1.2. „Utóellenőrzések – az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának utóellenőrzésére Fót" című, az Állami Számvevőszék által készített 15119. számú Jelentés 233
15.1.3. Összefoglalás, javaslatok.....235
15.2. A Magyar Államkincstár által végzett ellenőrzés 235
15.3. Nemzeti Adó- és Vámhivatal által végzett ellenőrzés.....236
15.4. A könyvvizsgálói jelentések tanulmányozása, a javaslatok lekövetése236
15.5. A belső ellenőri vizsgálatok elemzése, a megállapítások lekövetése 237
15.5.1. 2013. évi belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok.....237
15.5.2. 2014. évi belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok.....241
15.6. Összefoglalás, javaslatok 244

1. Jelentés Fót Város Önkormányzata 2013-2014. évekre vonatkozó átvilágításáról – Vezetői összefoglaló

1.1. Előzmények

Fót Város Önkormányzata közbeszerzési eljárást hirdetett az Önkormányzat 2013-2014. évekre vonatkozó átvilágításáról. Az átvilágítás célja, hogy értékelje a 2013-2014. években végzett, lényeges költségkiadással járó programokat, költségvetési kiadásokat, a bevételek alakulását, az önkormányzati pénztartalék megképződésének okait, a pénztartalék-menedzselést, a fejlesztési-beruházási célok megvalósítását és azok hatékonyságát, költségindokoltságát, az esetleges elmaradásokat, annak okait. *Célja, hogy az értékelés alapján az önkormányzati működés hatékonyságát meg lehessen ítélni, illetve javítani, megismerni a determinációkat, felmérni a rendelkezésre álló mozgásteret.*

Az Önkormányzat 14 célprogramba szervezte az átvilágítás célját. A célprogramok:

- (1) Fóti Közös Önkormányzati Hivatal
- (2) Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet
- (3) Apponyi Franciska Óvoda
- (4) Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde
- (5) Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ
- (6) Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény
- (7) Beruházások, fejlesztések
- (8) Településrendezési eszközök, tervek
- (9) A pénztartalékok megképződése, menedzselése
- (10) Az éves előirányzatok teljesülése
- (11) A vagyoni helyzet elemzése
- (12) A peresített ügyek értékelése
- (13) Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft.
- (14) Külső vizsgálatok

A meghívásos közbeszerzési eljárást az NC Consulting Kft. által vezetett konzorcium nyerte el. A szerződött feladat elvégzéséről a jelen jelentés tájékoztat.

1.2. Munkamódszer

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőivel. Ezt követően kidolgoztuk az egyes területről szóló jelentést, majd ismételten, újabb adatokat kértünk és újabb konzultációkat szerveztünk. *Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.*

Helyszíni bejárásokon ismertük meg azokat a helyszíneket, amelyekről részjelentés készült, ellenőriztük a beruházások, fejlesztések megvalósulását. Az önkormányzati teljesítés értékeléséhez három másik, önkényesen kiválasztott, de közelítő lélekszámú és közelítő elhelyezkedésű önkormányzat adataival vetettük össze Fót teljesítését. Az önkormányzatok adatait a nyilvános adatbázisokból szereztük be.

Az elemzés objektív adatokra, kimutatásokra épült, a munkamódszer elsősorban adatelemzés. Az adatok értelmezéséhez tettünk fel kérdéseket. Nem ellenőriztük az adattartalmat, azt feltételeztük, hogy a válaszok valósak. Az esetleges téves adatszolgáltatásért, a kérdéseink félreértelmezéséért és ebből fakadóan hiányos vagy hibás adatszolgáltatás alapján megtett következtetésekért felelősséget nem tudunk vállalni. A kérdéseket, válaszokat dokumentáltuk, így szükség esetén azok ellenőrizhetők.

1.3. A szerkesztés elvei

Jelentésünket az átvilágítási programban kijelölt fejezetekbe szerkesztettük, úgy, hogy minden fejezet önálló értékelés. A szerkesztési mód oka, hogy a jelentést elkülönítetten is lehessen értékelni, végül összegző jelentést állítunk ki az elemzésünk eredményéről és értékeléséről.

Az általános információk bemutatását követően röviden összefoglaljuk az egyes vizsgálati területekre vonatkozó megállapításainkat.

1.4. Fóti Közös Önkormányzati Hivatal

A Hivatal megfelelően szervezett, az osztályok körében végrehajtott szervezet-változás (csökkentés) megtétele visszaigazolható. Egy lényeges munkakör hiányzott, nem volt a vagyoni bevételekért felelős szakember, amely státusz azonban 2016 januárjában kialakításra került a vagyongazdálkodási csoportban. 2017-es változás lesz az iskolák kikerülése. A Hivatalnál ez nem jelent létszám megtakarítást, az oktatási terület 1 fős referense nem lesz nélkülözhető, különös tekintettel arra, hogy az intézményi és kommunikációs referens komplex feladatkört lát el. A polgármester mellé szervezett 1 fős kabinet nem kifogásolható, a megelőző ciklusban felállított 5 fő csak technikailag került a polgármesteri kabinethez besorolásra, valójában a mezőőröket foglalta magában.

Megállapítottunk egy nélkülözhető szakértőt, de vele 2015-ben már szerződést bontott a Hivatal nevében eljáró jelenlegi Jegyző, és a feladatára nem szerződött mással.

A dologi kiadások körében nélkülözhető lényeges költségtartalékot nem tártunk fel, a személyi kiadások determináltak, a létszámon keresztül lehet rájuk hatni. A bérek, juttatások a köztisztviselői törvény alapján meghatározottak, a cafetéria elemek aránya alacsony.

Az önként vállalt feladatok köre szűk, aránya a teljes kiadások 5%-át sem éri el. Ez a feladat-elvállalás már beépült a városi költségvetésbe, így annak szűkítésére nem teszünk javaslatot, de további önként vállalt feladat felvállalását nem tartjuk indokoltnak, annak ellenére sem, hogy arra lenne pénzügyi fedezet.

1.5. Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet

A GESZ megszervezésére 2013. március 1-jével került sor. A megalapítást az Önkormányzat iskoláinak állami szervezetbe történő elvonása kényszerítette ki. 2013 január-február hónapokban a pénzügyi-adminisztratív feladatok az ESZEI-be voltak telepítve, az iskoláktól azonban el kellett vonni a karbantartó, üzemeltető létszámot. Ez utóbb 37 fő volt, és ezt az Önkormányzat nem kívánta az egyébként kb. 50 fős intézménybe telepíteni.

Az ESZEI-be szervezés ellen hatott a centralizáció szükséglete. Az ESZEI a feladatok ide szervezése esetén nem tudott volna a szakmai feladataira koncentrálni. A költséghatékonyság is az ESZEI-be szervezés ellen szólt.

Létrejött a GESZ az önkormányzati szférában szokásos módon. Az átszervezés az irányítói létszám telepítése miatt, egyébként létszám azonosan, de többletköltségekkel következett be. 2014-ben a költséghatékonyság biztosítása érdekében létszámcsökkentést hajtottak végre. A korrekció után a 48,5 fő munkavállalói létszám szükséges és hatékony. De ez a status quo 2017-ben újra megváltozik, amelyhez ismételten alkalmazkodnia kell az Önkormányzatnak. Az intézmény létszámából kikerül a 27 fős létesítménygazdálkodás és legalább a pénzügyi, könyvelési stáb fele. A 22 fős létszám miatt a költséghatékonyság nehezebben lesz érvényesíthető.

A GESZ munkavállalóinak besorolása a jogszabálynak megfelelő volt.

A GESZ megszervezése centralizációt és koncentrációt jelentett. Az intézmények a szakmai feladataikra koncentrálhattak, de a szuverenitásuk részleges feladásával. Amikor a fenntartó Önkormányzat pénzügyi nehézségekkel küzd, kifejezetten megtakarításokra törekszik, ez a modell elfogadható. Az Önkormányzat 2013-ban és 2014-ben azonban nem volt ilyen helyzetben.

A GESZ könyvelése alkalmazkodott a szervezési elvhez, az intézmények bevételei és költségei a GESZ-be szervezetten jelentek meg. Ezzel a négy intézmény (ESZEI, FKKK,

két óvoda) átláthatósága sérült, a szakmai és rezsiköltségei a közvetlen jelentésekből nem ismerhetők fel. Az intézményi saját bevételek alacsony szintűek, és ezt is elfedi a szervezési modell, amely mindenképpen hátrány. A költségmegtakarítások volumene kiemelten magas volt, ez következményként azt jelentette, hogy a szakmai munka és a feladatok ellátásának költségkörülményei romlottak. A karbantartások a szükségesnél kisebb mértéke rejtett költségvetési hiányt jelent.

A GESZ szuverén költségei alacsonyak, így a szervezet költséghatékonysága megfelelő. A személyi költségek keretében viszonylag alacsony a közvetlen munkabér aránya, de a többi személyi költséget is törvények, illetve önkormányzati rendeletek szabályozzák.

A 2017-es változások miatt a mai modell nem tartható fenn, a feladat elhelyezéséről döntenie kell az Önkormányzatnak.

1.6. Apponyi Franciska Óvoda

Az Apponyi Franciska Óvoda által foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje elfogadható. 2013-2014. években az óvodapedagógusok rendelkeztek a vonatkozó jogszabályokban előírt végzettséggel és képesítéssel, illetve alkalmazásuk a hatályos jogszabályokkal összhangban történt.

Három óvodapedagógus kivételével az Apponyi Franciska Óvoda által alkalmazott óvodapedagógusok felsőfokú (főiskolai) végzettséggel rendelkeztek.

A kivételt képező három középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus közül kettő alkalmazása az Nkt. 99 § (6) bekezdésével összhangban történt, vagyis 1996. szeptember 1. napjáig 7 év szakmai gyakorlatot szereztek.

A maradék egy középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus nem rendelkezett 7 év szakmai gyakorlattal, ő beiskolázásra került, tanulmányait megkezdte, de nem fejezte be, munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt.

Az Apponyi Franciska Óvoda által foglalkoztatottak száma a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. 2013-2014-ben az intézmény által felvállalt feladatok (10 óvodai csoportban történő óvodai nevelés) összhangban voltak az alkalmazotti létszámmal.

Azonos alkalmazotti létszám mellett a személyi juttatások, kiadások 2013-ról 2014-re történő jelentős mértékű emelkedése nagy részben magyarázható a személyi juttatásokat (a közalkalmazotti béreket) meghatározó jogszabályok változásával.

Mivel az Apponyi Franciska Óvoda minden alkalmazottjának bére jogszabályilag meghatározott közalkalmazotti bér, és a munkáltatói döntésen alapuló – alapilletményen felüli – illetmény mértéke nem jelentős, továbbá a kapott juttatások, költségtérítések is alapvetően a kapcsolódó jogi szabályozással összhangban vannak, kijelenthető, hogy a személyi költségek aránya megfelelő, a személyi költségek tekintetében a költséghatékonyság érvényesül.

Az intézményvezető 2016. július 21-i nyilatkozata alapján az Apponyi Franciska Óvodának önként vállalt feladata nincs.

1.7. Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje elfogadható. 2013-2014. években az óvodapedagógusok rendelkeztek a vonatkozó jogszabályokban előírt végzettséggel és képesítéssel, illetve alkalmazásuk a hatályos jogszabályokkal összhangban történt.

Három óvodapedagógus kivételével a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által alkalmazott óvodapedagógusok felsőfokú (főiskolai) végzettséggel rendelkeztek.

A kivételt képező három középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus az Nkt. 99 § (6) bekezdésével összhangban történik, vagyis 1996. szeptember 1. napjáig 7 év szakmai gyakorlatot szereztek.

A bölcsődei gondozók a meglévő középfokú végzettségük mellett a szükséges képesítéssel rendelkeztek.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által foglalkoztatottak száma a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. 2013-2014-ben az intézmény által felvállalt feladatok (17 óvodai és 2 bölcsődei csoportban történő óvodai nevelés, illetve bölcsődei ellátás) összhangban voltak az alkalmazotti létszámmal.

Adott alkalmazotti létszám mellett a személyi juttatások, kiadások 2013-ról 2014-re történő jelentős mértékű emelkedése gyakorlatilag teljes mértékben magyarázható a személyi juttatásokat (a közalkalmazotti béreket) meghatározó jogszabályok változásával.

Mivel a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde minden alkalmazottjának bére jogszabályilag meghatározott közalkalmazotti bér, és a munkáltatói döntésen alapuló – alapilletményen felüli – illetmény mértéke még elfogadható mértékűnek tekinthető, továbbá a kapott juttatások, költségtérítések is alapvetően a kapcsolódó jogi szabályozással összhangban vannak, kijelenthető, hogy a személyi költségek aránya megfelelő, a személyi költségek tekintetében a költséghatékonyság érvényesül.

Az intézményvezető 2016. július 22-i nyilatkozata alapján a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde összes feladata kötelezően vállalt feladat, önként vállalt feladat nincs.

1.8. Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ

2013-14 években a legnagyobb tagintézmény, a Művelődési ház felújítás miatt zárva tartott, ezért nem reprezentatív ez az időszak. A bezárásra 2013. júniusban került sor, nyitásra pedig csak 2015 januárjában, de programokat csak márciustól szerveztek, ezért a legfontosabb tevékenység folytatására csak korlátozottan került sor a vizsgált években. Mindebből következnek a szokásosnál alacsonyabb mértékű dologi kiadások és támogatások.

A gazdálkodási feladatokat 2013. április 1. óta a GESZ látja el. Az átszervezést gazdasági okokból logikus megoldásnak tartjuk, ugyanakkor az intézet szakmai működésének pénzügyi korlátjaként tapasztalható a szerepe.

Az intézmény alkalmazotti létszáma a 2013. évi átszervezés óta 11 fő, illetve 11,5 státusz. A foglalkoztatottak és a státuszok száma megfelelt az intézmény számára engedélyezettnek. A felújítás előtt a létszám elégséges volt, bár ekkor is sokszor került sor túlmunka igénybevételére. A felújítás ideje alatt az intézmény változatlan létszámmal működött. Az ellátandó feladatok összhangja szempontjából azonban ma úgy látjuk, hogy mivel a felújítást követően a lehetőségek megnőttek, célszerű lenne 1 fő további szakalkalmazott felvétele. Ezt azonban kizárólag az Önkormányzat a területre biztosított támogatásainak növelése finanszírozná, az FKKK bevételtermelő képessége alacsony.

A dolgozók 2013-ban és 2014-ben is valamennyien közalkalmazotti státuszban voltak, foglalkoztatásukra a közalkalmazottakra vonatkozó előírások érvényesek. A végzettség előírását a közalkalmazottakra vonatkozó törvény tartalmazza. Az intézményben foglalkoztatottak végzettségi összetétele 2014-ben tovább javult és a követelmények és az ellátandó feladatok szempontjából összességében megfelelőnek tekinthető. A vezetők valamennyien felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, és a nem vezető beosztású alkalmazottak többsége is szakirányú felsőfokú végzettségű.

Az intézmény kiadásainak döntő részét - különösen az átszervezés óta - a személyi jellegű kiadások tették és teszik ki. A törvény szerinti illetmények, munkabérek, normatív és céljutalmak adták a személyi kiadások döntő részét (2014-ben már 83,6%-át), az alkalmazottak egyéb személyi juttatásai és költségtérítései 2014-ben 14%-át, és a külső személyi kifizetések mindössze 2,4%-át.

A dolgozók jövedelmei 2013-ban és 2014-ben a végzettségeket és a fizetési osztályokat figyelembe véve alakultak. Összegük összehasonlítva más településekkel kedvező volt, de nem tekinthető kiemelkedően magasnak.

2013-14-ben önként vállalt feladata – az igazgató nyilatkozata szerint - nem volt az Intézménynek.

Ingatlanellátottsága a vizsgált időszakban kritikus volt, ma már általában megfelelő, bár a Németh Kálmán Emlékház és a Városi Könyvtár állaga, komfortfokozata nem kielégítő.

A dologi kiadások legnagyobb tételei a közműdíjakhoz köthetők, amik determináltak. Jelentős tétel még a könyv-, folyóirat és egyéb információhordozók beszerzésének kiadásai: ezek mindhárom évben cca. 3 M Ft-os nagyságrendben valósultak meg. Az összeget nem tartjuk magasnak.

Két nagy értékű tétel található még a működési célú dologi kiadások között: az egyéb szakmai szolgáltatások és az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások. Az egyéb szakmai szolgáltatások kiadásainak amúgy nem túl magas összege 2014-ben megnőtt az előző évhez képest. Ez elsősorban a Fóti Ősz rendezvény, a néptánc tábor, az N.K. tábor és a restaurálások kiadásaiból adódott. Az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások kiadásai 2014-ben több mint 50%-kal csökkentek, ez részben a Művelődési Ház zárva tartásából adódik.

A saját bevételek mértéke alacsony volt (nagyságrendileg 2-3,5 M Ft). Bár nem részei a saját bevételeknek, de a támogatási összegen, illetve eszközátadáson keresztül közvetve befolyásolják az intézmény működését, gazdálkodást a különböző pályázatokon elnyert pénz- és egyéb eszközök.

1.9. Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény

Az ESZEI látja el az Önkormányzatot terhelő, az Önkormányzati törvényben, a szociális jogszabályokban megfogalmazott feladatait. A GESZ megszervezését követően profiltiszta szervezet lett. Két épületben látja el tevékenységét, a csoportmegosztások igazodnak a területi elkülönültséghez.

A GESZ megszervezése után az ESZEI tényleges működési költségei, a személyi költségek kivételével, a GESZ-hez kerültek, ahogy az árbevételei is, néhány kisebb tétel kivételével. Ennek az lett a következménye, hogy az ESZEI működési hatékonysága az adataiból nem állapítható meg, a GESZ adatainak konszolidálásával lehet ezt felmérni. Emiatt az ESZEI pénzügyileg nem szuverén szervezet, a szakmai tevékenységére koncentrál.

Az intézmény tevékenysége állami és önkormányzati rendeletekkel szabályozott, többségében az igénybevevőket nem terhelő térítésmentes szolgáltatás. Az intézménynek érdemi bevétele a szociális étkeztetésből, valamint az OEP által nyújtott finanszírozásból fakad. Az Önkormányzat a működést támogatja, 2014-ben mintegy 87 millió forintot szánt az ESZEI fenntartására, ez az OEP támogatás több mint kétszerese

A működési hatékonyság jellemzően a személyi szervezésben dől el. A munkavállalók létszáma korrekt, legfeljebb 1 fős a túlfoglalkoztatás, az intézményen belüli csoportok képzése életszerű, a juttatásokat a Közalkalmazotti törvény alkalmazása determinálja. Az Önkormányzat rendeletben rendelkezett a béren kívüli juttatások formáiról. A cafetéria elemek aránya szerény, nem éri el a GESZ, illetve a Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. cafetéria-költségeit, sem összegben, sem arányban. E mögött alapvetően a szervezetek közötti eltérő munkaerő-állomány áll, a GESZ dolgozóinak cca. 75%-a alap- vagy középfokú végzettséggel rendelkezik, míg az ESZEI-ben dolgozók cca. 2/3-a főiskolai végzettségű, és az illetménypótlékokban részesülők köre is szélesebb. A közvetlen munkabér aránya alacsony. Az átlagbér nem éri el a havi 200 ezer forintot, de a juttatások kb. 10%-os mértéke ezt valamelyest kiegészíti. 2013-ban egyszeri kereset kiegészítésre került sor.

Az igénybevételt az Önkormányzat szabályozza, lehetne átfogóbb, több juttatással járó, több igénybe vevőre kiterjeszthető modellt alkalmazni, és lehetne kisebb költségű, kevesebb igénybevevőre szervezett szolgáltatást is megszervezni, de ez a szervezési modell vált megszokottá.

Az ESZEI költségeiben a közműkiadások a meghatározók, valamint a karbantartási, fenntartási költségek. Ezeket nehéz befolyásolni, a közmű-megtakarítások érvényesítése beruházásokat feltételezne, ez nem az intézmény kompetenciája. A karbantartási összeg a költségvetés függvénye. A többi költségelem kisebb összegű.

Az intézményi vagyon az Önkormányzat leltárában szerepel, beleértve az épületek berendezés állományát. A munkavállalók használatában álló eszközök a GESZ vagyoni leltárában találhatók. Mérlegelhető lenne az eszközök szétválasztása, a GESZ idetartozó vagyonának áthelyezése az ESZEI-hez. Ennek a megoldásnak nincs érdemi adminisztrációs terhe, igaz, adminisztrációs létszáma sem.

1.10. Beruházások, fejlesztések

Összességében az állapítható meg, hogy a városi beruházások alapvetően szabályosan, rendben folytak, azonban egyrészt hiányzott a valós felelős, aki végigkísérte és átlátta a folyamatot (de legalább az osztályvezetői felelősségbe tartozó felügyelet az operatív munkatárs felé történő érvényesülése nem volt felismerhető), másrészt bizonyos esetekben hiányzott a beruházások gazdasági elő és utóéletének vizsgálata. Az előkészítés hiánya miatt az előkészítési szakaszban nem derült ki, hogy szükséges volt-e az adott beruházás, így nem is szántak arra időt, energiát, hogy összességében a legelőnyösebb megoldás kerüljön kiválasztásra. Ugyanígy a folyamat nem zárulhatott volna le az átadás-átvételi eljárással, illetve az éves, kétéves bejárásokkal, hanem ki kellett volna elemezni a beruházást, annak hozadékait a beruházás lezárásakor, illetve a működési szakaszban is.

Az önkormányzat hivatalának a közreműködése kifogásolható volt. Nem követelték meg a célkritériumokat, a gazdasági kalkuláció hiányos volt, a beruházások aktiválása során nem minden esetben készültek tényleges számítások.

A közbeszerzési eljárás szabályosan és ellenőrizhetően zajlott, és elsősorban az árelőnyt érvényesítették. Ez okozhatott olyan problémákat, hogy a legjobb ajánlattevő – elsősorban likviditási, fizetőképességi problémái miatt – nem tudott teljesíteni, vagy a teljesítéssel megkésett. Az önkormányzat el tudta kerülni azt, hogy a beruházás megálljon, a szerződésbontásokat követően minimalizálni tudta a város kárát, ez mindenképpen pozitívum.

A pályázat kiírójának szervei auditálták az elkészült beruházásokat és azokat maradéktalanul elfogadták, így az önkormányzat le tudta hívni a pályázati forrásokat, de nem tudta minden esetben lehívni a teljes összeget.

2013-ban a megtervezett, közel 1.250 M Ft beruházások közül kevesebb, mint 22 M Ft teljesült. Az uniós forrásból megvalósuló beruházások lassulásáról az előzőekben beszámoltunk, a többi, saját beruházási forrásokra alapozó beruházások el sem indultak. Kiemelten a területfejlesztési és közműprogramokról van szó.

2014-ben a betervezett 1.050 M Ft beruházás helyett 165 M Ft teljesült. Az elmaradást tompította, hogy a 2013-ban elhúzódó, lelassult, uniós forrásra támaszkodó beruházások felgyorsultak, így az elmaradást részlegesen kompenzálták. Itt is szembetűnő a kommunális beruházások elmaradása. Különösen azért, mert a beruházásokra egyébként megvolt a pénzügyi forrás.

A jelentés összeállításakor lefolytatott interjúk során megtudtuk, hogy a 2016-os évre már több korábbi hiányosság korrigálásra került.

1.11. Településrendezési eszközök, tervek

A lehetőségek és a hozott intézkedések, rendeletek, határozatok összevetése után megállapítható, hogy a településrendezési eszközök teljes felülvizsgálata elmaradt, illetve csak részben történt meg. A HÉSZ jelenlegi formájában tartalmaz olyan elemeket is, amelyeket nem a Helyi építési szabályzatban, hanem külön rendeletben kellene szabályozni. Ilyen pl. a helyi értékvédelem. A jogszabályi környezet változása, új jogszabályok megjelenése, Étv. változásai, a településkép védelmét szolgáló jogszabály megjelenése szükségessé teszi a HÉSZ (amúgy jogszabályban is előírt) teljes felülvizsgálatát.

Megállapítható, hogy a településrendezési eszközök biztosította fejlesztési lehetőségeket a település nem használta ki. Változtatási tilalmakat rendelt el a Képviselő-testület, amelyek a településfejlesztés céljait szolgálhatják, azonban a fejlesztéseket szolgáló rendezési terv módosításai a határidőn belül nem készültek el. Nem készültek továbbá valós fejlesztési koncepciók, a stratégiai tervezés is elmaradt. A fejlesztési célokat és elképzeléseket szolgálják a rövid és hosszú távú fejlesztési koncepciók. A koncepciók készítése során az adott település egy jogszabályban szabályozott folyamaton végig haladva fel tudja vázolni a fejlesztési elképzeléseit, jövőképét. Partnerségi együttműködés keretében a lakosságot, az érintett vállalkozókat, a helyi civil és egyéb társadalmi szervezeteket bevonva közös gondolkozásra lehet bírni a település jövőjéért felelősen gondolkodókat. Az így elkészített stratégia egyben jó alapul szolgálhat a fejlesztési elképzelések településrendezési tervben történő megjelenítésére.

1.12. A pénztartalékok megképződése, menedzselése

Az Önkormányzat a 2012. évet már jelentős pénztartalékkal zárta, a kimutatott pénzeszközök összege 2.070 M Ft volt. 2013-ban a pénzeszközök tovább nőttek, az Önkormányzat 500 M Ft összeget kötvényben helyezett el, és ezen felül 1.930 M Ft volt a pénzeszközök között.

2014-ben a bővülés közel 500 millió forint. A vizsgált időszak végén az Önkormányzatnak közel 3 milliárd forint pénztartaléka volt.

Az elemzett adatokból arra a következtetésre jutottunk, hogy a város vezetőinek, szakmai apparátusának a magas és növekvő pénztartalékokat előre látniuk kellett, a 2013-2014-es költségvetési terveket ennek figyelembe vételével kellett volna összeállítani. Az előrelátás lehetővé tette volna a pénztartalék szakmailag kompetens kezelését. Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy az előkészítési, javaslattételi és döntési hatáskörök az önkormányzati működés sajátosságaiból adódóan jelentősen

elválnak, emiatt a szakmai apparátus döntésekre való hatása rendkívül alacsony, valós döntési lehetőség a képviselőtestület kezében volt.

Az Önkormányzat pénzképződése és a pénzkészlet növekedése három tényezőre vezethető vissza. Az állami konszolidációra, a magas helyi adóbevételre alapozott szufficites éves költségvetésre, valamint azokra a betervezett beruházási kiadásokra, amelyek az adott tárgyévben nem teljesültek.

A ténylegesen realizált kamatot a költségvetési beszámolók tartalmazzák. 2013-ban 102.588 e Ft kamat, 2014-ben 76.866 e Ft kamatot realizáltak.

Felállítottunk egy elméleti modellt az elérhető kamat maximálása céljából, de konzervatív módon osztottuk fel a lekötési formákra. Más modell is összeállítható lett volna. A táblázat mutatja az elérhető kamatokat.

Összevetés kamatteljesítésről
(adatok millió forintban)

Időtáv	***Realizált kamat***	***Maximált kamat***	***Különbség***
2013	102,6	133,75	31,15
2014	76,9	91,0	14,1
Együtt	***179,5***	***224,75***	***45,25***

A realizált kamatok között 2013-ban elszámolták a Hungária Értékpapír Zrt. kamatait, és azok a kamatok magasabbak voltak az állampapírok kamatánál. Ennek ellenére, ha az Önkormányzat a biztosan elköthető pénzeszközeit állampapírokba fekteti, magasabb bevételeket realizált volna. Ha az Önkormányzat kompetensen kezeli a pénzkészletét, helyesen méri fel a leköthető pénzeszközöket, komoly kamattöbbletet érvényesíthetett volna.

A kötvénykibocsátáshoz az Önkormányzat zártkörű közbeszerzési eljárás keretében keresett szakértőt a hitelei átstrukturálásához. A nyertes ajánlattevő a HERMES Holding Kft lett. Az iratokból az látszik, hogy tevőlegesen részt vállalt az előkészítésben és az Önkormányzat sikeres szerződésének megkötésében. A HERMES óradíjat kért és összességében 4.620 e Ft tanácsadói díjat számlázott le. A kötvénykibocsátás és a szakértői elszámolás 2008-ban történt. Figyelemmel arra, hogy a kötvénykibocsátás 2 milliárd forintra szólt, sikerdíj esetén a teljes díj nem érte el a fél ezreléket, ami korrekt díjnak minősíthető.

1.13. Az éves előirányzatok teljesülése

Az Önkormányzat az éves költségvetését a vizsgált két évben jelentősen alátervezte. A helyi adóbevételek jelentik az önkormányzati saját bevételek 80%-át, a befolyás kockázata minimális. A tervbe beállított adóbevételek jelentősen túlteljesülnek, és erre már a tervkészítés időpontjában számítani lehetett.

Az Önkormányzat saját bevételei 2013-ban 412 millió forinttal, 2014-ben 487 millió forinttal haladták meg az alaptervet. Ezt a többletet növelte a külső (elsősorban állami) támogatások bevétel növekménye (2013: 165 M Ft, 2014: 58 M Ft). A kiadások pedig közelítették a költségvetési terv alapváltozatát, 2013-ban 39 M Ft elmaradás, 2014-ben 23 M Ft túllépés keletkezett, ez a tervezési hibahatáron belüli összeg.

A beruházási tervek már az elfogadás pillanatában teljesíthetetlenek voltak, esély sem volt a kiemelt beruházások teljesülésére, így 2013-ban az elmaradás -1.263 M Ft, 2014-ben -933 M Ft volt. Nem volt szükség az előző évekből keletkező pénzmaradvány felhasználására, a bevételi többlet fedezte a beruházásokat. Nagyobb összegű beruházás csak uniós forrásból jött létre, az államtól beruházásra támogatást az Önkormányzat nem kapott.

A két évben a költségvetés teljesítéséből 2013-ban 595 M Ft, 2014-ben 488 M Ft pénztartalék keletkezett. A pénztartalék a költségvetésben felhasználható összege 2014 végére 2.250 M Ft-ra nőtt, ugyanakkor a valós pénzkészlete a városnak ennél magasabb, 2014. december 31-én mintegy 3 milliárd forint.

Ilyen pénzbőség mellett nehezen érthető, hogy a kiadási tervek sok területen nem teljesülhettek.

A költségvetést 2013-ban 4 alkalommal, 2014-ben 5 alkalommal módosították.

A költségvetés módosításának több funkciója is van. Az egyik az év közbeni lényeges módosulások lekövetése, a testületi tisztánlátás érdekében. Az előző levezetésekből világos, hogy a megugró bevételeket, a tarthatatlan beruházási kiadásokat már az év közepén láttatni kellett volna, ez elmaradt.

A másik funkció az év közben bekövetkezett jogszabályok, állami támogatási rendszerek lekövetése, amely funkciót a módosítások betöltötték.

A harmadik funkció a hatáskörök, kompetenciák miatt bekövetkező módosítások. Az SZMSZ a költségvetési kötelezettséget érintő határozatok elfogadását a Képviselő-testület feladatává teszi. Ez praktikusan azt jelenti, hogy a költségvetés módosítása tárgyában minden ülésre beterjeszthető módosítás, mert az nem életszerű, hogy csak a költségvetésben betervezett kiadások jelentkezhetnek, a módosítást az élet kényszeríti ki. A polgármester az SZMSZ 7. mellékletében nem kapott jogkört a

Képviselő-testület e feladatának legalább részleges (pl. értékhatárfüggő) átruházására. A módosítások során lekövették a rendeletmódosítást megelőző hónapok testületi határozatait, a módosítások szinte csak ilyen megközelítéssel alakultak ki.

Ettől függetlenül, a záró beszámoló lényegesen eltért a módosított tervektől, így a testületi tisztánlátást a költségvetési rendelet módosítása nem támogatta. A Képviselő-testület a költségvetés teljesítésének elfogadásakor ezeket a kompetencia problémákat az elfogadással legitimálta.

1.14. A vagyoni helyzet elemzése

A város hasznosítható ingatlanvagyona csekély, bevételi potenciálja alacsony. A kiadható üzleti vagyon száma 20, ebből 15 lakóingatlan, 5 az üzleti vagyon. Az öt ingatlanból csupán hármat tudott az Önkormányzat 2014-ben bérbe adni, a realizált bérleti díj bevétel kb. 5 millió forint.

A lakások száma 66, ebből 16 szolgálati lakás, 50 a kiadható lakás. A lakáskiadás szabályait önkormányzati rendelet részletezi. Vagyoni potenciál itt sincs, a bevétel itt is kb. 5 millió forint.

A korlátozottan forgalomképes törzsvagyonból nem lehet üzleti vagyonba átsorolni ingatlanokat, mert elhagyott vagy az önkormányzati feladatkörből kivonható ingatlan nincs.

A város ingatlanvagyona földterületekben testesül meg. A saját földterületek nagysága meghaladja a 750.000 négyzetmétert, ebben a vagyoni elemben jelentős a bevételi potenciál. Az ingatlanleltár az ingatlanokat nyilvántartási értéken tartja nyilván, a becsült földérték megközelíti a 2,6 milliárd forintot. A tulajdonok jellemzően nem képeznek egységes földrajzi területet, a városi tulajdon széttagolt, szétszóródott.

A földvagyonra kiemelt hangsúlyt kellene fordítani, a vagyoni érték indokolná, hogy a feladatra az Önkormányzat szerződjön egy erre szakosodott tanácsadóval. A tulajdonosi stratégia elvei világosak. Egységes földterületek kialakítása, a stratégiába nem illeszthető területek eladása, a kiváltások érdekében cserealap kijelölése, a stratégiai területek 1/1-es tulajdoni arányának megteremtése, a nem 1/1 arányú ingatlanok értékesítése. Ennek kidolgozására és megvalósítására javasoljuk egy szakértő megbízását.

1.15. A peresített ügyek értékelése

Az Önkormányzat jogi képviseletét a vizsgált időszakban a Dr. Szotyori Judith Ügyvédi Iroda, majd Dr. Nagy Attila egyéni ügyvéd látta el, eseti megbízással Halászné dr. Balkay Hanna is képviselte az Önkormányzatot a vizsgált időszakban (pl. Fóti Közszolgáltató Közhasznú Kft. alperes – Budapest Környéki Ügyészség felperes közötti per). Az eljárások jelentős részét a munkaügyi perek teszik ki, számottevő nagyságrendet képviselnek a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított, a kártérítési igény megtérítése iránt indított, illetve közérdekű adatok kiadása iránt indított perek.

Fót Város Önkormányzatának és a közfeladatot ellátó egyéb szerveknek, intézményeknek jogszabályi kötelezettsége a közérdekű adatok megismerésének biztosítása. Valamennyi, szóban, írásban vagy elektronikus úton igényelt adatkérésre válaszadási kötelezettsége van az adatot kezelő szervnek, amely kötelezettségének rövid határidőn belül kell eleget tennie. Amennyiben nem egyértelmű, hogy a benyújtott igény közérdekű adatra vonatkozik-e, javasoljuk állásfoglalás megkérését a megbízott ügyvédi irodától a peres eljárás elkerülése érdekében. Amennyiben az eljárás során a bíróság marasztalja az adatkezelőt és kötelezi az információ rendelkezésre bocsátására, ezzel egy időben rendelkezik a perköltség-fizetési kötelezettségről is (amely a jelen pertípus esetben kizárólag az ügyvédi munkadíjat képezi), amely elkerülhető lehet előzetes jogi állásfoglalás megkérésével.

A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az Információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 1. számú melléklete és a Közszolgálati tisztségviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény rendelkezései az irányadók. Az Önkormányzat eleget tesz a törvényből fakadó kötelezettségének, ugyanakkor a közzétett információk egy része nem naprakész, javasoljuk a honlap felülvizsgálatát a jogszabályi környezetnek történő megfeleltetés érdekében.

Javasoljuk, hogy azon perek esetén, amelyeknél nincs információ arra vonatkozóan, hogy jogerősen lezárult volna az eljárás, az Önkormányzat képviseletét ellátó ügyvéd adjon tájékoztatást az ügy aktuális állására vonatkozóan vagy az Önkormányzat keresse meg a bíróságot, tekintettel arra, hogy az Önkormányzat, mint perben álló fél jogosult a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 119. § alapján a per iratait a per bármely szakaszában külön engedély nélkül megtekinteni és azokról magának másolatot (kivonatot) készíteni. Amennyiben a pert a bíróság jogerősen megszüntette, álláspontunk szerint szükséges az eljárást megszüntető végzés rendelkezésre állása, az Önkormányzat iratanyaga közötti elhelyezése.

A kinevezések, a jogviszony-megszüntetések, áthelyezéssel kapcsolatos döntések meghozatala, a fegyelmi és kártérítési eljárások megindítása során kapjon kiemelt figyelmet az eljárási szabályok betartása és betartatása, javasoljuk munkajogi szakjogász, illetve a jegyző bevonását, aktív közreműködését az előkészítés és lebonyolítás során a lehetséges eljárási szabálytalanságok elkerülése érdekében. Ugyanígy javasoljuk szakértő megkeresését a fegyelmi büntetéssel, kártérítéssel, összeférhetetlenség megállapításával, kinevezés tartalmának módosításával összefüggő munkáltatói jogok gyakorlása során. Amennyiben az Önkormányzat, illetve intézményei mint munkáltatók a jogszabályok adta keretek között, megfelelő eljárásrendben hozzák meg döntéseiket, lényegesen kevesebb bírósági perrel kell tervezni a jövőben.

Javasolt az Önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról és természetbeni juttatásáról, valamint a polgármester jutalmáról és költségtérítéséről szóló 1/1999. (II.1.) számú rendelet módosítása, pontosítása annak érdekében, hogy a tiszteletdíjak, természetbeni juttatások, jutalmak kifizetéséhez kapcsolódó eljárásrend a jogszabályi környezetnek és az egyértelműség követelményének megfeleljen. Különös jelentősége van ennek az 1. § (3) bekezdésben foglalt 100 M Ft feletti beruházások teljesülése esetén járó jutalom esetén, tekintettel arra, hogy különböző jogértelmezési lehetőséget kínál a *beruházás teljesülése* fordulat, véleményünk szerint javasolt definícióként meghatározni, hogy mit tekint a Képviselő-testület teljesült beruházásnak: a kiadott teljesítésigazolási jegyzőkönyvben foglaltakat, az átadás-átvételi jegyzőkönyvben foglaltakat, esetleg a projektzáró dokumentáció elfogadását, stb.

Javasoljuk továbbá, hogy amennyiben prognosztizálható az, hogy a munkáltatót marasztalni fogja a bíróság, tegyen egyezségi ajánlatot a munkáltató, sok esetben mutatnak hajlandóságot a munkavállalók a perek ilyen jellegű lezárására.

A kátyúkárok megtérítése iránti igényérvényesítések megelőzése/elkerülése érdekében javasoljuk az Önkormányzat által fenntartott közutak állapotának kiemelt felügyeletét, ellenőrzését, ha nincs a problémák kezelésére azonnali lehetőség, a hibák elhárításáig célszerű ideiglenes figyelmeztető- és sebességkorlátozó táblák kihelyezése.

Álláspontunk szerint mind az Önkormányzat, mind pedig a lakosok érdekeit is szolgálná egy olyan általános tájékoztató összeállítása, amely a kátyú által okozott kártérítési igények érvényesítésének szabályait tartalmazza (szükséges iratok, eljárási határidők, stb.).

Véleményünk szerint javasolt egy megelőző-, figyelmeztető rendszer kialakítása, eljárási rend megfogalmazása, felelős kinevezése az Önkormányzattal szerződésben álló partnerek tekintetében:

- egyrészt arra vonatkozóan, hogy nem esett-e az adott szerződéses fél 2-3 hónapot meghaladó késedelembe, esetleg meghatározott összegű lejárt tartozás is indok lehet a kiemelt figyelemre;

- másrészt a szerződéskötést követően nem merült-e fel olyan tény az adott szerződő partner tekintetében, amely megelőző intézkedések megtételére adhat okot, pl. végrehajtási eljárás indult ellene. Amennyiben csődeljárás, felszámolási-, vagy kényszertörlési eljárás indul meg a partnernél, ez már halaszthatatlan intézkedést igénylő körülmény, aktív közreműködést, tevőleges magatartást kíván a hitelezőktől, így az Önkormányzattól is a jogvesztő határidők figyelemmel kísérése, betartása céljából.

Fentiek érdekében javasoljuk a Cégközlönyben közzétett társasági változásbejegyzések, közzétételek figyelemmel kísérését heti egy alkalommal. Ez költségvonzattal nem jár, ugyanakkor az Önkormányzat hatékony lépéseket tud tenni annak megakadályozása érdekében, hogy jelentős kintlévősége keletkezzen.

Álláspontunk szerint nem megengedhető az, hogy az Önkormányzat valamely jogutód nélküli megszüntetési eljárás során nem jelenti be hitelezői igényét, még abban az esetben sem, ha a megtérülés esélyei minimálisak, ugyanis fennállhatnak olyan, a hitelező által nem ismert körülmények (vezető tisztségviselői felelősség, tulajdonosi visszaélésszerű joggyakorlás, stb.), lehetnek olyan vagyonelemek a Társaságban, amelyek következtében, ha nem is teljes egészében, de részleteiben megtérülhet az Önkormányzat követelése. Fentieken túl a tartozás kivezetése is kellően alátámasztott lehet a számviteli- és prudenciális szabályoknak megfelelően egy felszámolási zárómérleg, esetleg egy behajthatatlansági nyilatkozat birtokában.

Javasoljuk nyilvántartás vezetését az Önkormányzat tulajdonában álló műalkotások alkotójának, készítési idejének, kiállítási helyének dokumentálása érdekében, a nyilvántartás vezetésére felelős megnevezését, ezáltal naprakészen vezethető és visszakereshető valamennyi szobor, műtárgy, képzőművészeti alkotás története.

Általánosságban rögzíteni kívánjuk továbbá, hogy álláspontunk szerint aggályos, hogy egyes perek esetén nem lelhető fel akta, nem maradt iratnyom. Amennyiben a képviseletet ellátó ügyvédi iroda iratőrzési kötelezettségének eleget tesz az Ügyvédi szervek iratai és az ügyvédi iratok irattári kezeléséről és selejtezéséről szóló 1994. (VI.1.) MÜK szabályzat 9. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, tehát az ügy befejezésének az ügyvéd által megállapított időpontjáról számított 5 évig, akkor az iratok beszerzése a későbbiekben sem jelenthet akadályt, ugyanakkor álláspontunk szerint célszerű az akták önkormányzati irattárban történő lefűzése is.

1.16. Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft.

Az Önkormányzat település-karbantartási feladatainak ellátása az Önkormányzati törvényen alapul, miként a temetők fenntartásának és működtetésének a felelőssége is. E feladatokra az Önkormányzat gazdasági társaságot szervezett, amely Magyarországon teljesen szokásos és begyakorlott megoldás.

Az önkormányzati társaságot közhasznú társaságnak szervezték. E szerint társasági adó fizetési kötelezettsége a vállalkozási tevékenység után keletkezik, viszont a tevékenysége elsődlegesen a közhasznú tevékenység ellátása. Az Önkormányzat a település tisztasági és városüzemeltetési feladatok ellátására évente szerződik a Társasággal, és a Társaság által ellátott feladatait a költségvetésébe állítja be.

A település-tisztasági profilokra Fóton csak egyes szegmensekben van alternatív piaci szereplő. Csak piaci szereplőre alapozva ez a felelősség nem látható el.

A temetők közül egy az egyházi fenntartású intézmény, három temetőt a Társaság működtet.

A konyha működtetése nem önkormányzati felelősség, de a meleg étkeztetés biztosítása igen. Fót méretű városban ez a piaci szférából nem biztosítható. A szociális szférában és a bölcsődékben, óvodában ezt a szolgáltatást a Társaság keretébe szervezett konyha látja el. A konyha önkormányzati tulajdonban tartása indokolható. A 17 fő konyhai alkalmazott nélkül a Társaság mérete nem éri el a költséghatékonyság érvényesítéséhez szükséges méretet.

A Társaság a feladatát megfelelően látja el, ellenben a jövedelmezősége alacsony, sőt, a 2013-at megelőző években jelentős veszteségek halmozódtak fel. A veszteségeket az alapító Önkormányzat pénzbefizetésekkel pótolta. A veszteségek miatt a Társaság nem tudott beruházási forrásokat képezni. A nélkülözhetetlen fejlesztéseket az alapító Önkormányzat vállalta magára és vissza nem térítendő támogatásokat nyújtott, 2011-ben 28 M Ft, 2013-ban 17 M Ft összegben.

A támogatásokból a Társaság dinamikusan tudta javítani, fejleszteni eszközparkját, az eszközanalitika alapján a Társaság pozitívan tudta felhasználni a kb. 80 millió forintos forrást. Az Önkormányzat számára megnyugtató, hogy a városi fenntartásokra megfelelő eszközpark áll rendelkezésre.

Értékeltük a költséghatékonyságot, amely 2014-ben az előző évhez képest romlott, az anyagjellegű kiadások és a személyi költségek területén egyaránt. Az anyagjellegű költségek között egy-két, utólag kifogásolható tételt tártunk fel. Javasoljuk a külső megbízások a Társaság Felügyelő Bizottsága kontrolljának az Alapító Okiratba telepítését. A személyi kiadások között a központi adminisztrációban tártunk fel olyan

lehetőséget, hogy az adminisztratív létszám növelésére a Társaság növekvő igénybevétele mellett sincs szükség, azaz a tevékenység növelése javítani fogja az élőmunka terhelést. Felhívtuk a figyelmet a béren kívüli juttatások arányaiban nehezen vállalható voltára, bár tagadhatatlan, hogy a bérek alacsonyak.

A városüzemeltetési csoportba szervezett 22 fő lekötésének indokoltság vizsgálata nem értelmezhető. Ha az Önkormányzat tud forrástöbbletet biztosítani a városüzemeltetéshez, akkor a létszám hatékonyság azonnal beáll, sőt, esetleges további feladatbővítés esetén további létszám felvételére is sor kerülhet. Ez a kérdés már átvezet az önkormányzati költségvetés tervezésébe.

A nem közhasznú tevékenységek veszteséget generáltak 2013-ban és 2014-ben egyaránt. A 2017-es tervezéskor azt az elvárást kell, hogy kialakítsa az alapító Önkormányzat, hogy a veszteség szűnjön meg, a Társaság érvényesítse az áraiban a tényleges költségeket, bár a legnagyobb megrendelője ő maga.

1.17. Külső vizsgálatok

Az ÁSZ 2009-2012. időszakra vonatkozó ellenőrzése megállapította, hogy az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya rövid és középtávon biztosított volt.

Az intézkedési javaslatokról (8 db) az Önkormányzat határidőben intézkedési tervet készített. Az intézkedési tervben szereplő feladatokat végrehajtották, illetve a végrehajtás hiányosságai (határidőn túli illetve részbeni teljesítés) alacsony kockázatot jelentenek a pénzügyi gazdálkodásra és annak szabályszerűségére.

A korábbi, 2009. évben végzett ÁSZ-ellenőrzés a gazdálkodási helyzet javításához több, összesen 21 szabályszerűségi és egy célszerűségi javaslatot tett, amelyek mindegyike teljesült.

Fentiek alapján összegezhető, hogy az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének ellenőrzésére irányuló ÁSZ vizsgálatok által tett javaslatok az Önkormányzat által hozott intézkedésekben alapvetően hasznosultak.

A könyvvizsgáló 2015. május 17-én ún. *Vezetői levelet adott ki*, amelyben a Hungária Értékpapír Zrt. ellen megindított felszámolási eljárásra (a felszámolási eljárás 2015. április 22-én indult el) reagálva rögzíti, hogy a Hungária Értékpapírnál elhelyezett kötvények értékét a 2014-es zárlatban elfogadták, de a kamatot a mérlegben nem számolták el. A tőke leírását a felszámolóbiztos válaszától tette függővé, hogy a tőkét ki kell-e vezetni a vagyoni kimutatásból. A Vezetői levél speciális forma, felhívja a megbízó figyelmét egy problémára, de a vezetői levél nem nyilvános, azt nem kell csatolni az éves beszámolóhoz.

Az Önkormányzat 2013-2014. évi zárszámadását, illetve költségvetési beszámolóját az Önkormányzat könyvvizsgálója hitelesítette. A könyvvizsgálói jelentések szerint a beszámolók az Önkormányzat vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adnak. Mindkét év könyvvizsgálatához a polgármester teljességi nyilatkozatot bocsátott a könyvvizsgáló rendelkezésére. Megbízásunk nem terjedt ki a beszámolók ismételt könyvvizsgálatára, ezért a zárómérlegek hitelességének értékelésére a könyvvizsgálói jelentések állnak rendelkezésre, melyek szerint a 2013-2014. évi záró mérlegek hitelesek. Az általunk jelzett könyvvezetési problémákról a könyvvizsgáló érintőlegesen, a megjegyzések második pontjában feljegyzést adott.

2013. május 15-től a belső ellenőrzési feladatokat külső szolgáltató látta el, aki egyúttal a belső ellenőrzés vezetője is volt. A belső ellenőrzés éves munkáját a Képviselő-testület által elfogadott munkaterv szerint végezte 2013-2014. években. A munkaterv szerinti ellenőrzések mindkét évben realizálódtak. Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési-, kártérítési-, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel. Az ellenőrzések megállapításai alapján előírt intézkedéseket az érintett szervezetek végrehajtották.

A belső ellenőrzést végző külső szolgáltató a belső ellenőrzési tevékenységen kívül egy esetben kapott írásos megbízást tanácsadói tevékenység ellátására. A belső ellenőrzés szervezeti és funkcionális függetlensége nem sérült, összeférhetetlenség esete nem merült fel.

Az Éves ellenőrzési jelentések a Bkr. szerinti határidőben, a Bkr. előírásainak megfelelő felépítésben és tartalommal készültek el. Az Önkormányzat Képviselő-testülete az éves ellenőrzési jelentéseket határozataiban elfogadta.

Az Éves ellenőrzési jelentések alapján a belső ellenőrzés az Önkormányzatnál a vonatkozó jogszabályok alapján, eredményesen működött a 2013-2014. években.

1.18. A kijelölt feladatoktól független megállapítások

A 2014-es év tervtáblázatai, a beszámolók szerkezete és az egyes tételek adattartalma eltér a 2013. évi szerkezettől. Az eltéréseket nem dokumentálták, így az összehasonlítás nehezebbé vált. A szerkezet módosítás kötelező volt, a további években ez a probléma megszűnt.

A főkönyvi adatok több esetben eltérnek a beszámolók adataitól (kiemelten a kamat és lekötött betét hozam adatai), így a beszámolók, tervdokumentumok értékelése nehezült. A főkönyvi adatot tekintjük hivatalosnak, így azokhoz kellene igazítani a terv- és teljesítés adatokat. A terv és teljesítés alábontása 2014-ben csökkent, egyes

lényeges bevételi elemek összevontan jelentek meg (például üzleti hasznosításra kiadott ingatlanok bérleti díja, lakáshasznosítás bérleti díja, a vagyoni típusú adók összevonása). Az egyszerűsített főkönyv alkalmazása sem segíti az elemzést.

A 2011. évi CXCV törvény 24. § (2) bekezdése a következő. „A tervszámoktól csak a külső gazdálkodás feltételeinek a tervszám elfogadását követően bekövetkezett lényeges változása esetén térhet el, az eltérést és annak indokait a költségvetési rendelettervezet indoklásában ismertetni kell." Az Önkormányzatnál a tervrendeletek módosítása ezt az elvet sértette, a tervszámok betartása – tapasztalataink szerint – is sérült, a lekövetésére pedig lényeges körülmények esetén sem került sor.

2. Fóti Közös Önkormányzati Hivatal

2.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a Fóti Közös Önkormányzati Hivatalnál (PH) a következő.

- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A dologi kiadások elemzése, értékelése.
- A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata.
- A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása.
- A nyitott, jelenleg élő tanácsadói, szakértői szerződések költségkövetkezményeinek megállapítása.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, elemeztük a létszámstruktúrát, a munkavállalók végzettségeit, összevetettük a struktúrát a költségvetés szerkezetével, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

2.2. Szervezeti és Működési Szabályzat

Fót Város Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata VI. és VII. Fejezete szabályozza a PH irányítását, megalapítását.

A jegyző feladataként kiemeli (57. §): „Felügyel a Hivatal tevékenységének törvényességére, ennek körében ellenőrzi a Hivatal hatósági tevékenységét, szükség esetén funkcionális, eseti és célvizsgálatot rendel el. Felelős a költségvetési szerv belső kontrollrendszerének kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért, valamint köteles gondoskodni a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működéséről és a függetlenségének biztosításáról.”

A PH létrehozására az 59. § ad utasítást: „A Képviselő-testület egységes hivatalt hoz létre – hivatal megnevezéssel – az önkormányzat működésével, az ügyek döntésre való elkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok, valamint az államigazgatási ügyek ellátására.”

A PH Szervezeti és Működési Szabályzatára a jegyző tesz javaslatot, mely javaslatról a Képviselő-testület hoz rendeletet. A jegyző köteles a Hivatalra vonatkozó szabályzat

karbantartását, naprakészségét ellenőrizni. A Hivatal alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat a jegyző gyakorolja, ez törvényen alapuló jogkör.

2.3. A Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata

Az Önkormányzat 2011. október 1-jén fogadta el Fót Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzatát (24/2011. (XI.16.) sz. KT. rendelet). 2012-ben a Szabályzat (a továbbiakban, ebben a fejezetben ***SZMSZ***, ***Szabályzat***, ***FKÖH SZMSZ***) a júliusi ülésen módosult, a Jegyzői kabinet két státusszal bővült, +1 fő titkársági asszisztenssel és +1 fő belső ellenőrrel.

A vizsgált időszakban, 2013-ban az Önkormányzat egy alkalommal módosította a Szabályzatot (112/2013. (II.27.) KT. határozat). Itt már lényeges döntést hozott, 2013. március 1-jei hatállyal megszüntette a polgármesteri asszisztens státuszt, a 2013. március 1-jei létszámot 51 + 4 főben állapította meg, és előírta a hivatali létszám csökkentését. Július 1-jétől a hivatal létszáma 50 (+4) főben, november 1-jétől 48 (+4) főben, végül 2014. január 1-jétől 44 (+4) főben rögzült. A szervezet közös önkormányzati hivatallá alakult át.

Fót és Csomád község az Mötv. 84-86. §-a alapján közös önkormányzati hivatalt alapított. Csomád község lélekszáma kb. 1.700 fő, az ügyek intézésére 4 fő köztisztviselő foglalkozását írta elő a Szervezeti és Működési Szabályzat. Ez a +4 fő előírás a vizsgált években nem változott, ugyanakkor a létszám-analitika 5 munkavállalót rögzít. A státuszok: 2 adóügyi ügyintéző, 1 igazgatási ügyintéző, 2 pénzügyi ügyintéző. Az SZMSZ Csomádra vonatkozó részét a községi Képviselő-testület is jóváhagyta.

A megbízásunk nem terjedt ki Csomád Község hivatali szervezetére, így a létszám lekötését és indokoltságát nem vizsgáltuk. Ugyanakkor megállapítjuk, hogy az Önkormányzat a létszám meghatározásában hozott, fent idézett határozatát a jegyző, mint a hivatali szervezet működéséért felelős tisztviselő nem tartotta be, sem Csomád, sem Fót esetében. A megállapítást menti, hogy a Fóti Közös Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát a Képviselő-testület 2013. október 30-án, a hivatkozott februári rendelet után alkotta meg, és az felülírta a létszámot szabályozó módosítást.

A létszám-analitika alapján a következő foglalkoztatott státusszal működött a Hivatal.

Polgármesteri Hivatal létszáma (fő)

	2013. nyitó	***2013. záró***	***2014.06.30.***	***2014. záró***
Fót	54	53	53	49
Csomád	1	4	5	5
Együtt	***55***	***57***	***58***	***54***

Az analitikus kimutatás már 2013 nyitó adatként is szerepeltet 1 fő alkalmazottat Csomádra az adóügyek területén. A be nem tartott (2013. februári) határozattal összevetve 2013. március 1-jén a státuszlétszám 3 fővel, december 31-én 5 fővel, június 30-án 9 fővel, december 31-én 5 fővel haladta meg az előírt létszámot Fótra vonatkozóan.

A fóti Képviselő-testület 2013. október 30-án fogadta el a közös SZMSZ-t, amely közös szabályzat korszerűbb szerkezetben készült el. Az SZMSZ fejlődése (a 2011-es rendelet és a 2013-as rendelet tartalmi változása) a következőképpen alakult. Nem hangsúlyozzuk ki Csomád ügykezelése belépésének hatását, azt objektív körülménynek tekintjük.

A 2013-as rendelet megváltoztatja az SZMSZ struktúráját, leegyszerűsíti azt. Természetesen követi az időszaki változások hatását és a 2011 óta módosult, ide vonatkozó, hatályos törvények hatását. A 2013-as SZMSZ meghatározza a hivatal szakfeladatait (jogalkotás, választásokhoz kapcsolódó feladatok, végrehajtó igazgatási tevékenység, adó- és illeték kiszabása és beszedése, költségvetés végrehajtása, közterület rendjének fenntartása, közfoglalkozás szervezése), a feladat meghatározás új elem. A bevezető részből elhagyja a hivatal szervezeti egységeinek felsorolását, azt később, más fejezetben szabályozza.

Rögzíti, hogy a Hivatal a jóváhagyott bevételi előirányzatán belül köteles működni. A Hivatal működését az állam finanszírozza, az állami finanszírozást az adott évi központi költségvetés határozza meg, a feladat ellátás függvényében. Definiálja azokat a szabályzatokat, amelyek elkészítése kötelező. Az új SZMSZ elhagyja a polgármester és a jegyző utalványozási korlátait (a 2011-es SZMSZ-ben 200.000 Ft felett kötelezően előírta szerződés megkötését). A törvényi előírásokat követve a polgármester – és megbízott helyettese(i) – irányítja a Hivatal működését, a Hivatalt azonban a jegyző vezeti. A jegyző is jogosult utasítások kiadására. A közös SZMSZ az osztályvezetőket sorolja vezető beosztású köztisztviselőknek, a munkacsoportok vezetőit, a referenseket nem. A jegyző kiemelt feladataként nevesíti, hogy a jegyző köteles jelezni

a polgármesternek, a Képviselő-testületnek, ha tevékenysége jogszabálysértő, ezt a 2011-es SZMSZ nem nevesítette.

A hivatalos munkaidő nem változott (hosszabb hétfői munkaidő, rövid pénteki munkaidő), a jegyző ügyfélfogadási ideje enyhén módosult (14:00 és 17:00 óra közötti előírásra módosult a 14:30 és 17:30 időrend helyett). Az új SZMSZ belépteti a köztisztviselők, az ügyfélszolgálat ügyfélfogadási idejét, a pénztár nyitva tartását. Külön szabályzatokra hivatkozva lerövidíti a bélyegzőhasználat, az ügyiratkezelés, a kiadmányozás, a helyettesítési rend, a belső ellenőrzés rendjét. Kikerült az SZMSZ-ből az informatikai felelősség, az adatkezelés rendjének, az adatvédelemnek, a vagyonnal való rendelkezésnek az SZMSZ-ben szereplő szabályozása (ez utóbbi jó példa az egyszerűsítésre, a 2011-es SZMSZ annak ellenére szabályozta ezt a kérdést, hogy rögzítette, a Hivatal ingatlan vagyonnal nem rendelkezik), ezekre külön szabályozások kerültek kialakításra jegyzői utasítás formájában.

A Hivatal belső szervezete ezzel szemben alaposabb meghatározásokkal szerepel a közös SZMSZ-ben. A Polgármesteri Hivatal SZMSZ-e éppen e kérdésekben ad kötelezettséget, szabályozottságot, ez a rendelet lényege. A 2011-es SZMSZ 2,5 oldalon szabályozta ezt a kérdést, a 1013-as SZMSZ erre 11,5 oldalt szán.

Az osztálystruktúra érdemben változott. A volt Humánpolitikai Osztály és a Jegyzői Kabinet helyébe a Jogi és Koordinációs Osztály lépett, a Polgármesteri Kabinet a korábbi 5 főről 1 fő önkormányzati tanácsadóra szűkült, az adóügyi és pénzügyi osztályok egy szervezetbe, a Pénzügyi és Adóosztályba kerültek, a Műszaki Osztály és Városfejlesztési Osztály egy osztályra, a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztályra szűkült, új szervezetként azonban létrejött a Hatósági és Ügyfélszolgálati Osztály. Az új osztály a korábbi Humánpolitikai Osztály és Műszaki Osztálytól vett át feladatköröket.

A Hivatal létszáma kb. 50 fő, racionális változtatás volt az osztályok számának szűkítése (4 osztály a korábbi 7 osztály helyén), az irányított munkatársak száma 10-13 fő, a Pénzügyi és Adóosztályon kívül, ott a létszám 18 fő volt a 2013-as SZMSZ-ben. Ebben az egységben azonban a feladatok azonosak, jogszabályokon alapulnak, kevés tere van az egyedi mérlegeléseknek. A változás indokoltságát visszaigazoljuk.

A továbbiakban a 2013-as FKÖH SZMSZ alapján értékeljük az élőmunka hatékonyságot.

2.4. Az FKÖH SZMSZ létszám előírásának elemzése

Az értékeléshez jó támpontot ad az SZMSZ részletes feladat felsorolása. Ugyanakkor bekértünk olyan természetbeni adatokat, amely adatok alapján lehetőség van a munkateljesítmény értékelésére. Ezen kívül 3 másik közeli, Észak-Pest megyei település létszámadatait alkalmaztuk mintegy bench-mark jelleggel.

A 2013-as SZMSZ szervezeti sorrend meghatározását követjük.

Az SZMSZ hivatali vezetőknek a polgármestert, az alpolgármestert, a jegyzőt és az aljegyzőt definiálja. Törvényi megfelelés okán, a település lakosság számára való tekintettel az aljegyző szükségessége indokolt, a jegyző helyettesítése, a feladat megosztás lehetősége nem kifogásolható. A *Polgármesteri Kabinet* a szabályzatban már csak 1 fő, önkormányzati tanácsadó jogkörben, a korábbi 5 fős szervezeti egység helyett. *A polgármester azon joga, hogy legyen egy munkavállalóként beosztott szakértője, nem vitatható.*

A *Jogi és Koordinációs Osztály* létszámelőírása 13 fő, az osztályvezetői feladatokat itt a jegyző és az aljegyző látja el. A megnevezett munkakörök a következők. A csomádi ügyintézőt csak jelezzük, e nélkül az osztály létszáma 12 fő.

Munkakörök:

- Jogi ügyintéző
- Jegyzői referens
- Humánpolitikai vezető
- Intézményi és kommunikációs referens
- Közművelődési és esélyegyenlőségi referens
- Informatikai rendszergazda
- Jegyzőkönyvvezető
- Iktatók 2,5 fő + 1 fő Csomád
- Kézbesítő
- Takarító 0,5 fő

A vizsgált időszakban (2013-2014. évek) az aljegyző látta el az osztályvezetői munkakört. Az osztály látja el a testületek üléseinek előkészítését, szervezését, jegyzőkönyvezését, iktatását, az iktatott iratok kezelését, így az ide sorolt jogi ügyintéző, jegyzőkönyvvezető, iktató (mint munkakör), kézbesítő munkaköre indokolt, nem nélkülözhető. A jogi ügyintéző képzettségi elvárása és eltérése a többi munkakörtől indokolja a külön ügyintézőt, a többi munkakör is szükséges. Az iktatók létszáma már mérlegelhető. Ehhez adatot kértünk a munkamennyiséghez. A beérkezett adatok (ügyiratok számának alakulása, iktatása) azt mutatják, 2013-ban 41.489 ügyiratot

kezeltek, 2014-ben pedig 42.955-öt. A 2012-es ügyiratszám volt a hivatali csúcs, 59.352 ügyirattal. Az ügykezelés időigényét nem kértük be, arra nincs adat, *az ügyiratszámok alapján a 2,5 fő indokolható*.

A vizsgálat elvégzésekor az osztály már önálló osztályvezetővel rendelkezett.

Ebbe az osztályba lettek besorolva az intézményekhez kötődő feladat- és kapcsolatkezelők. Az Önkormányzat 6 oktatási intézmény felett gyakorol felügyeletet, az FKKK szervezi a közművelődést, az önkormányzati kapcsolattartó léte indokolt, bár a munkaleterheltség különbözik (az intézményi referens javára, a közművelődési referens terhére). Hasonlóan nélkülözhetetlen a külön jogismeretet igénylő humánpolitikai munkatárs, az informatikus léte. A 0,5 fő takarítói létszám nyilvánvalóan az aktuális létszámkorlát tartásának a függvénye volt, így tudott emelkedni az iktatók száma 0,5 fővel, vagy aktuális dolgozó-kezelés került be az SZMSZ-be. A 19.000 fős Önkormányzatnál működő hivatali épület takarítása 1 főt mindenképpen igényelne.

A jegyzői referens a jegyző asszisztense, munkaköri feladatainak döntő hányadát a fóti képviselőtestület körüli szakmai feladatokat vezető jegyző teendőinek szervezői támogatása alkotja.

Az előírt létszámot korrektnek tartjuk. Az SZMSZ előírásának értékelése után a fejezet zárásaként a megállapításokat összevetjük a létszám analitikával.

A *Hatósági és Ügyfélszolgálati Osztály* létszámelőírása 12 fő, beleértve az osztályvezetőt, és 1 fő Csomádra települt ügykezelőt.

Munkakörök:

- Osztályvezető
- Építésügyi ügyintéző
- Szociális ügyintéző (3 fő)
- Igazgatási ügyintéző (2 fő) + 1 fő Csomád
- Közterület felügyelő
- Anyakönyvvezető és hagyatéki ügyintéző
- Környezet és természetvédelmi ügyintéző
- Közbiztonsági és hulladékgazdálkodási referens

A 12 fős osztály vezetése, az idesorolt ügyek felelőssége indokolja az osztályvezetői státuszt. A műszaki, de eltérő végzettségű ügyek (építésügy, környezetvédelem,

hulladékgazdálkodás, közterület felügyelő), a külön jogszabályok léte és az ügyek fontossága miatt az önálló (itt felsorolt) ügykezelők száma a munkakör alapján nem vitatható. Bár műszaki tudás más osztályszervezetben is helyet kapott (városüzemeltetés), itt a hatósági jogkörök összpontosulnak, ezért a külön osztályba szervezés mindenképpen indokolt.

Az anyakönyvvezető nélkülözhetetlen, bekértük a házasságkötések és válóperek számát (2013.: 103 házasságkötés, 40 válás; 2014.: 112 házasságkötés, 31 válás), a számok magyarázzák, miért lehetett a munkakört összevonni a hagyatéki ügyintézővel. Az igazgatási ügyeket az SZMSZ nevesíti (szabálysértések kezelése, működési engedélyek, telepengedélyezés, hatósági bizonyítványok, lakcímnyilvántartás, állampolgársági ügyek) speciális begyakorlottságot feltételeznek, így a két fős létszám nélkülözhetetlen szervezési mód ahhoz, hogy az ügyek egy fő szabadságolása, betegsége, távolléte esetén ne álljanak meg. A fóti 2 fő nyilvánvalóan jobban leterhelt, mint a csomádi 1 fő. A szociális ügyintézés az önkormányzati rendeletek betartatásával, a szociális ügyek kezelésével szükséges hivatali munka. Bár a feladatnak van intézménye (ESZEI), nem ott történik az egyedi minősítés, besorolás, a kérelmek elbírálása. Az mérlegelhető, hogy a létszámelőírás 2 vagy 3 fő legyen. Bekértük az ügyszámokat, a jelentett adatok alapján (beérkezett kérelmek száma 2013-ban 820, 2014-ben 1029) 2013-ban 2 fő előírása elegendő lett volna, bár azt feltételezi, hogy a munkakör leterhelt, de a 2014-re megnövekvő adatszám indokolja a harmadik főt (így az egy főre jutó kérelmek száma napi kb. másfél ügy, ez nem kimagasló leterheltség, de két fővel ezt nem lehetne ellátni. Ez a munkakör alig helyettesíthető szakértelmet és személyes ismeretséget feltételez, nincs ilyen jellegű munkakör a többi osztálynál.

Az előírt létszámban korrekciós lehetőséget nem találtunk. Az SZMSZ előírásának értékelése után a fejezet zárásaként a megállapításokat összevetjük a létszám analitikával.

A *Pénzügyi és Adóügyi Osztály* létszám előírása 18 fő, ebből Csomádra települt 3 fő.

Munkakörök:

- Osztályvezető
- Számviteli ügyintéző 2 fő
- Költségvetési ügyintéző 2 fő
- Pénzügyi ügyintéző 4 fő + 1 fő Csomád
- Adóügyi ügyintéző 6 fő + 1 fő Csomád
- Adó- és pénzügyi ügyintéző 1 fő Csomád

A 18 fős osztály irányítása, a megkövetelt könyvelési felelősség indokolja az osztályvezetői státuszt. A stáb feladatai két csoportra oszthatók, az adóügyekre és a pénzügyi feladatokra. Ez utóbbi feladatkör a piaci szférában két részlegre osztott, vannak a főkönyvi könyvelők és a pénzügyi könyvelők, akik intézik az utalásokat és nyilvántartják a pénzmozgásokat. Itt a két főcsoport megjelenik, de megjelenik még a költségvetési csoport, akik előkészítik a költségvetést és elkészítik a költségvetési időszaki tervnek való jelentést.

A pénzügyi csoport látja el a város és a Hivatal költségvetésének kezelését, a csomádi részleg látja el a csomádi nemzetiségi önkormányzat és a helyi óvoda könyvelését, ugyanakkor a városi intézmények könyvelését és pénzügyeit a GESZ kezeli.

A város költségvetési főösszege 2014-ben 4,1 milliárd forint volt, az Önkormányzat számvitele jelentősen bonyolultabb, mint a Számviteli törvény alapján elkészülő főkönyv vezetése. Ennek oka, hogy az önkormányzati számvitel nemcsak a teljesítmény mérésére és a vagyon kimutatására szolgál, hanem megkülönbözteti az állami támogatásokból és az OEP-től származó feladatok teljesítését, külön és nagy részletességgel mutatja a személyi költségeket, külön mutatja ki a dologi és fejlesztési kiadásokat és nem a piaci logika alapján részletezi a bevételek alakulását. Összegezve, a mérlegfőösszeg alapján nagyobb munka kezelni és összeállítani a jelentéseket és a terveket, mint az üzleti szférában lenne. Ugyanakkor egyes feladatok nyilvánvalóan kisebbek, mint az üzleti szférában (pénzkezelés, pénztárkezelés, ÁFA és adókezelés, adóbevallások). A könyvelőket két feladatkörben hozza a munkaköri lista. Számviteli és költségvetési ügyintéző, a feladatok kétségtelenül feloszthatók e logika alapján is, de a képzettség és a munkakör betöltési képessége alapján a megkülönböztetés nem indokolt.

A pénzügyi, könyvelési stáb létszáma 6-7 fő lenne a mérlegfőösszeg és az összetettség miatt, de itt már szükséges a plusz létszám a tervezhető szabadság kiadások miatt. Így 7-8 fős létszám lenne indokolt. A pontos létszámot meghatározni csak a munkaerő minősítésével és hosszabb munkaidő mérések elvégzésével lehetne, a megbízásunk nem erre a feladatra szólt. Ha a munkaerő magas színvonalú, a munkatársak képzettek és képesek lennének a nem a munkakörükbe tartozó feladatok ellátására, akkor 7 fő is elég lenne a feladat ellátásához.

Az Önkormányzat 2014-ben 2 milliárd forint feletti helyi adót szedett be. Az Önkormányzat alkalmazza az iparűzési adót, a telekadót, az építményadót, kiveti a gépjármű adókat. A költségvetés főösszegének több mint harmada a helyi adóból származott. Bekértünk természetbeni adatokat az adókezelésről, úgymint az iparűzési adóalanyok száma, a kinnlevőség alakulása, a behajtás folyamata, a telekadót fizető

adóalanyok száma, stb. Bár a 10 legnagyobb adózó fizeti meg az adók kb. 60%-át, ugyanakkor 2013-ban 400 feletti, 2014-ben 1500 feletti behajtási cselekmény indult. A helyi adókról még írunk egy másik fejezetben, az Önkormányzat nem kockáztathatja a bevételek beszedését. A korszerű számítástechnika, a megfelelő szoftver jelentősen elősegíti az adócsoport munkáját. Ezen okok alapján a normatív létszám (az SZMSZ megközelítésében a létszám előírás) 4 főben határozható meg. De a csoport kezeli a méltányossági kezeléseket, adóellenőrzést végez, ennek normatív létszáma 2-3 fő.

Egybevetve a létszám előírás korrekt. Az SZMSZ előírásának értékelése után a fejezet zárásaként a megállapításokat összevetjük a létszám analitikával.

A *Városfejlesztési és Üzemeltetési Osztály* létszám előírása 10 fő, az osztályban Csomádra specializálódott munkatárs nincs.

Az osztály létszáma:

- Osztályvezető
- Pályázati referens (1 fő)
- Beruházási ügyintéző
- Vagyongazdálkodási ügyintéző (3 fő)
- Műszaki ügyintéző (2 fő)
- Adminisztrátor

A létszám és az elkülönült felelősség miatt az osztályvezető státusza indokolt.

A beruházási ügyintéző és a vagyongazdálkodási ügyintézők felelnek a fejlesztések, felújítások menedzseléséért (előkészítés, részvétel az éves költségvetés tervezetének összeállításában, szerződéskötés, vagyonkezelés, kapcsolattartás és felügyelet a Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.-vel, stb.), de ez a munka rutinná válik, ha nincs különleges helyzet. A beruházások aktiválása - látjuk a beruházásokról szóló fejezetben – a lassú ügymenet és a megkésett, halasztott programok miatt nem indokol különös leterheltséget. *Itt látunk egy fős megtakarítási lehetőséget.*

A műszaki ügyek összetettsége (közlekedés, vízügy, földalapú támogatás, energiaszektor, a Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft tevékenységének átlátása, a településtisztaság, a parkfenntartás, az útkarbantartás felügyelete) indokolttá teszi a munkakör 2 főre való megosztását.

Az adminisztrátori munkakör a feladatok adminisztrációs igénye miatt indokolt.

Az osztály létszámelőírását maximum 1 fővel lehetett volna csökkenteni. Az SZMSZ előírásának értékelése után a fejezet zárásaként a megállapításokat összevetjük a létszám-analitikával.

2.5. A tényleges létszám és a normatíva összevetése

Bekértük az önkormányzati hivatal létszámalakulását a vizsgált években négy időpontra. 2013 nyitó létszáma 55 fő volt, június 30-án 57 fő, 2014. január 1-jén 58 fő, december 31-én 54 fő volt. Ebből Csomád 5 főt köt le. A létszámot a legalacsonyabb értékkel, a 2014. december 31-i állapottal vetjük össze.

Létszám-analitika (fő)

Munkakör	***Tényleges létszám 2014. záró***	***Létszám-előírás PH SZMSZ***	***Különbözet***	***Javaslat***	***Különbözet***
Jegyző, aljegyző	2	2	0	2	0
Polgármesteri Kabinet	1	1	0	1	0
Jogi és Koordinációs Osztály	13	12	1	12	1
Hatósági és Ügyfélszolgálati Osztály	10	11	-1	11	-1
Pénzügyi és Adóosztály	15	15	0	15	0
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztály	8	10	-2	8	0
Összesen	***49***	***51***	***-2***	***49***	***0***

A munkakör elemzés alapján 49 fős hivatali testületet állapítanánk meg a létszám-előírásban szereplő 51 fő helyett. A 2014. december 31-i tényleges alkalmazott szám 49 fő, egy szerkezeti módosulással, a Hatósági és Ügyfélszolgálati Osztály létszáma a normához mérve -1 fő, a Jogi és Koordinációs Osztály létszáma + 1 fő a normához képest.

A körzetben a nyilvános adatbázisból kinyertük a hivatal összlétszámát. Megadjuk az adatokat.

Városok összevetése (főben)

Város	*Lakosság*	*PH alkalmazott*
Göd	18.000	46

Veresegyháza	17.000	68
Pomáz	15.400	64

A táblázat csak szemléltet, a megadott városoknál nem végeztünk adatértékelést.

2.6. A Hivatal árbevétele

A bevételek többsége nem a Hivatal elkülönült költségvetésében van megjelenítve. Nem itt van az adóbevétel, a vagyonhasznosítás bevétele, a normatív egyedi állami támogatások összege.

Bevételek kimutatása
(adatok ezer forintban)

Bevételek	*2013. éves**	*2014. éves*	*Megjegyzés*
Szolgáltatások	67	1.107	
Közvetített szolgáltatás	2.964	3.785	
Kamatbevétel	273	293	
Egyéb bevétel	1.288	4.272	Például fellelt többlet, visszaírt értékvesztés, költség-visszatérítés
Közhatalmi bevételek	430	1.180	Például igazgatási díj, bírságok
Állami támogatás működésre	32.933	35.626	
Tényleges bevételek	***37.955***	***46.263***	
Önkormányzat intézménytámogatási utalása	252.408 46.595	362.509	
Kimutatott bevétel	***336.959***	***408.773***	

Megjegyzés * A 2013-as költségvetés két részből tevődik össze, a Csomád községgel való hivatali egyesítés előtti (március 01.) időszak és a közös önkormányzati időszak költségvetéséből. Az átszervezés előtti bevételeket nem mutatták ki, így a két oszlop nem hasonlítható össze.

Az egyesítést követően 2014-től az Önkormányzat jogosult lett a működés állami támogatására. A közös önkormányzati működés miatt az Önkormányzat a kimutatott költségtöbbletnél nagyobb összegű állami támogatást kapott, az állami indíttatású átszervezés így pénzügyileg előnyös volt.

A Hivatal nem bevételszerzés érdekében működik, de mivel intézményként van nyilvántartva, ezért egyensúlyi költségvetéssel mutatják ki a bevételeket és a kiadásokat. A tényleges működési bevétel a szolgáltatások értéke és a közhatalmi bevételek, együtt ez csupán 497 e Ft (2013) és 2.287 e Ft (2014). Az állami támogatás

normatív, de számolt, a működési tevékenységnek van alárendelve. Az Önkormányzat támogatása egyensúlyozza ki az egyenleget.

A Polgármesteri Hivatal költséghatékonyságát nem befolyásolja a bevételtermelő képessége.

2.7. Személyi költségek

Az éves működési költségnek a személyi költség 75%-a (2013), illetve 71%-a (2014).

A személyi költségek struktúrája
(adatok ezer forintban)

Bérelem	***Éves költség 2013.***	***Éves költség 2014.***
Munkabérek	132.366	184.838
Részmunkaidős bérek	2.989	
Végkielégítés		-
Normatív jutalmak	17.419	22.998
Céljutalmak		8.815
Összes bérköltség	***152.774***	***216.651***
Jubileumi jutalom	2.086	1.263
Béren kívüli juttatás	1.989	12.597
Ruházati költségtérítés	309	633
Közlekedési költségtérítés	5.338	6.957
Üdülési hozzájárulás	807	
Étkezési hozzájárulás	137	
Egyéb költségtérítés	2.674	782
Lakhatási juttatás		160
Szociális támogatás	350	300
Egyéb személyi juttatás		10.826
Külső bérek	4.856	6.446
Külső juttatások		2.784
Összes juttatás	***18.546***	***42.748***
Összes kifizetés	***171.320***	***259.399***
Járulékok, szociális adó	***45.637***	***72.583***
Személyi költségek	***216.957***	***331.982***

A köztisztviselői, néhány főben közalkalmazotti besorolás determinálja a személyi költségeket. A besorolások, kategóriák objektív adottságok. A munkabérek körében növelő kiadást okozott az Fót Város Önkormányzat Képviselő-testületének 17/2013. (IV.18.) önkormányzati rendelete a köztisztviselői tisztviselők juttatásának és

közszolgálati jogviszonyának egyes kérdéseiről. A hivatkozott rendelet előírta a juttatási formákat (pl. cafetéria), illetve a középfokú végzettségűek részére 20%-os, a felsőfokú végzettségűek részére 25%-os illetmény kiegészítést határozott meg. Az osztályvezetők 10%-os vezetői illetménypótlékra lettek jogosultak.

A céljutalmak és a juttatások azok a költségelemek, amelyeket aktívan lehet kezelni. A 2014-es adatokban ez az összes kifizetésből 42.333 e Ft (ebben a külsős bérek, juttatások nincsenek benne), a legnagyobb eleme a céljutalmak, az egyéb személyi juttatások, a béren kívüli juttatások, ezek részösszege 32.238 e Ft. Az egyéb személyi juttatások és béren kívüli juttatások körébe a következő kifizetések tartoztak. Önkéntes nyugdíjpénztár és egészségpénztár, Erzsébet utalvány, SZÉP kártya (ezek a cafetéria-elemek), a reprezentáció, az időszaki választások, országgyűlési választások, Európai Uniós választások és az önkormányzati választások reprezentációja. A 2014-es év választási év volt, ez magyarázza a kiugró költségeket és a dinamikát.

A céljutalmak aránya 3,3%, ez alacsony arány. A bérköltség az egyéni bérek és a létszám függvénye. A létszám általunk felállított normájához képest nincs többletlétszám. *Ha azt az 1 fő pluszfoglalkoztatást vesszük figyelembe, ahol a norma feletti létszám dolgozott, ez kb. egy-hatvanad összeggel csökkentette volna a személyi költségeket, ez 5,5 millió forint elkerülhető összeg lett volna. Ez nem olyan mérték, amelyre hivatkozva ki lehetne jelenteni, hogy a személyi költségek összege nem költséghatékony.*

A 2014-es átlagjövedelem (munkabér, normatív jutalmak) havi kb. 310 e Ft, a végzettségeket is figyelembe véve az adat a köztisztviselőknél a szokásos, várható összeg. A céljutalmak egyéni átlaga havi 10 e Ft, a juttatások egyéni átlaga további havi 60 e Ft, de ezt a juttatást csak szemléltetjük, hiszen az igénybe vevők köre eltérő, a választások miatt az egyéb béren kívüli juttatásokhoz nemcsak a hivatal dolgozói juthattak hozzá.

2.8. A dologi kiadások elemzése

A dologi kiadások a személyi kiadások kevesebb, mint fele, a teljes költségek mintegy 30%-a. A hivatali költségek meglehetősen determináltak. Ilyenek az irodai rezsik (papírfelhasználás, telekommunikáció, nyomtatási költségek, tisztítószerek, stb.), a közműköltségek, a karbantartások. A Hivatal dologi költségeit más típusú kiadások emelték meg.

Az analitikus költségtáblázat igazolja ezt az állítást.

Dologi költségek analitikája
(adatok ezer forintban)

Költségelem	***2013. éves***	***2014. éves***
Könyv- és folyóirat beszerzés	443	538
Szakmai anyag beszerzés	2.164	705
Élelmiszer-beszerzés	561	531
Irodaszer, nyomtatvány	3.859	4.494
Kenőanyagok	248	336
Munkaruhák	143	242
Fenntartási anyagok	1.309	1.725
Anyagbeszerzések	***8.727***	***8.571***
Kommunikáció	6.045	6.008
Közüzemi díjak	4.771	3.486
Bérleti díjak	2.095	2.398
Karbantartások	688	1.614
Szakmai szolgáltatások		9.057
Egyéb szolgáltatások	13.485	12.795
Kiküldetések	477	443
Áthárított szolgáltatások	1.682	
Pénzügyi szolgáltatások	415	
Szolgáltatások	***29.653***	***35.800***
Amortizáció		***2.595***
Ellátottak pénzbeli juttatásai		29.737
ÁFA	7.686	9.731
Egyéb dologi	567	741
Behajthatatlan követelés leírása		3.597
Külső kifizetések	***8.253***	***43.806***
Dologi költségek	***46.633***	***91.772***

Az anyagbeszerzés összege nem éri el a havi 1 millió forintot, a szolgáltatások költsége nem éri el a havi 3 millió forintot. Ezen belül a havi telefon és internet költség kevesebb, mint fél millió forint, a havi közmű 250 e Ft, azaz a Hivatal bizonyítottan takarékosan működik. A szolgáltatások legjelentősebb eleme a szakmai szolgáltatások (pl. belső ellenőr, könyvvizsgáló), és az egyéb szolgáltatások köre széles. Itt van a postaköltség, a jogi tanácsadók költsége, az irattári feldolgozás díja, a belső ellenőr díja, ezek a megnevezett költségek teszik ki a költségelem több, mint 90%-át.

Elháríthatatlan kiadás a vissza nem igényelhető ÁFA. A behajthatatlan követelés leírása nem konzervatív megközelítés miatt lett ilyen alacsony, erről a vagyoni bevételekről szóló fejezetben írunk. Az ellátottak pénzbeli juttatása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, lakásfenntartási támogatás, rendszeres szociális segély) a dologi kiadások közel egyharmada. Ez a kiadás 2013-ban még nem a hivatal költségvetésében volt megjelenítve, a Közös Önkormányzati Hivatalhoz került át a szociális igazgatási feladatok ellátása, ez valójában nem ügyintézési rezsi. Az ellátottak

pénzbeli juttatása önkormányzati rendeleten alapul. Fót Város Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott ellátások, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályairól szóló 16/2013. (V.1) önkormányzati rendelete).

Összegezve, a Hivatal költségtakarékos működése igazolható.

2.9. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése

Az Önkormányzat nyilvántartja a kötelezően ellátott és önként vállalt feladatokat. Az önként vállalt feladatok a tevékenység kevesebb, mint 5%-a. Az önként vállalt feladatok a következők voltak. Utazási költségtérítés, törzsgárda jutalom, szociális támogatás, albérleti hozzájárulás, rendezvényszervező munkaruha költsége, tandíj, útiköltség, külső megbízási díj. Az Önkormányzat az önként vállalt feladatokhoz képezte meg a személyi költséget. Az önként vállalt feladathoz dologi kiadás nem társul.

2.10. Épület-ellátottság, beruházások

A *Polgármesteri Hivatal* régi épület, nem a mai igényekhez készült, sem a munkavégzésre, sem a városlakosság igényeihez nem alkalmas. *Felújítását kívülállóként nélkülözhetetlennek tartjuk.*

2013-ban a beruházási terv 3.249 e Ft volt, informatikai fejlesztésre, 2014-ben a Hivatal beruházási tervei között szoftver és hardver beszerzés szerepelt, együttesen 4.445 e Ft összeggel. Ezek a kiadások a hivatali működés szükségszerű velejárói.

2.11. A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása

Az összevontan 1 millió forint feletti megbízások listáját bekértük. A Hivatal négy szerződést kötött.

PA egyéni vállalkozó havi megbízásokkal látott el tanácsadói feladatokat. A megbízás 2013. január 1-jén indult, először havi bruttó 180.000 Ft, majd március 1-jétől havi bruttó 200.000 Ft díjon. A megbízás nem konkrét tevékenység elvégzése volt, hanem harmonizáció, szakmai ajánlás, kontrollrendszer összehangolása. 2014-től operatív kontroll megbízásra változott a szerződés, összege bruttó 200.000 Ft maradt. Bár a szerződése 2015. április 30-ig szólt, a megbízás 2014. december 31-én megszűnt. Ezt *nélkülözhető szerződésnek* minősítjük.

Halászné dr. Balkay Hanna egyéni ügyvéd jogi feladatok ellátására szerződött, először havi 200.000 Ft + ÁFA, majd 2013. június 1-jétől havi 300.000 Ft + ÁFA, 2014. július 1-jétől havi 380.000 Ft + ÁFA. *A megbízás indokolt, a díj második emelése már meghaladta a helyben szokásos díjszintet, de a megbízási díj nem kiemelkedő.* A megbízás ma is él.

A *Sue Brandon Kft.* irattározásra és selejtezésére szerződött. A díj havi 100.000 Ft + ÁFA. A megbízás ma is él. A *megbízás indokolt*, díja a helyben szokásos díj alatt maradt.

A *Szalkay Belső Ellenőrzési Iroda* a belső ellenőrzés ellátására szerződött. A megbízás 2013. május 15-én indult és 2015. december 31-én szűnt meg. A megbízási díj havi bruttó 220.000 Ft volt, majd 2014. január 1-jétől bruttó 300.000 Ft-ra emelkedett. A *megbízás indokolt*, a feladat ellátása az Önkormányzatnak törvényi kötelezettség, a díj mindenképpen alacsonyabb, mintha munkaidőben, köztisztviselői fizetéssel látta volna el.

Fót Város Önkormányzata is négy megbízási szerződést kötött az értékhatár figyelembe vételével.

A *H.O.M. Audit Kft.* könyvvizsgálatra szerződött. A megbízás 2001-ben indult és 2015. december 31-én szűnt meg. A megbízási díj 2013-ban havi 230.000 Ft + ÁFA. A *megbízás törvényi kötelezésen alapul,* a díj előnyös. A könyvvizsgálaton túl állami támogatás felhasználásának auditjára szerződött, a Boglárka Bölcsőde esetében egyszeri 650.000 Ft + ÁFA, a Fáy András Általános Iskola és Óvoda energetikai korszerűsítése esetében egyszeri 100.000 Ft + ÁFA díj ellenében. A díjak mértéke nem vitatható.

Dr. Nagy Attila ügyvéd peres ügyvitelre és munkajogi eljárásokra szerződött. A megbízás 2012. december 1-jével indult és ma is tart. A megbízási díj 260.000 Ft + ÁFA, majd 2013 februárjától havi 360.000 Ft + ÁFA összegre emelkedett, de további ügyeket vett át. A pluszfeladatok megszűnése után a díj visszaállt az eredeti szintre. A *megbízás indokolt*, a díj a szokásos díj.

A *Bartos és Parthy-Nagy Ügyvédi Iroda* a polgármester felkérésére adott jogi tanácsokat. A megbízás 2014. április 16-ával indult. A díj mérsékelt, havi 220.000 Ft + ÁFA, a *szükségessége vitatható.*

A *Dobsa Közbeszerzési Tanácsadó Bt.* közbeszerzési tanácsadó volt, megbízása 2013 januárjában indult és 2014. december 31-én szűnt meg. A díj a „stand by" jelleg miatt havi 50.000 Ft + ÁFA, az egyszeri eljárások után 227.000 Ft + ÁFA, illetve 284.000 Ft + ÁFA volt. A *megbízás indokolt*, a díj a tevékenységhez igazodó.

2.12. Összefoglalás, javaslatok

A Hivatal megfelelően szervezett, az osztályok körében végrehajtott szervezet-változás (csökkentés) megtétele visszaigazolható. A létszámnorma alkalmazása esetén sem változott volna a Hivatal létszáma. Egy lényeges munkakör hiányzott, nem volt a vagyoni bevételekért felelős szakember, amely státusz azonban 2016 januárjában kialakításra került a vagyongazdálkodási csoportban. 2017-es változás lesz az iskolák kikerülése. A Hivatalnál ez nem jelent létszám megtakarítást, az oktatási terület 1 fős referense nem lesz nélkülözhető. A polgármester mellé szervezett 1 fős kabinet nem kifogásolható. Megállapítottunk egy nélkülözhető szakértőt, de vele 2015-ben már szerződést bontott a Hivatal nevében eljáró jelenlegi Jegyző, és a feladatára nem szerződött mással.

A dologi kiadások körében nélkülözhető lényeges költségtartalékot nem tártunk fel, a személyi kiadások determináltak, a létszámon keresztül lehet rájuk hatni. A bérek, juttatások a köztisztviselői törvény alapján meghatározottak, a cafetéria elemek aránya alacsony.

Az önként vállalt feladatok köre szűk, aránya a teljes kiadások 5%-át sem éri el. Ez a feladat-elvállalás már beépült a városi költségvetésbe, így annak szűkítésére nem teszünk javaslatot, de további önként vállalt feladat felvállalását nem tartjuk indokoltnak, annak ellenére sem, hogy arra lenne pénzügyi fedezet.

3. Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet

3.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a Fóti Gazdasági Ellátó Szervezetnél (GESZ) a következő.

- A felvállalt feladatok értékelése, összehasonlítása más feladat ellátási formákkal.
- A működés költséghatékonyságának értékelése.
- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A dologi kiadások elemzése, értékelése.
- A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása.
- A szervezet saját bevételi tételeinek elemzése.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

3.2. Azonosító adatok

Az intézményt Fót Város Önkormányzatának Képviselő-testülete alapította 2013. március 1-jén. Az adatai a következők.

Az intézmény neve: Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet
Rövidített neve: Fóti GESZ
Székhelye: 2151 Fót, Dózsa György út 12-14.
Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy
Az intézmény besorolása: Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.
Képviseletre jogosult: Az intézmény vezetője, illetve az általa meghatalmazott intézményi dolgozók.
Az intézmény foglalkoztatottjaira vonatkozó jogviszony: Közalkalmazotti jogviszony.

A GESZ működési jogelődje az ESZEI keretében működött, ott szervezték az önkormányzati intézmények pénzügyi-gazdasági adminisztrációját, az operatív tevékenységeket. A ma is meglévő centralizált ügykezelés már a szakmai jogelőd szervezését is jellemezte.

A GESZ gazdálkodási feladatai kiterjednek az Önkormányzat költségvetési szerveire (ebből négy intézmény a vizsgálat tárgyát képezi, úgymint az Apponyi Franciska Óvoda, a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde, a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ, az Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény), négy iskola azonban átkerült az állam felügyelete alá. A megalapítás közvetlen oka éppen ez volt, azaz a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (a továbbiakban: ***KLIK***) belépése az iskolarendszer irányításába. A megkötött szerződés szerint: az állam 2013. január 1-jével telepítette az általános iskolák irányítását, felügyeletét, az oktatás kezelését a KLIK-hez. Az oktatási intézmények feladatainak ellátását szolgáló ingatlan és ingó vagyon (beleértve például a taneszközöket, az iskolai eszközöket, bútorzatot, felszereléseket) a KLIK ingyenes vagyonkezelésébe került át. Valójában azonban a KLIK-hez csak használatba kerültek át az ingatlanok és ingóságok, ez alól kivételt a Népművészeti Szakközépiskola képezett. A rendszer azonban 2016-ban ismét változáson ment keresztül, amely változás értékelésére a szakértői anyag nem tér ki.

A KLIK vette át az oktatási intézmények teljes személyi kiadásait, a dologi kiadások közül a távközlési szolgáltatás alapdíjon felüli költségeit, a munkavédelem, a védőruha, a foglalkozás egészségügyi szolgáltatás, a fénymásolók, nyomtatók és másolások költségeit, az újonnan beszerzett iskolai eszközök teljes kiadását, a tanügyi nyilvántartáshoz tartozó adminisztrációs kiadásokat, a levelezés költségeit. Az Önkormányzat fizeti a közműszolgáltatások díját, a vagyonbiztosítást, a fenntartási rezsit (például tisztítószerek), az üzemelési fenntartási kiadásokat, a vagyonőrzés költségeit, a működéshez és üzemeltetéshez kötődő személyi kiadásokat, az udvari berendezések fenntartását, az önkormányzati eszközök esetleges bérleti díjait, a telekommunikációs szolgáltatások nem adatátvitelt biztosító költségeit. A négy iskola költségvetése meghatározó volt az önkormányzati intézményrendszerben, ez a felügyelet és irányítás átszervezésére kényszerítette az Önkormányzatot.

Az átszervezés tehát kényszerű, alkalmazkodó jellegű intézkedés volt. Alternatíva lehetett volna a feladatok ESZEI-ben tartása. Ez az ESZEI-t speciális intézményi státuszban tartotta volna, a szakmai feladatai mellett ellátta volna a többi intézmény gazdálkodási, számviteli, karbantartási feladatait. *Az átláthatóságot jobban lehetett érvényesíteni a GESZ megszervezésével.* Erre más önkormányzatok esetében számtalan példa volt, ez a feladatok tipikus megszervezési modellje. Végül a Fóti Önkormányzat ezt a szokásos szervezési modellt vette át.

Alternatíva lehetett volna a feladatok teljes decentralizációja. A négy, önkormányzati felelősségi körben tartozó intézmény létszáma, költségvetése azonban nem biztosíthatja a feladat ellátás költséghatékonyságát, sem a pénzügyi-adminisztratív

létszám, sem a karbantartás szervezések szükséglete intézményi megszervezésben nem terhelhető le.

A GESZ feladatává tették tehát az intézmények pénzügyi-gazdasági ügykezelését, a karbantartások szervezését. A GESZ jogosult a felmerült és jóváhagyott kiadásokra ajánlatot bekérni, szerződni, a teljesítést ellenőrizni, majd a szolgáltatóval elszámolni. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a pénzügyi-gazdasági ügykezeléssel ellentétben az intézmények szakmailag megtartották az önállóságukat, a szakmai anyagbeszerzések és szolgáltatások megrendeléséről, a korábban meghatározott költségvetési keret figyelembe vételével önállóan döntenek. Az intézményeknek van adószámuk, önálló bankszámlájuk, de a bankszámla felett a GESZ bír jogosultsággal, ő kezeli az intézmény bankszámláját. A GESZ dolgozza ki az intézmény pénzügyi és gazdasági szabályait, ugyanakkor az intézménnyel megkötött (panel) szerződése alapján az együttműködés nem csorbíthatja az intézmény szakmai, döntési önállóságát.

Az intézmények üzemeltetési és szakmai kiadása és a szakmai bevételek jelentős része a GESZ könyveiben jelenik meg. Ennek következménye, hogy az intézmények működése az intézményi adatokból nem állapítható meg, mindenhol figyelembe kell venni a GESZ-nél megjelenő bevétel- és költségadatokat. Ez a választott megoldás hátránya lett, a szakmai kiadások megrendelése, a szolgáltatókkal való elszámolás a GESZ-hez került, a szakmai teljesítmény maradt az intézményeknél. *Ez a központosítás lehetővé tette a centralizált, koncentrált kezelést, a költségek visszaszorítására szolgáló intézkedéseket, ellenben visszaszorította az intézmények önállóságát, kreativitását, lassította, sokszor fékezte a szakmai hatékonyságot.* Az intézmények gazdasági szaktudás nélkül maradtak, csak konzulensként vehettek részt a működési költségvetésük előkészítésében. *A centralizált modell nélkülözhetetlen, amikor a fenntartó Önkormányzat kritikus pénzügyi pozícióban van, de Fót esetében nem ez volt a helyzet. Erre a városi költségvetés elemzése kapcsán külön kitérünk majd.*

3.3. A szakmai tevékenység bemutatása

A GESZ feladatainak átvétele szakaszosan történt, március 1-jével az ESZEI, április 1-jével a Fóti Boglárka Óvoda és a Közművelődési és Közgyűjteményi Központ, május 1-jével az Apponyi Franciska Óvoda feladatai kerültek át. A munkamegosztás kialakítása jogszabályt (368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 10. §) követett. A négy iskola feladatai 2013. március 1-jén kerültek át.

A fokozatos átvétel miatt 2013-ban folyamatosan nőtt az alkalmazotti létszám, év közben alakult ki a költségvetés. Az átszervezés tempóját nem tudtuk ellenőrizni, a gyorsabb átszervezés feltételei – ha voltak – utólag nem rekonstruálhatók.

A feladatokhoz kapcsolódó bevételek nagyobbrészt nem a piacról beszerzett (üzleti) bevételek, hanem az államtól és az Önkormányzattól kapott támogatások, alakulásukat állami és önkormányzati jogszabályok határozzák meg. A GESZ alapító okirata szerint a vállalkozási bevétel aránya az intézményi kiadási előirányzatának évi 5%-át nem érheti el. Ezt az előírást a költségvetés alakulása tárgyalásakor ellenőriztük, a korlátot az intézmény betartotta.

A GESZ jogosult beszedni a háziorvosok működési hozzájárulását (ez költség-továbbhárítást jelent, az épület igénybevételéért a háziorvosok nem fizetnek), a könyvtári bevételeket, a Németh Kálmán Emlékház bevételeit, a Művelődési Ház jegybevételeit, továbbszámlázza a közvetített szolgáltatásokat (közművek, telefon), beszedi az intézményi térítési díjakat (étkeztetés), kiszámlázza az iskolák épület-bérleti díját, illetve jóváírja az Önkormányzattól származó bevételeket.

A GESZ ellátja az anyagbeszerzést, biztosítja az élelmezést, elszámol a közműszolgáltatókkal, szervezi a szállítási szolgáltatásokat, megrendeli a karbantartásokat. A legnagyobb költségelem azonban a személyi költségek köre.

A költségek alakulására vonatkozó döntéseket a legjelentősebb költségekben gyakorlatilag nem a GESZ hozza meg. Az áram- és gázszerződéseket az Önkormányzat menedzselte, volt év, amikor közbeszerzés keretében, a kisebb fogyasztási helyeket az egyetemes szolgáltatások keretében veszik igénybe, a GESZ csak adatszolgáltatással működik közre.

A karbantartások szervezése az Önkormányzattal való egyeztetés követően zajlik. A GESZ kér ajánlatot a szükségesnek ítélt beruházásokra vonatkozóan, majd ezt követően egyeztetést kezdeményez az Önkormányzattal, azzal a céllal, hogy a tervezett beruházások, felújítások összhangban legyenek a meglévő önkormányzati programokkal a redundancia elkerülése érdekében. A költségvetésbe bekerülő karbantartási feladatokról az Önkormányzat dönt.

A GESZ keretében érdemi, 1 millió forint értéket meghaladó beruházás nem volt, a központi döntésű programokon kívül.

Az állami fenntartás alá kerülő iskolák működtetőjével, a KLIK-kel az Önkormányzat és nem a GESZ szerződik. A GESZ az Önkormányzattal feladat ellátásra szerződik.

A beszerzések, megrendelések során a GESZ jogi személyként saját jogon szerződik, de költségvetési korlátok között. A szakmai anyagszükségleteit az iskolák kezdeményezik, kiválasztják az eszközöket, de a beszerzést a GESZ hajtja végre. A számlák kifizetését a GESZ intézi, a saját költségvetése keretében.

2017-ben a feladatokat ismételten átszervezik, a KLIK átveszi az oktatási intézmények karbantartás szervezését, működési kiadásait, az egyéb szolgáltatásokat, ez kihat a GESZ létszámára, felelősségére. Az újabb átszervezés ismét törvényen alapul, az új működési modell kialakítására vonatkozó javaslat azonban a jelen szerződésben nem feladatunk.

3.4. A vagyon bemutatása, likviditás

A GESZ alig tulajdonol saját vagyont. A 2013-as és 2014-es zárlati beszámoló adatai a következők voltak. Megadjuk a kötelezettségeket is.

A GESZ vagyoni kimutatása
(adatok ezer forintban)

Mérlegsor	***2013.12.31.***	***2014.12.31.***
Ingatlanok	0	0
Vagyoni jogok	0	332
Gépek, berendezések	196	304
Készletek	0	0
Követelések	226	128
Kimutatott vagyon	***422***	***764***
Kötelezettségek	*0*	*4.547*

Az épületvagyon, az épület berendezések és eszközök az Önkormányzat vagyoni kimutatásában szerepelnek. A GESZ vagyona között van kimutatva a GESZ által használt szoftverek licence (332 e Ft), az irodai berendezések általában már nullára írt eszközei (az értékkel bíró két eszköz a központi szerver 130 e Ft, egy fénymásoló 174 e Ft, 2013-ban még csak a szerver volt értéken), de a kimutatások analitikusak, a fizikai vagyon követhető, leltározható, ugyanez igaz a készletekre is. A készletek új beszerzési értéke 4.827 e Ft volt, itt már minden eszköz nullára írt, de az analitikus kimutatásokból követhető, leltározható.

A követelések befolytak, azonban csekély mértéke két lényeges jellemzőt támaszt alá. Egyrészt a bevételek közül a piacról beszerzett bevételek aránya minimális, másrészt az igénybe vevők közül sokan előre fizetnek.

A 2014-es kötelezettségek kötelezettség-előírások, nem tényleges tartozás. Kontrollkérdést tettünk fel, 2014. december 31-én volt-e olyan kötelezettség, amely 2015. január 31-én is fennállt. A nemleges válasz mutatja, hogy a GESZ likviditási problémákkal nem küzd, a probléma ismeretlen. *Likviditási hiány a megszervezési modellben fel sem merülhet, ezt pozitív jellemzőnek értékeljük.*

3.5. Bevételek alakulása

Az intézmény 2013-as működési bevétele 25,3 millió forint volt, de ebből 1,7 millió forint ÁFA visszaigénylés. Nem valós piaci bevétel az orvosok befizetései (azok tulajdonképpen közvetített szolgáltatások), az intézményi bevételek összege csupán 15.540 e Ft, és abból 54% az iskolai terembérletek összege (ez 2017-től már nem az Önkormányzatot fogja megilletni). A bevételek gyakorlatilag az önkormányzati intézmények által ellátott szolgáltatásokból, tevékenységekből származtak.

Saját bevétel alakulása 2013
(adatok ezer forintban)

Árbevétel	***Intézmény***	***Összeg***	***Értelmezés***
Nyújtott szolgáltatások	ESZEI Eü. Központ	6.305	Működési hozzájárulások (orvosok befizetése)
	FKK	422	Rendezvény bevételek, könyvtár tagdíjak, szolgáltatások, jegybevételek
Bérleti díjak	FKK	951	Művelődési ház terembérlet
	Általános iskolák	8.445	Terembérletek
Intézmény ellátási díjak	ESZEI	4.075	Szociális étkeztetés
	Apponyi	803	Gyermekétkeztetés
	Iskolák	844	Diákétkeztetés
Egyéb díjbevételek	GESZ	228	
Közvetített szolgáltatások	GESZ	1.492	Közművek, telefon
ÁFA visszatérítések	GESZ	1.685	
Kamatbevétel	GESZ	68	
Saját bevétel összesen		***25.316***	

Az önkormányzati támogatás összege 241.360 e Ft volt, a működési bevételek kilenc és félszerese. A 2013-as év gyakorlatilag tíz hónapos év volt.

2014-ben a működési bevételek összege 32.215 e Ft volt. A bázisértéket éves időtávra arányosítva (30,96 M Ft) ez minimális, 1 millió forint értékű bővülés. Az iskolákat kikonszolidálva az intézmények külső (piaci) árbevétele 6.484 e Ft, minimális.

Saját bevétel alakulása 2014
(adatok ezer forintban)

Árbevétel	***Intézmény***	***Összeg***	***Megjegyzés***
Egyéb szolgáltatások	FKKK	884	Táborszervezés, jegybevételek, könyvtári tagdíj, szolgáltatások
	ESZEI	140	Előadás díjak
Bérleti díjak	FKKK	283	Terembérletek
	Iskolák	11.162	Terembérletek
Intézmény ellátási díjak	ESZEI	5.117	Szociális étkeztetés
	Iskolák	1.026	Diákétkeztetés
Közvetített szolgáltatások	GESZ	8.157	Orvosok befizetései, közművek, telefon
Egyéb díjak	GESZ	1.148	
ÁFA visszatérítés	GESZ	4.037	
Saját bevétel összesen		***31.961***	

Az árbevételek szerkezete kisebb mértékben változott, a számviteli szabályok változása miatt.

Az önkormányzati támogatás összege 296.057 e Ft volt, ez a saját bevételek több mint kilencszerese, ez is a bázisértékhez hasonlít.

A bevételek struktúrájában feltűnő a szolgáltatások minimális bevételtermelő képessége. Alig van könyvtári tagdíj bevétel, alig volt rendezvény bevétel, az FKKK lakossági igénybevétele minimális. A gyermekétkeztetés lecsökkent. Az óvodákban nincsenek díj ellenében megvalósult programok. Ez nyilvánvalóan visszavezethető a lakosság általános pénzköltési szokásaira, de lehet olyan oka is, hogy az intézmények nem tudtak érdeklődésre számot tartó programokat szervezni. Ennek lehet oka a pénzszűke és lehet oka a centralizált, a pénzügyi korlátok primátusát, a pénzszűkére hivatkozó irányítás.

3.6. Kiadások értékelése

A folyamatos átszervezések (a feladatok folyamatos áthelyezése) miatt a kiadások a 2013-as évben jelentősen változtak, négyszer kellett módosítani a költségvetési előirányzatot, amely módosításokat jogszabályi megfelelés tette szükségessé. A végleges állapotot értékeljük, az évközi módosításokat nem, mert azok egyszeri

hatással magyarázhatók. Az eredeti előirányzat 260.688 e Ft-ra lett megtervezve, ez módosult négy alkalommal. A (végleges) intézményi költségvetési terv 2013-ban 307.227 e Ft összeget hagyott jóvá, de a tényleges teljesítés 263.109 e Ft lett. Az elmaradás 15%-os, közel 44 millió forint összegű, és inkább az eredeti irányzathoz közeli. Ezzel az összeggel automatikusan csökkentették az önkormányzati támogatásokat. Az elmaradás pozitív, ha indokolt és cél volt a megtakarítás érvényesítése, ha az tényleges pénzmegtakarítással járt, de ugyanezt a jelenséget negatív hatásként is értelmezni lehet, ha az elmaradás az elhatározott célok, feladatok el nem végzésében jelent meg.

A megtakarítás kisebb részben a személyi kiadások területén valósult meg, itt realizálódott a megtakarítások negyede. Oka a bérkiáramlás kisebb mértéke volt, a szöveges beszámoló alapján ugyanakkor minden munkavállaló megkapta minden törvényes és vállalt juttatását. A 10.806 e Ft megtakarításból azonban kötelezettséggel terhelt pénzmaradvány volt 5.398 e Ft (ezeket a személyi kiadásokat 2014-ben ki kellett fizetni), a tényleges megtakarítás 5.408 e Ft volt. Ez a tervezett személyi költségtömeg kevesebb, mint 5%-a.

A dologi megtakarítások összege 33.114 e Ft, a személyi megtakarítások háromszorosa. Az analitika alapján van benne objektív elem (ahol a költségre nem lehet év közben ráhatni, a kedvező körülmények miatt alakult így, például fűtésszámlák enyhe tél miatt), ilyenek a közmű megtakarítások (10.478 e Ft), az FKK Művelődési Ház felújítása miatt elmaradt szakmai költségek (2.042 e Ft). Az analitika alapján a többi költségmegtakarítás már befolyásolható, *és elsősorban a beszerzések lehetséges minimumra szorításának a törekvésére vezethetők vissza.* Csak felsorolásszerűen, az irodaszer-beszerzések, szakmai anyagok beszerzése, vásárolt élelem, karbantartások, szakmai szolgáltatások (alacsonyabb rendezvény szám), egyéb anyagbeszerzések területén jelentkezett a megtakarítás.

2014-ben az előirányzat 350.854 e Ft volt, majd ez évközi módosításokkal 388.261 e Ft-ra nőtt. A tényleges teljesítés 333.318 e Ft lett, ez 14%-os *elmaradás, közel 55 millió forint. A teljesítés még az eredeti előirányzatot sem érte el.*

A személyi kiadások teljesülése 99%-os volt, minden munkavállaló megkapta a törvényen alapuló és a vállalt juttatásait, a megtakarítás csupán 1.215 e Ft. A járulékok területén valamivel nagyobb a megtakarítás, összege 3.862 e Ft, ennek oka nem tervezett rehabilitált munkavállaló foglalkoztatása, a START járulék kedvezmény azonos összegű, de az önkormányzati költségvetésre terhelt összege, a tényleges megtakarítás 660 e Ft.

Itt kiemelten magas a dologi költségek körében a megtakarítás. A terv előirányzott 235.764 e Ft összegéhez képest a *megtakarítás 49.318 e Ft, a kiadás 21%-a.* Az objektív megtakarítás 27.578 e Ft közműdíj, az épület-beruházások (művelődési ház, Boglárka Bölcsőde) miatti vagyonvédelmi költség (cca. 1 M Ft), de *közel 20 M Ft befolyásolható megtakarítás.* A megtakarítás az előző évivel azonos területeken történt (irodaszer-beszerzések, szakmai anyagok beszerzése, vásárolt élelem, karbantartások, szakmai szolgáltatások (alacsonyabb rendezvényszám), egyéb anyagbeszerzések).

Az éves teljesülésről szóló beszámoló a kiadásokat megkülönbözteti személyi kiadásokra, dologi kiadásokra és felhalmozási (beruházási) kiadásokra. A következő táblák a kétéves alakulást mutatják. Először a 2013-as adat.

Költségvetési egyenlegek alakulása 2013
(adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013. előirányzat***	***2013. teljesülés***	***Különbözet***
Személyi kiadások	105.066	94.260	-10.806
Dologi kiadások	201.963	168.849	-33.114
Beruházási terv	198	198	0

A személyi kiadások elmaradása nem bér- és egyéb bérhelyettesítő eszközök kifizetetlenségéhez kötődött, a munkavállalók megkapták a munkaszerződésük és a juttatási szabályzatok alapján neki járó jövedelmeket. A járulékok alakulása követte a személyi juttatások alakulását. Az élőmunka hatékonyságot a következő fejezetben értékeljük.

A dologi kiadások elmaradása nem néhány kiugró tételre vagy tervezési hibára vezethető vissza, hanem szinte minden betervezett költségelem csökkent. A megtakarítások egyrészt a szolgáltatók januári számlázására vezethető vissza. Ez a költségelem a következő évet terheli majd, a megképzett pénzmaradvány ellenében. A gázszolgáltató 2.654 e Ft, a vízszolgáltató 1.077 e Ft, az áramszolgáltató 6.747 e Ft nettó számla kibocsátásával maradt el. A többi megtakarítás a lassabb átszervezési ütemre és az általános megtakarítási elvárásokra vezethető vissza. Nem használták fel az irodaszer-beszerzésre, a könyv-, folyóirat-beszerzésre, a szakmai anyagok beszerzésére tervezett keretet, kevesebb lett a vásárolt élelmiszer, a művelődési ház felújításának elhúzódása miatt elmaradt a megtervezett szolgáltatások egy része. A karbantartás is elmaradt a tervtől, a megtakarítás jelentős, 3.974 e Ft volt.

Áttekintve a város pénzügyi lehetőségeit, előrebocsátjuk, a helyszíni spórolásra nem a város nehéz vagy nehezedő pénzügyi helyzete miatt került sor.

2014-ben már értelmezzük a tervmódosítások hatását is.

Költségvetési egyenlegek alakulása 2014
(adatok ezer forintban)

Megnevezés	*Eredeti terv*	*Módosított terv*	*Teljesülés*	*Különbözet*
Személyi kiadások	120.267	141.766	136.689	-5.077
Dologi kiadások	277.025	235.764	186.446	-49.318
Beruházási terv	3.562	10.731	10.183	-548

A személyi költségek tervezése alapos volt, az elmaradás a bérjuttatásban csupán 1.215 e Ft volt. Ez a tényleges munkaerő igénybevételére vezethető vissza, a tervezési hibán belüli tétel. A járulékok elmaradása már magasabb volt, 3.862 e Ft, ebből a legnagyobb tétel könyveléstechnikai, a START munkaprogram járulékait a jogszabály nem az intézménynél, hanem a központi költségvetésnél vette figyelembe. 2014-ben megváltozott munkaképességű alkalmazott került felvételre, így a rehabilitációs járulék összege 1.622 e Ft kiadás elmaradást okozott.

A dologi kiadásoknál a 2013-as költségszámoknál megfigyelt tendencia érvényesült. A megtakarítás nagyobb hányada a közműszolgáltatások kisebb költsége. Itt is megjelent a januári számlázás hatása, de megállapításra került a szolgáltatóváltás pozitív hatása, a felújítás alá került épületek kisebb közmű felvétele. A gázszolgáltatás 19.374 e Ft, a vízszolgáltatás 1.631 e Ft, az áramszolgáltatás 6.573 e Ft összeggel lett kevesebb az előirányzathoz viszonyítva.

Egyedileg is jelentős összegekkel csökkent a teljesítés az előirányzathoz képest a kommunikációs szolgáltatásnál, a vásárolt élelmezésnél (a kevesebb igénybe vevő miatt), az egyéb szolgáltatásnál (itt kimutatták a kisebb igénybevételt az elhúzódó beruházás miatt, de az alacsonyabb szerződési árat is), a karbantartás megint jelentős összeggel lett kevesebb, amely 1.951 e Ft megtakarítást eredményezett. A kimutatott összeg az önálló intézményekre fordítható összeget aggregáltan tartalmazza, magában foglalja a szükséges rendkívüli eseményekre (pl. dugulás, csőtörés, életveszély elhárítása) elkülönített tartalékot is. A művelődési ház felújítás miatti zárva tartása miatt ebben az évben is szakmai költség elmaradás volt, és tanfolyam megszervezés hiánya is besegített a 3.231 e Ft megtakarítás érvényesítésében.

Áttekintve a város pénzügyi lehetőségeit, ugyanazt a megállapítást vonhatjuk le, a helyszíni spórolásra nem a város nehéz vagy nehezedő pénzügyi helyzete miatt került sor.

A felhalmozási kiadások évközi helyesbítésére jogszabályváltozás miatt került sor, 2014-től itt kell kimutatni a kis értékű eszközbeszerzéseket. A megtakarítás minimális volt.

A továbbiakban elszakadunk a számviteli szabályoktól és – önkényesen – csoportosítjuk a dologi kiadásokat.

Dologi kiadások csoportosítása
(adatok ezer forintban)

Költségjellemző	***Költségfajta***	***2013. éves***	***2014. éves***
Nehezen befolyásolható	Gyógyszerbeszerzés	270	0
	Hajtó- és kenőanyag	477	574
	Adatátvitel díjai	1.209	3.332
	Bérleti díjak	392	263
	Gáz	33.565	35.984
	Áram	12.906	14.729
	Távhő	1.777	0
	Víz, csatorna	4.987	6.618
	Továbbhárított szolgáltatás	830	2.398
	Pénzügyi szolgáltatás	426	785
	ÁFA kiemelés	32.446	35.434
	Adók	2.970	1.388
	Összesen	***92.255***	***101.505***
Befolyásolható	Irodaszer, nyomtatvány	2.635	3.525
	Könyvbeszerzés	2.372	1.967
	Folyóirat	374	779
	Információhordozó	94	209
	Szakmai anyagok	1.599	3.046
	Kis értékű eszközök	3.470	3668
	Egyéb anyagok	8.787	12.972
	Telefondíjak	3.763	4084
	Egyéb kommunikáció	328	94
	Szállítási szolgáltatás	113	350
	Karbantartás	9.156	12.298
	Fenntartási szolgáltatás	25.179	20.977
	Szakmai szolgáltatás	1.188	10.518
	Kiküldetés	570	373
	Reklám, hirdetés	260	260

	Szellemi kifizetések	2.606	
	Egyéb dologi kiadás	161	23
	Összesen	***62.655***	***75.143***
Átmenet	Munkaruha	3.269	1.071
	Vásárolt élelmezés	10.674	8.513
	Összesen	*13.943*	9.584
	ÖSSZESEN	**168.853**	**186.232**

A három megkülönböztetett kategória magyarázata a következő.

A nehezen befolyásolható tételek azok, amelyek determináltak, azokat szerződés (pl. bérleti díj, közművek, adatátvitel díja), vagy törvény (pl. ÁFA, adók) határozza meg, illetve továbbszámlázott szolgáltatások. A befolyásolás a szerződéskötéskor érvényesíthető (a GESZ 2104-es jelentése rögzíti, hogy kedvezőbb áram- és gázdíjakban állapodtak meg), az állami közműszolgáltató belépése ezt a mozgásteret leszűkítette. Fejlesztési beruházásokkal ezek a költségek mérsékelhetők, de erre nincs a GESZ-nek ráhatása. Ide soroltuk azokat a kiadásokat, amelyek megrendelése nem költségfüggő (gyógyszer, üzemanyag, banki díjak)..

Az átmeneti tételek közé vettük fel a munkaruha juttatást, mert az a munkavállalókkal kötött szerződésen alapul, illetve az élelmezési anyagok beszerzését. Az élelmezési anyagok beszerzését szakmai irányelveknek kell megfeleltetni, amelyek alapján korlátja van a költségmérséklés érvényesítésének. Ettől függetlenül 2014-re ez a költség csökkent, bár kevesebb volt az igénybe vevő, de a fajlagos költség is csökkent.

A befolyásolható költségek azok a költségek, amelyek ellenőrzése, értékelése a költséghatékonyság tárgyköre. Ide tartoznak a lényeges költségelemek közül az anyagbeszerzések, a karbantartások, a fenntartási szolgáltatások, a szakmai szolgáltatások.

A befolyásolható költségek a dologi kiadások kb. fele. Ezek azok a költségek, ahol a költségtöbblet a működési minőségre hat vissza, akár a karbantartások megrendeléséről, akár a szakmai szolgáltatásokról van szó. Ha egy önkormányzat előre akar lépni az ellátott területeken (és ide tartozik az iskolahálózat, az óvodák, a művelődési programok, az egészségügyi szolgáltatások), akkor az itt elkölthető forrásokat folyamatosan növeli.

A bázisadat éves szintre emelése és összevetése a 2014-es adatokkal a befolyásolható költségek terén azonosságot mutat (62.655 – 75.186 vs. 75.143). Az éves összes kiadás összevetése azonban jelentős megtakarítást mutat (168.853 – 202.623 vs. 186.232).

A GESZ, és rajta keresztül az intézményhálózat jelentősen hozzájárult az önkormányzat megtakarítási céljához. A kisebb kiadások azonnal, automatikusan csökkentették az önkormányzati támogatást. Ez nagyon pozitív lett volna, ha az Önkormányzat pénzügyi helyzete kritikus lett volna. Ennek hiányában ez a jelenség másként is értelmezhető.

Kiemelünk néhány fontos költségelemet.

Egyes költségelemek alakulása
(adatok ezer forintban)

Költségelem	***Intézmény***	***2013. éves***	***2014. éves***	***Megjegyzés***
Karbantartások	ESZEI	1.180	1.549	
	FKKK	686	754	
	Óvodák	963	2.408	
	Iskolák	9.156	7.345	Az iskolák karbantartásának prioritása érvényesült
	Központ	0	243	
Egyéb üzemeltetés, fenntartás	ESZEI	2.136	1.107	
	FKKK	2.905	1.597	
	Óvodák	1.263	1.562	
	Iskolák	17.551	14.927	
	Központ	1.394	1.784	
Szakmai tevékenységhez szolgáltatások	ESZEI	0	5.337	Egészségügyi szolg.: 2.736 Módszertani tanácsadás: 2.400
	FKKK	1.173	2.122	
	Óvodák	14	475	
	Iskolák	-	56	
	Központ	730	1.876	Pénzügyi tanácsadás, üzletviteli tanácsadás, belső ellenőr

Ezeket a költségeket az intézményi elemzéskor használjuk majd. Itt néhány lényeges jellemzőt emelünk ki. A karbantartási, fenntartási költségekben az iskolák domináltak, amelyet az iskolák összterülete (cca. 13.000 m^2) és igénybe vevői létszáma (cca. 1.200 fő) indokol. A saját intézményi hálózat karbantartása, üzemeltetése alacsony költségű. A szakmai szolgáltatások többsége gyakorlatilag vállalkozói számlában megjelenő személyi költség.

Kiszűrtük a GESZ tényleges saját költségeit. A tabló mutatja, hogy a GESZ rezsije nagyon alacsony, *a költséghatékonyság nem kifogásolható, megfelelő.*

GESZ tényleges rezsiköltségek
(adatok ezer forintban)

Kiadások	***2013. éves***	***2014. éves***
Eszközvásárlások	785	783
Irodaszer	760	1.052
Anyagbeszerzések	190	137
Informatikai eszközök	261	579
Áram	9	218
Gáz	236	244
Víz	6	12
Kiküldetés	27	41
Különféle egyéb	67	
Dologi rezsi összesen	***2.341***	***3.066***

3.7. Az élőmunka hatékonyság értékelése

A GESZ feladatai korábban az ESZEI intézménybe tagozódva látták el. Az ellátott intézmények esetében az intézmény 2 fő létszámot foglalkoztatott, így a 8 intézmény 16 fős létszámot indukált. A tagolt létszám mértéke nem vitatható, egy fő gazdasági vezető és 1 fő pénztáros-könyvelő képezte a stábot, de a költséghatékonyság nyilvánvalóan alacsony volt.

Ezt a struktúrát bontotta fel az Önkormányzat a GESZ megszervezésével. A GESZ jellemzően szervezett módja az önkormányzati gazdasági-pénzügyi feladatok ellátásában. Az intézmény létrehozását a négy iskola fenntartójának a struktúrába építése okozta. A KLIK belépése gyakorlatilag nem volt választható, ehhez kellett alkalmazkodni.

A GESZ keretében nemcsak a könyvviteli, pénzforgalmi és adózási feladatok kerültek, hanem a létesítménygazdálkodásban dolgozó, az átadott iskolákban foglalkoztatott, az intézményekben elkülönült technikai személyzet is átkerült. Minden, ezekben a munkakörökben foglalkoztatott munkaerőt átvettek, háromoldalú megállapodással, gyakorlatilag munkáltatói jogutódlással. Még a munkavégzés helye sem változott. A technikai személyzet az önkormányzati intézményekben a helyén maradt (2 óvoda, FKKK, ESZEI).

Az induláskori létszám így a következő volt.

Engedélyezett létszám (fő)

Beosztás	***Létszám***
Igazgató	1
Belső ellenőr	1
Gazdasági szervezet	11,75
Létesítménygazdálkodás	37
Összesen	***51***

Az átszervezés költség semlegesen történt. A 16 gazdasági alkalmazott közül 13,75 főkerült át a GESZ-be (a továbbiakban a tört létszámtól eltekintünk, kerek adatokkal közöljük a létszámot), de 1-1 fő az intézményben maradhatott, és ott részmunkaidőben az intézményhez kötődő feladatokat is ellát (ESZEI, FKKK). Az 1 fős leépítést azonban ellentételezte az új struktúra beosztásához kötődő költségtöbblet. Megjelent az intézményvezető és a belső ellenőr státusza, bár ezt a költségtöbbletet (pótléktöbblet) a könnyebb irányíthatóság, az áttekinthetőség, illetve az ellenőrzöttség ellentételezte. A létesítmény-gazdálkodás munkahelyszíne az iskola maradt, a szervezeti kiemelés itt semmilyen költséghatással nem járt.

A gazdasági csoport már nem az ellátott iskolák szerint állt fel, itt a helyileg elkülönült munkaszervezést a funkcionális irányítás vette át. A munkaszervezet kialakítása azonnal indokolta a munkaügyi státusz megteremtését, a munkakör élőmunka hatékonysága követi az üzleti munkaszervezési modellt, amely alapján 200-250 fő igényel 1 fő munkaügyest, az intézményekben pedig mintegy 200 fő dolgozik.

A létesítménygazdálkodás 10,5 fő konyhai dolgozóból, 16 fő takarítóból, 4 fő karbantartóból (iskolánként megmaradt az 1-1 fő), 3 portásból, 2,5 fő kerti munkásból, 1 fő gondnokból áll. Az iskolák területe, a konyhai dolgozók által ellátandó gyerekszám nem változott, ezért itt létszámkorrekció nem történt.

A költségtöbblet mellet azonban nem javult az élőmunka hatékonyság, ezt az Önkormányzat is felismerte, így 2014-ben létszámkorrekciót rendelt el, az engedélyezett létszám 48,5 főre csökkent. A gazdasági szervezet létszáma 9 főre csökkent, amelyben benne van a munkaügyes. A költségtöbblet így az intézményvezető és a belső ellenőr maradt, költségmegtakarítást jelentett a létszám csökkenés. *Javult az irányíthatóság és az átláthatóság, és előnyös lett az ellenőrzöttség megteremtése.* Előnyt jelentett az is, hogy a vagyongazdálkodó munkaköre érdemi műszaki ügyintézővé alakult át (ezzel a könyvelési létszám helyett műszaki státusz jött létre a gazdasági szervezeten belül). A létesítménygazdálkodásban 0,5 fő többlet alakult ki, de kisebb belső átszervezésekre is sor került.

Létszámtabló (fő)

Beosztás	*Engedélyezett létszám*	*2014-es korrekció*
Igazgató	1	1
Belső ellenőr	1	1
Gazdasági szervezet	12	9
Létesítmény-gazdálkodás	37	37,5
Létszám	***51***	***48,5***

A korrekcióval az átszervezés sikeresnek mondható, a személyi erőforrások elégségesek, szükségesek.

A személyi költségekkel való tudatos gazdálkodás mozgástere a közalkalmazotti státusz miatt gyakorlatilag lehetetlen. A munkaerőt a Közalkalmazotti törvény osztály- és fokozatba sorolja, így a bérük szűk határok közé került (A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szerinti fizetési besoroláson alapuló közalkalmazotti bértábla).

A besorolásuk korrekt, a jogszabálynak megfelelő. *Bérszerkezet (adatok ezer forintban)*

Bérforma	*2013. éves*	*2014. éves*
Törzsbér és normatív pótlékok	54.191	81.899
Normatív juttatások	4.309	10.468
Béren kívüli juttatások	7.129	10.248
Sajátos juttatások	1.134	1.719
Cafetéria	7.806	2.242
Szociális juttatás	156	140
Külső személyi juttatások	1.388	796
Személyi juttatások összesen	***76.113***	***107.512***

A munkavállaló béren kívüli juttatásai érdemiek, ezt az éves költségtábla mutatja. A béren kívüli juttatásokról a Fóti Képviselő-testület határozott (18/2013. (IV. 18.) KT rendelet). 2014-ben a béren kívüli juttatásban szerepelt egyszeri kereset-kiegészítés, amelyet utalvány formájában vehettek át a dolgozók.

A munkabér, a nyelvpótlék, a jubileumi jutalom, a normatív jutalmak, a helyettesítési díj törvényen alapuló kifizetések, a juttatásokról a Képviselő-testület döntött, nem az intézmény vezetője. Munkavállalók szervezetével való megegyezés (pl. Kollektív Szerződés) nem történt.

A béren kívüli juttatások, a sajátos juttatások és a cafetéria mértéke 2013-ban így 16.069 e Ft volt, ez a személyi juttatások 21,1%-a, 2014-ben 14.209 e Ft volt, ez a személyi juttatások 13,2%-a.

A bérhez viszonyítva az egyéb juttatások mértéke és aránya magas (ebbe beletartozik a munkabéren kívüli minden tétel), a munkabér a teljes kifizetés 71%-a 2013-ban, 76%-a 2014-ben. Az Önkormányzat, mint munkaadó szempontjából itt is a 2014-es adat a kedvező.

A személyi juttatást 2013-ban 18.147 e Ft, 2014-ben 20.177 e Ft társadalombiztosítási és egyéb járulék egészítette ki. Az intézményi költségvetésben a személyi juttatások szerepe kiemelt, 2013-ban ez 36%, 2014-ben 38%, ilyen kiemelt arányú költség nincs, eszközbeszerzésre ennek harmadát, közművekre ennek 45%-át használták fel a felügyelt intézményi költségekhez mérve (2014-es viszonyszám).

A közalkalmazotti besorolás miatt a kiáramló jövedelmet a GESZ kevésbé tudja befolyásolni, a létszámnorma határozza meg a személyi költségeket. A 2014-es záró létszámot már vállalhatónak tartjuk, az Önkormányzat az alapításkori költségtöbbletet visszarendezte.

3.8. Épület-ellátottság, beruházások

A GESZ irodai székháza a használt épület, beruházásra a vizsgált években nem került sor. Az irodai székház a tevékenység ellátására alkalmas.

3.9. A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása

A GESZ két feladatra szerződött – összevontan – 1 millió forint felett. A belső ellenőri feladatok ellátására pályázatot hirdetett, és megbízta a *Kató és Társa 2003. Tanácsadó Kft.*-t a belső ellenőri feladatok ellátására. A díja havi 100 e Ft + ÁFA volt, a szerződés 2013. szeptember és 2014. december 31. között volt érvényben. A feladat ellátás alaposan dokumentált. A megbízott belső ellenőrzési tervet állított össze, a betervezett feladatokat ellátta, kimutatta a felhasznált napokat. 2013-ban 20 munkanapot, 2014-ben 70 munkanapot számolt el. Az ellenőrzés céljai indokoltak és szokásosak voltak, a GESZ-hez tartozó szervezetekre terjedtek ki. Értékelte a pénztárműködést, a szigorú számadású bizonylatok kezelését, a jogszabályi kötelezettségeknek való megfelelést, a közalkalmazottak munkaügyi nyilvántartását.

A feladat ellátása szükséges, a díja nem éri el egy fő közalkalmazott bérét, így a megbízás indokoltsága nem kérdőjelezhető meg.

A *SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt.* volt a másik szerződés megbízott. A megbízás 2014. január 1-jén indult, és jelenleg is a GESZ megbízottja. A díja éves 180.000 Ft + ÁFA. 2014-ben a 2014. évi ellenőrzési terv 72 munkanappal számolt. Volt az előző szerződéssel átfedés, itt is betervezték a pénztárak működésének ellenőrzését, a feladat azonban inkább a számviteli ellenőrzésre koncentrált (a számviteli szabályok 2014-es változásaira való felkészülés megtörténte, a pénzügyi-számviteli szabályok 2014-es megfelelésének értékelése, a belső szabályzatok megléte és ellenőrzése). A megbízott a jelentését kockázat-elemzéssel látta el, arányosan súlyozta a vizsgált területeknek való megfelelést, és elemzését táblázati alátámasztással látta el.

3.10. Összefoglalás, javaslatok

A GESZ megszervezésére 2013. március 1-jével került sor. A megalapítást az Önkormányzat iskoláinak állami szervezetbe történő elvonása kényszerítette ki. 2013. január-február hónapokban a pénzügyi-adminisztratív feladatok az ESZEI-be voltak telepítve, az iskoláktól azonban el kellett vonni a karbantartó, üzemeltető létszámot. Ez utóbb 37 fő volt, és ezt az Önkormányzat nem kívánta az egyébként kb. 50 fős intézménybe telepíteni.

Az ESZEI-be szervezés ellen hatott a centralizáció szükséglete. Az ESZEI a feladatok ide szervezése esetén nem tudott volna a szakmai feladataira koncentrálni. A költséghatékonyság is az ESZEI-be szervezés ellen szólt.

Létrejött a GESZ az önkormányzati szférában szokásos módon. Az átszervezés az irányítói létszám telepítése miatt, egyébként létszám azonosan, de többletköltségekkel következett be. 2014-ben a költséghatékonyság biztosítása érdekében létszámcsökkentést hajtottak végre. A korrekció után a 48,5 fő munkavállalói létszám szükséges és hatékony. De ez a status quo 2017-ben újra megváltozik, amelyhez ismételten alkalmazkodnia kell az Önkormányzatnak. Az intézmény létszámából kikerül a 27 fős létesítménygazdálkodás és legalább a pénzügyi, könyvelési stáb fele. A 22 fős létszám miatt a költséghatékonyság nehezebbenm lesz érvényesíthető.

A GESZ munkavállalóinak besorolása a jogszabálynak megfelelő volt.

A GESZ megszervezése centralizációt és koncentrációt jelentett. Az intézmények a szakmai feladataikra koncentrálhattak, de a szuverenitásuk részleges feladásával. Amikor a fenntartó Önkormányzat pénzügyi nehézségekkel küzd, kifejezetten megtakarításokra törekszik, ez a modell elfogadható. Az Önkormányzat 2013-ban és 2014-ben azonban nem volt ilyen helyzetben.

A GESZ könyvelése alkalmazkodott a szervezési elvhez, az intézmények bevételei és költségei a GESZ-be szervezetten jelentek meg. Ezzel a négy intézmény (ESZEI, FKKK, két óvoda) átláthatósága sérült, a szakmai és rezsiköltségei a közvetlen jelentésekből nem ismerhetők fel. Az intézményi saját bevételek alacsony szintűek, és ezt is elfedi a szervezési modell, amely mindenképpen hátrány. A költségmegtakarítások volumene kiemelten magas volt, ez következményként azt jelentette, hogy a szakmai munka és a feladatok ellátásának költségkörülményei romlottak. A karbantartások a szükségesnél kisebb mértéke rejtett költségvetési hiányt jelent.

A GESZ szuverén költségei alacsonyak, így a szervezet költséghatékonysága megfelelő. A személyi költségek keretében viszonylag alacsony a közvetlen munkabér aránya, de a többi személyi költséget is törvények, illetve önkormányzati rendeletek szabályozzák.

A 2017-es változások miatt a mai modell nem tartható fenn, a feladat elhelyezéséről döntenie kell az Önkormányzatnak.

4. Apponyi Franciska Óvoda

4.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat az Apponyi Franciska Óvodánál a következő.

- A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés.
- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

4.2. Azonosító adatok

Az intézményt Fót Város Önkormányzatának Képviselő-testülete alapította 2000. szeptember 1-jén. Az adatai a következők.

Az intézmény neve: Apponyi Franciska Óvoda
Székhelye: 2151 Fót, Fruzsina utca 4.
Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy
Az intézmény besorolása: Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.
Képviseletre jogosult: Óvodavezető.
Az intézmény foglalkoztatottjaira vonatkozó jogviszony: Közalkalmazotti jogviszony.

Az Apponyi Franciska Óvoda a 2013-2014. években, 3 épületben és 10 óvodai csoportban folytatta tevékenységét. Az Óvoda főépülete Fót, Fruzsina utca 4. szám alatt található. A főépület mellett az Óvoda feladatellátását két további telephelyen végzi: az Ibolyás utca 2. szám, továbbá a Vásár tér 1. szám alatti tagintézményében. Ez utóbbit 2013. szeptember 1-jétől csatolták az Óvodához.

Az Apponyi Franciska Óvoda feladata az intézmény Alapító Okirata alapján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pontja szerinti óvodai ellátás, alaptevékenysége óvodai nevelés.

Az Óvoda nyitvatartási ideje heti 50 óra: minden nap 7:00-tól 17:00-ig.

4.3. Kihasználtság

A főépület és a két telephely esetében a csoportok, valamint a rendelkezésre álló információk szerint maximálisan felvehető gyermekek számát az alábbi táblázat mutatja be.

Az Apponyi Franciska Óvoda épületei, főbb adatai

	Csoport száma	***Maximálisan felvehető gyermekek száma***
Fruzsina u. 4.	4 óvodai csoport	90 fő
Ibolyás u. 2.	4 óvodai csoport	100 fő
Vásár tér 1.	2 óvodai csoport	42 fő
Összesen	***10 óvodai csoport***	***232 fő***

2013-ban a kihasználtság majdnem teljes (98%) volt. 2014-ben az Ibolyás utcai és a Vásár téri óvodák megteltek, a létszám az engedélyezett 100 és 42 fő volt. A Fruzsina utcaiban azonban csak 73-an voltak, ez 81%-os kihasználtság. Egy csoportba 22 gyermeket lehet elhelyezni, a 17 fő miatt *nem lehetett volna 3 csoportba szervezni a csoportlétszámot.*

4.4. A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés

Az alkalmazottak engedélyezett száma 2013-ban és 2014-ben a következők szerint alakult (év végi adatok).

Foglalkoztatott munkaerő engedélyezett száma

	2013.	***2014.***
Óvodapedagógus	21 fő	21 fő
Dajka	10 fő	10 fő
Óvodatitkár	1 fő	1 fő
Konyhai dolgozó	1,5 fő	1,5 fő
Takarító	1 fő (2 fő 4 órás)	1 fő (2 fő 4 órás)
Karbantartó, udvari kisegítő	1,5 fő (2 fő részmunkaidős)	1,5 fő (2 fő részmunkaidős)
Összesen	***36 fő***	***36 fő***

Az alkalmazotti létszám tekintetében 2013-2014 folyamán több változás következett be, azonban az álláshelyek, illetve betöltött álláshelyek száma állandónak tekinthető a következő megjegyzések mellett:

- A takarítói és konyhai kisegítői munkakört 4-4 órás részmunkaidőben 2014. október 22-ig egy személy töltötte be, aki nyugdíjba ment. A munkakörbe érkező új alkalmazott 2014. szeptember 8-án kezdett. Átfedést az okozott, hogy a nyugdíjba menő munkavállaló felmentését töltötte.
- A Vásár tér 1. telephelyet 2013. szeptember 1-jétől csatolták az intézményhez, érintett alkalmazotti szám: 4 fő óvodapedagógus és 2 fő dajka.
- A táblázatban foglalt létszámon túl engedélyezett 0,5 fő gyermekpszichológus alkalmazása. 2014-ben részmunkaidőben alkalmazva volt egy gyermekpszichológus, azonban év közben távozott, év végén az álláshely betöltetlen volt.

Az előírt létszámot az intézmény betartotta.

A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjét a következő táblázat foglalja össze.

Foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje

	2013.	***2014***
Óvodapedagógus	18 fő felsőfokú	19 fő felsőfokú
	3 fő középfokú	2 fő középfokú
Dajka	10 fő középfokú	9 fő középfokú
		1 fő 8 általános
Óvodatitkár	1 fő középfokú	1 fő középfokú
Konyhai dolgozó	1 fő 6 általános	1 fő 6 általános
	1 fő középfokú	1 fő középfokú
Takarító	2 fő középfokú	2 fő középfokú
Karbantartó, udvari kisegítő	2 fő középfokú	2 fő középfokú

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: ***Nkt***.) már 2011. szeptember 1-jétől hatályos 66. § (1) szerint a köznevelésben az alkalmazás feltétele, hogy az alkalmazott rendelkezzen az előírt iskolai végzettséggel, szakképesítéssel, szakképzettséggel, továbbá büntetlen előéletű és cselekvőképes legyen. A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit az Nkt. 3. melléklete tartalmazza. E szerint az óvodapedagógusi munkakör betöltéséhez óvodapedagógusi végzettség szükséges.

Az óvodapedagógusi munkakör betöltéséhez megfelelő felsőfokú óvodapedagógusi végzettség mellett az Nkt. 99 § (6) b) bekezdése kimondja, hogy óvodapedagógus-munkakörben (újonnan is) alkalmazható, aki óvónői szakközépiskolában szerzett érettségi-képesítő bizonyítvánnyal rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

Az Nkt. 99. § (10) bekezdése rendelkezik arról, hogy ha a pedagógus szakképzettsége e törvényben meghatározott képesítésnek a megváltozott előírások miatt nem felel meg, és e törvény hatálybalépésekor a pedagógusnak

a) a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tíz évnél kevesebb ideje van, legfeljebb a nyugdíjkorhatár eléréséig változatlan munkakörben tovább foglalkoztatható;
b) a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tíz évnél több ideje van, e törvény hatálybalépésének napjától számított öt év után csak akkor foglalkoztatható tovább pedagógus-munkakörben, ha tanulmányait a felsőfokú pedagógus-szakképzettséget nyújtó oktatásban megkezdte.

Az Óvoda által a nevelő munkát közvetlenül segítő alkalmazottak munkakörei (dajka, takarító, karbantartó) esetében az alkalmazás nincs végzettséghez kötve.

A foglalkoztatott munkaerő végzettségének megfelelősége tekintetében a 2013-2014-es időszakra vonatkozólag az alábbi megállapításokat tesszük.

- Három óvodapedagógus kivételével az Apponyi Franciska Óvoda által alkalmazott óvodapedagógusok felsőfokú (főiskolai) végzettséggel rendelkeztek.
- A kivételt képező három középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus közül kettő alkalmazása az Nkt. 99 § (6) bekezdésével összhangban történt, vagyis 1996. szeptember 1. napjáig 7 év szakmai gyakorlatot szereztek.
- A maradék egy középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus nem rendelkezett 7 év szakmai gyakorlattal, ő beiskolázásra került, tanulmányait megkezdte, de nem fejezte be, munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt.
- A dajka és egyéb munkakörök nincsenek végzettséghez kötve, ugyanakkor az intézmény vezetése igyekszik legalább középfokú végzettséggel rendelkezőket alkalmazni. Ugyanakkor dajka munkakörben is előfordult 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező munkavállaló alkalmazása.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy az Apponyi Franciska Óvoda által foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje elfogadható, a meglévő végzettségek a jogszabályi előírásoknak megfelelnek.

4.5. A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összevetése

A vizsgálathoz először az óvodai létszámra vonatkozó jogszabályi előírásokat idézzük be.

Az óvodában alkalmazott vezetők, az óvodapedagógusok, valamint a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak számát 2013. augusztus 31-ig a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: ***Kt.***), leginkább annak 1. számú melléklete, 2013. szeptember 1-jétől pedig az Nkt., illetve annak hatályba lépő vonatkozó rendelkezései, leginkább 1-3. melléklete határozta meg.

A hivatkozott jogszabályok szerint előírt létszámok az Apponyi Franciska Óvoda férőhelyére, illetve kihasználtságára tekintettel a következők.

Előírt létszámok

	Kt. előírás	***Nkt. előírás***
Óvodavezető	1 fő	1 fő
Óvodavezető-helyettes	1 fő	1 fő
Tagintézmény-vezető	1 fő	1 fő
Óvodapedagógus	2 fő / csoport	2 fő / csoport
Dajka	1 fő / csoport	1 fő / csoport

Az óvodában alkalmazandó óvodapedagógusok létszáma az Nkt. alábbi rendelkezésein alapul.

- Az Nkt. 8. § (3) bekezdése szerint az óvodai nevelés 6. melléklet szerinti finanszírozott időkerete (61 óra) magában foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti ötven óra időkeretet, továbbá a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatásának heti tizenegy óra időkeretét.
- Az Nkt. 62. § (5) alapján az óvodapedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (32 órát) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.
- Az Nkt. 5. melléklete szerint az óvodavezető heti foglalkozásainak száma 200-449 gyermeklétszám esetén 8, a helyettes esetében 22.

- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 12. §-a kimondja, hogy az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik, oly módon, hogy a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, óvodapedagógusonként és csoportonként összesen napi két óra átfedési idővel.

Az Nkt. 2. melléklete szerint a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott száma a következőképpen alakul:

- óvodatitkár: 1 fő
- gondozónő és takarító: 1 fő / telephely, ahol legalább 3 óvodai csoport működik
- pedagógiai asszisztens: 1 fő / 3 óvodai csoport
- pszichológus: 0,5 fő

Az Apponyi Franciska Óvoda feladata az intézmény Alapító Okirata alapján a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 6. pontja szerinti óvodai ellátás, alaptevékenysége óvodai nevelés.

Az óvodai nevelés 2013. augusztus 31-ig 3 telephelyen 8 óvodai csoportban, 2013. szeptember 1-jétől 3 telephelyen, összesen 10 óvodai csoportban zajlott.

Az Óvoda nyitvatartási ideje heti 50 óra: minden nap 7:00-tól 17:00-ig.

Az Apponyi Franciska Óvoda által foglalkoztatottak száma a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. 2013-2014-ben az intézmény által felvállalt feladatok (10 óvodai csoportban történő óvodai nevelés) összhangban voltak az alkalmazotti létszámmal.

4.6. A személyi kiadások alakulása

A személyi kiadások alakulását (2013-2014-ben) a következő táblázat mutatja be.

Személyi kiadások alakulása 2013-2014
(adatok ezer forintban)

Bérköltségek	***2013.***	***2014.***
Személyi juttatások	88 032	108 007
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	21 936	31 733
Összesen	***109 968***	***139 740***

2013-2014-ben a munkáltató által fizetendő járulékok tekintetében alapvető változás nem következett be, így az Óvoda esetében bekövetkezett növekedés a személyi juttatások növekedésével magyarázható.

A személyi juttatások főbb elemei a következők voltak:

- Rendszeres személyi juttatások, mely a törvény szerinti illetményeket, az alapilletményeket, illetménykiegészítéseket és egyéb kötelező pótlékokat (vezetői pótlék, munkaközösség vezetői pótlék, címpótlék, gyermekvédelmi pótlék, egyéb fóti pótlék) foglalja magában.

  2013. augusztus 31-ig az Óvoda összes alkalmazottjára – mint közalkalmazottakra – a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény szerinti fizetési besoroláson alapuló közalkalmazotti bértábla volt érvényes.

  2013. szeptember 1-jétől az új jogszabályi rendelkezések hatályba lépésével az illetmény tekintetében az Nkt., illetve a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet lett irányadó.

- Nem rendszeres személyi juttatások, melyek a munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokat (normatív jutalmak, célprémiumok, készenléti, ügyeleti, helyettesítési díj, túlóra), a sajátos juttatásokat (végkielégítés, jubileumi jutalom, kereset-kiegészítés, célprémium), valamint a költségtérítéseket (cafetéria, ruházati, közlekedési és egyéb költségtérítések) tartalmazza.

A nem rendszeres személyi juttatások tekintetében irányadó Fót Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közalkalmazottak juttatásainak egyes kérdéseiről szóló 18/2013. (IV.18.) önkormányzati rendelete.

Meg kell jegyezni, hogy a Vásár tér 1. szám alatti épület 2013. szeptember 1-jével került az intézményhez, azonban a kapott tájékoztatás szerint a telephelyhez kapcsolódó 6 fő alkalmazott teljes évi bére megjelenik az Apponyi Franciska Óvoda 2013. évi költségvetésében.

4.7. Rendszeres személyi juttatások

A rendszeres személyi juttatások 2013. és 2014. évi alakulását a következő táblázat tartalmazza.

Rendszeres személyi juttatások alakulása 2013-2014
(adatok ezer forintban)

	2013.	***2014.***
Rendszeres személyi juttatások	67 201	84 263

A rendszeres személyi juttatások összege 2013-ról 2014-re több mint 25%-kal emelkedett. Ezt leginkább az óvodapedagógusokra is érvényes pedagógus életpályamodell bevezetése (az Nkt. vonatkozó részeinek hatályba lépése), illetve ez alapján a garantált illetmények jelentős növekedése eredményezte, ugyanakkor erre természetesen számtalan egyéb tényező is hatást gyakorolt.

A 2013. augusztus 31-ig érvényes bértábla szerint minden óvodai közalkalmazott (így az óvodapedagógusok) alapilletményét a munkakörükhöz kapcsolódóan előírt iskolai végzettségen alapuló „A”-tól „J”-ig terjedő fizetési osztály, valamint a közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött időn alapuló fizetési fokozat határozta meg.

2013. szeptember 1-jétől az óvodapedagógusok esetében jelentős béremelkedés történt. A 2013-2014-re vonatkozó illetményalap az NKt. 97. § (20a) bekezdése, valamint a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 38. § (1) bekezdése alapján a minimálbér havi összegének alábbi táblázatban látható százalékával megnövelt összeg.

Illetményalapot meghatározó százalékos mértékek (minimálbérhez viszonyítva)

	2013.09.01.-2014.08.31.	***2014.09.01.-2015.08.31.***
Középfokú végzettség	118,5%	118,9%
Alapfokozat	157,8%	163,3%
Mesterfokozat	172,9%	179,6%

Az óvodapedagógusok garantált illetményét a fentiek szerint számolt illetményalap és a következő táblázatban (Nkt. 7. melléklete) foglalt százalékos mértékek alapján kell meghatározni.

Garantált illetményeket meghatározó százalékos mértékek (illetményalaphoz viszonyítva)

Kategória/év		***Gyakornok (%)***	***Pedagógus I. (%)***	***Pedagógus II. (%)***	***Mesterpedagógus (%)***	***Kutatótanár (%)***
1.	0–2/4	100				
2.	3–5		120			
3.	6–8		130			
4.	9–11		135	150		
5.	12–14		140	155		
6.	15–17		145	160	200	220
7.	18–20		150	165	205	225
8.	21–23		155	170	210	230
9.	24–26		160	175	215	235
10.	27–29		165	180	220	240
11.	30–32		170	185	225	245
12.	33–35		175	190	230	250
13.	36–38		180	195	235	255
14.	39–41		185	200	240	260
15.	42–44		190	205	245	265

Az Apponyi Franciska Óvoda óvodapedagógusai esetében a fentiek alapján 2013. szeptember 1-jén az alábbi béremelések valósultak meg.

Apponyi Franciska Óvoda – óvodapedagógusok megvalósult béremelései 2013. szeptember 1-jén

	Fizetési		2013.01.01	2013.09.01
	oszt.	fok.		
1.	F	11	174 200	262 900
2.	F	14	220 200	286 900
3.	F	12	182 200	271 300
4.	F	7	149 100	232 000
5.	F	13	188 800	278 400
6.	F	9	160 100	248 000
7.	G	13	211 750	279 100
8.	G	12	202 700	270 600
9.	F	12	182 200	271 300
10.	G	5	153 000	216 500
11.	G	7	155 900	232 600
12.	D	11	127 300	197 400
13.	F	8	154 300	239 700
14.	G	13	217 100	278 400
15.	D	12	127 300	203 200
16.	F	10	166 800	255 200
17.	F	2	126 300	185 600
18.	G	12	208 500	270 600
19.	F	13	188 800	278 400
20.	F	1	122 000	154 600
21.	F	7	149 100	232 000
Összesen			*3 567 650*	*5 144 700*

A táblázatból látható, hogy a pedagógus életpályamodell bevezetésével (illetve az új szabályozás hatálybalépésével) az óvodapedagógusok bére átlagosan 44,2%-kal növekedett. Az Apponyi Franciska Óvoda teljes bértömegét (tehát a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak bérét) is figyelembe véve az óvodapedagógusok 2013. szeptember 1-jei béremelése önmagában 20%-ot magyaráz a rendszeres személyi juttatások 2013 és 2014 között bekövetkezett 25%-os növekedésből.

A rendszeres személyi juttatások 2013. és 2014. év között emelkedését befolyásoló további főbb tényezők a következők.

- A minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelkedése, amelynek mértéke 3,5%: a minimálbér 98 ezer Ft-ról 101,5 ezer Ft-ra, a garantált bérminimum pedig 114 ezer Ft-ról 118 ezer Ft-ra nőtt 2014. január 1-jével. (Az óvodapedagógusok illetménye a minimálbérhez kötött. Az egyéb, a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak bére rendszerint a garantált

bérminimum, illetve az „A” fizetési osztályba tartozó alkalmazottak (az Óvoda esetében ez 1 fő) bére a minimálbér szintjén van.)

- A 21 óvodapedagógus fizetési fokozat szerinti besorolása, illetve a fizetési fokozat szerinti struktúra 2013-ról 2014-re jelentősebben változott: egyrészről az óvodapedagógusok körében meglévő fluktuáció következtében magasabb fizetési fokozatba tartozó óvodapedagógusok érkeztek, másrészről több esetben a fizetési fokozatban történő előre lépés történt. A rendelkezésre álló adatok alapján a fizetési fokozat szerinti struktúra változását a következő táblázat mutatja.

Apponyi Franciska Óvoda – óvodapedagógusok fizetési fokozat szerinti struktúrája

		2013.09.01.	***2014.09.01.***
Fizetési fokozat	1.	1 fő	
	2.	1 fő	1 fő
	3.		
	4.		
	5.	1 fő	
	6.		
	7.	3 fő	1 fő
	8.	1 fő	3 fő
	9.	1 fő	1 fő
	10.	1 fő	1 fő
	11.	2 fő	1 fő
	12.	5 fő	6 fő
	13.	4 fő	4 fő
	14.	1 fő	3 fő
		21 fő	21 fő

Ez önmagában 2,6%-os növekedést eredményezett a személyi juttatások tekintetében.

- 2014. szeptember 1-jével a jogszabályban rögzítettek szerint emelkedett az óvodapedagógusok illetményalapja, amely közel 1%-os személyi juttatásnövekedést jelentett 2013-ról 2014-re.
- Egyéb tényezők is befolyásolták a juttatások alakulását, így például a fentebb említett tényezőkkel ellenkező irányban: az Apponyi Franciska Óvoda gazdasági önállóságának 2013. május 1-jével történő megszűnése következtében 2 fő gazdasági létszám, illetve azok személyi juttatása átkerült a Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet költségvetésébe (ez önmagában a rendszeres személyi juttatások 1,5%-os visszaesését eredményezné 2013 és 2014 között).

4.8. Nem rendszeres személyi juttatások

Nem rendszeres személyi juttatások alakulása 2013-2014
(adatok ezer forintban)

	2013.	***2014.***
Nem rendszeres személyi juttatások	20 831	23 744

A nem rendszeres személyi juttatások összege közel 14%-kal emelkedett 2013-ról 2014-re. A rendelkezésre álló információk alapján a nem rendszeres személyi juttatások növekedését eredményezték a 18/2013. (IV.18.) önkormányzati rendeletet módosító 4/2014. számú KT rendelet alapján a közalkalmazottak részére jóváhagyott többletjuttatások. A nem rendszeres személyi juttatást tehát nem az óvodavezető szubjektív döntése volt, hanem önkormányzati rendeleten alapuló növekmény jelent meg.

4.9. Költséghatékonyság

Azonos alkalmazotti létszám mellett a személyi juttatások, kiadások 2013-ról 2014-re történő jelentős mértékű emelkedése nagy részben magyarázható a személyi juttatásokat (a közalkalmazotti béreket) meghatározó jogszabályok változásával.

Mivel az Apponyi Franciska Óvoda minden alkalmazottjának bére jogszabályilag meghatározott közalkalmazotti bér, és a munkáltatói döntésen alapuló – alapilletményen felüli – illetmény mértéke nem jelentős, továbbá a kapott juttatások, költségtérítések is alapvetően a kapcsolódó jogi szabályozással összhangban vannak, kijelenthető, hogy a *személyi költségek aránya megfelelő, a személyi költségek tekintetében a költséghatékonyság érvényesült.*

4.10. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata

Az intézményvezető 2016. július 21-i nyilatkozata alapján az Apponyi Franciska Óvodának önként vállalt feladata nincs.

4.11. Összefoglalás, javaslatok

Az Apponyi Franciska Óvoda által foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje elfogadható. 2013-2014 években az óvodapedagógusok rendelkeztek a vonatkozó jogszabályokban előírt végzettséggel és képesítéssel, illetve alkalmazásuk a hatályos jogszabályokkal összhangban történt.

Három óvodapedagógus kivételével az Apponyi Franciska Óvoda által alkalmazott óvodapedagógusok felsőfokú (főiskolai) végzettséggel rendelkeztek.

A kivételt képező három középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus közül kettő alkalmazása az Nkt. 99 § (6) bekezdésével összhangban történt, vagyis 1996. szeptember 1. napjáig 7 év szakmai gyakorlatot szereztek.

A maradék egy középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus nem rendelkezett 7 év szakmai gyakorlattal, ő beiskolázásra került, tanulmányait megkezdte, de nem fejezte be, munkaviszonya közös megegyezéssel megszűnt.

Az Apponyi Franciska Óvoda által foglalkoztatottak száma a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. 2013-2014-ben az intézmény által felvállalt feladatok (10 óvodai csoportban történő óvodai nevelés) összhangban voltak az alkalmazotti létszámmal.

Azonos alkalmazotti létszám mellett a személyi juttatások, kiadások 2013-ról 2014-re történő jelentős mértékű emelkedése nagy részben magyarázható a személyi juttatásokat (a közalkalmazotti béreket) meghatározó jogszabályok változásával.

Mivel az Apponyi Franciska Óvoda minden alkalmazottjának bére jogszabályilag meghatározott közalkalmazotti bér, és a munkáltatói döntésen alapuló – alapilletményen felüli – illetmény mértéke nem jelentős, továbbá a kapott juttatások, költségtérítések is alapvetően a kapcsolódó jogi szabályozással összhangban vannak, kijelenthető, hogy a személyi költségek aránya megfelelő, a személyi költségek tekintetében a költséghatékonyság érvényesül.

Az intézményvezető 2016. július 21-i nyilatkozata alapján az Apponyi Franciska Óvodának önként vállalt feladata nincs.

5. Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde

5.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde esetében a következő.

- A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés.
- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

5.2. Azonosító adatok

Az intézményt Fót Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2009-ben alapította. Az adatai a következők.

Az intézmény neve: Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde
Székhelye: 2151 Fót, Bölcsőde utca 2.
Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy
Az intézmény besorolása: Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.
Képviseletre jogosult: Óvodavezető.
Az intézmény foglalkoztatottjaira vonatkozó jogviszony: Közalkalmazotti jogviszony.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde feladata az intézmény Alapító Okirata alapján óvodai nevelés és bölcsődei ellátás.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde 4 épületben 17 óvodai csoportban és 2 bölcsődei csoportban folytatott tevékenységet 2013-2014. években.

Az Óvoda nyitvatartási ideje heti 50 óra.

5.3. Kihasználtság

Az épületek esetében a csoportok számát, valamint az intézmény Alapító Okirata szerint maximálisan felvehető gyermekek számát az alábbi táblázat mutatja be.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde épületei, főbb adatai

	Csoport száma	***Maximálisan felvehető gyermekek száma***
Főépület	6 óvodai csoport	150 fő
Bölcsőde u. 2.	4 óvodai csoport és 2 bölcsődei csoport	80 fő + 20 fő
Eöri Barna utca	3 óvodai csoport	75 fő
Béke utca	4 óvodai csoport	120 fő
Összesen	***17 óvodai csoport és 2 bölcsődei csoport***	***425 fő + 20 fő***

A férőhely kihasználtság megfelelő volt, a főépületben a kihasználtság 110%-os, a két kisebb épületben 100%-os.

5.4. A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés

Az alkalmazottak száma 2013-ban és 2014-ben a következők szerint alakult (év végi adatok):

Foglalkoztatott munkaerő száma (fő)

	2013.	***2014.***
Óvodapedagógus	35 fő	35 fő
Dajka	17 fő	17 fő
Gondozónő (bölcsőde)	4 fő	4 fő
Bölcsődei dajka	2 fő	2 fő
Konyhai dolgozó	3 fő	3 fő
Karbantartó, udvari kisegítő	2 fő	2 fő
Gazdasági ügyintéző	1 fő	0 fő
Óvodatitkár	0 fő	1 fő
Pedagógiai asszisztens	0 fő	2 fő
Pszichológus	0,5 fő	0,5 fő
Összesen	***64,5 fő***	***65,5 fő***

2013. áprilisig a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde önálló gazdálkodó volt, 2 fő gazdasági intéző végezte a gazdálkodáshoz kapcsolódó feladatokat. 2013. április 1-jétől az intézmény gazdálkodási feladatait a Fóti Gazdasági Ellátó Szervezet látja el, 2013-ban a rendelkezésre álló adatok szerint 1 fő gazdasági intézői munkakör szűnt meg a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde szervezetében. A másik gazdasági intéző munkaköre helyett óvodatitkári munkakör létesült.

2 fő pedagógiai asszisztens felvétele 2014 novemberében történt meg.

A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjét a következő táblázat foglalja össze.

Foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje

	2013.	***2014.***
Óvodapedagógus	32 fő felsőfokú	32 fő felsőfokú
	3 fő középfokú	3 fő középfokú
Dajka	16 fő középfokú	16 fő középfokú
	1 fő 8 általános	1 fő 8 általános
Gondozónő (bölcsőde)	4 fő középfokú	4 fő középfokú
Bölcsődei dajka	2 fő középfokú	2 fő középfokú
Konyhai dolgozó	2 fő középfokú	2 fő középfokú
	1 fő 8 általános	1 fő 8 általános
Karbantartó, udvari kisegítő	2 fő középfokú	2 fő középfokú
Gazdasági intéző	2 fő középfokú	-
Óvodatitkár	-	1 fő főiskola
Pszichológus	-	0,5 fő egyetem

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: ***Nkt.***) már 2011. szeptember 1-jétől hatályos 66. § (1) szerint a köznevelésben az alkalmazás feltétele, hogy az alkalmazott rendelkezzen az előírt iskolai végzettséggel, szakképesítéssel, szakképzettséggel, továbbá büntetlen előéletű és cselekvőképes legyen. A nevelési-oktatási intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatottak végzettségi és szakképzettségi követelményeit az Nkt. 3. melléklete tartalmazza. E szerint az óvodapedagógusi munkakör betöltéséhez óvodapedagógusi végzettség szükséges.

Az óvodapedagógusi munkakör betöltéséhez megfelelő felsőfokú óvodapedagógusi végzettség mellett az Nkt. 99 § (6) b) bekezdése kimondja, hogy óvodapedagógus-munkakörben (újonnan is) alkalmazható, aki óvónői szakközépiskolában szerzett érettségi-képesítő bizonyítvánnyal rendelkezik, abban az esetben, ha a bizonyítvány, oklevél megszerzése óta 1996. szeptember 1. napjáig az adott pedagógus-munkakörben legalább hét év szakmai gyakorlatot szerzett.

Az Nkt. 99. § (10) bekezdése rendelkezik arról, hogy ha a pedagógus szakképzettsége e törvényben meghatározott képesítésnek a megváltozott előírások miatt nem felel meg, és e törvény hatálybalépésekor a pedagógusnak

- a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tíz évnél kevesebb ideje van, legfeljebb a nyugdíjkorhatár eléréséig változatlan munkakörben tovább foglalkoztatható;
- a nyugdíjjogosultság eléréséhez szükséges korhatárig tíz évnél több ideje van, e törvény hatálybalépésének napjától számított öt év után csak akkor foglalkoztatható tovább pedagógus-munkakörben, ha tanulmányait a felsőfokú pedagógus-szakképzettséget nyújtó oktatásban megkezdte.

Az intézmény óvodai tevékenységében a nevelő munkát közvetlenül segítő alkalmazottak munkakörei (dajka, takarító, karbantartó) esetében az alkalmazás nincs végzettséghez kötve.

A bölcsődei gondozó (kisgyermeknevelő) munkakör betöltéséhez szükséges képesítéseket a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2. számú melléklete írja elő.

A foglalkoztatott munkaerő végzettségének megfelelősége tekintetében a 2013-2014-es időszakra vonatkozólag a kapott tájékoztatás alapján az alábbi megállapítások tehetők.

- Három óvodapedagógus kivételével a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által alkalmazott óvodapedagógusok felsőfokú (főiskolai) végzettséggel rendelkeznek.
- A kivételt képező három középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus az Nkt. 99 § (6) bekezdésével összhangban történt, vagyis 1996. szeptember 1. napjáig 7 év szakmai gyakorlatot szereztek.
- A bölcsődei gondozók a meglévő középfokú végzettségük mellett a szükséges képesítéssel rendelkeznek.

A fentiek alapján kijelenthető, hogy a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által 2013-2014-ben foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje elfogadható volt, a meglévő végzettségek a jogszabályi előírásoknak megfeleltek.

5.5. A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összevetése

Először az óvodai és bölcsődei létszámra vonatkozó jogszabályi előírásokat idézzük be.

Az óvodában alkalmazott vezetők, az óvodapedagógusok, valamint a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak számát 2013. augusztus 31-ig a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (a továbbiakban: ***Kt.***), leginkább annak 1. számú melléklete, 2013. szeptember 1-jétől pedig az Nkt., illetve annak hatályba lépő vonatkozó rendelkezései, leginkább 1-3. melléklete határozta meg.

A hivatkozott jogszabályok szerint előírt létszámok az intézmény férőhelyére, illetve kihasználtságára tekintettel a következők.

Előírt létszámok

	Kt. előírás	***Nkt. előírás***
Óvodavezető	1 fő	1 fő
Óvodavezető-helyettes	1 fő	1 fő
Tagintézmény-vezető	1 fő	1 fő
Óvodapedagógus	2 fő / csoport	2 fő / csoport
Dajka	1 fő / csoport	1 fő / csoport

Az óvodában alkalmazandó óvodapedagógusok létszáma az Nkt. alábbi rendelkezésein alapul.

- Az Nkt. 8. § (3) bekezdése szerint az óvodai nevelés 6. melléklet szerinti finanszírozott időkerete (61 óra) magába foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti ötven óra időkeretet, továbbá a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatásának heti tizenegy óra időkeretét.
- Az Nkt. 62. § (5) alapján az óvodapedagógus heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (32 órát) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával köteles tölteni, a munkaidő fennmaradó részében a munkaideje beosztását vagy felhasználását maga jogosult meghatározni.
- Az Nkt. 5. melléklete szerint az óvodavezető heti foglalkozásainak száma 200-449 gyermeklétszám esetén 8, a helyettes esetében 22.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 12. §-a kimondja, hogy az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet

magában foglaló foglalkozások keretében folyik, oly módon, hogy a teljes nyitva tartás ideje alatt a gyermekekkel minden csoportban óvodapedagógus foglalkozik, óvodapedagógusonként és csoportonként összesen napi két óra átfedési idővel.

Az Nkt. 2. melléklete szerint a nevelőmunkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott száma a következőképpen alakul:

- óvodatitkár: 1 fő
- gondozónő és takarító: 1 fő / telephely, ahol legalább 3 óvodai csoport működik
- pedagógiai asszisztens: 1 fő / 3 óvodai csoport
- pszichológus: 0,5 fő

A bölcsődei alkalmazottakra vonatkozóan a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete kötelezően előírja gyermekcsoportonként (alapesetben maximum 12 gyermek) 2 fő kisgyermeknevelő alkalmazását. (A rendelet 2017. január 1-jétől hatályos változata bölcsődei egységenként 1 fő bölcsődei dajka alkalmazását is elő fogja írni.)

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által foglalkoztatottak száma a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. 2013-2014-ben az intézmény által felvállalt feladatok (17 óvodai és 2 bölcsődei csoportban történő óvodai nevelés, illetve bölcsődei ellátás) *összhangban voltak az alkalmazotti létszámmal.*

Egyes munkakörök esetében – így például a pedagógiai asszisztens munkakör esetében – az intézmény által alkalmazottak száma elmarad a jogszabályban megengedett (finanszírozott) mértéktől, amely a létszám-gazdálkodás költséghatékonyságára utal.

5.6. Személyi kiadások alakulása

A személyi kiadások alakulását, illetve óvoda és bölcsőde közötti megoszlását (2013-2014-ben) a következő táblázat mutatja be.

Személyi kiadások alakulása 2013-2014
(adatok ezer forintban)

	2013.	***2014.***
Személyi juttatások	155 579	193 289
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	39 576	56 525
Összesen	***195 155***	***249 814***

2013-2014-ben a munkáltató által fizetendő – jogszabály szerinti – járulék-mértékek tekintetében alapvető változás nem következett be, így az intézmény esetében bekövetkezett növekedés feltételezhetően a személyi juttatások növekedésének, illetve a bér- és juttatási struktúra megváltozásának tulajdonítható.

A személyi juttatások a rendszeres személyi juttatásokból, valamint a nem rendszeres személyi juttatásokból tevődnek össze.

- Rendszeres személyi juttatások a törvény szerinti illetményeket, az alapilletményeket, illetménykiegészítéseket és egyéb kötelező pótlékokat (vezetői pótlék, munkaközösség vezetői pótlék, címpótlék, gyermekvédelmi pótlék, egyéb fóti pótlék) foglalják magában.

  Az intézmény esetében az alapbérek (alapilletmények és illetmények) jogszabályban rögzített (közalkalmazotti bértábla szerinti) összegek. A bérek nagyságát tekintve 2013. augusztus 31-ig az intézmény összes alkalmazottjára – mint közalkalmazottakra – a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, 2013. szeptember 1-jétől az új jogszabályi rendelkezések hatályba lépésével az Nkt., illetve a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet volt irányadó.

- A nem rendszeres személyi juttatások a munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokat (normatív jutalmak, célprémiumok, készenléti, ügyeleti, helyettesítési díj, túlóra), a sajátos juttatásokat (végkielégítés, jubileumi jutalom, kereset-kiegészítés, célprémium), valamint a költségtérítéseket (cafetéria, ruházati, közlekedési és egyéb költségtérítések) tartalmazza.

  A nem rendszeres személyi juttatások tekintetében irányadó Fót Város Önkormányzat Képviselő-testületének a közalkalmazottak juttatásainak egyes kérdéseiről szóló 18/2013. (IV.18.) önkormányzati rendelete.

5.7. Rendszeres személyi juttatások

A rendszeres személyi juttatások 2013. és 2014. évi alakulását a következő táblázat tartalmazza.

Rendszeres személyi juttatások alakulása 2013-2014
(adatok ezer forintban)

	2013.	***2014.***
Rendszeres személyi juttatások	120 882	150 655

A rendszeres személyi juttatások összege intézményszinten 2013-ról 2014-re nagyságrendileg közel 25%-kal emelkedett.

A 2013. augusztus 31-ig érvényes bértábla szerint a közalkalmazottak alapilletményét a munkakörükhöz kapcsolódóan előírt iskolai végzettségen alapuló „A"-tól „J"-ig terjedő fizetési osztály, valamint a közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött időn alapuló fizetési fokozat határozta meg.

2013. szeptember 1-jétől az óvodapedagógusok esetében jelentős béremelés történt. A 2013-2014-re vonatkozó illetményalap az Nkt. 97. § (20a) bekezdése, valamint a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 38. § (1) bekezdése alapján a minimálbér havi összegének alábbi táblázatban látható százalékával megnövelt összeg.

Illetményalapot meghatározó százalékos mértékek
(minimálbérhez viszonyítva)

	2013.09.01.- ***2014.08.31***	***2014.09.01.-*** ***2015.08.31.***
Középfokú végzettség	118,5%	118,9%
Alapfokozat	157,8%	163,3%
Mesterfokozat	172,9%	179,6%

Az óvodapedagógusok garantált illetményét a fentiek szerint számolt illetményalap és a soron következő táblázat (Nkt. 7. melléklete) szerinti százalékos mértékek alapján kell meghatározni.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde óvodapedagógusai esetében a fentiek alapján 2013. szeptember 1-jén az alábbi béremelések valósultak meg.

Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde – óvodapedagógusok megvalósult béremelései 2013. szeptember 1-jén

	Fizetési		2013.01.01.	2013.09.01.		Fizetési		2013.01.01.	2013.09.01.
	oszt.	fok.				oszt.	fok.		
1.	G	14	220 450	294 900	19.	D	12	152 800	203 200
2.	F	3	130 800	201 000	20.	G	13	201 800	279 200
3.	F	9	160 200	248 100	21.	F	7	149 100	232 000
4.	F	11	174 200	262 900	22.	G	11	195 100	263 600
5.	F	8	155 000	240 400	23.	F	9	160 000	247 900
6.	G	7	155 300	232 000	24.	G	14	228 800	286 800
7.	F	7	149 100	232 000	25.	G	12	203 500	271 400
8.	F	2	126 300	185 600	26.	G	12	193 700	271 300
9.	G	9	169 900	248 100	27.	G	10	186 700	255 900
10.	G	9	169 900	248 100	28.	F	5	149 800	226 300
11.	G	13	211 800	279 200	29.	D	10	144 600	191 600
12.	F	3	130 800	201 000	30.	G	8	162 300	240 400
13.	G	6	181 350	224 200	31.	G	13	201 900	279 300
14.	D	12	114 600	203 800	32.	F	13	189 600	279 200
15.	F	8	165 700	239 700	33.	F	6	144 600	224 200
16.	F	12	182 300	271 400	34.	F	7	149 100	232 000
17.	F	10	166 800	255 200	35.	F	7	149 100	232 000
18.	F	9	159 500	247 400	Összesen			5 886 500	8 531 300

A táblázatból látható, hogy pedagógus életpályamodell bevezetésével (illetve az új szabályozás hatálybalépésével) az óvodapedagógusok bére átlagosan közel 45%-kal növekedett, ami 2013 és 2014 között – naptári évekre vonatkoztatva – mintegy 30%-os emelkedést jelent (2013-ban 4, illetve 3 hónap, 2014-ben 12 hónap magasabb összegű bér figyelembevételével). A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde teljes bértömegét figyelembe véve az óvodapedagógusok 2013. szeptember 1-jei béremelése önmagában közel 20%-os éves béremelést magyaráz a 2013 és 2014 között bekövetkezett 25%-os béremelkedésből.

A rendszeres személyi juttatások 2013. és 2014. év közötti emelkedését magyarázó további főbb tényezők a következők:

- A minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelkedése, amelynek mértéke 3,5%: a minimálbér 98 ezer Ft-ról 101,5 ezer Ft-ra, a garantált bérminimum pedig 114 ezer Ft-ról 118 ezer Ft-ra nőtt 2014. január 1-jével. (Ez nem csak a minimálbérrel, illetve garantált bérminimummal rendelkezőket, hanem az óvodapedagógusokat is érinti, mivel alapilletményük – a vonatkozó jogszabályok szerint – a minimálbérhez kötött.)

- 2013. és 2014. között 14 óvodapedagógus lépett magasabb fizetési fokozatba. A fizetési fokozat szerinti besorolás megoszlását a következő táblázat tartalmazza.

Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde – óvodapedagógusok fizetési fokozat szerinti struktúrája

		2013.09.01	2014.09.01
Fizetési fokozat	**1.**		
	2.	1 fő	
	3.	2 fő	3 fő
	4.		
	5.	1 fő	1 fő
	6.	2 fő	1 fő
	7.	5 fő	4 fő
	8.	3 fő	3 fő
	9.	5 fő	5 fő
	10.	3 fő	4 fő
	11.	2 fő	1 fő
	12.	5 fő	5 fő
	13.	4 fő	4 fő
	14.	2 fő	3 fő
	15.		1 fő
		35 fő	35 fő

Ez önmagában több mint 1%-os növekedést eredményezett az óvodai tevékenységhez kapcsolódó személyi juttatások tekintetében.

- 2014. szeptember 1-jével a jogszabályban rögzítettek szerint emelkedett az óvodapedagógusok illetményalapja, amely nagyságrendileg 1%-os személyi juttatásnövekedést jelentett 2013-ról 2014-re (az óvodai tevékenység esetében).
- A fenti jelentősebb és egyszerű módon számszerűsíthető hatások mellett a rendszeres személyi juttatások változását több egyéb tényező is befolyásolta (így például a létszámban bekövetkező változások).

5.8. Nem rendszeres személyi juttatások

Nem rendszeres személyi juttatások alakulása 2013-2014.
(adatok ezer forintban)

	2013.	***2014.***
Nem rendszeres személyi juttatások	34 697	42 634

A nem rendszeres személyi juttatások összege közel 23%-kal emelkedett 2013-ról 2014-re. A rendelkezésre álló információk alapján a nem rendszeres személyi juttatások növekedését eredményezték a 18/2013. (IV.18.) önkormányzati rendeletet módosító 4/2014. számú KT rendelet alapján a közalkalmazottak részére jóváhagyott többletjuttatások (törzsgárda juttatás, egyszeri kereset-kiegészítés, amelyek összeg 6,5 millió Ft). Egyéb technikai jellegű változások is befolyásolták a nem rendszeres személyi juttatások alakulását: 2013-ban a munkaruha vásárlása még a dologi kiadások közt jelent meg, 2014-től azonban már személyi juttatásként lettek elszámolva (értékük 1,26 millió forint).

A béremelkedés nem az óvodavezető szubjektív döntésén alapult, hanem jogszabályi alapja volt.

Adott alkalmazotti létszám mellett a személyi juttatások, kiadások 2013-ról 2014-re történő jelentős mértékű emelkedése gyakorlatilag teljes mértékben magyarázható a személyi juttatásokat (a közalkalmazotti béreket) meghatározó jogszabályok változásával.

Mivel a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde minden alkalmazottjának bére jogszabályilag meghatározott közalkalmazotti bér, és a munkáltatói döntésen alapuló – alapilletményen felüli – illetmény mértéke még elfogadható mértékűnek tekinthető, továbbá a kapott juttatások, költségtérítések is alapvetően a kapcsolódó jogi szabályozással összhangban vannak, kijelenthető, hogy *a személyi költségek aránya megfelelő, a személyi költségek tekintetében a költséghatékonyság érvényesül.*

5.9. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata

Az intézményvezető 2016. július 22-i nyilatkozata alapján a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde összes feladata kötelezően vállalt feladat, önként vállalt feladat nincs.

5.10. Összefoglalás, javaslatok

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintje elfogadható. 2013-2014 években az óvodapedagógusok rendelkeztek a vonatkozó jogszabályokban előírt végzettséggel és képesítéssel, illetve alkalmazásuk a hatályos jogszabályokkal összhangban történt.

Három óvodapedagógus kivételével a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által alkalmazott óvodapedagógusok felsőfokú (főiskolai) végzettséggel rendelkeztek.

A kivételt képező három középiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus az Nkt. 99 § (6) bekezdésével összhangban történik, vagyis 1996. szeptember 1. napjáig 7 év szakmai gyakorlatot szereztek.

A bölcsődei gondozók a meglévő középfokú végzettségük mellett a szükséges képesítéssel rendelkeztek.

A Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde által foglalkoztatottak száma a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. 2013-2014-ben az intézmény által felvállalt feladatok (17 óvodai és 2 bölcsődei csoportban történő óvodai nevelés, illetve bölcsődei ellátás) összhangban voltak az alkalmazotti létszámmal.

Adott alkalmazotti létszám mellett a személyi juttatások, kiadások 2013-ról 2014-re történő jelentős mértékű emelkedése gyakorlatilag teljes mértékben magyarázható a személyi juttatásokat (a közalkalmazotti béreket) meghatározó jogszabályok változásával.

Mivel a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde minden alkalmazottjának bére jogszabályilag meghatározott közalkalmazotti bér, és a munkáltatói döntésen alapuló – alapilletményen felüli – illetmény mértéke még elfogadható mértékűnek tekinthető, továbbá a kapott juttatások, költségtérítések is alapvetően a kapcsolódó jogi szabályozással összhangban vannak, kijelenthető, hogy a személyi költségek aránya megfelelő, a személyi költségek tekintetében a költséghatékonyság érvényesül.

Az intézményvezető 2016. július 22-i nyilatkozata alapján a Fóti Boglárka Óvoda és Bölcsőde összes feladata kötelezően vállalt feladat, önként vállalt feladat nincs.

6. Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ

6.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ (FKKK) esetében a következő.

- A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés.
- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata.
- Az épület ellátottság elemzése, értékelése.
- A szervezet saját bevételi tételeinek elemzése.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

6.2. Azonosító adatok

Az intézményt Fót Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2001-ben alapította. Az adatai a következők.

Az intézmény neve: Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ
Székhelye: 2151 Fót, Vörösmarty tér 3.
Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy
Az intézmény besorolása: Önállóan működő költségvetési szerv.
Képviseletre jogosult: Igazgató.
Az intézmény foglalkoztatottjaira vonatkozó jogviszony: Közalkalmazotti jogviszony.

Tevékenységeit az Alapító Okirat részletezi. Legfontosabb elemei: közművelődési intézmények, közösségi színterek működtetése, könyvtári szolgáltatások, múzeumi gyűjteményi és kiállítási tevékenység. Működési területe: Fót város közigazgatási területe.

A feladatok ellátását szolgáló ingatlanvagyont az Önkormányzat Ingatlanvagyon katasztere tartalmazza, az ingó vagyont pedig az Intézmény leltára.

Tagintézményei:

- Vörösmarty Művelődési Ház
- Városi Könyvtár (ennek alegysége: Fiókkönyvtár – Kisalag)
- Németh Kálmán Emlékház
- Kisalagi Közösségi Ház

6.3. A 2013-14-as évek jellemzői, teljesítmények

A fenti években a Művelődési ház átalakítás-felújítás miatt zárva tartott. A Művelődési ház az intézmény központi szervezete, ezért ez az időszak nem reprezentatív. A bezárásra 2012 nyarán (júniusban) került sor, nyitásra pedig csak 2015 januárjában, de programokat csak márciustól szerveztek. Ezért a legfontosabb tevékenység folytatására csak korlátozottan került sor a vizsgált években.

Mivel két kis alapterületű helyiség állt csak rendelkezésre, kevesebb programot tudott az intézmény stábja megvalósítani. A csoportok próbái zavartartalanul zajlottak. 2013-ban 27 rendezvény került megrendezésre első félévben a művelődési házban, illetve 5 rendezvény volt a Kisalagi házban. A városi ünnepek, a Néptánc tábor és a Szüreti fesztivál külső helyszínen zajlottak, de a szervezési munka természetesen a Kisalagi Közösségi Házban folyt. A látogatói létszám egész évben 22.415 fő volt.

2014-ben 31 program valósult meg a Kisalagi Közösség Házban és külső helyszíneken (Fáy András Iskola, Németh Kálmán Emlékház, Bíró Háza étterem, Kastély étterem). A látogatói létszám 9.370 fő volt.

A 2015 évben a visszaköltözés rengeteg energiát és időt vett el a szakmától. Összehasonlításképpen azért közöljük a 2015. év (márciustól) teljesítményadatait: a programok száma 42 volt, a látogatók száma pedig 15.964 fő.

Létszámcsökkentésre a felújítás időszakában nem került sor. A Kisalagi Közösségi Házban ugyanolyan munkarendben dolgozott a 3 aktív fő művelődésszervező szakalkalmazott, a délelőtti és délutáni csoport próbákat és a 36 rendezvényt megtartották. A nyitva tartás ugyanúgy reggel 8-20 óráig tartott. Ezen kívül a kiköltözés és visszaköltözés teljes adminisztrációját és csomagolását is ellátták, koordinálták a dolgozók.

A felújítással és helyettesítéssel nem érintett tagintézményekre nem vonatkozott a redukált működés, így ezek teljesítménye viszonylag kiegyensúlyozott volt a vizsgált időszakban:

- Németh Kálmán Emlékház[1], látogatók száma: 2013.: 1.001 fő; 2014.: 1.162 fő. Összehasonlításul: 2015.: 1.076 fő.
- Városi Könyvtár:[2] 2013-ban 1.441 aktív (tárgyévben beiratkozottak száma) és 2.054 regisztrált használója volt (aki legalább egy napra beiratkozott). 2014-ben 1.413 aktív használót és 2.023 regisztrált használót tartottak számon. Az utóbbi években kevesebb lett a helyben használók száma, viszont nagymértékben megugrott az online használat.

Az alábbi, a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ és a GESZ teljesítéseit összegző táblázatokból jól kiolvasható, hogy a felújítás következtében visszafogott aktivitásnak megfelelően a dologi kiadások és ezzel együtt a támogatások jelentősen lecsökkentek a vizsgált időszakban. 2015-re az eredeti trend visszaállt. 2012 évhez képest viszont a személyi jellegű kiadások is (juttatások és járulékok) erősen lecsökkentek, kevesebb alkalmazottat foglakoztatnak (többek közt a pénzügyi-elszámolási funkciók kiszervezéséből következően) 2013 évtől. Ez a trend az óta nem fordult meg. A saját bevételek is lényegesen alacsonyabbak, mint 2012-ben, viszont ez esetben 2015-ben kismértékben javult ez a mutató.

Megemlítjük, hogy 2013 évben a támogatási teljesítés a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ esetében (GESZ nélkül számolva) az eredeti előirányzat 57,7 százalékában, a módosított előirányzat 91,4 százalékában valósult meg. A jelentős különbség az elszámolás egyes tételeinek GESZ-hez csoportosítása miatt következett be, amire még visszatérünk. Ezért is hibrid évnek tekinthető a 2013-as év: április 1-től kezdve ugyanis a dologi kiadások, saját bevételek, támogatások egy része a GESZ elszámolási rendszerében jelenik meg.

2014 évben a támogatási teljesítés a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ esetében (GESZ nélkül számolva) az eredeti előirányzat 122,2 százalékában, a módosított előirányzat 96,7 százalékában valósult meg. A kiadások és saját bevételek előirányzatokhoz mért teljesítéséről későbbi fejezetben értekezünk.

[1] Rendelkeznek közgyűjteménnyel, ez képző és iparművészeti gyűjtemény. Egyéb feladatok: műtárgyak szakszerű őrzése; műtárgyvédelem; múzeumpedagógia; művészetközvetítés.
[2] Termékek: kölcsönzés (könyv, hangoskönyv, folyóirat, DVD), számítógép használat, internet használat, fénymásolás, nyomtatás, könyvtárközi kölcsönzés, helyben használat, irodalmi estek, helyi alkotók kiállításai.

Kiadások és bevételek teljesítése: Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ és GESZ összesen
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013.***	***2014.***	***2015.***
Személyi jellegű kiadások (juttatások és járulékok)	36 655	39 402	40 880
Dologi kiadások	25 026	25 926	37 876
Helyi önk. támogatás kiadása (pénzmaradvány)	2 521		
Kiadások összesen	***64 202***	***65 328***	***78 756***
Saját bevételek	3 014	2 001	4 970
Külső támogatás (saját bevétel része)	410		
Támogatás	56 930	62 665	74 070
Előző évi ki nem utalt támogatás	3 791		
Pénzmaradvány	**4 620**	**772**	**110**

Kiadások és bevételek teljesítése: Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ és GESZ összesen
(Adatok a 2012 évi teljesítések százalékában)

Megnevezés	***2013.***	***2014.***	***2015.***
Személyi jellegű kiadások (juttatások és járulékok)	66,6%	71,6%	74,3%
Dologi kiadások	82,1%	85,0%	124,2%
Helyi önk. támogatás kiadása (pénzmaradvány)	159,3%		
Kiadások összesen	**73,7%**	**75,0%**	**90,4%**
Saját bevételek	23,7%	15,8%	39,1%
Támogatás	83,6%	92,0%	108,8%
Előző évi ki nem utalt támogatás	105,3%		
Pénzmaradvány	**43,0%**	**7,2%**	**1,0%**

6.4. A működés és gazdálkodás szabályozása

A munkaerő felvételével, elbocsátásával, bérezésével és végzettségével kapcsolatos követelményeket, előírásokat a vonatkozó jogszabályok, a Közművelődési és Közgyűjteményi Központ Alapító Okirata és Szervezeti Működési Szabályzata alapvetően meghatározza és behatárolja.

Az igazgató az intézmény egyszemélyi felelős vezetője, akit az Önkormányzat Képviselő-testülete nevez ki, míg felette a munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja. Az igazgató tervezi, ellenőrzi és irányítja az intézmények munkáját, ellátja a munkáltatói feladatokat, felelős az intézmény vagyonáért, a jogszabályok, a pénzügyi keretek és előírások betartásáért az ennek megfelelő gazdálkodásért, a belső szabályzatok elkészítéséért, a belső ellenőrzésért és a felettes szervek részére készülő előterjesztések és javaslatok elkészítéséért.

Az FKKK igazgatója gyakorolja a tagintézmények dolgozói felett a munkáltatói jogokat. A Városi Könyvtár vezetője felett az FKKK igazgatója gyakorolja munkáltatói jogokat azzal a megszorítással, hogy kinevezéséhez, felmentéséhez, megbízásához és a megbízás visszavonásához az Önkormányzat Képviselő-testületének egyetértése szükséges.

Az FKKK igazgatója és a Városi Könyvtár vezetője felelősaz általuk vezetett intézmény szakmai munkájáért, a belső szabályzatok, az éves munkatervek és költségvetések tervezetének elkészítésért, amelyeket az erre feljogosított fórumok hagynak jóvá az igazgató előterjesztése alapján. Gyakorolják a tagintézmények dolgozói feletti munkáltatói jogokat, azzal a megkötéssel, hogy kinevezésükhöz, felmentésükhöz, továbbá fegyelmi eljárás megindításához az igazgató egyetértése szükséges.

Az intézménynél Igazgatóság is működik. Az Igazgatóság tagjai: az igazgató, a Városi Könyvtár vezetője, és véleménynyilvánítási joggal a tagintézmények egy-egy képviselője. Az Igazgatóság egyfajta vezetői egyeztető fórum: egyetértési joga van az intézményi szabályzatok megalkotásánál; döntési joga van a fenntartó által biztosított források elosztásában, a közművelődési, kulturális programtervek összeállításában, továbbá javaslatokat tehet az intézmény tartalmi munkájára.

Az SZMSZ tartalmazza a dolgozókra vonatkozó alapvető előírásokat és értelemszerűen a helyettesítés rendjét is. Az igazgatót a Városi Könyvtár vezetője, gazdálkodási kérdésekben a GESZ igazgatójával közösen helyettesíti, míg a könyvtárvezetőt az intézmény igazgatója, korlátozott jogkörben az illetékes könyvtáros helyettesítheti.

Álláspontunk szerint a felelősségi és hatásköri előírások megfelelőek, *és eleget tesznek a jogszabályi előírásoknak, követelményeknek*. Biztosítják továbbá, hogy a legfontosabb személyi és gazdálkodási kérdésekben a Képviselő-testület beleszólási és egyetértési joga érvényesülhessen.

A gazdálkodási feladatokat 2013. április 1. óta a GESZ látja el. A gazdálkodási feladatok GESZ-hez kerülésével a két gazdasági kérdésekkel foglalkozó dolgozó is átadásra került. A 252/2013 (V. 22) sz. KT határozat kapcsán 1 fővel tovább csökkent az intézmény létszáma. Ennek eredményeként e dolgozók bére is a GESZ-nél kerül elszámolásra, ugyanakkor különös megoldás, hogy a túlmunka díját továbbra is az intézmény állja.

A munkamegosztás néhány fontos elemét kiemeljük:

- A szabályszerű, hatékony gazdálkodás feltételeit érvényesítési, ellenjegyzési és ellenőrzési feladatainak ellátása során a GESZ biztosítja. A főkönyvi könyvelést a GESZ végzi.
- Éves költségvetési rendeletében az Önkormányzat a GESZ egészére és az intézményekre külön meghatározza a dologi kiadásokat, pénzeszköz átadást, felújítási és beruházási előirányzatot, bevételeket forrásonként. Ezek a GESZ költségvetésében jelennek meg, ezek intézményi felosztását keretgazdálkodás szabályozza.
- Éves költségvetési rendeletében az Önkormányzat intézményekre külön meghatározza a személyi juttatásokat és ezek járulékait. Ezek az intézmények költségvetésében jelennek meg, ezekkel az adott intézmény rendelkezik. A Képviselő-testület által rendeletben jóváhagyott létszámkerettel az Intézmény önállóan gazdálkodik.
- A pályázati úton elnyert pénzeszközök (ún. érdekeltségnövelő támogatások) eredeti előirányzatai az összes kiemelt előirányzat tekintetében az Intézmény költségvetésében kerülnek kimutatásra. Ezek és a személyi juttatások és járulékok tekintetében a GESZ Intézményre vonatkozóan önálló könyvvezetést végez. Önkormányzati finanszírozás soron jelenik meg a bevétel (ez ugyanis önkormányzati bevétel) és a pályázati célnak megfelelő kiadási sorokon a kiadás összege. Az ilyen típusú bevétel önkormányzati finanszírozásként (támogatás része) jelentkezik az Intézménynél.
- Az önállóan működő intézmények vezetőjének a költségvetés keretösszegén belül teljesen szabad döntési jogköre van a szakmai beszerzések terén. A GESZ igazgató ellenjegyzése csak a pénzügyi fedezet meglétét igazolja. Az Intézmény vezetőjét csak a GESZ-en belül elkülönítetten kimutatott saját kiemelt előirányzatai korlátozzák (azokat nem lépheti túl, azok, pl. dologi és befektetett eszköz közötti átcsoportosításhoz a Képviselő-testület által jóváhagyott rendeletmódosítás szükséges).
- A működtetéshez kapcsolódó szerződéseket a GESZ köti saját hatáskörben (pl. karbantartási szerződések, telefon, internet).

Az átszervezést gazdasági okokból logikus megoldásnak tartjuk. A jelenlegi igazgató véleménye szerint a GESZ-szel való munkakapcsolat jó és folyamatos. A GESZ így egyfajta, a költségeket kontrolláló szervezetté vált. Ez az FKKK önállóságát csökkenti, de kétségtelen, hogy a költségvetés tartása szempontjából előnyös szervezési modell.

6.5. A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés

Az Intézmény alkalmazotti létszáma a 2013 évi átszervezés óta 11 fő, illetve 11,5 státusz.

A dolgozók mind 2013-ban, mind 2014-ben közalkalmazotti státuszban voltak, foglalkoztatásukra a közalkalmazottakra vonatkozó előírások érvényesek. A teljes állásidőben foglalkoztatottak (10 fő) munkaideje heti 40 óra. Az intézménynél foglalkoztatott takarító és a karbantartó (2 fő) 6 órás munkaidőben dolgozott, az ő munkaidejük 30 óra/hét volt.

Megbízási szerződéses munkavállaló az intézménynél sem 2013-ban sem 2014-ben nem volt.

A foglalkoztatott létszám megoszlása az egyes intézmények között az alábbi:

Központi irányítás (2 fő, 1,75 státusz):

- igazgató
- karbantartó (6 órás)

Vörösmarty Művelődési Ház (4 fő, 3,75 státusz):

- 3 fő művelődésszervező
- takarító (6 órás)

Városi Könyvtár és fiókkönyvtár (5 fő, 5 státusz):

- könyvtárvezető
- 4 könyvtáros

Németh Kálmán Emlékház (1 fő, 1 státusz):

- gyűjteménykezelő

2013-ban egy fő középiskolai végzettségű, 2014-ben további egy fő főiskolai végzettségű könyvtáros felvételével sikerült a gyesen lévő művelődésszervező és könyvtáros kollégák helyettesítését megoldani.

A foglalkoztatottak és a státuszok száma 2014-ben megfelelt az intézmény számára engedélyezettnek. A felújítás előtt a létszám elégséges volt, bár sokszor került sor túlmunka igénybevételére. A felújítás ideje alatt az intézmény változatlan létszámmal

működött. Az ellátandó feladatok összhangja szempontjából azonban ma úgy látjuk, hogy mivel a felújítást követően a lehetőségek megnőttek, a létszám már sokszor nem elégséges az (elgondolt, szakmailag megtervezett) feladatok elvégzéséhez, azokat elég gyakran csak túlmunkában lehetett, illetve lehet ellátni; a létszámhiány már önmagában is gátolja az infrastruktúra jobb kihasználását.

A Vörösmarty Művelődési Ház minimális létszámmal működik, a Kisalagi Közösségi Házat sem lehet ezzel a létszámmal már hatékonyan, igazi közösségi házként üzemeltetni. Az intézményvezető szerint 1 fő szakalkalmazott felvételére lenne szükség. Az intézmény szakfelügyelete szerint is erre a létszámbővítésre szükség lenne. Ennek kontrolljaként megemlítjük, hogy a többletlétszám költségét saját bevétel növelésével ellentételezni több, mint kétséges.

A foglalkoztatottak iskolai végzettsége 2013-ban

Munkakör	***Végzettség 2013.01.01-jén***	***Végzettség 2013.12.31-én***
igazgató	tanárképző főiskola	tanárképző főiskola
művelődésszervező	főiskola, művelődésszervező	főiskola, művelődésszervező
művelődésszervező (gyes)	főiskola, művelődésszervező	főiskola, művelődésszervező
művelődésszervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező
művelődésszervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező
könyvtárvezető	főiskola, könyvtár-informatika	főiskola, könyvtár-informatika
könyvtáros	felsőfokú tanfolyam, könyvtáros asszisztens	felsőfokú tanfolyam, könyvtáros asszisztens
könyvtáros (gyes)	középiskola, érettségi	középiskola, érettségi
könyvtáros		középiskola, érettségi
gyűjteménykezelő	általános- és középiskolai tanár	általános- és középiskolai tanár
takarító	általános iskola, 8 osztály	általános iskola, 8 osztály
karbantartó	általános iskola, 8 osztály	általános iskola, 8 osztály

A foglalkoztatottak iskolai végzettsége 2014-ben

Munkakör	*Végzettség 2014.06.30-án*	*Végzettség 2014.12.31-én*
igazgató	tanárképző főiskola	tanárképző főiskola
művelődésszervező	főiskola, művelődésszervező	főiskola, művelődésszervező
művelődésszervező (gyes)	főiskola, művelődésszervező	főiskola, művelődésszervező
művelődésszervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező
művelődésszervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező	közművelődési szakember, művelődési szolgáltatás-szervező
könyvtárvezető	főiskola, könyvtár-informatika	főiskola, könyvtár-informatika
könyvtáros	felsőfokú tanfolyam, könyvtáros asszisztens	felsőfokú tanfolyam, könyvtáros asszisztens
könyvtáros (gyes)	középiskola, érettségi	középiskola, érettségi
könyvtáros	középiskola, érettségi	középiskola, érettségi
könyvtáros	főiskola, könyvtári szakember	főiskola, könyvtári szakember
gyűjteménykezelő	általános- és középiskolai tanár	általános- és középiskolai tanár
takarító	általános iskola, 8 osztály	általános iskola, 8 osztály
karbantartó	általános iskola, 8 osztály	általános iskola, 8 osztály

A végzettség előírását a közalkalmazottakra vonatkozó törvény tartalmazza. A vezetők valamennyien felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, és a nem vezető beosztású alkalmazottak többsége is szakirányú felsőfokú végzettségű (2 szakdolgozó középiskolai végzettségű*). Az intézményben foglalkoztatottak végzettségi összetétele 2014-ben tovább javult, és a követelmények szempontjából összességében megfelelőnek volt tekinthető.*

6.6. A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása

Az intézmény kiadásainak döntő részét - különösen az átszervezés óta - a személyi jellegű kiadások tették és teszik ki.

Személyi jellegű kiadások alakulása 2013-2014.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013***	***2014***
Személyi juttatások	29 498	31 165
Munkaadókat terhelő járulékok és szoc. hozzáj. adó	7 157	8 237
Összesen	*36 655*	*39 402*

2014-től a költségvetési számvitel átalakult, így a két év adata nem összehasonlítható: 2013-ban a munkaadókat terhelő SZJA még a dologi kiadások került számbavételre, 2014-től az új rovatrend alapján a személyi kiadások része lett. 2013 évben ez 398 e Ft-ot tett ki.

A következőkben a személyi jellegű kiadások 2013-2014 évi összetételének fő jellemzőit vesszük számba. Ezek jogcímenkénti összetételét mutatja a következő táblázat.

Személyi kiadások összetétele 2013-ban
(Adatok ezer forintban)

	Megnevezés	***Eredeti előirányzat***	***Módosított előirányzat***	***Teljesítés***
1	Rendszeres személyi juttatások	24 610	23 493	21 576
2	Munkavégzéshez kapcsolódó juttatások	0	3 637[3]	4 257
3	Foglalkoztatottak sajátos juttatásai	0	0	106
4	Személyhez kapcsolódó költségtérítések és hozzájárulások	3 538	3 042	2 708
5	Szociális jellegű kiadások			70
6	Nem rendszeres juttatások összesen (2-5)	4 076	6 749	7141
7	Foglalkoztatottak személyi juttatásai összesen (1+6))	28 056	30 242	28 717
8	Külső személyi juttatások	1 018	1 038	781
9	Személyi juttatások összesen (7+8)	29 704	31 280	29 498
10	Munkaadót terhelő járulék + szoc. hozzájárulási adó	7 505	8 471	7 157
11	***Mindösszesen (9+10)***	***37 209***	***39 751***	***36 655***

A rendszeres személyi juttatások döntő részét 80%–át (17.222 e Ft-ot) a teljes munkaidőben foglalkoztatottak jogszabályi előírásokon alapuló alapilletménye adta.

[3] A módosított előirányzat eltérése az eredetitől döntően abból adódik, hogy egyrészt az eredeti előirányzat még nem tartalmazta a jutalmak, és egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatások összesen 3,4 millió Ft-os összegét, másrészt a rendszeres személyi juttatások összege 1,2ó1 millió Ft-tal elmaradt az eredetitől.

Ezen felül kötelező illetménypótlékokra 1.560 e Ft-ot, egyéb pótlékokra és juttatásokra mindössze 399 e Ft-ot fizettek ki, míg a két részmunkaidős alkalmazott rendszeres személyi juttatása 2.395 e Ft-ot tett ki.

A rendszeres személyi juttatások fizetési osztályok szerinti megoszlását mutatja be a következő táblázat.

A rendszeres személyi juttatások fizetési osztályok szerinti megoszlása 2013-ban
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	***Létszám, fő***	***Alap-illetmény***	***Kötelező illetmény-pótlékok***	***Egyéb feltételtől függő pótlék és juttatás***	***Rendszeres személyi juttatás összesen***
Igazgató, Igazgatóhelyettes	2	4 058	1 260	329	5 647
Főtanácsos, Főmunkatárs, Munkatárs	2	3 631	300	0	3 931
„A" „B" fizetési osztály	2	2 114	0	70	2 184
„C" "D" fizetési osztály	3	4 487	0	0	4 487
„E" „J" fizetési osztály	3	5 327	0	0	5 327

A rendszeres személyi juttatások 2013 évi mértéke, figyelembe véve a végzettségeket jó, de nem kiugró, és alapvetően tükrözi a fizetési osztályok közötti és beosztásbeli különbségeket.

A nem rendszeres juttatások és költségtérítések összegéből készenléti, ügyeleti, helyettesítési és túlmunkára igen jelentős összeg 982 e Ft került kifizetésre. A normatív és a teljesítményhez kötött jutalmakra összességében nem nagy összeget, 630 és 430 e Ft-ot fordítottak, míg az egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokra kifizetett 1.709 e Ft, a jutalmakhoz hasonlóan, elmaradt a módosított előirányzattól. A részmunkaidőben foglalkoztatottak munkavégzéshez kapcsolódó juttatásainak összege 506 e Ft volt. A személyhez kapcsolódó költségtérítés több mint felét 1.265 e Ft-ot az étkezési hozzájárulás adta, némileg meghaladva az előirányzottat.

Az állományba nem tartozóknak kifizetett 781 e Ft-os éves juttatás az e célra előirányzott összeg 75%-át tette ki.

A 2013 évi kifizetések, bár néhol eltértek a tervezett összegektől, összességében nem haladták meg az előirányzatot. A pénzügyi teljesítés a módosított előirányzatnak 94,3%-a lett.

2013-ban a távollevők illetménymaradványa fedezte a helyettesítés és túlmunka díjazásának, valamint a betegszabadság, a szabadságmegváltás közel 1 millió Ft-os költségét. A járulékok 84,5%-os pénzügyi teljesítésének oka a táppénz hozzájárulás korábbi maradványának figyelembevétele volt.

2013-ban került sor a 2012. decemberi közcélú foglalkoztatás elszámolására. Az 529 e Ft-ból a Munkaügyi Központ támogatása 370 e Ft-ot, míg az önkormányzati rész 159 e Ft-ot tett ki. 2013-ban közcélú foglalkoztatás az intézménynél nem volt.

2014-ben a személyi kiadásokra fordított kifizetések 4 %-kal alatta maradtak a módosított összegnek.

Személyi kiadások összetétele 2014-ben
(Adatok ezer forintban)

	Megnevezés	***Eredeti előirányzat***	***Módosított előirányzat***	***Teljesítés***
1	Törvény szerinti illetmények, munkabérek, normatív és céljutalmak	22 462	26 344[4]	26 041
2	Alkalmazottak egyéb személyi juttatásai és költségtérítései	3 805	4 778[5]	4 339
3	Foglalkoztatottak személyi juttatásai összesen (1+2)	26 267	31 122	30 380
4	Külső személyi juttatások	931	807	785
5	Személyi juttatások összesen (3+4)	27 198	31 929	31 165
6	Munkaadót terhelő járulék + szoc. hozzájárulási adó	7 622	9 146	8 237
7	***Mindösszesen (5+6)***	***34 820***	***41 075***	***39 402***

[4] A módosított előirányzat többlete abból adódik, hogy az eredeti előirányzat még nem tartalmazta a normatív jutalmak, a célprémiumok tervezett összegét

[5] A módosított előirányzat többlete abból adódik, hogy az eredeti előirányzat még nem tartalmazta a ruházati költségtérítést és a béren kívüli juttatások egy részét.

Az alkalmazottak személyi bérei és juttatásai összességében 30.380 e Ft-ot tettek ki, 105,6%-át az előző évinek. Béremelésre a jelenlegi igazgató tájékoztatása szerint nem került sor.

Az alapilletményekre kifizetett összeg 19.654 e Ft volt, melyhez 2.808 e Ft kötelező pótlék járult. A túlmunka 811 e Ft-os viszonylag magas összege a munkaerőhelyzet következménye: 2014-ben 507 túlórát számoltak el. A közlekedési költségtérítés 754 e Ft-os összegéből az igazgató költségtérítése elég nagy összeget, havi átlagban 50 000 Ft-ot, éves szinten 600 e Ft-ot tett ki. Cafetériára 1.695 e Ft-ot költöttek: a teljes munkaidős dolgozók havi szinten 7.350 Ft-ot, éves szinten 147.400 Ft-ot kaptak, amely megfelelt az általános szokásoknak.

Az alkalmazottak személyi bérei és juttatásai fizetési osztályok szerinti megoszlása 2014-ben
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	***Létszám, fő***	***Törvény szerinti illetmények***	***Normatív- és céljutalmak***	***Egyéb juttatások és költségtérítések***	***Összesen***
Igazgató	1	2 883	240	913	4 036
További vezető	1	2 516	360	263	3 139
Főtanácsos, Főmunkatárs, Munkatárs	3	6 077	1 357	1 085	8 519
„A" „B" fizetési osztály	2	2 071	373	454	2 898
„C" "D" fizetési osztály	1	1 723	223	379	2 325
„E" „J" fizetési osztály	3	6 682	1 536	1 245	9 463
Összesen	***11***	***21 952***	***4 089***	***4 339***	***30 380***

A külső személyi juttatások összege lényegében megegyezett az előző évivel, miközben módosulást jelentett, hogy míg 2013-ban 2 szakmai csoport, 2014-ben már 3 működött, ami megnövelte az ezzel kapcsolatos finanszírozási szükségletet.

A jövedelmek összege 2014-ben összességében a végzettségeket és a fizetési osztályokat tekintve megfelelő volt, de továbbra sem tekintjük kiemelkedően magasnak.

A törvény szerint illetmények (munkabérek) átlaga havi szinten 166.300 Ft, míg a bruttó jövedelem átlaga – minden juttatást és költségtérítést figyelembe véve - 230 e Ft/hó volt. Ez utóbbin belül az igazgató esetében 336 e Ft, (melyből havi 50 e Ft-ot tett ki az utazási költségtérítés), a helyettesénél 262 e Ft, míg a többi dolgozónál 215 e Ft volt a havi átlag.

A személyi kiadások tevékenységi körök szerinti megoszlását a következő táblázat tartalmazza.

Személyi kiadások összetétele 2014-ben funkciónként
(Adatok ezer forintban)

	Megnevezés	***Könyvtári szolgáltatás***	***Múzeumi, közművelődési és közösségi kapcs. tev.***	***Közművelődési, közösségi és társadalmi részvétel fejl.***
1	Törvény szerinti illetmények, munkabérek, normatív és céljutalmak	10 818	3 195	12 028
2	Alkalmazottak személyi juttatásai és költségtérítései	1 551	383	2 405
3	Külső személyi juttatások	0	0	785
4	Személyi juttatások összesen (1+2+3)	12 369	3 578	15 218
5	Munkaadót terhelő járulék + szoc. hozzájárulási adó	3 347	839	4 051
6	***Mindösszesen (4+5)***	***15 716***	***4 417***	***19 269***

Az intézmény által ellátandó feladatokkal és a foglalkoztatott létszám összetételével összhangban a személyi kiadások közel felét a közművelődési, közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése, és mintegy 40%-át a könyvtári szolgáltatás tette ki.

A személyi költségek összege a létszámtól függ. A munkavállalók bérei nem kiemelkedőek, juttatásai összhangban vannak más intézmények gyakorlatával. A létszámot az Önkormányzat hagyja jóvá. A létszám alacsony, az intézmény jellege miatt bevételtermelő képessége alig van. Ennek függvényében lehet a létszám növeléséről dönteni.

6.7. A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata

2013-14-ben az intézmény igazgatója nyilatkozata szerint önként vállalt feladata nem volt az intézménynek.

6.8. Az épület-ellátottság elemzése

Az Intézmény által használt (önkormányzati tulajdonú) épületingatlanok 2013-2014 évi adatairól az alábbi táblázatok tájékoztatnak.

Ingatlan adatok, 2013.

Megnevezés	*Vörösmarty Műv. ház.*	*Városi Könyvtár*	*Fiók Könyvtár*	*N.K. Emlékház*	*Kiasalagi Köz.Ház*
Tulajdonos	Önkorm.	Önkorm.	Önkorm.	Önkorm.	Önkorm.
Alapterület, m2	1 752	kb. 400	kb. 200	192	150
Hasznos m2	809	360	164	171	92
Állag	-	közepes	jó	közepes	kiváló
Kihasználtság	felújítás alatt	kihasznált	kihasznált	kihasznált	kihasznált
Kapac. hiány	-	nem	nem	nem	igen
Karbantartó szervezet	GESZ	GESZ	GESZ	GESZ	GESZ
Épületre ford. kiadások	863 e Ft	808 e Ft	86 e Ft	163 e Ft	

Ingatlan adatok, 2014.

Megnevezés	*Vörösmarty Műv. ház.*	*Városi Könyvtár*	*Fiók Könyvtár*	*N.K. Emlékház*	*Kiasalagi Köz.Ház*
Tulajdonos	Önkorm.	Önkorm.	Önkorm.	Önkorm.	Önkorm.
Alapterület, m2	1 752	kb. 400	kb. 200	192	150
Hasznos m2	809	360	164	171	92
Állag	-	közepes	jó	közepes	kiváló
Kihasználtság	felújítás alatt	kihasznált	kihasznált	kihasznált	kihasznált
Kapacitás hiány	-	nem	nem	nem	igen
Karbantartó szervezet	GESZ	GESZ	GESZ	GESZ	GESZ
Épületre ford. kiadások	377 e Ft	1 694 e Ft		197 e Ft	

A Városi Könyvtárban szokásos funkcióin túl 2013-ban 32 program 1.175 résztvevővel, 2014-ben 48 program 1.219 résztvevővel került megrendezésre. Az intézmény egy nem könyvtár céljára épült régi, lelakott épületben foglal helyet. Nincs ablaka az utcára. Télen a fűtése elégtelen, a nyílászárók minősége rossz. Mindennek ellenére és a Zeneiskola közelsége miatt is sok fiatal látogatja a könyvtárat. A könyvtárhasználók biztosan szívesen fogadnák egy internetkávézó kialakítását, és egy olyan informatika teremre is szükség lenne, ahol tanfolyamok szervezésére lenne lehetőség. A Városi Könyvtárban és a Németh Kálmán Emlékházban nem volt felújítás.

A Kisalagi közösségi színtér kapacitásainak kihasználása létszámhiány miatt problematikus. A munkaidő betartása nem lehetséges csak túlórával, illetve 1 plusz fő foglalkoztatása lenne szükséges (vagyis nem ingatlan kapacitás hiány áll fenn, hanem a humán erőforrás nem elégséges). Az épület és a környezete megszépült, funkciójának megfelelő. Programkínálata viszont szegényes a létszám hiány miatt.

A Vörösmarty Művelődési Ház 2014-ben került átadásra, felújították. 2015 márciusa óta szerveznek benne programokat. A közösségi színterek megszépültek és többfunkciós közösségi színterek alakultak meg. A műsorprogram választéka bővült. Az állandó programok növekedtek. A technikai feltételek javultak, az épület állaga megfelelő a közművelődés végzésére.

A főbb eszköz- és létszám kapacitásproblémák összefoglalása:

- Németh Kálmán Emlékház: továbbra is az alapvető szolgáltatás hiányzik, nincs WC, mosdó. A Minisztériumi Szakfelügyelet szerint plusz másfél státuszra lenne szükség.
- Városi Könyvtár: szigetelés hiánya, fűtés korszerűtlensége, nincs lehetőség tanfolyamok tartására a helyiség hiánya miatt. Kevés a szakmai dolgozó a Szakfelügyelet álláspontja szerint, amely 11 főt ajánl, de a Városi Könyvtárban és a Kisalagi Fiókkönyvtárban 5 fő szakember van. Legalább 1 fő szakalkalmazott felvételére lenne szükség.
- A Vörösmarty Művelődési Ház minimális szakemberrel működik, a Kisalagi Közösségi házat ez a létszám már nem tudja működtetni, mivel ez esetben a munkaidőt lehetetlen betartani. Némi kompenzációt jelent a túlóra pénz kifizetése, de az csak ideiglenes megoldás. Itt is 1 fő szakalkalmazott felvétele vált szükségessé.

6.9. A dologi kiadások elemzése, értékelése

A dologi kiadások teljes analitikáját az egyes években a következő oldalon kezdődő táblázatokban mutatjuk be. A 2015. évi adatok, amikor legalább is márciustól már normál üzemmódban működhettek az intézmények, összehasonlítási alapként szolgál.

2013-14 évekre a kiadásokat a szerint is bemutatjuk, hogy mely szervezet könyveiben (GESZ, Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ - utóbbi esetében önálló könyvvezetés 2013 első időszakában, illetve pályázati pénzek és Fóti Ősz programja - kiadásai) jelennek meg, de igazából az összesítés a lényeges, ez vethető korrektül össze az előirányzatokkal.

- 2013 évben az eredeti előirányzathoz viszonyított teljesítés a dologi kiadások terén 92,6%-os volt, a módosított előirányzathoz képest pedig 82,5%-os.
- 2014 évben az eredeti előirányzathoz viszonyított teljesítés a dologi kiadások terén 96,1%-os volt, a módosított előirányzathoz képest 80,6%-os. Látható, hogy a felújítás miatt elég nagy pontatlanságokat szült a tervezés. Egészében mindkét évben alulteljesítettek. A dologi kiadások 3,6%-kal haladták meg az előző évi mértéket. Az előirányzat megemelésére részben a felújított Művelődési Ház felszereléséből adódó eszközbeszerzések miatt (bruttó közel 3,4 M Ft) került sor.
- 2015 évben az eredeti előirányzathoz viszonyított teljesítés a dologi kiadások terén 136,9%-os volt, a módosított előirányzathoz képest pedig 88,5%-os. A dologi kiadások jelentősen, 46,1%-kal haladták meg az előző évi értéket. Ebben az évben is jelentős volt az eszközbeszerzés mértéke (mintegy bruttó 5,4 M Ft). Ebben az évben tehát a vizsgált időszakhoz képest fordulat történt.

A legnagyobb kiadási tételek a közműdíjakhoz köthetők, amik determináltak, illetve ezek felett kizárólag a GESZ diszponál. Különösen a gáz- és villamos energia díjak magasak, bár 2014-ben erősen visszaestek, különösen az előbbi. Ennek oka a Művelődési Ház zárva tartásában keresendő. 2015 évre a közmű-kiadások visszaálltak a szokásos magasabb szintre, és a nem teljes működési évre számolva meghaladták a 7 M Ft-ot.

A dologi kiadások összetétele, 2013.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*	*Részarány*
Könyvbesz.	2 076	867	2 943	11,8%
Folyóirat-besz.	248	33	281	1,1%
Egyéb inf.hord. besz.	31	36	67	0,3%
Egyéb szakmai anyag besz.	653	147	800	3,2%
Irodaszer, nyomt. besz.	385	89	474	1,9%
Kisértékű t.e., szell. term.	945	222	1 167	4,7%
Munkaruha	29		29	0,1%
EÜ.anyag, karb.	125	34	159	0,6%
EÜ.anyag, tiszt.	153	4	157	0,6%
EÜ.anyag, egyéb	160	2	162	0,6%
Számítógép	245		245	1,0%
Inf.eszk. szolg.bérl.	68		68	0,3%
Adatátvitel	368	80	448	1,8%
Nem adatátv. inf. szolg.	635	81	716	2,9%
Bérleti és lízing díjak		38	38	0,2%
Villamos energia	1 433		1 433	5,7%
Gázenergia	2 638	1 264	3 902	15,6%
Víz, csatorna	143	19	162	0,6%
Karbantart, kisjavítások	686	110	796	3,2%
Számlázott szell.tev.	377		377	1,5%
Egyéb szakmai szolg.	1 173	769	1 942	7,8%
Pü, befektetési szolg. díjak	6	19	25	0,1%
Szállítási szolg.	9	40	49	0,2%
Egyéb üz. és fennt.szolg.	2 905	536	3 441	13,7%
Belf. kiküldetés	112	42	154	0,6%
Reklám és prop.	260	53	313	1,3%
Le nem vonh. ÁFA	3 186	793	3 979	15,9%
Munkáltatót terhelő SZJA		398	398	1,6%
Egyéb dologi kiadások	92	209	301	1,2%
Összesen	***19 141***	***5 885***	***25 026***	***100,0%***
Előirányzat		***27 022***	***27 022***	
Módosított előirányzat	***23 084***	***7 258***	***30 342***	

A dologi kiadások összetétele, 2014.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*	*Részarány*	*2014/13*
Könyvbesz.	1 896	495	2 391	9,2%	81,2%
Folyóirat-besz.	556		556	2,1%	197,9%
Egyéb inf.hord.besz.	8		8	0,0%	11,9%
Egyéb szakm.anyag.besz.	749	351	1 100	4,2%	137,5%
Irodaszer, nyomt.besz.	538		538	2,1%	113,5%
Munkaruha	39		39	0,2%	134,5%
EÜ.anyag, karb.	246		246	0,9%	154,7%
EÜ.anyag, tiszt.	132		132	0,5%	84,1%
EÜ.anyag, egyéb	327		327	1,3%	201,9%
Számítógép	900		900	3,5%	367,3%
Szoftver	81		81	0,3%	
Inf.eszk. szolg.bérl.	378		378	1,5%	555,9%
Inf.eszk. karb.szolg.	346		346	1,3%	
Adatátv.	527		527	2,0%	117,6%
Nem adatátv.inf.szolg.	766		766	3,0%	107,0%
Villamos energia	1 264		1 264	4,9%	88,2%
Gázenergia	812	6	818	3,2%	21,0%
Víz, csatorna	306		306	1,2%	188,9%
Karbantart, kisjav.	754		754	2,9%	94,7%
Számlázott szell.tev.	475		475	1,8%	126,0%
Egyéb szakm.szolg.	2 123	2 913	5 036	19,4%	259,3%
Pü, befektetési szolg. díjak		43	43	0,2%	171,9%
Szállítási szolg.	66	14	80	0,3%	163,7%
Postai szolg.	1		1	0,0%	
Egyéb üz. és fennt.szolg.	1 597	8	1 605	6,2%	46,6%
Belf.kiküld.	149		149	0,6%	96,8%
Reklám és prop.	260		260	1,0%	83,1%
Mc le nem vonh. ÁFA	2 781	662	3 443	13,3%	86,5%
Késedelmi p.	1		1	0,0%	
Szell.termék	57		57	0,2%	
Inf. gép besz.	349	125	474	1,8%	
Egyéb gép besz.	1 067	1 043	2 110	8,1%	
Beruh. le nem vonh. ÁFA	399	316	715	2,8%	
Összesen	***19 950***	***5 976***	***25 926***	***100,0%***	***103,6%***
Előirányzat	***24 811***	***2 156***	***26 967***		***99,8%***
Módosított előirányzat	***26 183***	***5 976***	***32 159***		***106,0%***

Mindkét táblázat igazolja, hogy az FKKK kiadásai nem érték el a tervezett összeget. 2015-ben ebben változás történt.

A dologi kiadások összetétele, 2013-15.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013.***	***2014.***	***2015.***	***2015/14.***
Könyvbesz.	2 943	2 391	2 305	96,4%
Folyóirat besz.	281	556	509	91,5%
Egyéb inf.hord.besz.	67	8		
Egyéb szakm.anyag.besz.	800	1 100	927	84,3%
Irodaszer, nyomt.besz.	474	538	503	93,5%
Kisértékű t.e., szell. term.	1 167			
Munkaruha	29	39	26	66,7%
EÜ.anyag, karb.	159	246	167	67,9%
EÜ.anyag, tiszt.	157	132	208	157,6%
EÜ.anyag, egyéb	162	327	765	233,9%
Számítógép	245	900	916	101,8%
Szoftver		81	172	212,3%
Inf.eszk. szolg.bérl.	68	378	407	107,7%
Inf.eszk. karb.szolg.		346	118	34,1%
Adatátv.	448	527	168	31,9%
Nem adatátv.inf.szolg.	716	766	711	92,8%
Bérleti díj és lízing díjak	38		71	
Villamos energia	1 433	1 264	1 975	156,3%
Gázenergia	3 902	818	4 802	586,7%
Víz, csatorna	162	306	250	81,7%
Karbantart, kisjav.	796	754	1 741	230,9%
Számlázott szell.tev.	377	475	50	10,5%
Egyéb szakm.szolg.	1 942	5 036	7 781	154,5%
Pü, befektetési szolg. díjak	25	43	42	97,7%
Szállítási szolg.	49	80	2	2,5%
Postai szolg.		1		
Egyéb üz. és fennt.szolg.	3 441	1 605	2 384	148,5%
Belf.kiküld.	154	149	265	177,9%
Reklám és prop.	313	260		
Mc le nem vonh. ÁFA	3 979	3 443	5 238	152,1%
Késedelmi p.		1	1	100,0%
Munkáltatót terhelő SZJA	398			
Egyéb dologi kiadások	301			
Szell.termék		57	276	484,2%
Inf. gép besz.		474	913	192,6%
Egyéb gép besz.		2 110	3 041	144,1%
Beruh. le nem vonh. ÁFA		715	1 142	159,7%
Összesen	***25 026***	***25 926***	***37 876***	***146,1%***
Előirányzat	***27 022***	***26 967***	***27 669***	***102,6%***
Módosított előirányzat	***30 342***	***32 159***	***42 819***	***133,1%***

Jelentős tétel még a könyv-, folyóirat és egyéb információhordozók beszerzésének kiadásai: ezek mindhárom évben cca. 3 M Ft-os nagyságrendben valósultak meg. Az

összeget nem tartjuk magasnak: ez maximum 1.000-1.500 db könyv, vagy egyéb információhordozó beszerzését jelenthette.

Két jelentős tétel található még a működési célú dologi kiadások között: az egyéb szakmai szolgáltatások és az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások. Ezek részletezését az alábbi táblázatokban közöljük.

Az egyéb szakmai szolgáltatások (külső fellépők, meghívottak költsége) kiadásainak amúgy nem túl magas összege 2014-ben megnőtt az előző évhez képest. Ez elsősorban a Fóti Ősz rendezvény, a néptánc tábor, az N.K. tábor és a restaurálások kiadásaiból adódott. Összehasonlításképpen: a normál működésű 2015 évben a növekedés jelentős: több mint 50%-os.

Az egyéb szakmai szolgáltatások kiadásainak részletezése, 2013.
(Adatok ezer forintban)

Tagintézmény	***Szolgáltatás***	***GESZ***	***FKKK***	***Összesen***
Műv.ház	Művészeti csoportok	210	75	285
Műv.ház	Rendezvények	903	694	1 597
Köz.ház	Rendezvény	60		60
Összesen		***1 173***	***769***	***1 942***

Az egyéb szakmai szolgáltatások kiadásainak részletezése, 2014.
(Adatok ezer forintban)

Tagintézmény	***Szolgáltatás***	***GESZ***	***FKKK***	***Összesen***
Műv.ház	Néptánc tábor	616		616
Műv.ház	Továbbképzés	114		114
Műv.ház	Rendezvények	858		858
Műv.ház	Fóti Ősz rendezvény		2 278	2 278
Könyvtárak	Jogdíj és egyéb	22		22
N.K. Emlékház	N.K. tábor	165		165
N.K. Emlékház	Továbbképzés	171		171
N.K. Emlékház	Rendezvények	177		177
N.K. Emlékház	Restaurálás, textil tisztítás		635	635
Összesen		***2 123***	***2 913***	***5 036***

Az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások kiadásainak részletezése, 2013.
(Adatok ezer forintban)

Tagintézmény	*Szolgáltatás*	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*
Műv.ház	Szemétszáll.	106		106
Műv.ház	Másológép bérlet, másolási díj	175	38	213
Műv.ház	Vagyonvédelem	30	31	61
Műv.ház	Ügyeleti díj, koncertbizt.	28		28
Műv.ház	Számítástech. szolg.	439		439
Műv.ház	DVD írás	77		77
Műv.ház	Jogdíj	37		37
Műv.ház	Postaktsg., kulcsmásolás	77	42	119
Műv.ház	Takarítás, abalaktiszt.		30	
Műv.ház	Rendszerfelügyelet		70	70
Műv.ház	Volán bérlet		34	34
Műv.ház	Egyéb	4	84	88
Könyvtárak	Takarítás	518	120	638
Könyvtárak	Szemétszáll.	77	5	82
Könyvtárak	Vagyonvédelem	47		47
Könyvtárak	Számítástech. szolg.	270		270
Könyvtárak	Tűzvédelmi szolg.	184	13	197
Könyvtárak	Szórólap, fotó	102		102
Könyvtárak	Postaktsg. kulcsmásolás	52	17	69
Könyvtárak	Egyéb	53	26	79
Emlékház	Restaurálás	230		230
Emlékház	Ismeretterjesztő készítés	210		210
Emlékház	DVD írás	77		77
Emlékház	Egyéb	47	26	73
Köz.ház	Tűzjelzés távfelügy.	34		34
Köz.ház	Egyéb	31		31
Összesen		***2 905***	***536***	***3 441***

Az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások kiadásai 2014-ben több mint 50%-kal csökkentek, ez részben a Művelődési Ház zárva tartásából adódik. 2015-re már magasabb voltak a kiadások, az előző évhez képest közel 50%-kal nőttek, de nem érték el a 2013 évi értéket. Összességében *nem tartjuk magasnak e kiadásokat, véleményünk szerint ezek mind indokolt ráfordítások.*

Az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások kiadásainak részletezése, 2014.
(Adatok ezer forintban)

Tagintézmény	*Szolgáltatás*	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*
Műv.ház	Szemétszáll.	39		39
Műv.ház	Másológép bérlet, másolási díj	125		125
Műv.ház	Mobil lépcső felújítás	60		60
Műv.ház	Ballonos víz	30		30
Műv.ház	Postaktsg., kulcsmásolás	52		52
Műv.ház	Egyéb		8	8
Könyvtárak	Takarítás	712		712
Könyvtárak	Szemétszáll.	70		70
Könyvtárak	Vagyonvédelem	66		66
Könyvtárak	Kártevő irtás	30		30
Könyvtárak	Másolási díj	98		98
Könyvtárak	Postaktsg. kulcsmásolás	92		92
Könyvtárak	Egyéb	16		16
Emlékház	Vagyonvédelem	43		43
Emlékház	Postaktsg. kulcsmásolás	26		26
Emlékház	Egyéb	21		21
Köz.ház	Tűzjelzés távfelügy.	67		67
Köz.ház	Vagyonvédelem	20		20
Köz.ház	Másolási díj	19		19
Köz.ház	Egyéb	11		11
Összesen		***1 597***	***8***	***1 605***

2013-ban és 2014-ben a dologi kiadások összege 25-26 M Ft volt, ez kisebb, mint a személyi költségek összege, és jelentősen elmarad az eredeti és a módosított terv (27-32 M Ft) által biztosított lehetőségtől. Valószínűsítjük, hogy ebben a GESZ költségkorlátozó magatartása érvényesült.

6.10. A szervezet saját bevételi tételeinek elemzése

Az Intézmény a vizsgált években és 2015-ben realizált saját bevételeit az alábbi táblázatokban mutatjuk be.

A saját bevételek mértéke alacsony. Az Intézmény folyamatosan túlteljesíti az eredeti előirányzatot, de ez az előző megállapításon nem változtat, a bevételek minimálisak. A módosított előirányzat minden évben magasabb értéket állított be, de így is csak 2015. évben haladta meg kis mértékben a tényleges teljesítést.

Az Intézmény saját bevételeinek részletezése, 2013.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*	*Részarány*
Áru- és készletért.	24		24	0,7%
Egyéb tárgyi eszk. bérl.	951	993	1 944	56,8%
Egyéb szolg nyújt. miatti bev.	421	588	1 009	29,5%
ÁHK továbbszámlázott közv.szolg.	35		35	1,0%
ÁHK betétek után kapott kamat		1	1	0,0%
ÁFA bev.	1		1	0,0%
Támogatás	40	370	410	12,0%
Összesen	***1 472***	***1 951***	***3 423***	***100,0%***
Előirányzat		***2 200***	***2 200***	
Módosított előirányzat	***813***	***1 951***	***2 764***	

Az Intézmény saját bevételeinek részletezése, 2014.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*	*Részarány*	*2014/13*
Áru- és készletért.	24		24	12,0%	100,0%
Egyéb tárgyi eszk. bérl.	30		30	15,0%	1,5%
Egyéb szolg nyújt. miatti bev.	283		283	141,5%	28,0%
ÁHK továbbszámlázott közv.szolg.	884	10	894	447,2%	
ÁHK betétek után kapott kamat		5	5	2,5%	500,0%
ÁFA bev.		2	2	1,0%	195,6%
Egyéb műk.bev.	300		300	150,0%	
Pü válltól mc véglegesen átv.	197	10	207	103,5%	
Nonprofit gazd.t. mc átv.		80	80	40,0%	
Összesen		***200***	***200***	***100,0%***	***6,6%***
Előirányzat	***1 694***	***307***	***2 001***		***91,0%***
Módosított előirányzat	***520***		***520***		***18,8%***

Az Intézmény saját bevételeinek részletezése, 2013-15.
(Adatok ezer forintban)

Megnevezés	*2013*	*2014*	*2015*	*2015/14*
Áru- és készletért.	24	30	23	76,7%
Egyéb tárgyi eszk. bérl.	1 944	283	1 375	485,9%
Egyéb szolg nyújt. miatti bev.	1 009	894	1 957	218,8%
ÁHK továbbszámlázott közv.szolg.	35	5	779	
ÁHK betétek után kapott kamat	1	2		
ÁFA bev.	1	300	739	246,3%
Egyéb műk.bev.		207	16	7,7%
Pü válltól mc véglegesen átv.		80	80	100,0%
Nonprofit gazd.t. mc átv.		200		
Mc támogatás	410			
Összesen	***3 423***	***2 001***	***4 970***	***248,3%***
Előirányzat	***2 200***	***520***	***520***	***100,0%***
Módosított előirányzat	***2 764***	***1 895***	***5 014***	***264,6%***

A két legnagyobb tétel az egyéb tárgyi eszközök bérbeadásából származó bevétel és az egyéb szakmai szolgáltatások nyújtása miatti bevétel. Az előbbit a Művelődési Ház esetében a polgármester által jegyzett Használati szabályzat szabályozza. Utóbbi részletezését az alábbi táblázatokban mutatjuk be.

Egyéb szakmai szolgáltatások nyújtása miatti bevételek, 2013.
(Adatok ezer forintban)

Tagintézmény	*Szolgáltatás*	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*
Műv.ház	Jegybevétel, tombola, részv.díj	110	499	609
Könyvtárak	Tagdíj, fénymásolás, stb.	122	59	181
Emlékház	Jegybevétel	91	30	121
Emlékház	Alkotótábor bevétele	98		98
Összesen		***421***	***588***	***1 009***

Egyéb szakmai szolgáltatások nyújtása miatti bevételek, 2014.
(Adatok ezer forintban)

Tagintézmény	*Szolgáltatás*	*GESZ*	*FKKK*	*Összesen*
Műv.ház	Jegybevétel, tombola, részv.díj	13	10	23
Műv.ház	Néptánc tábor bevétele	463		
Könyvtárak	Tagdíj, fénymásolás, stb.	165		165
Emlékház	Jegybevétel	94		94
Emlékház	Alkotótábor bevétele	149		149
Összesen		***884***	***10***	***894***

Megemlítjük, ezek a szakmai bevételek még egy fő alkalmazott bérét sem fedezik.

További bevételi tételek pl. 2013-ban 370 e Ft a Kormányhivatal támogatása a közfoglalkoztatottak juttatásaira, valamint 40 e Ft a Veresegyház és Vidéke Takarékszövetkezet támogatása a Fóti Szüret rendezvényre. 2014 évben a Fóti Szüret rendezvényre 200 e Ft-ot kapott a Fót Fejlődéséért Közalapítványtól és 80 e Ft-ot a Veresegyház és Vidéke Takarékszövetkezettől.

A rendszerben nem lelhető fel bevételnövelésre történő ösztönző mechanizmus. Az Intézmény csak akkor gazdálkodhatna szabadon többletbevételeivel, ha az utolsó tárgyévi költségvetés módosításkor (szeptember-október tájékán) már túlteljesítené éves bevételi tervét, és a költségvetési rendeletben jóváhagyják a megemelt kiadási előirányzatát.

Mivel a tényleges bevételi teljesítés csak év végén derül ki, a költségvetés utolsó módosításakor (tárgyévet követő év februárjában) az esetleges bevételi többlettel csökkentik a finanszírozás előirányzatát. A vizsgált években csak a Fóti Szüret rendezvényre kapott szponzori bevétellel növelték meg a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ költségvetését, illetve az önkormányzati támogatásként kapott érdekeltségnövelő támogatások kerültek beépítésre.

Bár nem részei a saját bevételeknek, de a támogatási összegen, illetve eszközátadáson keresztül közvetve befolyásolják az Intézmény működését, gazdálkodást a különböző pályázatokon elnyert pénz- és egyéb eszközök.

Érdekeltségnövelő pályázatból kapott a Fóti Közművelődési és Közgyűjteményi Központ különböző támogatásokat, melyek szakmai fejlesztésekre fordíthatók:

- A Művelődési Ház 2013-ban 23 e Ft-ot kapott, 2014-ben pedig 1.243 e Ft-ot befektetett eszközök beszerzésére.
- A Németh Kálmán Emlékház 2014-ben 800 e Ft-ot festmény-, és textilrestaurálásra.
- A Városi Könyvtár 2013-ban 703 e Ft-ot és 2014-ben 740 e Ft-ot (melyből 518 e Ft dologi kiadás, 222 e Ft pedig befektetett eszközbeszerzés).

Mindkét évben részt vettek a "Márai programban", melynek keretében határon túli magyar kiadók által megjelentetett értéket képviselő könyveket lehetett igényelni. 2013-ban a könyvtár 136 kötetet kapott 272.704 Ft értékben. 2014-ben a könyvtár 65 kötetet kapott 147.947 Ft értékben. A Nemzeti Kulturális Alap 2014-ben indította könyvtámogatási programját. Ennek keretében 119 könyvet kapott a könyvtár 395.949 Ft értékben.

Ezt a területet csak önkormányzati támogatás biztosításával lehet fenntartani.

6.11. Összefoglalás, javaslatok

2013-14 években a legnagyobb tagintézmény, a Művelődési ház felújítás miatt zárva tartott, ezért nem reprezentatív ez az időszak. A bezárásra 2013. júniusban került sor, nyitásra pedig csak 2015 januárjában, de programokat csak márciustól szerveztek. Ezért a legfontosabb tevékenység folytatására csak korlátozottan került sor a vizsgált években. Mindebből következnek a szokásosnál alacsonyabb mértékű dologi kiadások és támogatások.

A gazdálkodási feladatokat 2013. április 1. óta a GESZ látja el. Az átszervezést gazdasági okokból logikus megoldásnak tartjuk. Ugyanakkor az intézet szakmai működésének pénzügyi korlátjaként tapasztalható a szerepe.

Az Intézmény alkalmazotti létszáma a 2013. évi átszervezés óta 11 fő, illetve 11,5 státusz. A foglalkoztatottak és a státuszok száma megfelelt az intézmény számára engedélyezettnek. A felújítás előtt a létszám elégséges volt, bár ekkor is sokszor került sor túlmunka igénybevételére. A felújítás ideje alatt az intézmény változatlan létszámmal működött. Az ellátandó feladatok összhangja szempontjából azonban ma úgy látjuk, hogy mivel a felújítást követően a lehetőségek megnőttek, célszerű lenne 1 fő további szakalkalmazott felvétele. Ezt azonban kizárólag az Önkormányzat a területre biztosított támogatásainak növelése finanszírozná, az FKKK bevételtermelő képessége alacsony.

A dolgozók 2013-ban és 2014-ben is valamennyien közalkalmazotti státuszban voltak, foglalkoztatásukra a közalkalmazottakra vonatkozó előírások érvényesek. A végzettség előírását a közalkalmazottakra vonatkozó törvény tartalmazza. Az intézményben foglalkoztatottak végzettségi összetétele 2014-ben tovább javult és a követelmények és az ellátandó feladatok szempontjából összességében megfelelőnek tekinthető. A vezetők valamennyien felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, és a nem vezető beosztású alkalmazottak többsége is szakirányú felsőfokú végzettségű.

Az intézmény kiadásainak döntő részét - különösen az átszervezés óta - a személyi jellegű kiadások tették és teszik ki. A törvény szerinti illetmények, munkabérek, normatív és céljutalmak adták a személyi kiadások döntő részét (2014-ben már 83,6%-át), az alkalmazottak egyéb személyi juttatásai és költségtérítései 2014-ben 14%-át, és a külső személyi kifizetések mindössze 2,4%-át.

A dolgozók jövedelmei 2013-ban és 2014-ben a végzettségeket és a fizetési osztályokat figyelembe véve alakultak. Összegük összehasonlítva más településekkel kedvező volt, de nem tekinthető kiemelkedően magasnak.

2013-14-ben önként vállalt feladata – az igazgató nyilatkozata szerint - nem volt az Intézménynek.

Ingatlanellátottsága a vizsgált időszakban kritikus volt, ma már általában megfelelő, bár a Németh Kálmán Emlékház és a Városi Könyvtár állaga, komfortfokozata nem kielégítő.

A dologi kiadások legnagyobb tételei a közműdíjakhoz köthetők, amik determináltak. Jelentős tétel még a könyv-, folyóirat és egyéb információhordozók beszerzésének kiadásai: ezek mindhárom évben cca. 3 M Ft-os nagyságrendben valósultak meg. Az összeget nem tartjuk magasnak.

Két nagy értékű tétel található még a működési célú dologi kiadások között: az egyéb szakmai szolgáltatások és az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások. Az egyéb szakmai szolgáltatások kiadásainak amúgy nem túl magas összege 2014-ben megnőtt az előző évhez képest. Ez elsősorban a Fóti Ősz rendezvény, a néptánc tábor, az N.K. tábor és a restaurálások kiadásaiból adódott. Az egyéb üzemeltetési és fenntartási szolgáltatások kiadásai 2014-ben több mint 50%-kal csökkentek, ez részben a Művelődési Ház zárva tartásából adódik.

A saját bevételek mértéke alacsony volt (nagyságrendileg 2-3,5 M Ft). Bár nem részei a saját bevételeknek, de a támogatási összegen, illetve eszközátadáson keresztül közvetve befolyásolják az Intézmény működését, gazdálkodást a különböző pályázatokon elnyert pénz- és egyéb eszközök.

7. Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézménye

7.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a következő volt.

- A foglalkoztatott munkaerő végzettségi szintjének értékelése, a jogszabályi előírásoknak való megfelelés.
- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A kötelezően és önként vállalt feladatok szétválasztásának elemzése, azok jogszerűségének vizsgálata.
- Az épület ellátottság elemzése.
- A dologi kiadások elemzése, értékelése, a szuverén intézményi beszerzés jellemzői, rendszere.
- Az intézmény saját bevételei tételeinek elemzése.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

Helyszíni bejárásokon ismertük meg azokat a helyszíneket, amelyekről részjelentés készült.

7.2. Azonosító adatok

Az intézményt Fót Város Önkormányzatának Képviselő-testülete alapította. Az adatai a következők.

Az intézmény neve: Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézménye
Rövidített neve: Fót Város ESZEI
Székhelye: 2151 Fót, Szent Benedek utca 15.
Telephelyek:

- 2151 Fót, Hargita u. 36.
- 2151 Fót, Dózsa György út 12-14.

Az intézmény jogállása: Önálló jogi személy
Az intézmény besorolása: Önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv.
Képviseletre jogosult: Az intézmény vezetője, vezető helyettese.
Az intézmény foglalkoztatottjaira vonatkozó jogviszony: Közalkalmazotti jogviszony.

Az ESZEI négy tagintézménybe van szervezve, az elkülönült feladatok alapján. Az 1. tagintézmény a Területi Gondozási Központ, a 2. tagintézmény az Egészségügyi Szolgálat (benne az Iskola Egészségügyi Szolgálat és a Területi Védőnői Szolgálat), a 3. tagintézmény a Családsegítő Szolgálat, a 4. tagintézmény a Gyermekjóléti Szolgálat.

Az ESZEI az Önkormányzat részére kötelezően előírt feladatokat látja el, úgy mint családsegítés, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások, idősek szociális ellátása, nappali ellátás keretén belül idősek klubja, valamint házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és szociális étkeztetés.

A kötelezően ellátott feladatok képezik az intézmény feladatkörét, az Alapító Okirat az intézményi kiadások 5%-ban maximálta a vállalkozási tevékenységből származó árbevételt.

A foglalkoztatott létszám kb. 40-42 fő.

7.3. A szakmai tevékenység bemutatása

Az Egészségügyi Központ a Szent Benedek utcában van elhelyezve. Ide tartozik az iskola egészségügyi szolgálat, a területi védőnői szolgálat, az egészségügyi központ. A területi védőnői szolgálat alapellátás, a hat év alatti gyermekek fejlődésének nyomon követése a célja, valamint a várandós kismamák egészségügyi, pszichés és szociális helyzetének nyomon követése. A várost hét körzetbe osztották, ennek megfelelően 7 munkavállalót foglalkoztat. Az iskola egészségügyi szolgálat is alapellátás, az iskolába járó tanulók megelőző vizsgálatának elvégzése, szűrővizsgálatok, védőoltások beadása a feladat. A feladatot 3 védőnő és 2 gyerekorvos látja el. Az egészségügyi központba technikai személyzet van telepítve, létszáma 5,5 fő.

A Területi Gondozási Központ a Hargita utcában van elhelyezve. Ide tartozik az idősek klubja, a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés. Az idősek klubja nappali ellátást ad, bentlakási lehetőség nincs. Feladata a részbeni ellátásra képes idős emberek részére társasági kapcsolatok szervezése, az alapvető higiéniai szükségletük kielégítése, igény esetén napközbeni étkeztetés biztosítása. A szociális étkeztetés keretében a legalább napi egyszeri meleg étel biztosítása az arra rászorulóknak. A szociális rászorultságot az Önkormányzat rendeletben állapítja meg. Igénybe lehet venni az ellátást kor alapján, fogyatékosság miatt, szenvedélybetegség fennállásakor és hajléktalanság okán.

A segítségnyújtásra az önálló életvitel fenntartásának érdekében kerülhet sor. Ez lehet házi segítségnyújtás, ahol az igénybe vevő szociális segítést, személyi gondozást kap, és lehet jelzőrendszeres segítségnyújtás, ahol otthoni segélyhívó telefon tartja a kapcsolatot a központtal. Az alkalmazotti létszám 8 fő, ebből 4 fő látja el a nappali ellátást és a szociális étkeztetést, 4 fő pedig a házi segítségnyújtást és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

A Családsegítő Szolgálat és a Gyermekjóléti Szolgálat a Hargita utcába költözött 2015-ben, a 2013/2014 években a Dózsa György úti épületben székelt. A családsegítő szolgálat szociális vagy mentálhigiéniás problémák miatt, vagy más krízishelyzet miatt segítségre szorulók részére ad megelőző és kezelő szolgáltatást, a 18 év alatti gyermekek esetében ezt a gyermekjóléti szolgálat nyújtja. A családsegítő szolgálatnál 5 fő, a gyermekjóléti szolgálatnál 7 fő a foglalkoztatottak száma.

7.4. A vagyon bemutatása, likviditás

Az ESZEI nem tulajdonol saját vagyont. A 2013-as és 2014-es zárlati beszámoló minden eszközsorra – a pénzkészlet kivételével – nulla egyenleget mutat. Hasonlóan nem volt nyilvántartott kötelezettség állomány sem. Mindezt a szemléltetés érdekében táblázatban is megjelenítjük.

Az ESZEI vagyoni kimutatása
(adatok ezer forintban)

Mérlegsor	**2013. december 31.**	**2014. december 31.**
Kimutatott vagyon	*0*	*0*
Kötelezettségek	*0*	*0*

A használt ingatlanok a városi vagyon részei. Az épülethez tartozó eszközök, berendezési tárgyak szintén az önkormányzati vagyon részei. A praxist szolgáló eszközök a GESZ megalakulásáig az Önkormányzat vagyonleltárában, 2013. március 1.-je után a GESZ vagyonleltárában szerepelnek.

Az intézménynek tartozása nincs, ilyen értelemben a fizetőképesség biztosított, a likviditás nem értelmezhető. A kiadásokat a GESZ állja, sőt, már ő rendeli meg. A pénzügyi helyzet tehát nem értelmezhető. *Az ESZEI szakmailag önálló költségvetési szerv, de valós pénzügyi kompetencia nélkül.* Ez nem gátolja a szakmaiságot, de a függetlenség viszonylagos.

A készpénz állomány 2013 végén magas volt, 19.539 e Ft, 2014-ben ez 6.979 e Ft-ra csökkent.

7.5. Bevételek alakulása

2013-ban az intézményt átszervezték. Március 1-jétől az ESZEI-től a GESZ-be helyezték át az önkormányzati intézmények pénzügyi-gazdasági és üzemeltetési feladatait, a létszámot áthelyezték a GESZ-hez. Ezért a 2013-as előirányzatot módosították. A táblázat a módosított adatokat mutatja 2013-ban, nem értékeltük az évközi módosításokat.

2014-ben az önkormányzati támogatások egy jelentős része átkerült a GESZ elszámolásába. A költségtabló ezt alátámasztja majd.

Bevételek alakulása
(adatok ezer forintban)

Bevételek	***2013. éves***	***2014. éves***	***Dinamika***
Előző évi pénzmaradvány	27.495	21.973	
OEP normatív elszámolás	43.991	48.231	109,6 %
Önkormányzati támogatás	148.451	87.420	58,9 %
Saját bevételek	5.543	1.466	26,4 %
előzőből áruértékesítés	454	491	
bérleti díjak	2.026		
intézményi ellátási díjak	899	386	
egyéb saját bevétel	1.153	47	
ÁFA visszatérítés	629		
kamatbevétel	382	542	
Bevétel összesen	***225.480***	***159.090***	***70,6 %***

A nyújtott ellátások, szolgáltatások többsége ingyenes, a GESZ számítja fel az étkeztetési díjakat. Az étkeztetési díjakat Fót Város Képviselő-testületének az önkormányzati intézményekben igénybevett gyermek- és diákétkeztetési térítési díjak, továbbá az önkormányzati személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjának szabályozásáról szóló 7/2011. (III.3.) számú önkormányzati rendelete határozza meg. A saját bevételek között 2013-ban a januári-februári bevételek, valamint a kamatbevételek szerepelnek, 2014-ben a kamatbevételek és a saját munkavállalók által fizetett térítések szerepelnek. Az iskola-egészségügyi és védőnői szolgálat kiadásait (személyi, járulék és dologi kiadások) az OEP, a többi tagintézményhez kapcsolódó személyi juttatásokat és dologi kiadásokat az Önkormányzat finanszírozza. A bérleti díjak az önkormányzati vagyon bérbeadásából származnak.

A valós bevételek azonban a GESZ keretében keletkeztek. Kivonatoljuk a GESZ idevonatkozó bevételi adatait.

A GESZ-nél kimutatott bevételek
(adatok ezer forintban)

Árbevétel megnevezése	**Csoport megnevezése**	**Összeg 2013.03.01.-től 2013.12.31.-ig**	**Összeg 2014.01.01-től 2014.12.31-ig**
Áru- és készlet értékesítés		0	0
Nyújtott szolgáltatások/Szolgáltatások ellenértéke	Iskola eü.	29	0
	Területi védőnők	0	91
	Eü. Központ (orvosok műk. hozzájárulása)	6276	49
Egyéb saját bevétel	Eü. Központ	45	0
Közvetített szolg. ellenért.	Eü. Központ (orvosok műk. hozzájárulása)		5.878
Intézmény ellátási díj	Gyermekjóléti szolg.	20	0
	Szociális étkeztetés	2.912	3.315
	Házi segítségnyújtás	1.142	1.802
Áfa bevételek	Eü. Központ	30	1.606
	Területi védőnők		25
	Gyermekjóléti szolg.	6	0
	Szociális étkeztetés	724	895
	Házi segítségnyújtás	57	91
Egyéb műk. bevételek	Eü. Központ	0	71
Intézményi működési bevételek összesen		**11.241**	**13.823**

Az ESZEI-be szervezett tevékenységek árbevétel szerzése korlátos. Az iskola egészségügyi ellátás, a területi védőnői ellátás igénybevételét miniszteri rendelet garantálja (49/2004. (V.21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról, 26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról), az igénybevételért a társadalombiztosítás fizet (1997. évi LXXXIII. törvény és 43/1999. (III.3.) Korm. rendelet). A szociális étkeztetés, az élelem díja és a házhoz szállítás díja önkormányzati rendeleten alapul, a házi segítségnyújtásért az igénybevevők önkormányzati

rendeletben meghatározott díjat fizetnek. A 2013-as működési támogatás olyan áthárított szolgáltatás, amelyet a háziorvosi rendelők használói fizetnek meg (kommunális szolgáltatások, telefon, takarítás).

A védőnői szolgáltatás a résztvevő számára ingyenes, az idősek napközi otthona, a házi segítségnyújtás igénybe vevői számára a jogosultságot az Intézményvezető határozza meg, költségét helyi rendeletben az Önkormányzat szabályozza. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevételét szintén az Intézményvezető határozza meg és annak térítési díját az Önkormányzat a helyi rendeletben díjtalannak vagy ingyenesnek határozta meg. A családsegítő szolgáltatás és gyermekjóléti szolgálat térítésmentes.

Ez magyarázza az alacsony bevételt, 2013-ban (együttesen) 11.126 e Ft [az intézményi bevételek közül idesoroltuk az intézményi ellátási díjakat és az egyéb saját bevételt (az áruértékesítés, a bérleti díj, a kamatbevétel, az ÁFA visszatérítés nem szakmai bevétel)], 2014-ben a bevételek összege 6.157 e Ft, az előző év 55%-a.

Az intézményt nem lehet árbevétel növelésre ösztönözni, a szerepvállalása szociális indíttatású, vagy törvényi kötelezettség.

7.6. Kiadások alakulása

A mérlegbeszámoló az összköltség eljárással készített költségvetési beszámoló. A beszámoló sorrendjét követjük a költségtábla összeállításakor.

Kiadások alakulása
(adatok ezer forintban)

Költségfajta	*2013 éves*	*2014 éves*	*Dinamika*
Személyi kiadások	***157.603***	***148.742***	***94,40%***
Anyagbeszerzés	1.570	236	
Telekommunikáció	519	0	
Szolgáltatások	21.767	1.182	
ÁFA elszámolás	7.095	508	
Kiküldetések	133	0	
Adófizetések	7.958	0	
Egyéb kiadások	29	764	
Dologi kiadások összesen	***39.071***	***2.690***	***6,90%***
Kiadások összesen	***196.674***	***151.432***	***77,00%***

A táblázat igazolja a bevételek alakulásánál elmondottakat. A kiadások átkerültek a GESZ nyilvántartásába. A 2013-as szolgáltatási kiadások közül a közüzemek elszámolása 17.418 e Ft volt, a fenntartások összege 2.448 e Ft volt, a vásárolt élelmezés 1.777 e Ft volt, ez 21,6 millió forint, az összes szolgáltatási költség 99%-a. Az ÁFA és adóbevallásokat nem ez az intézmény állítja össze. A teljes intézményi kiadások közül a személyi költségek aránya 2014-ben 98%.

De az intézmény kiadásai nem ezek, a GESZ adataiban szerepelnek. Kivonatoljuk a GESZ adatait.

GESZ-ben megjelenő dologi költségek
(adatok ezer forintban)

Költségfajta	*Csoport*	*Éves költség 2013.*	*Éves költség 2014.*	*Megjegyzés*
Anyagbeszerzés	Egészségügyi központ	2.469	2.679	Benne: gyógyszerbeszerzés, irodaszer, könyvbeszerzés, folyóirat, információhordozók, kenőanyagok, szakmai anyagok, kis értékű eszközök, munkaruha, karbantartó anyag, tisztítószer, egyéb anyag
	Területi gondozási központ	925	1.038	
	Családsegítő	2.407	1.899	
Közműköltségek	Egészségügyi központ	2.219	1.540	Áram, gáz, víz
	Területi gondozási központ	1.246	985	
	Családsegítő	991	1.234	
Vásárolt élelmezés	Családsegítő	4.628	5.538	
Egyéb szolgáltatások	Egészségügyi központ	178	644	Benne: bérleti díj, szállítás, közvetített szolgáltatás
	Területi gondozási központ	9	13	
	Családsegítő	114	56	
Karbantartások	Egészségügyi központ	652	1.032	
	Területi gondozási központ	155	265	
	Családsegítő	372	252	
Kiszámlázott szellemi szolgáltatások	Családsegítő		175	
Szakmai szolgáltatások	Családsegítő	1.419	2.553	Eü. szolg. számlái módszertani tanácsadás
	Területi gondozási központ		40	
Szakmai felelősségbiztosítás	Egészségügyi központ		155	
Fenntartások	Egészségügyi központ	1.429	664	
	Területi gondozási központ	284	325	
	Családsegítő	405	119	
ÁFA	Egészségügyi központ	1.598	1.162	
	Területi gondozási központ	1.959	1.285	
	Családsegítő	753	1.051	
Összesen		***24.212***	***24.704***	

A *költséghatékony működést* mutatja, hogy az anyagvásárlások összege a teljes intézménynél nem éri el a havi 500 ezer forintot, a fenntartási költség a havi 200 ezer forintot (2013), illetve a teljes havi dologi kiadás a 2 millió forintot.

A rezsi közül a közműköltségek jelentősek, a többi költség egyedileg minimális. A csoportok mindegyike deficites, ez magyarázza az önkormányzati támogatást.

A minimális működési dologi költség akkor előnyös az Önkormányzatnak, ha nehéz pénzügyi helyzetben van, és mindenhol megtakarítást kíván érvényesíteni. Később bemutatjuk, ez nem igaz Fót esetében, így a megtakarítás nem feltétlenül pozitív (például az újság előfizetés 8 e Ft, de itt van a nyugdíjasház). Az ESZEI szakmailag önálló intézmény, azonban az előre meghatározott költségvetés betartását a GESZ ellenőrzi

A személyi kiadások a dologi kiadásoknak közel hatszorosa. Ezért a költséghatékonyság nem értékelhető az élőmunka hatékonyság értékelése nélkül.

7.7. Élőmunka hatékonyság értékelése

A vizsgált két évben stabil volt az intézet létszáma. A munkakörökhöz rendelt képzettségi előírásokat a 365/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény egészségügyi intézményekben történő végrehajtásáról szabályozza, és a munkakörök betöltéséhez felsőfokú végzettséget, illetve a gondozóknál szakképzettséggel kiegészített középfokú végzettséget ír elő.

A Családsegítő Szolgálat alkalmazotti létszáma 2013-ban 4 fő, mindannyian főiskolát végeztek, de a 2014-es záró létszám már 5 fő. A Gyermekjóléti Szolgálat létszáma 2013-ban 7 fő, majd 2014 végére 6 főre csökkent. Itt is mindenki főiskolát végzett. A két csoport összlétszáma így nem változott. Ez a két csoport lett elhelyezve a Hargita utcai ingatlan emeletén. A munkakörök jellege miatt (szociális, mentálhigiéniás problémák) a 19.000 fős településen a létszám indokolt, az Önkormányzat a költségvetése keretében dönti el, milyen költségkorlátot állít a tevékenység elé. Valószínűsíthető, hogy bővebb létszám is leterhelt lenne. 2015-ben a csoport meg is kapott + 2 alkalmazottat, majd 2016-ban a két csoportot összevonták. Ez életszerű, a munkakör azonos, vagy közeli, a munkaszervezés könnyebb, de a létszámot még a 2014-es bázis alá csökkentették, 3 fő státuszát vonták vissza. A családgondozók végzettsége a jogszabályoknak megfelelő volt.

A Védőnői szolgáltat összetétele stabilan 10 fő, ebből 3 fő az iskola egészségügyi szolgálatot látja el. A területi felosztás 7 körzetre szól, a 7 fős létszám ehhez igazodik. Valamennyien főiskolát végeztek. Az iskolaorvosi és ifjúság-egészségügyi szolgálta a már említett 3 főn felül 2 fő iskolaorvossal egészül ki.

Itt van elhelyezve a központi létszám. Hat fővel indult, a munkakörök a következők. Két takarítónő, két recepciós, egy karbantartó, egy gépkocsivezető. Itt nincs előírva iskolai végzettség, nem is alkalmaznak érettségizett munkaerőt. 2014 második felében ideszerveztek egy szolgálatvezetőt, aki főiskolát végzett. Feladata az alábbiakkal egészül ki: a napi takarítási munkák ellenőrzése, a recepciós szolgálat szervezése, felújítási munkák ütemezése, ellenőrzése, gépkocsi üzembe tartásával kapcsolat feladatok ellátásra. Az ESZEI dolgozóinak a szabadságok, betegállományok jelentések elkészítése, cafetéria nyilvántartása, jelentése a GESZ felé, munkaerő felvétele, kiléptetési, havi jelentések készítése a MÁK és az OEP felé, ellátmány kezelése, számlák ellenőrzése, dologi kiadások figyelemmel kísérése.

Kisebb változás volt, hogy a takarítók számát 1 fővel csökkentették, karbantartó-gépkocsivezető státuszt 1 fővel növelték. A saját kocsival történő, az idősek szállítását végző munkakör a nem kötelezően ellátott feladat, ennek indokoltsága azonban nem vitatható.

A Területi gondozási központ létszáma is stabil, 8 fő. A létszám lekötését az Önkormányzat által biztosított költségvetés befolyásolja, itt is valószínűsíthető, hogy lenne szükség létszámbővítésre. Ez a gondozási szint beépült Fót költségvetésébe. Itt az iskolai végzettség előírását úgy oldották meg, hogy két főiskolát végzett gondozó mellett hatan szakképesítést szerezve váltak jogosultak a munkakör betöltésére.

Az intézmény adminisztrációját és vezetését 2 fő látja el. Az intézményvezető, az intézményvezető-helyettes munkaköre nyilvánvalóan indokolt. A feladatok átszervezésekor az itt alkalmazott két könyvelőt áthelyezték.

A közalkalmazotti jogviszony definiálja a munkabéreket. Fót Város Képviselő-testületének 18/2013. (IV.18.) önkormányzati rendelete a közalkalmazottak juttatásainak egyes kérdéseiről meghatározza a béren kívüli juttatásokat, támogatásokat. A rendelet 19. §-a 2013-ban egyszeri kereset-kiegészítést rendelt el, és ez fennmaradt 2014-ben is, de a költsége a GESZnél lett feltüntetve (2.670 e Ft).

A törzsbéren felüli juttatások aránya és mértéke magas, ez ellentételezi az alacsony törzsbért.

Személyi költségek alakulása
(adatok ezer forintban)

Bérfajták	***2013. éves***	***2014. éves***	***Dinamika***
Rendszeres juttatások	90.588	85.729	94,6 %
Rendsz. jutt. részmunkaidőben	3.698	-	
Nem rendszeres juttatások	14.920	8.617	57,8 %
Nem rendsz. jutt. részmunkaidőben	426	-	
Jubileumi jutalom, egyéb juttatások	4.460	10.626	238,2 %
Napidíjak részmunkaidőben	16	-	
Ruházati hozzájárulás	615	510	
Üdülési hozzájárulás	463	-	
Közlekedési költségtérítés	785	535	
Étkezési hozzájárulás	3.937	0	
Egyéb hozzájárulások	951	1.445	
Költségtérítések részmunkaidőben	154		
Szociális juttatások	240	20	
Állományba nem tartozók juttatásai	4.117	5.734	
Személyi juttatások összesen	***125.470***	***114.517***	***91,3 %***
Járulékfizetés	***31.871***	***34.225***	
Személyi költségek	***157.341***	***148.742***	***94,5 %***

A táblázat jelzi, hogy a részmunkaidőben foglalkoztatottak bére és juttatásai csekély arányúak, 2013-ban ez 4.294 e Ft volt, a személyi juttatások 3,4%-a, 2014-ben nem mutatták ki. A szociális, egészségügyi területen ez a természetes, a feladatokat teljes munkaidős személyzettel látják el.

A cafetéria rendszer költségei is mérsékeltek, 2013-ban ez 4.175 e Ft, a személyi juttatások 4 %-a, 2014-ben 5.191 e Ft, a teljes személyi juttatás aránya hasonló maradt.

A rendszeres juttatások azonban nemcsak a munkabérek, hanem a nyelvpótlékok, az egyéb pótlékok, az illetmény-kiegészítések. Ezt a közalkalmazotti törvény definiálja, a pótlékok normatív rendszerben járnak, rendszeresek, ezért az adat összevontan szerepel. Az egyéb juttatások közé 2014-ben béren kívüli juttatások voltak a meghatározók, ez 7.861 e Ft volt. Minden munkavállaló jogosult évi bruttó 200 e Ft cafeteriára és 100 e Ft vásárlási utalványra, ez teszi ki a béren kívüli juttatások meghatározó részét.

A közalkalmazotti jogviszony miatt a létszámot tudja befolyásolni a foglalkoztató, a személyi juttatásokat a közalkalmazotti bértábla határozza meg. A mozgástér szűkös, egy fő adminisztráció leépítésére látunk lehetőséget, de lehet, hogy a szakmai kimutatások vezetésével a leterheltséget meg tudják indokolni.

7.8. Épület ellátottság, beruházások

Az épületek az Önkormányzat tulajdonában állnak. A Hargita utcai emeletbe történő átköltözésre 2015-ben került sor, ennek a beruházása azonban nem az ESZEI beruházása volt.

A két, ma is használt ingatlan, a Hargita utcai és a Szent Benedek utcai állapota megfelelő.

7.9. Összefoglalás, javaslatok

Az ESZEI látja el az Önkormányzatot terhelő, az Önkormányzati törvényben, a szociális jogszabályokban megfogalmazott feladatait. A GESZ megszervezését követően profiltiszta szervezet lett. Két épületben látja el tevékenységét, a csoportmegosztások igazodnak a területi elkülönültséghez..

A GESZ megszervezése után az ESZEI tényleges működési költségei, a személyi költségek kivételével, a GESZ-hez kerültek, ahogy az árbevételei is, néhány kisebb tétel kivételével. Ennek az lett a következménye, hogy az ESZEI működési hatékonysága az adataiból nem állapítható meg, a GESZ adatainak konszolidálásával lehet ezt felmérni. Emiatt az ESZEI pénzügyileg nem szuverén szervezet, a szakmai tevékenységére koncentrál.

Az intézmény tevékenysége állami és önkormányzati rendeletekkel szabályozott, többségében az igénybevevőket nem terhelő térítésmentes szolgáltatás. Az intézménynek érdemi bevétele a szociális étkeztetésből, és az OEP általi finanszírozásból fakad. Az Önkormányzat a működést támogatja, 2014-ben mintegy 87 millió forintot szánt az ESZEI fenntartására, ez az OEP támogatás több mint kétszerese.

A működési hatékonyság jellemzően a személyi szervezésben dől el. A munkavállalók létszáma korrekt, legfeljebb 1 fős a túlfoglalkoztatás, az intézményen belüli csoportok képzése életszerű, a juttatásokat a Közalkalmazotti törvény alkalmazása determinálja. Az Önkormányzat rendeletben rendelkezett a béren kívüli juttatások formáiról. A cafetéria elemek aránya szerény, nem éri el a GESZ, illetve a Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. cafetéria-költségeit, sem összegben, sem arányban. Ellenben a közvetlen munkabér aránya alacsony. Az átlagbér nem éri el a havi 200 ezer forintot, de a juttatások kb. 10%-os mértéke ezt valamelyest kiegészíti. 2013-ban egyszeri kereset kiegészítésre került sor.

Az igénybevételt az Önkormányzat szabályozza, lehetne átfogóbb, több juttatással járó, több igénybe vevőre kiterjeszthető modellt alkalmazni, és lehetne kisebb költségű, kevesebb igénybevevőre szervezett szolgáltatást is megszervezni, de ez a szervezési modell vált megszokottá.

Az ESZEI költségeiben a közműkiadások a meghatározók, valamint a karbantartási, fenntartási költségek. Ezeket nehéz befolyásolni, a közmű-megtakarítások érvényesítése beruházásokat feltételezne, ez nem az intézmény kompetenciája. A karbantartási összeg a költségvetés függvénye. A többi költségelem kisebb összegű.

Az intézményi vagyon az Önkormányzat leltárában szerepel, beleértve az épületek berendezés állományát. A munkavállalók használatában álló eszközök a GESZ vagyoni leltárában találhatók. Mérlegelhető lenne az eszközök szétválasztása, a GESZ idetartozó vagyonának áthelyezése az ESZEI-hez. Ennek a megoldásnak nincs érdemi adminisztrációs terhe, igaz, adminisztrációs létszáma sem.

8. Beruházások, fejlesztések

8.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a következő volt.

- A tárgyi időszakban folyó 10 millió forint feletti beruházási programok átvilágítása, beleértve a költségindokoltságot, a programok versenyeztetésében rejlő előnyeinek kihasználását, a közbeszerzések hatását.
- A fejlesztési-beruházási programok éves teljesítésének összevetése a tervezett ütemezéssel.
- Az esetleges késések várható hatásai.
- Az állami ellenőrzések áttekintése, a megállapítások lekövetése.
- A beruházások, fejlesztések önkormányzati belső infrastruktúrájának értékelése (belső munkaerő elemzése), külső szakértői megbízások (tervezők, tanácsadók, ellenőrök, stb.) elemzése.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk és újabb konzultációt szerveztünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

8.2. Az értékhatár feletti beruházások

A vizsgált időszakban megvalósult beruházások érték, lebonyolítás és forrás oldalról egyaránt vegyes képet mutattak. A vizsgálatba vont beruházások beruházási értéke 10.000.000 Ft-ról indult, és a legmagasabb szerződéses érték, a Boglárka bölcsőde férőhelybővítés 239.375.486 Ft + ÁFA szerződéses értékű. A beruházások többsége saját forrásból valósult meg, de a Boglárka bölcsőde az Apponyi óvoda, továbbá a Fáy András Iskola energetikai korszerűsítése pályázati forrás igénybevételével került kivitelezésre. A legtöbb beruházás klasszikus fővállalkozói formában bonyolította az Önkormányzat, de a Művelődési ház felújítása saját beruházásként készült el, ahogy a Kisalagi temető ravatalozója is. *A fentiek alapján kijelenthető, hogy elég széles és reprezentatív az a minta, ami alapján a Fóti építési beruházásokról képet alkothatunk.*

A szakértők által lefolytatott vizsgálat nem az egyes beruházások teljes körű műszaki, jogi és/vagy számviteli ellenőrzését jelenti, hanem az egyes konkrét eseteken keresztül elsődlegesen a beruházási folyamat egészének átvilágítását, és azoknak a problémáknak a feltárását, amellyel a beruházások hatékonysága, gazdaságossága javítható lenne, amellyel a beruházáshoz kapcsolódó kockázatok csökkenthetőek.

Kellő bizonyossággal nem jelenthető ki, hogy teljes az átvilágítás abban az értelemben sem, hogy minden, a feladatban megfogalmazott azaz „A tárgyi időszakban folyó 10 millió forint feletti beruházási programok átvilágítása" beruházást kellő alapossággal elemezni tudott volna. Ennek oka, hogy bár a beruházási folyamat egyes részegységei a tapasztalatok alapján rendben és szabályosan lettek lebonyolítva, kijelenthető, *a teljes folyamatnak a tapasztaltak alapján nem volt gazdája.* Egy példával szemléltetjük, hogy ez mennyire igaz. Első megkeresésünkre, amelyben kértük az érintett beruházások releváns dokumentumainak megküldését, összesen négy beruházásról kaptunk részleges dokumentációt. Ezek az alábbiak voltak:

- Boglárka Bölcsőde férőhelybővítés
- Művelődési Ház felújítás
- Apponyi óvoda férőhelybővítés
- Fáy András iskola energetikai korszerűsítés

Az első helyszíni egyeztetés alkalmával bővült a kör további épületekkel, illetve bekerültek a tízmillió forint feletti útépítések is, azonban nem tudjuk kijelenteni, hogy a lista teljes.

Összefoglalva a vizsgált időszak, a 2013–2014. év beruházásai közül az alábbiak kerültek be a vizsgálatunkba:

	Beruházás neve	*Kivitelező*	*Szerződés értéke*
1	**Boglárka bölcsőde férőhelybővítés**	Polip 2001 Kft.	239 375 486 Ft
2/a	**Művelődési ház felújítás_1**	Inox-Therm	131 285 619 Ft
2/b	**Művelődési ház felújítás_2**	Eco System	147 177 770 Ft
2/c	**Művelődési ház felújítás_2 pótmunka**	Eco System-2	14 600 000 Ft
2/d	**Művelődési ház felújítás_szünetmentes**	Extor	2 164 235 Ft
2/e	**Művelődési ház felújítás_színháztechnika**	DP Music	4 704 074 Ft
3	**Apponyi Óvoda férőhelybővítés**	Polip 2001 Kft.	92 476 180 Ft
4	**Fáy András energia korszerűsítés**	Inox-Therm	64 472 797 Ft
5	**Bokor u. 8. bérlakások kialakítása**	Keszi-Bau	14 261 000 Ft
6	**Forfa épület magastető**	Keszi Bau kft.	
7	**Kisalagi temető ravatalozó**	Fóti Közszolgáltató Kft.	11 914 640 Ft
8	**Eötvös u. 2. háziorvosi rendelő kialakítás**	Épvillszer Kft.	22 926 750 Ft
9/a	**Géza fejedelem útépítés**	HEDO Kft	91 530 797 Ft
9/b	**Baross Gábpr útépítés**	HEDO Kft.	78 375 321 Ft
10	**Nagy L. u. csapadékvíz**	SADE Kft.	35 000 000 Ft

Megkértük és megkaptunk az időszakokra vonatkozó főkönyvi kivonatokat, aktiválásokat, de olyan nyilvántartás, amely azt mutatná, melyik beruházás mindösszesen mennyibe került, nem állt az Önkormányzat rendelkezésére. Így előfordulhat, hogy vannak beruházások, amelyek ugyan meghaladják a megállapított 10 millió forintos értéket, de kimaradtak az elemzésből. Ezzel nem az az elsődleges gond, hogy nem teljes a lista, nem komplett az elemzés, hanem ilyen nyilvántartás híján az Önkormányzat részére sem ismert, hogy melyik beruházás mennyibe került. Emiatt nem lehet utólag elemzéseket, kalkulációkat összehasonlításokat végezni, sőt annak a kockázata is fennáll, hogy egy-egy beruházás észrevétlenül elér egy olyan értékhatárt, amellyel belép egy közbeszerzési kötelezett értékkörbe, vagy azon belül más lebonyolítási formára lenne kötelezett.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a rendelkezésünkre bocsájtott dokumentáció szinte egyik esetben sem volt teljes, és sokszor számviteli vagy jogi értelemben nem lett volna hitelesnek tekinthető, hiányzó aláírás, kézzel utólag felvitt megjegyzés, és egyéb hiányosságok miatt. Magának az átvilágításnak a mélységét, pontosságát és hitelességét ezeknek a tényeknek a birtokában lehet és kell értékelni. Mind ezek ellenére, vagy mind ezekkel együtt kijelenthető, hogy elég információ, adat, dokumentum került a birtokunkba ahhoz, hogy kijelenthessük, egyértelmű képet kaptunk a Fóti Önkormányzat beruházásairól az érintett időszakban. Feltárható volt a döntési folyamat mechanizmusa, a beruházások lebonyolítása és azok utóélete, továbbá azok a problémák és kockázatok, amelyek a jelzett időszakban a rendszerben voltak.

8.3. Vizsgálatba vont beruházások rövid ismertetése

8.3.1. Boglárka bölcsőde férőhelybővítés

Ez volt a vizsgált időszak legnagyobb beruházása, amelyhez az Önkormányzat 167.064.918 Ft pályázati forrást is nyert KMOP-4.5.2.-11.2011-0002 számú pályázat keretében. A megnyert összegből 164.468.252 Ft került lehívásra. Arra a kérdésre, hogy mi akadályozta a megnyert összeg teljes lehívását, hitelt érdemlő választ nem kaptunk.

A beruházás terveit a Kvantum Kft. készítette. A tervezési program kiemelt feladatként jelölte meg az „egészséges, környezettudatos, természetbarát" megoldások alkalmazását, a „zöld környezet" biztosítását, valamint az energiatakarékosságot. A terv ezeknek a követelményeknek megfelelően készült el. A végső változat előtt a tervező 8 vázlattervet mutatott be.

A beruházási értéknek megfelelően, nyílt közbeszerzési eljárás a Dobsa Bt. bevonásával került lebonyolításra, 288.321.287 Ft becsült értékkel. Az ajánlattételi

határidőig 22 gazdasági szereplő regisztrált és kapta meg a dokumentációt. Az ajánlattételi szakaszban 113 kérdés érkezett, ezért a testület egy alkalommal meghosszabbította az ajánlattételi határidőt. Végül 16 ajánlat érkezett be határidőre, melyből 6 ajánlat bizonyult érvényesnek. A legalacsonyabb ajánlatot a Polip Kft. tette, akivel az Önkormányzat megkötötte a szerződést 239.375.486 Ft átalányárral. A legmagasabb ajánlat 318.827.989 Ft volt.

A beruházáshoz kapcsolódó eszközbeszerzésre két árajánlat érkezett, melyből az egyik érvénytelen volt. Az eszközöket a HOR Zrt. szállíthatta be, 4.888.150 Ft+ÁFA értékben. Megjegyzendő, hogy az övé volt a kedvezőbb ajánlat is.

A közbeszerzésekhez kapcsolódó könyvvizsgálói jelentés nem tárt fel problémát, összegző megállapítása:

„A Fót Város Önkormányzata kedvezményezett KMOP-4.5.2.-11-2011-0002 projekt számú pénzügyi elszámolását megvizsgáltuk és kijelentjük, hogy megfelel a projektre vonatkozó és e jelentésben megadott követelményeknek.

Az elszámolás csak a vizsgált szempontoknak megfelelő, elszámolható költségeket/kiadásokat tartalmazza. Az elszámolási időszakban felmerült és kifizetett elszámolható ráfordítások és ki-adások teljes összege 164.468.252,- Ft, azaz Százhatvannégymillió-négyszázhatvannyolcezer-kétszázötvenkettő forint."

8.3.2. Vörösmarty Művelődési ház felújítása

A művelődési ház felújítása hosszas előkészítés után, saját beruházás keretében történt meg. Az engedélyezési és kiviteli terveket az Elpídia Kft. készítette.

A jelen vizsgálatba bevont beruházást egy érvényes eljárás előzte meg, amelynek eredményeként a város az Inox-Therm Kft.-vel kötött átalány áras szerződést 131.285.619 Ft + ÁFA áron. A szerződés alapján megkezdődtek az előkészítő munkák, azonban a kivitelezőnél időközben felmerült problémák, más beruházáson tapasztalható csúszások miatt a szerződést közös megegyezéssel a felek felbontották, a meghiúsulási kötbérről a felek kölcsönösen lemondtak. A felmondás okairól írásos dokumentáció nem került a birtokunkba, ahogy arról sem, miért kellet a meghiúsulási kötbérről a városnak lemondania, azonban a szóbeli információk alapján az Inox-Therm Kft.-nél kialakult helyzet már kizárta, hogy a társaság teljesíteni tudjon, és ugyan a város a kötbérigényről lemondott, azonban a már elvégzett munkák ellenértékét nem kellet megtérítenie, és ez értelmezhető a meghiúsulási kötbér egyfajta kompenzálásaként.

Ezt követően új eljárás lefolytatására került sor. A kivitelező kiválasztása nyílt közbeszerzési eljárás keretében történt. 19 ajánlat érkezett, amelyek közül 6 bizonyult érvényesnek. A legkedvezőbb ajánlatot a Polip 2001 Kft. adta 144.363.615 Ft + ÁFA átalányárral, azonban a bizottság az ajánlatban számítási hibát észlelt, és az ajánlatot 144.363.615 Ft-ra módosította, így a szerződés a második legalacsonyabb árat adó céggel, az Eco System Hungary Kft.-vel jött létre, 147.177.770 Ft + ÁFA átalányáron. Az első és második eljárás közötti 15.892.151 Ft + ÁFA áremelkedés nem magyarázható a műszaki tartalom változásával, mert az, a kérdésünkre adott válasz szerint a két eljárásban megegyezett. A beruházás műszaki tartalma időközben több alkalommal bővült. Ezek egy része igényszint változásból következett (toronyóra, színháztechnikai eszközök), más része hatósági kötelezettségből (lift szünetmentes áramforrása) Ezzel kapcsolatosan meg kell jegyeznünk, hogy a változtatási szükséglet „borítékolható" volt, mert egyrészt egy ilyen volumenű beruházás nem elképzelhető pl. megfelelő hang és fénytechnika nélkül, másfelől a hatósági kötelezésekre az építési engedély utalt, így az árazható lett volna. A műszaki tartalomváltozás miatt a kivitelezővel 14.600.000 Ft + ÁFA értékű pótmunka szerződést kötött az építtető „egyéb feladatok címén, amely feladatok a pótmunkákat takarták. Társvállalkozóként lépett be az Extor Kft. 2.164.235 Ft + ÁFA átalány árú szerződéssel. A munka tárgya a felvonóhoz kapcsolódó szünetmentes áramforrás szállítása és a hálózat kiépítése volt. A D.P. MUSIC kft. végezte a fény és hangtechnikai rendszer kiépítését, a szerződéses ár 4.704.074 Ft + ÁFA volt. Mind az alapszerződés, mind a későbbi pótmunka és kiegészítő szerződések megkötése, a vállalkozó kiválasztása a Kbt.-nek megfelelő szabályok alkalmazása mellett, szabályosan történt.

A beruházás egyaránt szolgált negatív és pozitív tapasztalatokkal. Negatív tapasztalat a tervezett költségeket jóval meghaladó beruházási érték, amely alaposabb előkészítéssel, illetve az igények pontosabb meghatározásával, megelőzhető lett volna. (Első, felbontott szerződése és a végső építésszerelési bekerülési összeg közti különbség 37.360460 Ft + ÁFA.) Pozitív tapasztalat viszont, hogy egy ilyen léptékű beruházás is megvalósíthatónak bizonyult saját beruházás keretében.

8.3.3. Apponyi Franciska Óvoda tagóvodájának bővítése

A beruházás keretében a bővítéssel párhuzamosan komplex energetikai korszerűsítés is történt, és megtörtént az akadálymentesítés is. A beruházásra pályázati forrás állt rendelkezésre. A KMOP-4.6.1-11-2012-0013 számú pályázat keretében az Önkormányzat 126.315.800 Ft forrást nyert el.

A kivitelező kiválasztása hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárással, közbeszerzés keretében történt, mivel az eljárás értéke nem érte el a 150.000.000 Ft-ot, így erre a Kbt. lehetőséget biztosít. Az eljárás nyertese a Polip 2001 Kft. lett, vele együtt az eljárásban

négy kivitelező vett részt. A Polip 2001 Kft.-vel 92.476.180 Ft + ÁFA értékű szerződés jött létre. A szerződés két alkalommal módosításra került. Az első módosítás a határidőt, a második a részszámlák számát módosította. A beruházáshoz eszközbeszerzési, valamint pótmunka szerződés is kapcsolódott. A Polip 2001 Kft. által elvégzett pótmunkák értéke 697.540 Ft + ÁFA volt, így ez az eljárás hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás keretében lehetett lefolytatni. Az eszközbeszerzési közbeszerzési eljárás eredményeként az eszközöket a Fair Play Trade Kft. szállította 8.031.823 Ft + ÁFA szerződéses értékben. A pályázat keretében elnyert KMOP-4.6.1-11-2012-0013 126.315.800 Ft-ból végül 118.655.043 Ft került elszámolásra, így 7.660.757 Ft támogatás bennmaradt a rendszerben. Ennek okáról nem kaptunk információt.

A beruházás után készített könyvvizsgálói jelentés a beruházást rendben találta, nem utalt hiányosságra, szabálytalanságra. A legfontosabb megállapításai:

„A projekt a jóváhagyott pályázat és a Támogatási Szerződés előírásai szerint kezdődött el és került megvalósításra.

Az általános elszámolhatósági szabályokat betartották, beleértve a Támogatási Szerződésben és mellékleteiben foglalt szabályokat."

8.3.4. Fáy András Általános Iskola Energetikai korszerűsítés

A Fáy András Általános Iskola Energetikai korszerűsítésére a Fóti Önkormányzat a KMOP-3.3.3-11-2011-0119 számú pályázat keretében 86.030.526 Ft támogatáshoz jutott. A kivitelező kiválasztása a jogszabályoknak megfelelően közbeszerzési eljárás keretében történt. Az eljárás lefolytatását a Dobsa Bt. végezte. A bíráló bizottság az alkalmazható tárgyalásos eljárás, amelynek előnye az egyszerűbb, gyorsabb lebonyolíthatóság és az alacsonyabb árral kecsegtető nyílt eljárás közül az utóbbi mellett döntött. A felhívásra 7 cég adta be ajánlatát, amelyek közül 4 érvényes és 3 érvénytelen volt. A legalacsonyabb ellenszolgáltatást tartalmazó ajánlatot az INOX-THERM Kft. tette, így vele történt meg a szerződéskötés 64.472.797 Ft + ÁFA értékkel. A beruházás folyamán a kivitelezőnél pénzügyi problémák léptek fel: a kivitelezés nem a megfelelő ütemben folyt, és az átadás is késedelmesen történt meg. Ennél a beruházásnál az Önkormányzat érvényesítette a késedelmikötbér-igényét. Egyebek mellett az itt tapasztalható problémák miatt került sor a kivitelezővel a Művelődési Ház szerződésének felbontására.

Az energetikai korszerűsítés egyértelműen egy gazdaságossági, megtérülési alapú beruházás kell, hogy legyen. Éppen ezért fájó, hogy a beruházáshoz kapcsolódóan nem láttunk ezzel kapcsolatos előzetes kalkulációkat, adatokat. Nem láttuk igazolva, hogy a lehetséges megoldások közül, miért a faapríték-üzemű kazánra esett a választás. Ehhez kapcsolódó kérdésünkre nem kaptunk valódi választ, hisz

önmagában az, hogy ez megfelelt a pályázati feltételeknek és valóban hasznos beruházás volt, nem tekinthető annak. Nem találkoztunk olyan irattal, és kérésre sem kaptunk olyan dokumentumot, amely a rendszer üzembeállítása óta tapasztalt jellemzőkre vonatkozott volna. Szintén megválaszolatlan maradt a kérdés, hogy az elnyert 86.030.526 Ft támogatásból miért csak 68.449.931 Ft került elszámolásra, vagyis a megítélt támogatás több mint 20%-a miért nem került elszámolásra.

8.3.5. Bokor u. 8. sz. bérlakások felújítása

A beruházásra 13.000.000 Ft-ot biztosított a Képviselő-testület egy előzetesen összeállított műszaki tartalom alapján. A munka elvégzésére a kivitelező kiválasztása Fót Város Önkormányzatának Versenyszabályzata alapján történt. Az ajánlatkérésre öt ajánlat érkezett, amelyek közül minden feltételnek csak egy pályázat felelt meg, négy pályázatnál formai és/vagy tartalmi problémát állapítottak meg a bontásnál jelenlévők. Ennek az eljárásnak a további sorsáról, lezárásáról nem kaptunk információt. Ezután újabb eljárás következett, amely esetén a kiküldött tizenöt ajánlatkérésre két ajánlat érkezett. Végül a Keszi-Bau Kft.-vel jött létre a szerződést 14.261.000 Ft + ÁFA vállalkozói díjjal, amelyalacsonyabb a Keszi-Bau első felkérésre küldött 14.918.000 Ft + ÁFA ajánlati árnál.

A beruházás a szerződéses költségkerettel lezárult, azonban tekintettel arra, hogy a felújítás erősen a költségkeretnek, és nem pedig a műszaki szükségszerűségnek lett alárendelve, így egyrészt olyan munkarészek maradtak el, amelyek rendezése a későbbiekben csak komoly többletköltséggel valósítható meg, másrészt a napi használatot is problémássá teszi.

8.3.6. Szent Benedek Parki FORFA óvoda tetőépítés

A beruházással kapcsolatosan minimálisnak is csak jóindulattal nevezhető dokumentáció állt a rendelkezésünkre. (Építési engedély, a szerződés word formátumban, és egy levél a kivitelezőnek címezve a földelési mérések tárgyában.) Ezért, hogy akárcsak felületes véleményt fogalmazhassunk meg, a beruházással kapcsolatba került önkormányzati dolgozók szóbeli nyilatkozatai, kérdésünkre adott válaszait fogadtuk el tényként. A beruházásra vonatkozó véleményünk a szóbeli információk alapján alakult ki. A megkérdezettek szerint nem készült a beruházás előkészítési szakaszában olyan elemzés, kalkuláció, amely annak gazdaságosságát, racionalitását alátámasztaná. Egy ilyen anyag elkészítése azért is kiemelten fontos lett volna, mert a Forfa-épületek műszaki alapja meglehetősen problémás, legtöbbször nem felújításuk, hanem bontásuk a racionális, hosszútávon gazdaságos döntés. A

testületi döntés a folyamatos beázási problémák megszüntetésére irányult. Nyilván, az elkészült tető ezt a problémát megszüntette.

8.3.7. Kisalagi temető új ravatalozó

A beruházás a vizsgált időszak előtt indult, csupán az átadása húzódott át 2013-ra. A beruházási érték 11.914.640 Ft + ÁFA volt. A kivitelező kiválasztása közbeszerzési eljárás nélkül történt. A kivitelező a Fóti Közszolgáltató Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft. volt. A terveket a Kft. munkatársa készítette, a műszaki ellenőrzést a Beruházási osztály saját létszámmal oldotta meg. Az eredeti határidő 2012.december 31. volt, amely a tervek változása miatt módosításra került, az átadása 2013. február 15-én történt meg. A késés miatt nem került sor kötbér érvényesítésér. A beruházás igényesen, alacsony költségszinten valósult meg, a szinte „házi" lebonyolítás az előnyére vált. A beruházást annak jellege és nagysága miatt nem előzte meg, és nem követte gazdaságossági, pénzügyi kalkuláció, ellenőrzés.

8.3.8. Eötvös utca 2. háziorvosi rendelő kialakítás

A beruházás becsült értéke 24,9 millió forint volt, így közbeszerzési eljárás keretében került sor a kivitelező kiválasztására. A választott eljárási fajta közzététel nélküli tárgyalásos forma volt, így a bírálat két szakaszban történt. Az ajánlattételi szakaszban szokatlanul sok, 152 kiegészítő kérdés érkezett, amely miatt az ajánlattételi felhívást az ajánlatkérő meghosszabbította, illetve a tervező több helyen módosította a dokumentációt, amely újabb határidő-módosítást eredményezett. Az ajánlatkérő felhívást tizenegy gazdasági szereplő kapta meg, amelyből tíz vette át a dokumentációt, és hét adott ajánlatot. A közbeszerzési tanács ezt követően egyszer küldött ki hiánypótlási felhívást. Az alkalmassági vizsgálat hat ajánlattevőt talált alkalmasnak, egyet alkalmatlannak. A tárgyalási fordulót követően az ajánlatok értékelése szabályszerűen zajlott. Végül öt érvényes ajánlatot fogadott el a bírálóbizottság. A szerződés teljesítéséhez rendelkezésre álló anyagi fedezet 24.867.000 Ft + ÁFA volt. A legalacsonyabb nettó ár 22.926.750 Ft második legalacsonyabb ár 23.385.000 Ft, míg a legmagasabb 32.966.458 Ft volt.

A közbeszerzés eredményesen zárult és a legalacsonyabb ár ajánlatadójával, az ÉPVILLSZER Kft.-vel kötött szerződést az Önkormányzat 2013. június 5-én. A megkötött szerződés alapvetően megfelelt a formai és tartalmi követelményeknek, tartalmazta a szerződést biztosító mellékkötelezettségeket.

A beruházás szerződés szerint, késés és többletköltség nélkül, a Beruházási osztály belső műszaki ellenőrzése mellett valósult meg. Az épület használatbavételi engedélyét 2014.január 16-án adta ki a Váci Járási Hivatal.

A beruházáshoz kapcsolódóan utólagos ellenőrzés nem volt. A versenyben résztvevők nagy száma, és a piaci környezet kedvező árat eredményezett.

8.3.9. Közműberuházások

Az érintett két közműberuházás mindegyike meghaladta a közbeszerzési határt, így a közbeszerzési eljárás lefolytatásával került sor a kivitelezők kiválasztása. Az eljárásokban a közreműködő, mint az esetekben általában a Dobsa Bt. volt, az alkalmazott eljárási forma a nyílt eljárás volt.

A Géza fejedelem-Baross út munkáira két érvényes ajánlat érkezett, amelyek közül a legalacsonyabb ajánlatot benyújtó HE-DO Kft.-t bízta meg az Önkormányzat az 1. ütemre vonatkozóan 91.530.797 Ft + ÁFA szerződéses összeggel. Ezzel együtt megkötötték a második ütemre vonatkozó 78.375.321 Ft értékű szerződést is..

A Nagy László utcai csatornázás kivitelezője a Sade – Magyarország Kft. is közbeszerzési eljárás keretében került kiválasztásra. A vállalkozói díj 35.000.000 Ft + ÁFA volt. Mivel az érték nem érte el a 150 milliós határt, így az eljárás a Kbt. 122/A. §-a szerinti könnyített eljárás volt. Az eljárás keretében három érvényes és egy érvénytelen ajánlat érkezett.

A közműberuházások a szerződéseknek megfelelően, határidőre, a szerződéses értékhatárokkal valósultak meg.

8.4. Általános megállapítások, javaslatok

Az összefoglalóban megfogalmazott kritikák mellett és ellenére is ki kell jelenteni, hogy a Fóti Önkormányzat beruházásainak menete törvényes, megfelelő és elfogadható. A helyszíni egyeztetések alkalmával kiderült, hogy a mai gyakorlat több területen is előrelépést mutat, javult az összkép, ezzel együtt is néhány alap probléma ma is fennáll.

Az alábbiakban részletezett problémák nem csak Fótra jellemzőek, a helyzet nem rosszabb, mint bárhol másutt az országban. Lényeges azonban, hogy a problémák feltárása, a folyamatok hatékonyságának fokozása, nagyban növelné a beruházások hatékonyságát, hozzájárulna a működés eredményesebbé tételéhez.

8.5. Beruházás előkészítése, a döntési folyamat

A vizsgált időszak beruházásai Fóton is egyértelműen azt az általános képet erősítik, ami az egész országra jellemző. Az önkormányzati beruházások motivációja vagy a kényszer (meg kell csinálni, mert kötelez rá egy jogszabály, meg kell csinálni, mert

összedől, meg kell csinálni, mert megígértük, stb.) vagy az „ingyen pénz” lehetősége (lehet rá pályázni, nagy támogatási arány és kis önrész mellett). Ezek egyike sem a beruházás gazdaságosságának előzetes elemzésére ösztönöz, hisz az első esetben a döntés oka a „muszáj”, a második esetben a „nekünk nem kerül semmibe”. A vizsgált beruházások egyikénél sem kaptunk kielégítő, tényekkel-elemzésekkel alátámasztott választ arra a kérdésre, miért ezt a megoldást kellett választani, miért így kellett megcsinálni. A problémát két példán keresztül szemléltetjük. Az első egy olyan beruházás, amely az „ingyen pénz” motiváció okán valósult meg, erre a legjobb példák azok a beruházások, ahol a döntés alternatívái nyilvánvalóan adottak, ismertek.

Egy energetikai korszerűsítés alapvető oka a működési költségek csökkentése, mércéje a megtérülés kell, hogy legyen. A Fáy András Iskola energetikai korszerűsítése kapcsán (faelgázosító-kazán beállítása a kapcsolódó beruházásokkal), az alábbi kérdésekre kerestük a választ:

- Miért a faelgázosító-kazánra esett a választás, mint energetikai korszerűsítési lehetőség?
- Készült-e összehasonlító számítás az alternatív lehetőségekről? (Hőszivattyú, napelem, napkollektor, egyéb hővisszanyerési lehetőségek, világítás-, szellőzés-korszerűsítés, stb.) bekerülés, működési költség és várható megtakarítások vonatkozásában?
- Készült-e azóta valamilyen folyamatos monitoring a költségekről, elért megtakarításról?

A feltett kérdésekre egyértelműen a nem, nincs, nem készült volt a válasz. Természetesen nem az a kérdés, hogy jó-e, hogy gyakorlatilag szinte nulla sajáterőből elkészült egy kazánkorszerűsítés, mert a válasz egyértelműen az, hogy igen, jó, hogy megvalósult. A kérdés valójában az, hogy ez volt-e a legjobb megoldás, más módszer nem lett-e volna jobb, eredményesebb. A kérdések megválaszolása nem csak abból a szempontból lenne fontos, hogy jól döntött-e a város, hanem azért is, mert ez alapozhatná meg a jövőbeli döntéseket.

Másik példa a Forfa szerkezetű Szent Benedek téri óvoda magastetőssé alakítása. Itt megint nem az a kérdés, hogy szükség volt-e az átalakításra, hiszen az interjúk során rendelkezésünkre bocsátott információk szerint az épület beázott, tehát valami megoldást kellett találni a problémára. A valós kérdés az, hogy egy ilyen szerkezetű épület esetén, amelyeket ma már nagy számban bontanak el akkor is, ha azok „hibátlanok”, racionális döntés-e egy ilyen fokú költségráfordítás. Itt ugyanúgy nem találkoztunk alternatív lehetőségek összehasonlításával, mint a korábban bemutatott energetikai beruházás esetén. Annak a számbavétele, hogy mi lenne a legolcsóbb, de

már működő megoldás, addig, hogy mibe kerülne, milyen előnyökkel járna egy szanálás, nem történt meg. Ezen beruházás esetében is csak az állapítható meg, hogy ami elkészült az betölti a feladatát.

A többi beruházás esetén is alapvetően ugyanazokat a válaszokat kaptuk, tehát a döntés sokkal inkább arra korlátozódott, szükséges-e az adott beruházás, illetve megteremthető-e annak a forrása, mint annak a vizsgálatára, hogy az adott probléma megoldásának ez-e a leghatékonyabb módja.

8.6. Kivitelezésbe adás, kivitelezés

A vizsgált beruházások szerződésbe adása minden esetben megfelelt az érvényes és hatályos önkormányzati határozatoknak, illetve a közbeszerzési törvénynek. Értékhatártól függően a megfelelő módszert alkalmazták a kivitelező kiválasztására, a pályáztatás folyamata, ide értve a pályázati dokumentáció összeállítását, a hirdetményeket, kiegészítő tájékoztatók megküldését, a pályázati anyagok kezelését, a bontás, értékelés folyamatát, a döntés meghozatalát és a szerződéskötést is.

A beruházó alapvetően a legegyszerűbb és legáltalánosabb lebonyolítási formát választotta, azaz egy fővállalkozási szerződést kötött a kivitelezővel. Az egyik legnagyobb és sok szempontból legbonyolultabb projektnél, a Vörösmarty Művelődési Ház esetében azonban bevállalta a saját lebonyolítást, annak minden előnyével és problémájával.

A vállalási árak, reálisak, megfeleltek az akkori építőipari árszínvonalnak. *A döntés alapja minden esetben a legkedvezőbb ár volt.* A pályázati anyagok áttanulmányozásából kiderült, hogy itt is beigazolódott az az általános megállapítás, hogy az összességében legkedvezőbb árat benyújtó nem feltétlenül tudta az egyes fő munkanemek esetében is a legkedvezőbb árat garantálni. Itt egy rugalmasabb, de nyilván több feladatot adó módszer alkalmazásával esetenként kedvezőbb árakat lehetett volna elérni.

A pályázati anyagokból egyértelműen kiderült, hogy az *adott pályázathoz nem kapcsolódott minden esetben kellő mélységű előkészítettség,* kellő színvonalú tervdokumentáció. Erre utaltak az egyértelműsítő kérdések a pályázók részéről. (Melyik kiírást vegyük figyelembe? Melyik anyagra adjunk ajánlatot? stb.) További probléma a módszerrel, hogy túl „merev", nem, illetve nagyon nehezen ad lehetőséged a pályázók szellemi potenciáljának a kihasználására, azaz a pályázó kivitelezők ötleteinek beépítésére, a tervtől, költségvetési kiírástól eltérő, annál gazdaságosabb, vagy műszakilag jobb megoldások utólagos beépítésére a kivitelezés idején.

Maga a kivitelezési folyamat a beruházások többségénél tűréshatáron belüli csúszásokkal, eltérésekkel zajlott. Ez alapvetően a közben elrendelt változtatásokra vezethető vissza, amelyek oka a nem kellő mélységű előkészítettség, illetve olyan döntések, amelyek nem vették figyelembe a műszaki, vagy esetleg jogi követelményeket. Egy esetben került sor a meglévő és hatályos szerződés felbontására. Itt a felek megállapodása alapján a város lemondott a meghiúsulási kötbérről. A kivitelező más beruházáson már komoly problémákkal küzdött, nem volt esély sem a munka tervszerinti elkészítésére, sem arra, hogy a meghiúsulási kötbér realizálható legyen. Kis kártérítéshez az által jutott a város, hogy a kivitelező előkészítésre fordított munkái nem kerültek kifizetésre. A megegyezés után nyílt aztán mód egy új pályázat kiírására, új kivitelező kiválasztására.

Néhány kisebb késés esetén (néhány nap, esetleg egy-két hét), a város általában eltekintett a késedelmi kötbértől, mert itt a késés oka legtöbbször valamely többletigény teljesítése, változtatás lekövetése volt. Elvben esetenként lett volna mód valamely kötbérigény érvényesítésére, mert a kivitelező nem élt akadályközléssel, nem módosította a szerződést. Ezekben az esetekben mindig a megoldásra törekvés jellemezte a feleket. Megítélésünk szerint méltánytalan lett volna, ha azzal él, vagy inkább visszaél az építtető, hogy az által tud kötbérigényt érvényesíteni, hogy a kivitelező a többletigények teljesítésével van elfoglalva, és nem fordított kellő energiát annak ledokumentálására. Ott, ahol a késést a kivitelező okozta a szervezetlen munkavégzéssel, nem kellő odafigyeléssel, azaz a késés neki felróható okra volt visszavezethető, a kötbér érvényesítésére került sor.

Jól tetten érhető több esetben, hogy a beruházásnak nem volt gazdája, aki az ötlet felbukkanásától, az átadásig végig kíséri a folyamatot. Nagyon sokszor volt az a tapasztalatunk a problémák okait firtatva, hogy a beruházó egy testületi döntést hajt végre. Egy-egy, nyilvánvalóan nem a legjobb megoldás okára rákérdezve a válasz legtöbbször az „ezt fogadta el a testület" volt. Tudjuk jól, egy ilyen mondatban mindig van némi túlzás, de mindig van igazságtartalma is.

A tervezést általában külső cégek végezték, ami megítélésünk szerint nem is lehet másként, azonban a tervezők kiválasztásának folyamata nem volt minden esetben egyértelmű és világos. Ugyanígy nem derült ki egyértelműen, hogy a tervezési folyamat fontos döntéseit milyen objektív elemzés, értékelés készítette elő, előzte meg.

A műszaki ellenőri feladatokat a vizsgált időszak elején külső műszaki ellenőr látta el, akit időközben belső műszaki ellenőr váltott ki az épületek területén. Ennek oka, hogy a korábbi műszaki ellenőr részvételével a beruházások utóéletében a város nem volt elégedett, illetve olyan munkatárs került a Beruházási osztályra, aki rendelkezik a kellő gyakorlattal és a szükséges szakmai jogosultságokkal. Mivel a klasszikus értelmezés szerint a műszaki ellenőr az építtető helyett, annak hiányzó szakmai

ismereteit pótolva az építtető helyszíni bizalmi képviselője, egyértelmű, hogy abban az esetben, ha maga az építtető rendelkezik a szükséges kompetenciákkal, az ideális megoldás, ha maga látja el ezt a feladatot. Itt a kérdés inkább az, hogy ezek a többlet feladatok hogyan egyeztethetők össze a klasszikus ügyintézői munkával, de véleményünk szerint itt ez nem okozott problémát. Nyilván a speciális szakterületeken ez a modell nem alkalmazható, de meggondolandó az útépítés, mélyépítés területén is egy ilyen megoldás alkalmazása.

8.7. Komplett beruházási folyamat elemzése, értékelése

Kijelenthető, hogy a város beruházásai, a beruházás szűkebb értelmezésében rendben voltak, azonban rengeteg probléma valós okaként ugyan az köszönt vissza, nem volt igazi gazdája egy-egy beruházásnak. Ez a kérdés már az adatigénylésekkor jól megmutatkozott. Egy-egy beruházáshoz kapcsolódó adatokat több helyről kellett összeszedni.

A dokumentumok igénylésekor a város dolgozói részéről maximális együttműködést tapasztaltunk, helyszíni kérdésekre azonnal reagáltak, többször tapasztaltuk, hogy egy-egy információ, dokumentum előkerítésekor a fő probléma az, hogy hol található, kinél lehet. *Tehát nem a beruházáshoz, hanem az ügyintézőhöz kapcsolódtak az akták, mappák.* Nyilván az eredeti dokumentumok fellelhetők az irattárban, de így azok halott számok, amelyek nem használhatóak fel semmire.

Komoly problémát okozott, mikor a beruházások elemzése kapcsán azt kértük, hogy bocsássanak a rendelkezésünkre egy olyan listát, amely az egyes beruházások komplett bekerülési értékét tartalmazza, azaz az aktivált érték érdekelt. Ma nem található, vagy legalábbis számunkra nem volt elérhető egy-egy beruházás kapcsán, hogy az mennyibe is került összességében.

Erről az alapról indulva természetesen a vizsgálandó kérdések egy köre értelmezhetetlenné vált. Ha nem készülnek előzetes gazdaságossági számítások, akkor nehéz arra válaszolni, azok hogy realizálódtak. Ha nem készül előzetes kalkuláció egy-egy beruházás elvárható hatására, hozamára, akkor nehéz arra a kérdésre válaszolni, teljesültek-e ezek az elvárások. Nem okozott senkinek problémát, hogy pl. a Nagy László utcai csapadékvíz elvezetés a Beruházási osztályon, (és a szerződésben is ez szerepel) 35.000.000 Ft-tal van nyilvántartva, de a pénzügy nyilvántartása szerint 18.673.778 Ft-ba került. Más beruházásoknál hasonló eltérés volt kimutatható ellentétes irányban. Ez nem csak azért probléma, mert más adatok vannak a fejekben egy-egy beruházáshoz kapcsolódóan, mint a valóság, hanem azért is, mert egy-egy beruházás adott esetben közbeszerzési határokat léphet úgy át, hogy ezt nem veszi észre senki.

A beruházásokkal kapcsolatos utólagos ellenőrzési anyagként csak a pályázatokhoz kapcsolódó minimális és kötelező könyvvizsgálói jelentést kaptam, amely nem tárt fel hiányosságokat. Egyéb, nem a szabályosságot, hanem hatékonyságot vizsgáló elemzésről senki nem tudott. Ugyanígy senki nem tudott arra választ adni, hogy a pályázatok kapcsán bent szorult, azaz megítélt, de ki nem fizetett támogatások meglétének, mi az oka, holott ez a részünkre megadott adatok alapján 2.596.666 Ft, 7.660.757 Ft és 17.580.595 Ft volt, azaz nem nevezhető elhanyagolhatónak.

8.8. Elmaradt, vagy alig megkezdett beruházások

Az előzőekben a megkezdett beruházások tapasztalatait összegeztük. Az egyébként ambiciózus beruházási tervek sem 2013-ban, sem 2014-ben nem teljesültek. Összegeztük azokat a jelentős tervtételeket, amelyekben nulla, vagy minimális pénzköltésre került sor.

Elmaradt beruházási tervek
(adatok ezer forintban)

Beruházás, felújítás	***Terv 2013.***	***Teljesülés 2013.***	***Különbözet***
Szennyvízcsatorna építés	86.000	0	-86.000
Csapadékvíz elvezetés	88.600	63	-88.537
Fáy A. iskola	85.228	13.818	-71.410
Fóti Boglárka Óvoda	239.990	180	-239.810
Barackos területfejl.	29.864	385	-29.479
Városi piac	15.000	52	-14.948
Tó és környéke	76.200	0	-76.200
Városháza	350.000	0	-350.000
Útépítés Géza fej.-Baross u.	44.400	799	-43.601
Virág u.-Czuczor u.	27.813	0	-27.813
Járdaépítés	6.350	0	-6.350
Kerékpárutak	12.000	0	-12.000
Csapadékvíz elvezetés	9.990	0	-9.990
Felújítások:			
Csapadékvíz elvezetés Somló u.	23.400	2.235	-21.165
Művelődési Ház	129.112	4.360	-124.752
Útfelújítás	25.400	0	-25.400
Kiemelt összesen	***1.249.347***	***21.892***	***-1.227.455***

A táblázat szinte hihetetlen adatot jelenít meg, a megtervezett, közel 1.250 M Ft beruházások közül kevesebb, mint 22 M Ft teljesült. Az uniós forrásból megvalósuló beruházások lassulásáról az előzőekben beszámoltunk, a többi, saját beruházási forrásokra alapozó beruházások el sem indultak. Kiemelten a területfejlesztési és közműprogramokról van szó.

Ugyanez a táblázat 2014-ben az alábbiak szerint alakult.

Elmaradt beruházások
(adatok ezer forintban)

Beruházás, felújítás	*Terv 2014.*	*Teljesülés 2014.*	*Különbözet*
Barackos területfejlesztés	309.784	0	-309.784
Városközpont	350.000	125.733	-224.267
Vörösmarty úti ravatalozó	31.025	2.413	-28.612
Csapadékvíz 1. ütem	85.503	16.501	-69.002
Útépítés Géza u.	136.045	8.157	-127.888
Virág u.-Czuczor u.	44.852	1.092	-43.760
Járdaépítés	15.000	0	-15.000
Játszótér	10.000	0	-10.000
Intézmény megközelítés	23.938	0	-23.938
Köztemető felújítás	10.712	0	-10.712
Csomópontépítés	8.700	0	-8.700
Útfelújítás burkolt utcák	25.400	11.303	-14.097
Kiemelt összesen	***1.050.959***	***165.199***	***-885.760***

2014-ben a betervezett 1.050 M Ft beruházás helyett 165 M Ft teljesült. Az elmaradást tompította, hogy a 2013-ban elhúzódó, lelassult, uniós forrásra támaszkodó beruházások felgyorsultak, így az elmaradást részlegesen kompenzálták. Itt is szembetűnő a kommunális beruházások elmaradása. Különösen azért, mert a beruházásokra egyébként megvolt a pénzügyi forrás.

8.9. Összefoglalás

Összességében az állapítható meg, hogy a városi beruházások alapvetően szabályosan, rendben folynak, azonban egyrészt hiányzott a valós felelős, aki végigkíséri és átlátja a folyamatot, de legalábbis az osztályvezető és a felelős ügyintéző közötti kapcsolat (feladat értelmezés, irányítási, kezelési szempontok közlése, folyamat ellenőrzés) nem volt felismerhető, másrészt hiányzott a beruházások gazdasági elő és utóéletének vizsgálata. Az előkészítés hiánya miatt az előkészítési szakaszban nem derült ki, hogy szükséges-e az adott beruházás, így nem is szántak arra időt, energiát, hogy összességében a legelőnyösebb megoldás kerüljön kiválasztásra. Ugyanígy a folyamat nem zárulhatott volna le az átadás-átvételi eljárással, illetve az éves, kétéves bejárásokkal, hanem ki kellett volna elemezni a beruházást, annak hozadékait a beruházás lezárásakor, illetve a működési szakaszban is.

Az önkormányzat hivatalának a közreműködése kifogásolható volt. Nem követelték meg a célkritériumokat, a gazdasági kalkuláció hiányos volt, a beruházások aktiválása során nem készültek tényleges számítások.

A közbeszerzési eljárás szabályosan és ellenőrizhetően zajlott, és elsősorban az árelőnyt érvényesítették. Ez okozhatott olyan problémákat, hogy a legjobb ajánlattevő – elsősorban likviditási, fizetőképességi problémái miatt – nem tudott teljesíteni, vagy a teljesítéssel megkésett. Az önkormányzat el tudta kerülni azt, hogy a beruházás megálljon, a szerződésbontásokat követően minimalizálni tudta a város kárát, ez mindenképpen pozitívum.

A pályázat kiírójának szervei auditálták az elkészült beruházásokat és azokat maradéktalanul elfogadták, így az önkormányzat le tudta hívni a pályázati forrásokat, de nem tudta minden esetben lehívni a teljes összeget.

2013-ban a megtervezett, közel 1.250 M Ft beruházások közül kevesebb, mint 22 M Ft teljesült. Az uniós forrásból megvalósuló beruházások lassulásáról az előzőekben beszámoltunk, a többi, saját beruházási forrásokra alapozó beruházások el sem indultak. Kiemelten a területfejlesztési és közműprogramokról van szó.

2014-ben a betervezett 1.050 M Ft beruházás helyett 165 M Ft teljesült. Az elmaradást tompította, hogy a 2013-ban elhúzódó, lelassult, uniós forrásra támaszkodó beruházások felgyorsultak, így az elmaradást részlegesen kompenzálták. Itt is szembetűnő a kommunális beruházások elmaradása. Különösen azért, mert a beruházásokra egyébként megvolt a pénzügyi forrás.

9. Településrendezési eszközök, tervek

A településrendezési eszközök és tervek vizsgálata az alábbi részfeladatokat foglalja magában:

- A városrendezési terv módosításai;
- A városrendezési terv átfogó módosítása;
- Költségvetési bevételt generáló fejlesztések feltárása;
- A módosulások megvalósítása.

A korábbi fejezetektől eltérően ezen fejezet az interjúk helyett jellemzően iratelemzésre támaszkodik. A meghozott határozatokon, illetve a hozzájuk tartozó előterjesztéseken túl egyéb, a témával kapcsolatos információ nem került a birtokunkba, helyszíni egyeztetés alkalmával Szántóné J. Ildikó osztályvezető asszony azt a tájékoztatást adta, hogy a településrendezéssel és az ahhoz kapcsolódó előkészítő iratokkal kapcsolatos bővebb anyagot, információt nem tud a rendelkezésünkre bocsátani, mert a téma felelőse, gazdája a mindenkori főépítész. A jelenlegi főépítész, Kralj Károly személyes egyeztetésünkkor ismertette, hogy a vizsgált időszak óta ő a harmadik városi főépítész, így a 2013–2014. években hozott döntésekkel kapcsolatosan nem tud előkészítő anyagokkal, dokumentumokkal, vagy akár csak szóbeli információval szolgálni. Fenti korlátozások ellenére úgy véljük, hogy elemzésünk ezzel együtt is megfelelően feltárja, hogy a város milyen módon élt a településrendezési eszközökkel, milyen mértékben használta ki azokat.

Fót Város rendezett szerkezetű honlapján található Dokumentumtárban felleltük a MÜ-HELY Zrt. által készített és a Képviselő Testület által elfogadott Településfejlesztési koncepció munkaanyagait, így ennek az értékelésére is kitérünk. Véleményünk szerint Fót Város jövőjének szempontjából ez a dokumentumcsomag hangsúlyosabb szerepet képvisel, mint a korábbi években meghozott kismértékű telelepülésrendezési módosítások.

Az elmúlt időszak folyamán több olyan jogszabályi változás történt, mely a meglévő HÉSZ-ek teljes felülvizsgálatát, illetve a jogszabályok szerinti új alapokon nyugvó településrendezési eszközök megalkotását teszik szükségessé. Az érvényben lévő HÉSZ még a korábbi OTÉK előírások alapján készült, ezért annak módosítása nem releváns, csak új rendelet megalkotásának készítése lehet a cél. Szabályozási változások történtek ez OTÉK-ban, változott az építési törvény, továbbá életbe lépett a település arculatának megőrzését biztosító a településkép védelméről szóló 2016.évi LXXIV törvény. Az új jogszabályi keretek megjelenésével a korábban a HÉSZ-ben szabályozott előírásokat a települések külön rendelet megalkotásával valamint ún. település arculati kézikönyv elkészítésével fogja tudni szabályozni. A törvény szerint a helyi építési szabályzatok vonatkozó rendelkezéseit 2017 december 31-ig lehet

alkalmazni. Az újonnan megalkotandó helyi építési szabályzat a település szintű szabályozási elemek meghatározására illetve egyes területek beépíthetőségére vonatkozóan gyakorlatilag csak főbb kereteket , paramétereket kell tartalmazzon.

Javaslatainkkal ehhez kívánunk szakmai segítséget nyújtani.

9.1. Általános jogi környezet

A településrendezési eszközökben rejlő lehetőségek, illetve az ezekhez tartozó önkormányzati kötelezettségek megértéséhez elengedhetetlen a jogi környezet, valamint az előzmények ismerete.

Fót Város Önkormányzata az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6/A. § (3) bekezdés, valamint a 62. § (6) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján megalkotta Fót Város Helyi Építési Szabályzatát és a hozzá tartozó mellékletét, a szabályozási tervet, s elrendelte annak használatát.

A hatályos HÉSZ 13/2001. (VII.13.) többször módosításra került, egységes szerkezetbe foglalva 2010. október 12-én került utoljára kihirdetésre. Azóta a HÉSZ teljes felülvizsgálata nem történt meg.

A vonatkozó jogszabály szerint az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy

a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
b) módosítja, vagy
c) újat készít.

Nem a vizsgált időszakra esett, de alapvető jelentőségű, ezért említést érdemel a HÉSZ 2011. szeptember 29-én, a 25/2011. (IX.30.) KT rendelettel történt módosítása. A módosítás az M3 autópálya-M0 autóút- Régi fóti út- Sikátorpusztai út által lehatárolt területre vonatkozó előírásokat tartalmaz, GKSZ4 és GKSZ 5 gazdasági övezet kijelölését tartalmazza.

A területen történ GKSZ gazdasági övezet kijelölése elsősorban a zöldmezős beruházások letelepedését szolgálja. A terület fejlesztése, infrastrukturális beruházások elvégzése munkahelyteremtő beruházások letelepedését szolgálja. Az övezeti besorolás által az elérhető európai uniós gazdaságélénkítő beruházásokat segítő pályázatok egyik alapvető feltétele. Az ipari, kereskedelmi és szolgáltató funkciók kialakításának feltételeit egy adott területen a szabályozási elemek biztosításával korrektül el lehet végezni. A letelepedő kis- közepes- illetve nagy vállalkozások részére ideális feltételek teremthetők, a település lakossága számára munkahelyeket teremt illetve az önkormányzat részére jelentős bevétel növekedést eredményezhet.

9.2. Településrendezési feladatokat szolgáló rendeletek

A vizsgált időszakban az alábbi településrendezési feladatokat szolgáló rendeletek születtek:

6/2013. (I.31) önkormányzati rendelete változási tilalmat rendelt el településrendezési feladatok megvalósításának biztosítására, felsorolva az érintett ingatlanok helyrajzi számát. A változtatási tilalmat a helyi építési szabályzat és szabályozási terv életbe lépéséig, de legfeljebb a rendelet életbe lépésétől számított 3 évig kívánja fenntartani.

28/2013. (VII.10) önkormányzati rendelete változási tilalmat rendelt el településrendezési feladatok megvalósításának biztosítására, felsorolva az érintett ingatlanok helyrajzi számát. A változtatási tilalmat a helyi építési szabályzat és szabályozási terv életbe lépéséig, de legfeljebb a rendelet életbe lépésétől számított 3 évig kívánja fenntartani.

32/2013. (XI.14) önkormányzati rendelete változási tilalmat rendelt el településrendezési feladatok megvalósításának biztosítására, felsorolva az érintett ingatlanok helyrajzi számát. A változtatási tilalmat a helyi építési szabályzat és szabályozási terv életbe lépéséig, de legfeljebb a rendelet életbe lépésétől számított 3 évig kívánja fenntartani.

25/2014. (XI.28) önkormányzati rendelete változási tilalmat rendelt el településrendezési feladatok megvalósításának biztosítására, felsorolva az érintett ingatlanok helyrajzi számát. A változtatási tilalmat a helyi építési szabályzat és

szabályozási terv életbe lépéséig, de legfeljebb a rendelet életbe lépésétől számított 3 évig kívánja fenntartani.

9.3. Képviselőtestületi határozatok

Megkeresésünkre a Beruházási Osztály megküldte a Képviselő Testületi ülések jegyzőkönyveinek a témára vonatkozó határozatait tartalmazó kivonatát (2013-2014. évi KT határozatok.pdf). A releváns KT határozatok az alábbiak voltak (tartalmi ismertetés):

11/2013. (I.23.) KT határozat rendelkezett a 314/2012 (XI.8.) Korm. rendeletből adódó változtatások tudomásulvételéről, ebből adódóan a „Településtervezői szerződés" módosításáról és az ehhez szükséges módosítások előkészítéséről.

A KT határozathoz az 56-os számú előterjesztés tartozik (előterjesztő: Lévai Sándorné PFB elnök, készítette: Tóth Imre, építésügyi előadó). Az előterjesztésben található indoklás szerint a MÜ-HELY Zrt.-vel 2012. július 17-én aláírt „Településtervezési Szerződés" alapján folyamatban volt Fót Város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata és korszerűsítése. A vonatkozó kormányrendelet módosítása miatt mind az egyes munkarészek tartalma, mind a településrendezési eszközök egyeztetése és elfogadásának folyamata változtatást igényel. Ennek megfelelően szükséges a MÜ-HELY Zrt.-vel kötött szerződés módosítása.

Figyelembe véve, hogy a szerződésmódosítást a jogszabályi környezet megváltozása tette indokolttá a módosítás indokolt.

50/2013. (I.23.) KT határozat rendelkezett a 114/2012 (III.21.) KT határozat visszavonásáról és hétvégi házas üdülőterületen lakóházak építésének engedélyezéséről azzal a feltétellel, hogy a beépítési paraméterek változatlanok maradnak, és egy telken csak egy rendeltetési egység helyezhető el.

A KT határozathoz az 53-as számú előterjesztés tartozik (előterjesztő: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész, készítette: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész). Az előterjesztésből megtudtuk, hogy a korábbi KT határozat az érthetőség miatt pontosításra szorul, ennek megfelelően került az új KT határozat megfogalmazásra.

A KT határozat visszavonása és új határozat elfogadása technikai jellegű. Szakmai tapasztalatunk alapján kijelenthetjük, hogy egy település élete szempontjából az állandó lakosság szerepe a meghatározó. Az állandó lakosság számával arányos többféle a központi forrás elosztása, és a lakossággal több adónem bevételében is növekedés várható Az előzőek miatt kijelenthető, hogy Fót Város szempontjából

mindenképpen racionális döntés a meglévő hétvégiházas üdülőterületen biztosítani a lakóépületek elhelyezését, hisz nem kell külső területeket bevonni, ipari vagy más gazdasági terület rovására bővíteni a lakóterületet.

371/2013. (VII.17.) KT határozat rendelkezett az agglomerációs törvény, illetve korábbi (2012-13. évi) KT döntések beépítéséről a Településrendezési koncepcióba. (Történelmi városközpont, városháza, területrendezések), a hatályos szerkezeti terv felülvizsgálatának elrendeléséről gazdasági és lakóterületi célok érdekében. Állást foglalt az Agglomerációs törvény ügyében. Javaslatokat fogalmazott meg a Településfejlesztési Koncepció végső beszámoló II.) koncepció 1. Javasolt jövőkép című fejezete kapcsán. (minőségi környezet kiemelése, a „Budapest elővárosa" kifejezés törlése, stb.) Kinyilvánítja, hogy Fót város nem kíván Városfejlesztő társaságot létrehozni. Operatív feladatokat fogalmaz meg kistérségi feladatok számbavételéről, továbbá egy, a Városfejlesztési Osztályon belüli munkacsoport kialakításáról. Dönt a Szabályozási terv módosítási feltételeinek megváltoztatásáról településrendezési szerződés keretében. Településrészek névváltoztatását fogadja el, Dönt az Egységes Arculati Kézikönyv és reklámrendelet megalkotásának előkészítéséről. Továbbá kisebb változásokról határoz a Településfejlesztési Koncepcióba.

A KT határozathoz az 278-as számú előterjesztés tartozik (előterjesztő: Pozderka Gábor alpolgármester, készítette: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész). Az előterjesztésből megtudtuk, hogy a MŰ-HELY Zrt. a korábban megrendelt Városfejlesztési koncepció teljes felülvizsgálatát tartalmazó dokumentációt 2013. június 19-én bocsátotta a Város rendelkezésére. A teljes koncepció részletes megvitatását követően a KT 15 pontból álló határozatot fogadott el, amely megfogalmazta a jövőbeli tennivalókat a koncepcióban foglaltak implementálásához.

A részünkre átadott lista nem tartalmazta, viszont a Fót Településfejlesztési koncepció felülvizsgálata 2012-2013. dokumentum előlapja hivatkozott a 474/2013. (X.30.) KT határozatra, így az is áttekintésre került.

474/2013. (X.30.) KT határozat rendelkezett arról, hogy a MŰ-HELY Zrt. 2013. szeptember 19-én átadott – és 4 önálló kötetből álló „Településfejlesztési Koncepció – Felülvizsgálat 2012-2013" megnevezésű dokumentációt az átadott formában és tartalommal elfogadja, mindezzel egyidőben felkéri a főépítészt a szükséges intézkedések megtételére.

Az képviselőtestület által elfogadott Településfejlesztési koncepció dokumentációját külön szakaszban véleményezzük.

520/2013. (XI.20.) KT határozat rendelkezett „Megújuló energiaforrások vizsgálata" munkarész kidolgozásáról és a történelmi városmag geodéziai felméréséről.

A KT határozathoz az 372-es számú előterjesztés tartozik (előterjesztő: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész, készítette: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész). Az előterjesztésből megismerhető, hogy a korábban már ismertetett 11/2013. (I.23.) KT határozat előírja Fót város településrendezési eszközei korszerűsítésére tervezési munkák újraindítását, valamint az ezzel kapcsolatos szakmai egyeztetések lefolytatását. A korábban összeállított dokumentáció nem tartalmazta a „Megújuló energiaforrások vizsgálata" elemet, amelyet külön megbízási szerződés keretében rendel meg Fót városa MŰ-HELY Zrt.-től 50.000 Ft + ÁFA megbízási díjért, a megrendelés közbeszerzést nem igényel.

A MŰ-HELY Zrt. hatályos szerződése kiterjed a geodéziai felmérések elvégzésére is, a Tervező a geodéziai felmérést kiterjeszti a teljes „Városközpont" lehatárolására. A munkával a FORMAP Kft.-t javasolják megbízni 200.000 Ft + ÁFA megbízási díj ellenében.

Fenti munkák Fót Város Önkormányzat 2013. évi költségvetésének „Általános tartalékai"-ból kerülnek finanszírozásra.

Szakmai véleményünk szerint a „Megújuló energiaforrások vizsgálata" téma több figyelmet érdemelne, mint ami egy 50.000 Ft-os megbízási szerződésbe belefér. Az energiaellátás jövője az energia minél nagyobb arányú helyi, vagy közeli megújuló forrásokból történő előállítása. Egyre inkább terjednek a közösségi, kistérségi erőművek, hálózatok, melyek egy település, településrész energetikai igényeit elégítik ki. Az ebben rejlő lehetőségek kihasználásához az önkormányzatnak kell megfelelő programot, feltételrendszert, keretet biztosítani. Közvetlen, az önkormányzatnál megjelenő gazdasági előnye ezeknek a rendszereknek az önkormányzati fogyasztók ilyen rendszerre történő átállítása.

554/2013. (XII.18.) KT határozat rendelkezett a Településszerkezeti Terv térképi módosításának jóváhagyásáról (71. sz. vasútvonalhoz kapcsolódó módosítások, költségviselő Viteco Kft.)

A KT határozathoz az 391-es számú előterjesztés tartozik (előterjesztő: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész, készítette: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész). Az előterjesztésből

megtudtuk, hogy a KT egy korábbi (580/2011. (XII.15.) határozatában döntött arról, hogy elkészítteti a 71. sz. Budapest-Veresegyháza-Vác vasútvonal elővárosi fejlesztéséhez kapcsolódóan Fót Város településrendezési eszközei módosításának terveit. A szabályozási terv módosításának célja, hogy a vasút-korszerűsítésből származó változtatási igények, új közlekedési kapcsolat számára közterületek, közlekedési területek lehatárolása megfeleljen, illetve az érintett építési övezet előírásait kövessék. A fenti munka elvégzésére szerződés megkötésére került sor Fót Város Önkormányzata, mint megrendelő, a VITECO Kft. mint költségviselő és az EKO '96 Kft. mint vállalkozó között, amely szerződés alapján a tervek elkészültek. Figyelembe véve a vonatkozó szabályokat az Étv-ben előírt véleményezési folyamat is megvalósult és lezárult, és ennek megfelelően a tervek a KT által is elfogadhatóak.

417/2014. (IX.17.) KT határozat rendelkezett a MŰ-HELY Zrt-vel 2012.07.17-én kötött szerződés módosításának elfogadásáról.

A KT határozathoz az 242-es számú előterjesztés tartozik (előterjesztő: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész, készítette: Prof. Dr. Müller Ferenc főépítész). Az előterjesztésből megismertük, hogy az akkor futó eljárás Fót Város erdőterületeinek összehangolását kívánja rendezni, ennek megfelelően a főépítész kérte egy teljes körű területi hatásvizsgálati tanulmány elkészítését. A munkára a KT határozata alapján Fót Város Önkormányzata a MŰ-HELY Zrt.-vel szerződést kötött, a MŰ-HELY Zrt. a szerződéses kötelezettségének eleget tett. A további egyeztetések során kiderült, hogy a Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala 2014.08.11-én kelt PED/ÁF/56-21/2014 számú határozatában a térségi területfelhasználási engedélyt megadta, vagyis a hatásvizsgálati tanulmányban megfogalmazott kérdések mindegyikében hely adott Fót Város kifogásainak, így a korábban megfogalmazott a várost hátrányosan érintő megállapításokat korrigálni lehet. Fentiekre való hivatkozással van szüksége a MŰ-HELY Zrt.-vel korábban megkötött szerződés módosítására.

Szakmai véleményünk szerint az átütemezést és a módosítás indokolt volt.

Ezek megértéséhez fel kell tárni, melyek azok a jogszabály nyújtotta lehetőségek, amelyek a fejlesztési elképzeléseket szolgálhatják. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet lehetőséget ad a településeknek fejlesztési elképzeléseik megvalósítására.

9.4. A településfejlesztési koncepció

A hosszútávra szóló koncepciót az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el. A településfejlesztési koncepció tartalma:

1. JÖVŐKÉP

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

2. CÉLOK

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

2.2. Részcélok és a beavatkozások területei egységeinek meghatározása

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

2.2.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

9.5. Az integrált településfejlesztési stratégia

A középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A stratégia végrehajtásáról szóló beszámolóról a helyi önkormányzat képviselő-testülete évente dönt.

Az önkormányzat a stratégiát legalább négyévente áttekinti, ellenőrzi, és dönt arról, hogy

a) továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza,
b) módosítja, vagy
c) újat készít.

Az Integrált településfejlesztési stratégia (ITS) tartalma:

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM (amennyiben a településen található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület)

3.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések (a település egészét érintő és az egyes szegregátumokra vonatkozó fejlesztések, programok meghatározása)

3.2. A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

3.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

4.1. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)

4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek maghatározása

6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

6.4. Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)a helyi értékvédelem. A jogszabályi környezet változása, új jogszabályok.

A lehetőségek és a hozott intézkedések, rendeletek, határozatok összevetése után megállapítható, hogy a településrendezési eszközök teljes felülvizsgálata elmaradt, illetve csak részben történt meg. A HÉSZ jelenlegi formájában tartalmaz olyan elemeket is, amelyeket nem a Helyi építési szabályzatban, hanem külön rendeletben kellene szabályozni. Ilyen pl. a helyi értékvédelem. A jogszabályi környezet változása, új jogszabályok megjelenése, Étv. változásai, a településkép védelmét szolgáló jogszabály megjelenése szükségessé teszi a HÉSZ (amúgy jogszabályban is előírt) teljes felülvizsgálatát.

A fentiek alapján látszik, hogy a településrendezési eszközök biztosította fejlesztési lehetőségeket a település nem használta ki. Változtatási tilalmakat rendelt el a Képviselő-testület, amelyek a településfejlesztés céljait szolgálhatják, azonban a fejlesztéseket szolgáló rendezési terv módosításai a határidőn belül nem készültek el. Nem készültek továbbá valós fejlesztési koncepciók, a stratégiai tervezés is elmaradt. A fejlesztési célokat és elképzeléseket szolgálják a rövid és hosszú távú fejlesztési koncepciók. A koncepciók készítése során az adott település egy jogszabályban szabályozott folyamaton végig haladva fel tudja vázolni a fejlesztési elképzeléseit, jövőképét. Partnerségi együttműködés keretében a lakosságot, az érintett vállalkozókat, a helyi civil és egyéb társadalmi szervezeteket bevonva közös gondolkozásra lehet bírni a település jövőjéért felelősen gondolkodókat. Az így elkészített stratégia egyben jó alapul szolgálhat a fejlesztési elképzelések településrendezési tervben történő megjelenítésére.

10. A pénztartalékok megképződése, menedzselése

10.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a következő volt.

- A pénztartalékok megképződésének elemzése, a lényeges hatások feltárása.
- A pénztartalék kezelésének (pénzmenedzselés) módszerei, a realizált hozamok és a felvállalt kockázat egyensúlya.
- Az esetlegesen alkalmazott tanácsadók költséghatásai, azok indokoltsága.
- A pénzmenedzselésben rejlő lehetőségek és a realizált eredmény összevetése.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

10.2. A pénzállomány az év végén

Az Önkormányzat a 2012. évet már jelentős pénztartalékkal zárta, a kimutatott pénzeszközök összege 2.070.765 e Ft volt. 2013-ban a pénzeszközök tovább nőttek, az Önkormányzat 500.000 e Ft összeget kötvényben helyezett el és ezen felül 1.929.134 e Ft volt a pénzeszközök között.

2014-ben a bővülés közel 500 millió forint. A vizsgált időszak végén az önkormányzatnak több mint 2.050 M Ft pénztartaléka volt, és ezt növelte 1.000 M Ft lekötött értékpapír.

Pénzkészlet alakulása
(adatok ezer forintban)

Mérlegsor	***2012. záró***	***2013. záró***	***2014. záró***
Értékpapírok	0	500.000	1.000.000
Pénzforgalmi számlák	2.070.765	1.929.938	2.054.391
Aktív kiegyenlítő elszámolások	0	150.000	0
Eszközök összesen	***2.070.765***	***2.579.938***	***3.054.391***
Helyesbítés: céllal tartalékolt összegek	-69.453	-103.578	-153.920
Helyesbítés: likviditási tartalék	-200.000	-200.000	-200.000
Leköthető pénzmennyiség	***1.801.312***	***2.276.360***	***2.700.471***

A 2013-as év már kétmilliárdos pénztartalékkal indult és ez a tartalék tovább nőtt. Értékpapírban 500 millió forint, pénzállományban 1.930 millió forint állt rendelkezésre, és az aktív kiegyenlítő elszámolások között kimutattak 150.000 e Ft összeget, amely függő tétel, átvezetés lejárt, de az év utolsó napján még át nem utalt lekötött betét.

2014-ben az értékpapír állomány 1 milliárd forintra nőtt és a nem célzott bankszámlák egyenlege 2.054 M Ft volt.

Az elemzett adatokból arra a következtetésre jutottunk, hogy a város vezetőinek, szakmai apparátusának a magas és növekvő pénztartalékokról tudniuk kellett, a 2013-2014-es költségvetési terveket ennek figyelembe vételével kellett volna összeállítani. A tudomásul vétel lehetővé tette volna a pénztartalék szakmailag kompetens kezelését. Mi egy ilyen modellt állítunk fel.

10.3. A pénztartalék növekedésének okai

Az Önkormányzat pénzképződése és a pénzkészlet növekedése három tényezőre vezethető vissza. Az állami konszolidációra, a magas helyi adóbevételre alapozott szufficites éves költségvetésre, valamint azokra a betervezett beruházási kiadásokra, amelyek az adott tárgyévben nem teljesültek.

10.4. Állami konszolidáció

Az Önkormányzat 2008-ban az addigi bankhiteleit és kölcsöneit önkormányzati kötvénykibocsátással váltotta ki. Kötvénykibocsátásra a Raiffeisen Bank és a HYPO Investment Bank AG adott be indikatív ajánlatot. A Képviselő-testület 2007. december 21-én a HYPO Bank ajánlatát fogadta el. A kötvénykibocsátás során a testület a svájci frank igénybevétele mellett döntött. Ezt a valutatípust javasolta a felkért szakértő is, aki alapvetően az olcsóbb kamat miatt ajánlotta a svájci frankban történő kibocsátást.

Az Önkormányzat 2008. június 30-án 13.712.000 CHF értékű, a jegyzéskor az MNB középárfolyammal számolva 2.018.064 e Ft, a jegyzés során 2 milliárd forint értéken Fót Önkormányzati Kötvény elnevezésű kötvénysorozatot bocsátott ki, amelyet a HYPO Bank jegyzett le. A kötvény kamatkondíciója a 3 havi LIBOR alapkamat + 1,75% kamatfelár volt. A 3 havi LIBOR érték 2013-ban 2,3% volt, az együttes kamat 4,05% lett. A kötvényt negyedévente, minden negyedév utolsó napján kellett törleszteni, öt év türelmi idő biztosításával. A futamidő 20 év volt, 15 éves törlesztés mellett, a negyedéves részletek a kötvény névértékének 1/60 része volt. A kötvény mögé az

Önkormányzat 1 milliárd forint hitelfedezeti értéket jelentő ingatlan jelzálogot biztosított. A forint a svájci frankkal szembeni összeomlása a hitel forintban számolt tőkeösszegét megugrasztotta.

A Magyar Kormány 2012-ben programot dolgozott ki az önkormányzatok hiteleinek átvállalására. Kiemelten kezelte a deviza hiteleket. Az államot képviselő Államadósság Kezelő Központ Zrt a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény 72. § (1) bekezdése és a 74. § (5) bekezdése alapján a tartozás átvállalására szerződött Fóttal. Egyrészt átvállalta a HYPO Bank által lejegyzett kötvényt, másrészt kiváltotta a CIB Bank által nyújtott hitelt.

A HYPO Bank, a Magyar Állam és Fót Város Önkormányzata 2014. február 25-én háromoldalú tartozás-átvállalási szerződést kötött, amelyben a Magyar Állam átvállalta az átvállalás napján fennálló, 7.822.422 CHF névértékű kötvényt. Az állam átvállalta az átváltás napjáig még nem esedékes, függő kötelezettségként nyilvántartott CHF kamatot is, 19.371 CHF összegben. A HYPO Bank tudomásul vette, hogy a kötelezettség átvállalásával az Önkormányzat által biztosított fedezeteket megszünteti. Az állam a fedezetek fenntartására még részlegesen sem tartott igényt. Az átváltás napján az MNB középárfolyama szerint a devizaárfolyam 242,14 HUF/CHF volt, így az Önkormányzat 1.908.650. e Ft kötelezettségtől szabadult meg.

A CIB Bank, a Magyar Állam és Fót Város Önkormányzata 2014. február 24-ei háromoldalú tartozás átvállalási szerződésben megállapodtak arról, hogy a Magyar Állam Fót Város Önkormányzatát terhelő 355.352 e Ft éven túli hitel tőkeösszegét és 1.249 e Ft kamatot kiváltja, azt a CIB Banknak megfizeti. A CIB Bank tudomásul vette, hogy a kötelezettség átvállalásával az Önkormányzat által biztosított fedezeteket megszünteti. Az állam a fedezetek fenntartására, még részlegesen sem, nem tartott igényt.

Elsődleges hatásként a kötvény és a bankhitel megszüntetésével az Önkormányzat az adott évet terhelő tőketörlesztési kötelezettségei megszűntek, illetve kiesett a kamatfizetés is. Az Önkormányzat 2013. évi költségvetésben, a tőketörlesztésre 157.351 e Ft, kamatfizetésre 61.000 e Ft összeget állított be. Az átvállalást a Magyar Állam és a bankok számára kötelezővé tevő törvény 2012 decemberében jelent meg, így a 2013-as költségvetés elfogadásakor az önkormányzati testület számolhatott azzal, hogy a kötelezettségek megszűnnek, a tőketörlesztésre és a kamatok megfizetésére nem kell tartalékot képezni. Bár a tartozás-átvállalási szerződés csak 2014. február 24-én lett aláírva, a törlesztés 2013. december 31-én befagyott, 2014-ben erre forrást biztosítani nem kellett.

A 2013-as záró beszámolóban a 2013-as évben a kötvénykiváltás összege 146.840 e Ft volt.

10.5. Az éves költségvetési többletek

A 2013-as záró önkormányzati beszámoló a működési bevételek és kiadások egyenlegeként 2.871 M Ft bevétel teljesülés és 1.966 M Ft kiadási teljesülés egyenlegeként 905 M Ft többletet állapított meg, a betervezett 392 M Ft helyett. A működési és finanszírozási egyenleg kialakulásának legjelentősebb összetevője a helyi adóbevételek alakulása volt.

Az Önkormányzat költségvetési rendelete a helyi adóbevétel jogcímen 1.591 M Ft összeget írt elő, a teljesülés 1.888 M Ft volt. A többlet az előíráshoz mérve 297 M Ft volt. Az Önkormányzat valószínűsíthetően *alátervezte a bevételeket, a magasabb befolyás miatt év közben nem módosított a rendeletén, így a többlet nem vált felhasználhatóvá.*

2014-ben a tartozás átvállalás hatása a tervben nem jelent meg, így a többlet mérséklődése lett volna várható. A működési bevételek és kiadások egyenlege 3.016 M Ft bevétel és 2.028 M Ft kiadás mellett 988 M Ft többlet volt. A tervelőírás 312 M Ft többlettel számolt. A helyi adók ismét a tervezettnél magasabban teljesültek. Az előírás 1.633 M Ft volt (a bázisév teljesülése 1.888 M Ft volt), ismét alultervezés feltételezhető. A teljesülés 2.007 M Ft lett, ez több mint 10 %-kal magasabb, mint a bázisadat és 23 %-kal haladta meg a tervet és ez adta a többletteljesítés 38 %-át.

10.6. Beruházások

2013-ban felhalmozási kiadásokra 1.583 M Ft összeget terveztek meg, ebből 1.560 M Ft-ot tényleges beruházásokra terveztek meg, a fennmaradó összeg tőkeemelés a Fóti Közszolgáltató Közhasznú Kft részére, illetve pénzeszköz átadás államháztartáson kívüli szereplők részére. A felhalmozási bevételeket 391 M Ft-ra tervezték, a tervezett nettó egyenleg 1.192 hiány lett volna, amely összeget a pénzmaradvány terhére finanszíroztak volna. A tényleges teljesülés 162 M Ft kiadási többlet lett (158 M Ft bevétel és 320 M Ft kiadás egyenlege), így az el nem költött pénz (plusz a tervben a maradvány felhasználás) emelkedett.

2014-ben a megtervezett beruházások még lassabb teljesülést mutattak. A terv 135 M Ft felhalmozási bevétellel és 1.742 M Ft felhalmozási kiadással számolt, ennek finanszírozására a pénzmaradvány felhasználást állították be. A tényleges beruházási,

felújítási kiadás 723 M Ft volt, a bevétel 223 M Ft, az egyenleg 500 M Ft kiadási többlet, szemben az előirányzott 1.607 M Ft kiadás többlet helyett.

10.7. A pénztartalék kezelése

Az Önkormányzat költségvetési rendelete határozott a pénzlekötés módjáról, a polgármester hatáskörébe helyezte. Az állami jogszabályokkal összehangoltan kizárólag a Magyar Állam által garantált pénzlekötési módot alkalmazhatott. Éven túli lekötés esetén a lekötéshez a Pénzügyi és Fejlesztési Bizottság jóváhagyására volt szükség. A lekötésre legalább három ajánlatot kell beszerezni, kivéve, ha igazolható, hogy megkérte az ajánlatokat, de csak egyetlen ajánlat érkezett be.

A pénzpiacon az állampapírok és kincstárjegyek álltak rendelkezésre. A lekötési feltételek a következők voltak.

Alkalmazható befektetési eszközök

Állampapír fajtája	***Lekötés ideje***	***A lekötésen belül felbontható-e***
Kamatozó kincstárjegy	1 év	Csak kamatvesztéssel
Féléves kincstárjegy	6 hónap	Csak kamatvesztéssel
Prémium Magyar Államkötvény	3-5 éves	Nem, de értékesíthető

A kamatokat, hozamokat negyedéves bontásban adjuk meg.

Kamatkondíciók
(%)

Idő	*Kamatozó kincstárjegy*	*Féléves kincstárjegy*	*Prémium Magyar Államkötvény*
2013 Q1	*6,50*	*6,25*	*8,00**
2013 Q2	*5,50*	*5,25*	*5,20**
2013 Q3	*4,75*	*4,50*	
2013 Q4	*4,25*	*4,00*	*4,40***
2014 Q1	*3,50*	*3,25*	
2014 Q2	*3,50*	*3,25*	*3,10**
2014 Q3	*3,00*	*2,75*	
2014 Q4	*3,00*	*2,75*	*2,40***

Megjegyzés *: Az állampapírt 2012-ben bocsátották ki, a lejárata 2018.
Megjegyzés**: Az állampapírt 2013-ban bocsátották ki, a lejárata 2016.

A pénztartalékokat elméleti alapon, az elérhető profit maximálása céljából, de konzervatív módon osztottuk fel a lekötési formákra. Ezért nem számoltunk állampapír vásárlással, annak ellenére, hogy kamatkondícióban kedvezőbb lett volna, de arra, hogy 3-5 éves lekötésre kerüljön sor, nem lehetett számítani. Megjegyezzük, ha 2012 végén 3 évre magyar államkötvénybe helyezik a forrást, a tapasztalati tény alapján magasabb kamatot realizáltak volna. Így az 1 éves lekötésű kamatozó kincstárjegyet alkalmaztuk. Hangsúlyozzuk, más modell is összeállítható lett volna.

Lekötési modell

Időtáv	*Lekötés összege (M Ft)*	*Lekötési forma*	*Lejárat*	*Kamat*
2012.12.31.	1.800	Kamatozó kincstárjegy	1 év	6,5 %
2013.03.31.	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	6,5 %
2013.06.30.	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	5,5 %
2013.09.30.	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	4,75%
2013.12.31.	175	Kamatozó kincstárjegy	1 év	4,25%
lejárt összeg		Kamatozó kincstárjegy	1 év	4,25%
2014.03.31.	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,5%
lejárt összeg	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,5%
2014.06.30.	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,5%
lejárt összeg	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,5%
2014.09.30.	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,0%
lejárt összeg	100	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,0%
2014.12.31.	124	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,0%
lejárt összeg	175	Kamatozó kincstárjegy	1 év	3,0%

A fenti paraméterekkel megadtuk az (elméleti) kamatbevételeket. 2013-ban a kamat összege 133,75 M Ft, 2014-ben 91 M Ft lett volna.

A ténylegesen realizált kamatot a költségvetési beszámolók tartalmazzák. 2013-ban 102.588 e Ft kamat, 2014-ben 76.866 e Ft kamatot realizáltak. Az összehasonlítás az Önkormányzat javára lejt, mert a kamatok között a teljes pénzeszköz kamata szerepel, nem a leköthető pénzösszeg (az elméleti kamatszámításba nem vontuk be a céllal lekötött és a likviditási tartalékra félretett összegeket). A realizált kamatok között 2013-ban elszámolták a Hungária értékpapír kamatait, és azok a kamatok magasabbak voltak az állampapírok kamatánál. Ennek ellenére, ha az önkormányzat a biztosan elköthető pénzeszközeit állampapírokba fekteti, magasabb bevételeket realizált volna.

Összevetés kamatteljesítésről
(adatok millió forintban)

Időtáv	*Realizált kamat*	*Maximált kamat*	*Különbség*
2013.	102,6	133,75	31,15
2014.	76,9	91,0	14,1
Együtt	***179,5***	***224,75***	***45,25***

A kamat az MNB agresszív alapkamat csökkentő politikája miatt lényegesen csökkent, így a 45 millió forintos kamatkülönbség egy alacsonnyá váló kamatkörnyezetben teljesült volna.

Az elméleti lekötésben nem számoltunk a Hungária Értékpapír Zrt.-nél történő lekötéssel. Ennek nem az az oka, hogy az itt elhelyezett pénzt az Önkormányzat elbukta, hanem az, hogy nem is lehetett volna ezt a befektetési formát választani. A pénzvesztés megtörtént, azt államigazgatási szervek vizsgálták és a vizsgálatot lezárták.

Az Önkormányzat a lekötött 1 milliárd forintját és hozamait (cca. 100 M Ft) elbukta, csak kisebb összeget kapott meg kártalanításként.

10.8. Az alkalmazott szakértők díjazása

A kötvénykibocsátáshoz az Önkormányzat zártkörű közbeszerzési eljárás keretében keresett szakértőt a hitelei átstrukturálásához. Három szakértőt hívott meg, akik közül az egyik kirívóan alacsony díjajánlatot nyújtott be. Ennek a pályázónak nem volt meg a szükséges referenciája, de az ajánlata érvényes volt. Egy másik ajánlattevő olyan díjigényt jelentett be, amely nyílt közbeszerzési eljárással lett volna elfogadható. A nyertes ajánlattevő a HERMES Holding Kft. lett. Az iratokból az látszik, hogy tevőlegesen részt vállalt az előkészítésben és az Önkormányzat sikeres szerződésének megkötésében. A HERMES óradíjat kért és összességében 4.620 e Ft tanácsadói díjat számlázott le. A kötvénykibocsátás és a szakértői elszámolás 2008-ban történt. Figyelemmel arra, hogy a kötvénykibocsátás 2 milliárd forintra szólt, sikerdíj esetén a teljes díj nem érte el a fél ezreléket, ami korrekt díjnak minősíthető.

A 2013-2014-es években az Önkormányzat pénzügyi szakértőt nem alkalmazott. A Hungária Értékpapír Zrt.-vel kötött szerződés rendelkezett a pénzintézet a tőke kezelésének ellenértékéről, állampapír vétel-eladás esetén 10 bázispont után 0,1 % jutalék járt (a szerződést 2013. július 11-én írta alá az Önkormányzat, majd 2014. október 29-én módosította, azaz a szerződés beleesett a vizsgálati évekbe. Tekintettel arra, hogy az Önkormányzat felmentést adott a 15. pontra (Célvizsgálat, a

kötvénykibocsátás körülményeinek vizsgálata 2008-ig visszamenőleg), így a konkrét szerződés vizsgálatától eltekintettünk.)

10.9. A pénzmenedzselés összefoglalása

Az Önkormányzat a 2012. évet már jelentős pénztartalékkal zárta, a kimutatott pénzeszközök összege 2.070 M Ft volt. 2013-ban a pénzeszközök tovább nőttek, az Önkormányzat 500.000 e Ft összeget kötvényben helyezett el, és ezen felül 1.930 M Ft volt a pénzeszközök között.

2014-ben a bővülés közel 500 millió forint. A vizsgált időszak végén az Önkormányzatnak közel 3 milliárd forint pénztartaléka volt.

Az elemzett adatokból arra a következtetésre jutottunk, hogy a város vezetőinek, szakmai apparátusának a magas és növekvő pénztartalékokról tudniuk kellett, a 2013-2014-es költségvetési terveket ennek figyelembe vételével kellett volna összeállítani. A tudomásul vétel lehetővé tette volna a pénztartalék szakmailag kompetens kezelését.

Az Önkormányzat pénzképződése és a pénzkészlet növekedése három tényezőre vezethető vissza. Az állami konszolidációra, a magas helyi adóbevételre alapozott szufficites éves költségvetésre, valamint azokra a betervezett beruházási kiadásokra, amelyek az adott tárgyévben nem teljesültek.

A ténylegesen realizált kamatot a költségvetési beszámolók tartalmazzák, 2013-ban 102.588 e Ft kamat, 2014-ben 76.866 e Ft kamatot realizáltak.

Felállítottunk egy elméleti modellt, az elérhető kamat maximálása céljából, de konzervatív módon osztottuk fel a lekötési formákra. Más modell is összeállítható lett volna. A táblázat mutatja az elérhető kamatokat.

Összevetés kamatteljesítésről
(adatok millió forintban)

Időtáv	***Realizált kamat***	***Maximált kamat***	***Különbség***
2013	102,6	133,75	31,15
2014	76,9	91,0	14,1
Együtt	***179,5***	***224,75***	***45,25***

A realizált kamatok között 2013-ban elszámolták a Hungária értékpapír kamatait, és azok a kamatok magasabbak voltak az állampapírok kamatánál. Ennek ellenére, ha az önkormányzat a biztosan elköthető pénzeszközeit állampapírokba fekteti, magasabb bevételeket realizált volna. Ha az Önkormányzat kompetensen kezeli a pénzkészletét, helyesen méri fel a leköthető pénzeszközöket, komoly kamattöbbletet érvényesíthetett volna.

A kötvénykibocsátáshoz az Önkormányzat zártkörű közbeszerzési eljárás keretében keresett szakértőt a hitelei átstrukturálásához. A nyertes ajánlattevő a HERMES Holding Kft lett. Az iratokból az látszik, hogy tevőlegesen részt vállalt az előkészítésben és az Önkormányzat sikeres szerződésének megkötésében. A HERMES óradíjat kért és összességében 4.620 e Ft tanácsadói díjat számlázott le. A kötvénykibocsátás és a szakértői elszámolás 2008-ban történt. Figyelemmel arra, hogy a kötvénykibocsátás 2 milliárd forintra szólt, sikerdíj esetén a teljes díj nem érte el a fél ezreléket, ami korrekt díjnak minősíthető.

11. Az éves előirányzatok teljesülése

11.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat az éves előirányzatok teljesülése. A szerződési feladatlista a következő:

- Az Önkormányzat saját bevételeinek alakulása, a helyi adók éves tervezése és felhasználása, a tervezés jellemzői.
- A külső támogatások elemzése, felhasználása.
- Az éves költségvetések módosítása, a módosítások előzetes és/vagy utólagos megállapítása, a módosítások következményeinek bemutatása.
- A többletbevételek kezelése.
- A költségvetési kiadások elmaradásának, halasztásának elemzése.

A feladat teljesítése érdekében adatkéréssel fordultunk a kiíróhoz, majd elvégeztük az elemzést. Az elemzés kontrollja, illetve a pontos adatok beidézése érdekében újabb adatkérést állítottunk össze, majd a részjelentést lezártuk.

11.2. Az Önkormányzat saját bevételeinek alakulása

2013-ban az Önkormányzat tervezett saját működési bevétele 2.292.713 e Ft volt. Ebből a helyi adók összege 1.584.729 e Ft lett, ez a saját bevételek 69%-a. A második legnagyobb bevételi elem az államtól megkapott működési támogatások, ez a tervben 465.999 e Ft volt (20%). Az intézményi bevételek (71.319 e Ft), az átengedett gépjárműadó (71.068 e Ft), az OEP és más állami pénzalaptól származó bevétel (57.496 e Ft) és többi sajátos bevétel (42.102 e Ft) összegében és részarányában is kisebb, egyedileg 3% alatti bevételek voltak. A saját bevétel 1.769.218 e Ft volt.

Az 2014-ben a tervezett saját működési bevétel 2.491.362 e Ft volt, a megelőző év összegétől 10%-kal magasabb összeg. A helyi adóbevétel ebből az értékből 1.632.809 e Ft, a bevételek 66%-a. A helyi adóbevételi terv összegében nőtt, de minimális összeggel (48 millió forinttal), de részaránya 3% ponttal csökkent. Az államtól érkező támogatások összege 574.654 e Ft volt, részaránya 24%, az átengedett gépjárműadó (67.455 e Ft), az intézményi bevételek (85.890 e Ft), a más állami pénzalaptól érkező bevétel (96.561 e Ft) és a többi sajátos bevétel (34.002 e Ft) egyedileg 3 % alatti bevétel elemek voltak. A saját működési bevétel 1.820.147 e Ft volt. A bevételi tervet a bázisterv 105,4 %-ával tervezték.

A bevételek lényegesen magasabb összegben teljesültek. A következő táblázatban foglaljuk össze a közhatalmi saját bevételek alakulását.

Saját bevételek alakulása 2013
(adatok ezer forintban)

Bevétel fajtája	***Költségvetési terv***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány (%)***
Helyi adók	1.584.729	1.887.374	302.645	119,1
ebből iparűzési adó	1.001.132	1.220.501	219.369	121,9
ebből építményadó	224.455	229.034	4.579	102,0
ebből telekadó	344.250	429.864	85.614	124,9
ebből pótlékok	14.892	7.975	-6.917	53,6
Gépjárműadó	71.069	60.894	-10.175	85,7
Intézményi bevételek	71.319	221.997	150.678	311,3
Talajterhelési díj	21.570	8.900	-12.670	41,2
Egyéb saját folyó bevételek	20.532	2.361	-18.171	11,5
Összesen	***1.769.218***	***2.181.526***	***412.308***	***123,3***

A táblázat jelzi a saját bevételek alátervezését. A helyi adó bevételek 19%-kal túlteljesültek és 302 M Ft többletforrást eredményeztek. Ezt a többletet mérsékelte a gépjármű adók csökkenése, a talajterhelési díj csökkenése. A tervben szereplő egyéb saját bevétel tartalmazta a lakbérbevételeket és a helyiség bérleti díj bevételeket, a zárásban ez az intézményi bevételek közé került át. A visszaesés ezeken a sorokon 41.016 e Ft.

A bevételi sorokat a költségvetési rendelet módosítások során nem írták felül, így a többlet automatikusan pénzeszköz növekedésben csapódott ki. Kimutatható, hogy az Önkormányzat saját jogán kivetett adóbevételeiben a többlet 302,6 M Ft. A helyi adók mindegyike túlteljesült, egyedül az építményadó többlete esik a tervezési tévedés tartományába, a másik két adónemet alultervezték.

Az Önkormányzat nem tudja befolyásolni a gépjármű adókat és a talajterhelési díjat, itt a tervhez mérve visszaesés volt. Nagyon alacsony bevételi összegre volt tervezve az ingatlan hasznosítás árbevétele, de a teljesítés még a szerény tervet sem érte el. A bérbe adható ingatlanokból a bevétel nem érte el az 5 millió forintot, a lakbérbevételek pedig nem érték el az 5 millió forintot.

Az intézményi bevételek jelentős túlteljesítése 150 millió forint volt. Ennek lényeges összetevői a következők voltak. A tervezett 15 M Ft kamatbevétel helyett 102,6 M Ft kamatbevétel teljesült, a visszatérített ÁFA összege 9,5 M Ft-ra volt a tervben beállítva, a teljesülés 48,5 M Ft volt, de megnövekedtek az intézmények saját bevételei (13 millió forinttal), és a bevételként kimutatott, de a valóságban a kiadások között is megjelenő átterhelt szolgáltatások díjai (+25 millió forint). A terhez mérve pontosan, a tervezési hibahatáron belül alakultak az intézményi ellátási díjak, az intézményi bérleti díjak.

2014-re is összeállítottuk a fenti táblázatot:

Saját bevételek alakulása 2014
(adatok ezer forintban)

Bevétel fajtája	***Költségvetési terv***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány (%)***
Helyi adók	1.632.809	2.055.174	422.365	125,9
ebből iparűzési adó	1.007.659	1.372.422	364.753	136,2
ebből vagyoni adók	625.150	682.763	57.612	109,2
Gépjárműadó	67.455	65.515	-1.940	97,1
Egyéb közhatalmi bevételek	33.993	26.685	-7.308	78,5
Intézményi bevételek	85.890	158.650	72.760	184,7
Összesen	***1.820.147***	***2.306.035***	***485.888***	***126,7***

Az alultervezés szembeötlő. A saját működési bevételek 27%-kal meghaladták a tervezett összeget, a különbözet 486 M Ft, igen jelentős összeg. A helyi adók terve a bázisadatot sem érte el, holott 2014-ben már nem lehetett a gazdaság erős szűkülésére számítani. Az iparűzési adó 2013-ban 1.220 M Ft volt, a terv erre a bázisadatra 1.007 M Ft összeget tervezett, ez alig volt magasabb a bázis tervnél (1.001 M Ft, nem a teljesülésnél!). A teljesülés felülmúlta a bázisadatot, a többlet 152 M Ft, a tervhez mérve 365 M Ft.

A vagyoni típusú adók terve magasabb mértékben növekedett. A bázisterv 569 M Ft volt, a 2014-es terv 625 M Ft, a bázis teljesülés 659 M Ft, a tényteljesülés 688 M Ft. Ha a bázisadatot tervezik, közelebb jártak volna a valósághoz. Itt is érvényesült az alultervezés.

A helyi adót tervezni nem különösebben bonyolult. Az adóalanyok köre alig változik, ha nincs olyan csődeljárás, felszámolási eljárás, amelyet fóti méretben nem titkolható el, és a gazdaság szerényen bővül, a bázis bevétel tervezése nehezen vitatható. Megkértük a csődeljárás, felszámolási eljárásba vont helyi adóalanyok listáját, a jelentés nemleges volt, azaz 2013-2014-ben nem történt minősített gazdasági esemény.

Az adó behajthatósága elég biztos. A 10 legnagyobb adózó fizette meg az adókivetés 60%-át, ezek befolyása biztosra vehető.

A talajterhelési díj (az egyéb közhatalmi bevételek között tervezve) ismét elmaradt a tervezettől, az egyéb közhatalmi bevételek és a gépjárműadó majdnem teljesült (a különbözet a tervezési hibahatáron belüli).

Az intézményi bevételek is jelentősen túlteljesültek. Ennek oka hasonló a 2013-ban megállapítottakhoz, a többlet 71%-a a kamatbevétel miatt állt be.

A teljesítés 486 M Ft bevétel-többletet eredményezett. Az alultervezés nehezen érthető.

11.3. Az adómértékek összevetése az állami törvények biztosította lehetőségekkel

Fót Önkormányzat Képviselő-Testületének 31/1997. (XII. 12.) sz. rendelete az iparűzési adóról az adó évi mértékét 2%-on határozta meg, adókedvezményt nem biztosít. Az adómérték az állami törvény maximuma.

Fót Önkormányzat Képviselő-Testületének 28/1995. (XII. 19.) sz. rendelete a telekadóról az adó évi mértékét 200 Ft/m^2/év mértékben határozta meg, ez a törvényi adómérték maximuma.

A kedvezmények a következők:

- A fóti lakos 40% kedvezményben részesül,
- Magánszemély tulajdonában álló beépítetlen telek, ha érvényes építési engedéllyel rendelkezik, az engedély kiadását követő 2 évig,
- Magánszemély tulajdonában álló beépítetlen földterület, ha azon a tulajdonos mezőgazdasági tevékenységet végez,
- A nem beépíthető telek,
- A lakóházhoz tartozó mezőgazdasági művelés alatt álló belterületi kert,
- A Barackos területén elhelyezkedő ingatlanok, a külterületi telek.

A mentességek miatt az adóbevétel nem a törvényi lehetőség maximuma. Megpróbáltuk felmérni a mentesség hatását, az Önkormányzat kimutatása 5.600 e Ft kedvezményt mutat ki. Nem tudtunk alternatív számot kimutatni.

Fót Önkormányzat Képviselő-Testületének 32/1998. (XII.14.) sz. rendelete az építményadóról az adó mértékét 100-1.000 Ft/m^2/év összegben határozza meg. Az építményadót a törvény 1.100 Ft/m^2 összegben maximálja, itt lenne tartalék az adó növelésére. A mentesség szűk, mentes a 12 m^2-t nem meghaladó külterületi építmény, a fóti nyugdíjas, ha jövedelme nem haladja meg a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj kétszeresét, a fóti lakos tulajdonában álló ingatlan 175 Ft/m^2/év mértékéig. A kedvezmények értékét az Önkormányzat 900 e Ft-ban mutatja ki.

2013-ban a kivetett iparűzési adó összege 1.331 M Ft volt, a befolyás december 31-ig 1.220 M Ft, figyelembe véve a 90 %-os feltöltési kötelezettséget, az adóbehajtás nem utal különös problémára, a vagyoni típusú adók 698 M Ft kivetése és a 654 M Ft befolyás sem. 2014-ben a kivetés az iparűzési adóban 1.405 M Ft volt, a befolyás 1.352 M Ft, a vagyoni típusú adókban a kivetés 749 M Ft, a befolyás 777 M Ft. Az adatok igazolják azt a korábbi állításunkat, hogy a helyi adók megtervezése nem különösebben bonyolult és a befolyás is magas befolyási arányra tehető.

Fót Város Önkormányzat Képviselő Testülete 7/2012. (III.12.) sz. rendelete a környezetterhelési díjról rendelkezik. A talajterhelési díj mértéke 1.200 Ft/m^3, ez az állami törvényben (2003. évi LXXXIX törvény) meghatározott mérték. 2013-ban mentes volt az első félévben a közcsatornára rákötő talajterhelési díj fizetésére kötelezettek, 50%-os mértékben. A mentesség logikus lépés, hiszen ösztönözte a rákötésre a közcsatornára rákötheő lakosságot. A mentesség 2014-re megszűnt. A mentességet az Önkormányzat 50 millió forintban mutatja ki.

A gépjármű adóról nem önkormányzati rendelet rendelkezik.

A kisebb bevételekről (pl. szabálysértési díjak, közterület használati díj, piaci helyjegy) is önkormányzati rendelet rendelkezik.

11.4. Állami támogatások igénybevétele

Az állami támogatások alakulása már közelítette a tervet.

Állami és egyéb támogatások alakulása 2013
(adatok ezer forintban)

Támogatás típusa	*Költségvetési terv*	*Tényleges teljesülés*	*Különbözet*	*Arány %*
Helyi önkormányzatok általános támogatása	51.281	51.281	-	
Ágazati feladat támogatás	414.718	419.666	4.948	101,2
Jövedelempótló támogatás	0	35.286	35.286	
Állami működési támogatások	***465.999***	***506.233***	***40.234***	***108,6***
OEP támogatás	37.885	43.991	6.106	116,1
Átvett támogatás önkormányzattól	0	74.209	74.209	
Átvett támogatás költségvetési szervtől	0	1.544	1.544	
Elkülönített állami pénzalaptól	18.011	16.519	-1.492	91,7
Vállalkozásoktól átvett	1.600	7.337	5.737	458,5
Egyéb átvett támogatások	***57.496***	***182.797***	***125.301***	***317,9***
Együtt	***523.495***	***689.030***	***165.535***	***131,6***

Az államtól érkező támogatás tervét a 4. módosításkor felülírták, a jövedelempótló támogatás belépett a tervbe (eltérően például a helyi adóktól). Hasonlóan korrigálták az OEP támogatás tervét, és csak részben a támogatás az átvett önkormányzattól címet (a 4. helyesbítés ott 28.343 e Ft volt).

A teljesülés a tervhez mérve itt is többletet, pénztöbbletet eredményezett, a többlet 2013-ban 165 M Ft.

2014-re is összeállítottuk a fenti táblázatot.

Állami és egyéb támogatások alakulása 2014
(adatok ezer forintban)

Támogatás típusa	***Költségvetési terv***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány %***
Helyi önkormányzatok általános támogatása	78.615	92.469	13.852	117,6
Köznevelési feladatok tám.	320.387	308.101	-12.286	96,2
Szociális és gyermekjóléti tám.	150.132	126.041	-24.091	84,0
Kulturális feladatok	21.800	21.800	0	100,0
Központosított előirányzatok	3.720	5.660	1.940	152,1
Kiegészítő támogatás	0	13.671	13.671	-
Állami működési támogatások	***574.654***	***567.742***	***-6.912***	***98,8***
Egyéb átvett támogatások	***96.561***	***121.024***	***24.463***	***125,3***
Működési célú pénzeszköz átvétel	***0***	***40.124***	***40.124***	***-***
Együtt	***671.215***	***728.890***	***57.675***	***108,6***

Az államtól érkező támogatások és az OEP támogatások változását lekövették a tervmódosításokban. A tervhez mérve minimális elmaradás mutatkozott az állami egyenlegben, ezt azonban ellentételezte a más szervtől érkező támogatás többlete.

Ezek a bevételi címek (egy-két kivételtől eltekintve) célhoz kötöttek, normatívák, az Önkormányzatnak ezekhez a támogatásokhoz alkalmazkodnia kell. Mivel a hatásuk mindkét vizsgált évben pénztöbblet (2013-ban jelentős, 2014-ben kisebb), az alkalmazkodás egyszerű, ellentétben, ha év közben forrásmegvonásra, szűkítésre került volna sor.

11.5. A működési kiadások alakulása

A fejezetben azt értékeljük, a megnövekedett bevételi lehetőségek kihatottak-e a kiadásokra.

A 2013-as alapterv 1.900.947 e Ft működési kiadást tartalmazott. Ezzel állt szemben a tervezett saját bevétel (1.820.147 e Ft) és a működési támogatás (523.495 e Ft), azaz már az alapterv is jelentős forrást csoportosított át a felhalmozási célra. A tényleges működési kiadás nem érte el a tervezett szintet, 1.861.550 e Ft lett. Így a külső támogatások összege egy az egyben a beruházásokat finanszírozhatta. A szerkezet azonban más következtetések levonására is lehetőséget ad.

A működési kiadások szerkezete 2013
(adatok ezer forintban)

Kiadások jogcíme	***Költségvetési terv***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány %***
Önkormányzat és intézményei	1.723.155	1.738.250	15.095	100,9
Támogatásértékű kiadások önkormányzaton belül	3.114	3.914	800	125,6
Támogatásértékű kiadások államháztartáson kívül	66.814	38.930	-27.884	58,3
Szociális juttatások	106.664	79.384	-27.280	74,4
Ösztöndíjak	1.200	1.072	-128	89,3
Összesen	***1.900.947***	***1.861.550***	***-39.397***	***97,9***

A tényleges működési kiadások követték a tervet, holott Csomád ügykezelésének átvétele jelentős kiadástöbbletet indukált. Az időszaki módosulások a tényleges működési kiadásokban 288 millió forint tervmódosítást tartalmaztak, ehhez képest a teljesülés az alaptervhez közeli. Az államháztartáson kívüli kiadások tényleges alakulása soron egy elemben volt elmaradás, az Önkormányzat alaposan visszavette a FOKE iskola támogatását (35 millió forintról 6 millió forintra). Nagyobb léptékű visszavétel a szociális juttatások területén történt. Nem tudjuk megítélni, ez a visszavétel indokolt volt-e, *de jelzésértékű, megjelent az Önkormányzat kiadás visszavétele egy ilyen érzékeny területen is.*

A működés nem igényelte sem a saját bevételek a tervhez mért többletét, sem a külső támogatásokat, ez együttesen kiemelkedő mértékű volt. Most bemutatjuk a 2014. adatait.

A 2014-es alapterv 2.005.090 e Ft kiadást tartalmazott, az évközi módosításokkal ezt 2.364.446 e Ft-ra növelték. A módosítások feleslegesek voltak, a teljesülés a tervhez közelítve, csupán 1%-os többlettel zárva alakult, ez a tervezési hibahatáron belüli módosulás. Ezt az alapterv általános tartaléka (50 M Ft) fedezte volna.

A működési kiadások szerkezete 2014
(adatok ezer forintban)

Kiadások jogcíme	***Költségvetési terv***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány %***
Önkormányzat és intézményei	1.843.562	1.880.635	37.076	102.1
Támogatásértékű kiadások államháztartáson kívül	66.428	85.384	18.956	128,5
Szociális juttatások	95.100	62.465	-32.635	65,7
Összesen	***2.005.090***	***2.028.484***	***23.394***	***101,1***

A 2.005.090 e Ft tervet fedezte volna a működési bevétel terve (1.820.147 e Ft) és a támogatásokból (terv szinten 671.215 e Ft) 184.943 e Ft összeg, a támogatások 28 %-a. A tényleges teljesülést (2.028.484 e Ft) azonban már a bevételek teljesülése fedezte (2.306.035 Ft), sőt, ebből az összegből 277.551 e Ft már beruházási kiadásokat finanszírozhatott volna, és a működéshez nem is volt szükség az állami és más államháztartási szereplőtől érkező támogatásra (728.890 e Ft).

Az Önkormányzat azonban általános és céltartalékot növelt, felhalmozási kiadásai nem szívták fel a tényleges költségvetési lehetőséget.

11.6. Beruházási bevételek és kiadások alakulása

Az Önkormányzat beruházási külső forrásai 2013-ban 391.149 e Ft volt a tervben. A teljesülés, azaz a beruházások külső támogatásának lehívása lassabb lett.

Beruházási bevételek alakulása 2013
(adatok ezer forintban)

Támogatások	***Támogatási terv***	***Tényleges lehívás***	***Különbözet***	***Arány %***
Elszámolt bevételek lekötések után	15.056	39.120	24.064	259,8
Felhalmozási támogatások	0	3.988	3.988	-
EU források	339.424	90.050	-249.374	26,5
Pénzeszköz átvétel (közmű, MOL)	36.290	25.070	-11.220	69,1
Nyújtott kölcsönök visszatérítése	379	413	34	109,0
Összesen	***391.149***	***158.641***	***-232.508***	***40,5***

A táblázat jelzi, hogy fejlesztésre csak uniós források (és saját források) álltak rendelkezésre, az EU támogatású programok megvalósulása, és ezért a támogatás lehívása lényegesen lassabb lett, mint a tervben feltételezett. Itt számolják el a lekötött pénzügyi források (kötvény) hozamait, itt több mint két és félszeres a teljesítés.

A 2014-es adatok a következők.

Beruházási bevételek alakulása 2014
(adatok ezer forintban)

Támogatások	***Támogatási terv***	***Tényleges lehívás***	***Különbözet***	***Arány %***
EU források	101.513	194.109	92.596	191,2
Átvett pénzeszközök	6.515	9.890	3.375	151,8
Önkormányzat felhalmozási bevétel	0	166	166	-
Összesen	***108.028***	***204.165***	***96.137***	***189,0***

Ebben az évben is csak uniós forrás állt rendelkezésre. A programok felgyorsultak, így a tervhez mérten több uniós forrás lett lehívva. A 2013-as lemaradást részben behozta a város.

A beruházási kiadások terve ambiciózus volt.

Beruházási kiadások alakulása 2013.
(adatok ezer forintban)

Kiadási tételek	***Tervezés***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány %***
Beruházási kiadások	1.325.130	227.414	-1.097.716	17,2
Felújítási kiadások	237.947	59.644	-178.303	25,1
Pénzeszköz átadás	20.292	33.272	12.980	164,0
Összesen	*1.583.369*	*320.330*	*-1.263.039*	*20,2*

A bevételi tervek megvalósulására esély sem volt. Az Önkormányzaton kívüli szereplők felhasználták a tervezett összeget, sőt, azt még ki kellett egészíteni. A tényleges teljesülésekből a beruházási források finanszíroztak 115.533 e Ft-ot, a működési bevételekből csak 204.797 e Ft összeget kellett lehívni, a többi működési bevétel-kiadás többlet megmaradt. A tervmódosítások a nagyléptékű elmaradást nem követték.

A 2014-es adatok a következőt mutatták.

Beruházási kiadások alakulása 2014.
(adatok ezer forintban)

Kiadási tételek	***Tervezés***	***Tényleges teljesülés***	***Különbözet***	***Arány %***
Beruházási kiadások	1.354.528	464.956	-889.572	34,3
Felújítási kiadások	270.341	225.361	-44.980	83,4
Pénzeszköz átadás	31.912	32.710	798	102,5
Összesen	*1.656.782*	*723.027*	*-933.755*	*43,6*

Bár a tényleges beruházási kiadások magasabbak voltak a 2013. évinél, de az ambiciózus terveket meg sem közelítették. A beruházási bevételek finanszírozta 204.165 e Ft összeget, a saját forrás igénybevétele 518.862 e Ft volt. Ez már jelentős mérték, és már meghaladták a működési többletbevételek összegét (487.353), de az állami és egyéb támogatások pénzben megképződtek, azt sem a működés, sem a beruházások kiadásai nem használták fel.

Ez a beruházás politika mindenképpen magyarázatot, értelmezést igényel, ezt megtettük egy korábbi fejezetben.

11.7. Pénztartalék képzés 2013-ban, 2014-ben

Az előző táblázatok megadták a pénzképződést a két vizsgált évben. A leírás a tartalomra koncentrál, nem veszi figyelembe az elhatárolt összegeket (áthúzódó kiadások), sem a tartalékképzést és felhasználást.

Éves pénztöbblet alakulása 2013
(adatok ezer forintban)

Bevétel és kiadás	***Teljesülés 2013.***	***Teljesülés 2014.***
Működési bevétel saját	2.181.526	2.306.035
Támogatás	689.030	728.890
Működési kiadás	-1.861.550	-2.028.484
Beruházási bevétel	158.641	204.165
Beruházási kiadás	-320.330	-723.027
Pénzmaradvány átadás	-104.211	-
Kölcsön nyújtás	-1.056	-
Hiteltörlesztés	-146.840	-
Pénznövekmény	***595.210***	***487.579***

A 2013. évi pénzmaradvány (az adat költségvetési adat, nem a pénzállomány és lekötött pénzügyi eszközök egyenlege) 1.218.469 e Ft volt, ezt növelte 595.210 e Ft pénzképződés. A költségvetésből számolt pénztartalék így 1.765 M Ft volt. A mérlegben 500 M Ft értékpapír és 1.826 M Ft lekötött pénzállomány, együttesen 2.326 M Ft pénztartalék szerepel. A különbség magyarázata, hogy az Önkormányzat a felgyűlt pénzmaradvány mellett még további pénztartalékot is felhalmozott, a korábbi évekről, illetve a költségvetési mutatóban nem vettük figyelembe a tartalékképzéseket, mert az pénzforgalom nélküli kiadás.

2014-ben az elszámolási növekmény 487.579 e Ft, tőketörlesztésre nem került sor. A működésből, tevékenységekből számolt költségvetési pénztartalék 2.253 M Ft-ra nőtt. A mérlegben kötvényként 1.000 M Ft, a pénzállományban 1.900 M Ft leköthető pénzállomány szerepel, a növekmény mintegy 574 M Ft, a költségvetésből levezett pénzképződés nem vonta be a tartalékképzéseket, a pénzforgalommal nem járó tételeket.

Összegezve, a városi pénztartalék 2014. december 31-én kb. 3.054 millió forint. Ebből a pénztartalékból veszett el a Hungária Értékpapír Zrt.-nél lekötött egy milliárdos betét.

11.8. Az önkormányzati rendelet módosításai

A 2013-as költségvetést a testület 2014. március 14-én alkotta meg. A 2013-as költségvetési rendeletet a Képviselő-testület négy alkalommal módosította, először május 31-én, másodszor július 10-én, harmadjára november 20-án, negyedszerre 2014. február 21-én. A módosítások összege magas volt, 708 millió forint, de a módosítás nagyobb hányada, mintegy 60%-a céltartalék emelésére fordítódott.

Az első módosítás ahhoz kötődött, hogy 2013. március 1-jével létrejött a közös önkormányzati hivatal Csomád községgel. A módosítások egy része ehhez a változáshoz kötődött. Létrejött a Közös Önkormányzati Hivatal és belépett a költségvetése, végül lezárták a Polgármesteri Hivatal költségvetését. Megtörtént az intézményi könyvelés kiszervezése az ESZEI-ből, létrejött a GESZ, módosult a többi intézmény költségvetése is. A kiadások közül módosultak, 151 millió forinttal megnőttek a beruházási keretek, felosztották a korábban egy összegben kimutatott ÁFA-összeget és több kisebb célfelhasználás korrekciójára került sor. A saját bevételeket nem tervezték át, de ezt indokolja a májusi előterjesztés, ekkor még nem lehetett hiteles információ a bevételek alátervezéséről. Beemelték a kötvény tőketörlesztés összegét (396 millió forintot), a kiadás többletet pénzmaradvány felhasználásával ellentételezték, a pénzmaradvány felhasználása 1.218.469 e Ft-ról 1.759.412 e Ft összegre emelkedett. . A módosításkor beépítették a költségvetési rendelet elfogadása után meghozott testületi határozatok költségvetési hatásait.

A második módosításra július 10-én került sor. Itt ismét felülvizsgálták az intézmények tervszámait, de csak minimális változtatásokra került sor. A költségvetés főösszegét nem változtatták, az maradt 4.351.255 e Ft. A módosításkor beépítették a költségvetési rendelet elfogadása után meghozott testületi határozatok költségvetési hatásait.

A harmadik módosításra november 20-án került sor. A lényeges változtatás az volt, hogy beléptették az Önkormányzat finanszírozási kiadásait, 157.351 e Ft-ról (ez volt a 2013-ban ténylegesen megfizetett tőketörlesztés összege) 1.475.458 e Ft-ra (+1.318.107 e Ft). Az ellenérték a működési bevételek megnövelése volt, támogatásértékű működési bevételként megjelent +1.323.034 e Ft állami támogatás a hitelek kiváltására. Bár a helyi adók két előírása a módosítás időpontjában már befolyt (március 15. és szeptember 15. az előlegfizetés időpontja), a saját bevételeket nem módosították. A felhalmozási bevételek csak minimálisan (+ 6 M Ft) módosultak, és megemelkedtek a beruházási kiadások is (+68,5 M Ft), ez utóbbi nyilvánvalóan nem kellett volna beállítani, ha az előterjesztő megadja a várható teljesülést, és ezzel a fel nem használható felhalmozási kiadásokat is. A mérleg főösszege 5.885.823 e Ft-ra nőtt. A módosításkor beépítették a költségvetési rendelet elfogadása után meghozott testületi határozatok költségvetési hatásait.

A negyedik módosításra már 2014-ben, február 21-én került sor. A módosítást az indukálta, hogy visszarendezzék a harmadik módosításban átvezetett többlet-költségvetési támogatást, a mérleg főösszeg 4.711.503 e Ft-ra csökkent, a működési bevételek közül a támogatásértékű működési bevételt visszaállították az alaptervre, 18 millió forintra. Az intézményi működési bevételek megemelkedtek, lekönyvelték a +27 millió forint kamatbevételt (ezzel a kamatbevétel 42 millió forintra nőtt 15 millió forintról, de valósan meghaladta a 62 millió forintot). Ezt február 21-én már pontosan lehetett tudni, a kamatok addig befolytak. Valamint 20 millió forinttal megemelték a visszaigényelhető ÁFA összeget. A módosításkor beépítették a költségvetési rendelet elfogadása után meghozott testületi határozatok költségvetési hatásait.

A költségvetés módosításának több funkciója is van. Az egyik az év közbeni lényeges módosulások lekövetése a testületi tisztánlátás érdekében. Az előző levezetésekből világos, hogy a megugró bevételeket, a tarthatatlan beruházási kiadásokat már az év közepén láttatni kellett volna, ez elmaradt. A másik funkció az év közben bekövetkezett jogszabályok, állami támogatási rendszerek lekövetése. Ezt a funkciót betöltötte a négy módosítás, megalkották a közös önkormányzati hivatal költségvetését, leképezték az állami akaratot a hitelkiváltásra, majd annak törlését. A harmadik funkció a hatáskörök, kompetenciák miatt bekövetkező módosítások. Az SZMSZ a költségvetési kötelezettséget érintő határozatok elfogadását a Képviselő-testület feladatává teszi. Ez praktikusan azt jelenti, hogy a költségvetés módosítása tárgyában minden ülésre beterjeszthető módosítás, mert az nem életszerű, hogy csak a költségvetésben betervezett kiadások jelentkezhetnek, a módosítást az élet kényszeríti ki. A polgármester az SZMSZ 7. mellékletében nem kapott jogkört a Képviselő-testület e feladatának legalább részleges (pl. értékhatárfüggő) átruházására.

A módosítások egyik oka a legutóbbi módosítást követően elfogadott képviselő testületi döntések beépítése a költségvetési rendeletbe.

Az éves záró beszámoló és a költségvetés alaptervének lényeges különbségei azt mutatják, hogy ezek a funkciók nem, vagy csak részben érvényesültek, igaz, a költségvetési beszámoló elfogadásával ezeket a változásokat utólag legitimálta a testület.

A 2014-es költségvetést a testület 2014. február 28-án fogadta el. Év közben a testület öt módosítást fogadott el.

Az első módosításra 2014. május 21-én került sor. A módosítást a GESZ kezdeményezte, az intézményi kompetenciák hiánya miatt kérte a korrekciót. Az előterjesztő megindokolta a módosításokat, kérte a költségvetésbe emelni a márciusi és áprilisi testületi ülésen elfogadott határozatok hatásait. A bevételek 450.707 e Ft összeggel nőttek, a legnagyobb változás az előző év maradványának felhasználása, amely költségvetési sor 368.169 e Ft-tal nőtt, ez a módosított főösszeg 82%-a. A kiadások közül 235.655 e Ft összeggel emelkedett a működési kiadás, 278.331 e Ft-tal nőtt a beruházási kiadás és csökkent a tartalékképzés, -63.281 e Ft összeggel.

A második módosításra 2014. július 9-én került sor. Egyrészt a jegyző megkérte a májusi, júniusi képviselő-testületi határozatok költségvetést érintő hatásainak beléptetését a költségvetésbe, másrészt a GESZ is élt az előterjesztés jogával, a kompetencia hiányok feloldásának érdekében. A második módosítás 75.805 e Ft összeggel csökkenti a működési és felhalmozási bevételeket, 35.030 e Ft-tal növeli a működési és felhalmozási kiadásokat, a költségvetési egyensúlyt 110.835 e Ft maradvány felhasználással biztosítja.

A harmadik módosításra szeptember 17-én került sor. A módosítás célja a júniusi, júliusi, augusztusi testületi határozatok lekövetése, a GESZ előterjesztése a kompetenciahiány feloldásáról. A költségvetés bevételi főösszege 18.675 e Ft-tal nőtt, ezt a növekményt a kiadások 92.162 e Ft csökkenése és a maradvány felhasználás 110.838 e Ft csökkenése ellentételezte. A módosítások között érdemi tétel nem volt, holott szeptemberben már látni lehetett, hogy a költségvetés – a megelőző évhez hasonlóan – alapvetően pozitívan fog változni, megnőnek a közhatalmi bevételek és elmaradnak a betervezett beruházások.

A negyedik módosításra december 17-én került sor az előző módosításokban szereplő okok miatt. A jegyző kérte az augusztusban, szeptemberben, októberben és novemberben meghozott testületi döntések lekövetését, a GESZ élt az előterjesztés

jogával. A költségvetés főösszege 25.192 e Ft-tal megnőtt, ez a bevételek növekedése, a kiadások 60.980 e Ft-tal megnőttek, de a tartalékképzés -32.788 e Ft-tal lecsökkent. Ez a módosítás sem tartalmazott érdemi módosításokat.

Az ötödik módosításra 2015. február 25-én került sor. Itt már érdemben módosult a bevételi főösszeg, a növekmény 438.191 e Ft, ebből a helyi adók növekménye 421.751 e Ft, a kamatbevétel növekménye 23.919 e Ft. Itt is beléptették a decemberi testületi ülés határozatainak költségvetést érintő hatását, illetve kisebb mértékben a GESZ is tett előterjesztést. A kiadások között emelték a tartalékképzést, 407.020 e Ft-tal, nőtt a működési kiadás összege 19.971 e Ft-tal és nőtt a felhalmozási kiadás összege 10.343 e Ft-tal. Az éves beszámoló, illetve a következő évi költségvetési rendelet elfogadásakor fontos lett volna ezeknek az információknak a tudatosítása, de – mint azt láttattuk – nem e célból készült a módosítás.

Korábban leírtuk, a költségvetés módosításának több funkciója is van. Az egyik az év közbeni lényeges módosulások lekövetése, a testületi tisztánlátás érdekében. Ez az utolsó, a tárgyévet követő év februárjában meghozott módosításon kívül nem történt meg. A bevételek növekményét részben előterjesztik, de tartaléknövelés ellenében. A felhalmozási kiadások a tényhelyzetet követő módosítására nem kerül sor. A másik funkció az év közben bekövetkezett jogszabályok, állami támogatási rendszerek lekövetése. 2014-ben erre kevésbé került sor. A harmadik funkció a hatáskörök, kompetenciák miatt bekövetkező módosítások. Ebben az évben a meghozott határozatok lekövetésére folyamatosan sor került.

Ettől függetlenül, a záró beszámoló lényegesen eltért a módosított tervektől, így a testületi tisztánlátást a költségvetési rendelet módosítása nem támogatta.

11.9. Összefoglalás

Az Önkormányzat az éves költségvetését a vizsgált két évben jelentősen alátervezte. A helyi adóbevételek jelentik az önkormányzati bevételek 80 %-át, a befolyás kockázata minimális. A tervbe beállított adóbevételek jelentősen túlteljesülnek, és erre már a tervkészítés időpontjában számítani lehetett.

Az Önkormányzat saját bevételei 2013-ban 412 millió forinttal, 2014-ben 487 millió forinttal haladták meg az alaptervet. Ezt a többletet növelte a külső (elsősorban állami) támogatások bevétel növekménye (2013: 165 M Ft, 2014: 58 M Ft). A kiadások pedig közelítették a költségvetési terv alapváltozatát, 2013-ban 39 M Ft elmaradás, 2014-ben 23 M Ft túllépés keletkezett.

A beruházási tervek már az elfogadás pillanatában lehetetlenek voltak, esély sem volt a kiemelt beruházások teljesülésére. Így 2013-ban az elmaradás -1.263 M Ft, 2014-ben -933 M Ft volt. Nem volt szükség az előző évekből keletkező pénzmaradvány felhasználására, a bevételi többlet fedezte a beruházásokat. Nagyobb összegű beruházás csak uniós forrásból jött létre, az államtól beruházásra támogatást az Önkormányzat nem kapott.

A két évben a költségvetés teljesítéséből 2013-ban 595 M Ft, 2014-ben 488 M Ft pénztartalék keletkezett. A pénztartalék a költségvetésben felhasználható összege 2014 végére 2.250 M Ft-ra nőtt. A valós pénzkészlete a városnak ennél magasabb, 2014. december 31-én mintegy3 milliárd forint.

Ilyen pénzbőség mellett nehezen érthető, hogy a kiadási tervek sok területen nem teljesülhettek.

A költségvetést 2013-ban 4 alkalommal, 2014-ben 5 alkalommal módosították.

A költségvetés módosításának több funkciója is van. Az egyik az év közbeni lényeges módosulások lekövetése, a testületi tisztánlátás érdekében. Az előző levezetésekből világos, hogy a megugró bevételeket, a tarthatatlan beruházási kiadásokat már az év közepén láttatni kellett volna, ez elmaradt. A másik funkció az év közben bekövetkezett jogszabályok, állami támogatási rendszerek lekövetése. Ezt a funkciót betöltötte a módosítások betöltötték.

A harmadik funkció a hatáskörök, kompetenciák miatt bekövetkező módosítások. Az SZMSZ a költségvetési kötelezettséget érintő határozatok elfogadását a képviselő

testület feladatává teszi. Ez praktikusan azt jelenti, hogy a költségvetés módosítása tárgyában minden ülésre beterjeszthető módosítás, mert az nem életszerű, hogy csak a költségvetésben betervezett kiadások jelentkezhetnek, a módosítást az élet kényszeríti ki. A polgármester az SZMSZ 7. mellékletében nem kapott jogkört a képviselő testület e feladatának legalább részleges (pl. értékhatárfüggő) átruházására. A módosítások során lekövették a rendeletmódosítást megelőző hónapok testületi határozatait, a módosítások szinte csak ilyen megközelítéssel alakultak ki.

Ettől függetlenül, a záró beszámoló lényegesen eltért a módosított tervektől, így a testületi tisztánlátást a költségvetési rendelet módosítása nem támogatta. A képviselő testület a költségvetés teljesítésének elfogadásakor ezeket a kompetencia problémákat az elfogadással legitimálta.

12. A vagyoni helyzet elemzése

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a vagyoni helyzet elemzése. A szerződési feladatlista a következő volt.

- A vagyoni leltár értékelése, elemzése.
- A vagyon hasznosíthatóságának felmérése, a törzsvagyonba sorolt elemek felülvizsgálata.
- A városi földterületek áttekintése, a hasznosítás lehetősége.
- A regisztrált felvetések, javaslatok kezelése, a megvalósíthatóság értékelése.

A feladat teljesítése érdekében adatkéréssel fordultunk a kiíróhoz, majd elvégeztük az elemzést. Az elemzés kontrollja, illetve a pontos adatok beidézése érdekében újabb adatkérést állítottunk össze, majd a részjelentést lezártuk.

12.1. A vagyonleltár

Az Önkormányzat a rendelkezésünkre bocsátotta a vagyonleltárt a 2013-as és a 2014-es évekre vonatkozóan. A vagyon törzsvagyonba sorolt, illetve korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (a definíciót a Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXXCVI. törvény határozza meg). A törzsvagyon a helyi önkormányzat vagyonának az a része, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását szolgálja. Az önkormányzat törzsvagyona lehet forgalomképtelen (például közutak, terek) vagy korlátozottan forgalomképes (például közművek, intézmények és középületek).

Az üzleti vagyon körében a vizsgált időszak során nem történt érdemi változás, így a 2014-es adatokat elemezzük.

a) Épületvagyon

A város megosztotta az épületvagyont törzsvagyonba sorolt és törzsvagyonba nem sorolt csoportba, követve a Nemzeti vagyonról szóló törvény előírását. A hasznosítható épületvagyon körébe 20 ingatlan tartozik, ebből azonban 15 lakóépület. Az 5 ingatlan a következő: Tó vendéglő, Kossuth utcai vasbolt és virágbolt, Kossuth utcai gazdasági épület, a Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. által használt telephelyépület (Malom utca), a Kossuth utcai pizzéria. A Tó vendéglő a Hársfa utcában található, a többi ingatlan a belvárosban, a Polgármesteri Hivatal közelében található.

Az Önkormányzat a Polgármesteri Hivatal bevételei között elkülönülten nyilvántartja a bérleti díj bevételeket. 2013-ban 4.940 e Ft teljesült, ugyanez 2014-ben 7.503 e Ft *A*

vagyon köre csekély, a bevételi potenciál alacsony. Az ingatlanokból 2014-ben nem tudták kiadni a Tó vendéglőt és a pizzériát, ezek érdemi bevételt termelhetnének, de nem volt rájuk érdeklődő.

Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 13/2014. (IV. 18.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és egyes vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásának szabályairól szóló 12/2013. (III. 20.) önkormányzati rendelet és a Fót Város Önkormányzat Képviselő-testülete és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 24/2008. (XII. 10.) önkormányzati rendelet módosításáról határozta meg a bérbeadás feltételeit. A tulajdonosi, bérbeadási jogokat a polgármester gyakorolja, de egyes tulajdonosi jogot a Képviselő-testület a saját hatáskörébe vonhat. A bérbeadás módja a pályáztatás, az önkormányzati rendeletbe foglalt Versenyeztetési Szabályzat rendelkezései alapján.

A vagyoni kör bővíthető lenne a közhasználatból kivont ingatlanokkal, de ilyen vagyoni elem Fóton nincs. Nincs kivont oktatási épület, nincs elhagyott orvosi rendelő, stb. A törzsvagyonból kivonható épület meghatározására így nem tudunk javaslatot adni.

Nagyobb bérleti díj bevétel akkor keletkezhetne, ha az Önkormányzat képes lenne olyan városcentrumot kialakítani és ott olyan ingatlanrészeket létrehozni, ahol vendéglő, pizzéria, kávézó létesülhetne. A város 2014 óta tervezi a városközpont kialakítását, de a beruházás még 2014-ben nem kezdődött el.

Korlátozottan forgalomképes ingatlan 8 volt, valamennyi bérbe, illetve használatba volt adva. Az ingatlanok: Vörösmarty téri ABC, Vörösmarty téri egyházi Óvoda, Eötvös utcai orvosi rendelő, a Károlyi u. 3. alatti lakóépület (nem lakás helyiség), a Dózsa György utcai Szolgáltató ház, a Németh Kálmán utcai orvosi rendelő, posta, lakóház, a Szent Benedek utcai egészségügyi központ épülete, a Fáy Présház. E vagyoni körből csak két-három ingatlan termelhet érdemi bérleti díjat. Kiadatlan csupána lakóépület volt 2014-ben.

A vagyoni potenciál nem érdemi. Egy Fót méretű város helyiség bérletként történő hasznosíthatósága több tíz millió forint árbevételt indukálhatna, de a bázis ingatlanokból ezt a bevételt kihozni nem lehetséges. Ezért – az esetleges belvárosi terület kialakításán kívül – *nem javasolható, hogy a város vásároljon ingatlanokat, sőt, a kevés ingatlanból eladásra jelölhetné a kihasználatlan ingatlanokat.* Az így megszerezhető bevétel nem lenne jelentős, de a vagyonhasznosításhoz hozzájárulna.

Sok város létrehozott vagyonkezelő szervezetet, Fóton ennek létrehozása a kiadható helyiségszám alapján nem indokolt, hiszen a bevétel már egy szakember költségét sem bírná el.

b) Ingatlanok (földvagyon)

Az önkormányzati vagyonkataszter a helyrajzi számokkal mérve 161 önkormányzati földterületet tart nyilván. A tulajdoni arány többségében 1/1, csak 12 ingatlan van közös tulajdonban. A közös tulajdonban álló ingatlanból csak kettő van többségi arányban, tízben a tulajdoni hányad kisebbségi.

A saját földterületek nagysága meghaladja a 750.000 négyzetmétert, ebben a vagyoni elemben jelentős a bevételi potenciál. *Az ingatlanleltár az ingatlanokat nyilvántartási értéken tartja nyilván, a becsült földérték megközelíti a 2,6 milliárd forintot.*

Az ingatlanok között vannak belterületi ingatlanok, erdők, gyepek, vannak üdülőövezeti területek és – kisebb mértékben és arányban - külterületek. Vannak minimális nagyágú területek és vannak egy ingatlanszámon nyilvántartott jelentős területek. Az ingatlanvagyon földrajzi elhelyezkedésére térképet kértünk, ez alapján rögzíthető, hogy a tulajdonok jellemzően nem képeznek egységes földrajzi területet. A Barackos terület kiemelt jelentőségű, erre van beruházási terv. A terület értéke kb. 377 millió forintban van kimutatva.

Álláspontunk szerint a földvagyonra kiemelt hangsúlyt kellene fordítani, a vagyoni érték indokolná egy, a Hivatalban elhelyezett szakembert. Figyelemmel a köztisztviselői törvény jellemzőire (kiemelten a besorolási bérre), kompetens és kreatív szakember az apparátusban való elhelyezése nehézkes lenne. *Ezért szakértői megbízás kiadása lenne indokolt.* A megbízott tanácsadó kialakíthatná a földterületek kezelésére vonatkozó stratégiát és a megvalósítás feladat tervét, majd közreműködhetne a terv megvalósításában. *A stratégia elvei világosak: egységes földterületek kialakítása, a stratégiába nem illeszthető területek eladása, a kiváltások érdekében cserealap kijelölése, a stratégiai területek 1/1-es tulajdoni arányának megteremtése, a nem 1/1 arányú ingatlanok értékesítése.* A vagyoni bevétel jelentősen támogathatná a stratégiai cél, például ipari park övezet létrehozásának költségeit. Javasoljuk, hogy a feladatra az önkormányzat szerződjön egy erre szakosodott tanácsadóval.

A jelentés lezárását követő interjúk során megtudtuk, hogy a Jelentéssel párhuzamosan került a Képviselő-testület elé a Pénzügyi és Fejlesztési Bizottság konkrét Ingatlanhasznosítási Terve, amelynek elkészítésére a Testület adott megbízást a Bizottságnak.

c) Lakások

A városban 2014-ben 16 szolgálati lakás, 50 kisebb alapterületű lakás (jellemzően 40-60 m² között) van városi tulajdonban. Csak két lakás alapterülete haladja meg a fenti medián értéket, a Fáy András tér 1. alatti volt Pirók féle ház (139 m²) és egy tisztázatlan tulajdoni viszonyú, 80 m² alapterületű lakás a Sikátorpuszta 1/3. alatt.

Az éves beszámoló elkülönítetten mutatja ki a lakáshasznosítás bevételeit. A tervezett összeg 8.311 e Ft volt, a tényleges bevétel azonban csak 4.985 e Ft (2013-as adatok, 2014-ben a főkönyvi kivonat egyszerűsödött, az ingatlan bérleti díjat egy összegben hozza, így nem tudtuk leválasztani a lakáskiadás bevételeit). A város rendeletet alkotott a lakások kezeléséről (A 23/2015. (XI.19.) önkormányzati rendelet a lakások és helyiségek hasznosítására, valamint a lakásgazdálkodás önkormányzati támogatásával összefüggő egyes kérdésekre vonatkozó szabályokról), a rendelet alapos, minden kérdést szabályoz. Nem tudjuk megítélni, a lakásszám elegendő vagy éppen felesleges, de *figyelemmel az 50 lakásra, lakásértékesítésből származó bevételre érdemben számítani nem lehetne.*

Indokolt a Sikátorpusztán található 5 lakás tulajdonviszonyának tisztázása, javasoljuk, indítson erre célprogramot a Képviselő-testület.

A lakástulajdon számának növelése nem indokolt, bevételi potenciál ugyanis nincs.

12.2. Regisztrált felvetések kezelése

A tanácsadói megbízásba bekerült ez a feladat, amelyre vonatkozóan kértünk információt, de felhívásunkra nemleges választ kaptunk. Az Önkormányzat nem kapott olyan, a vagyonhasznosítás körébe tartozó felvetéseket, amelyeket a Hivatal dokumentált volna.

12.3. Összefoglalás, javaslatok

A város hasznosítható ingatlanvagyona csekély, bevételi potenciálja alacsony. A kiadható üzleti vagyon száma 20, ebből 15 lakóingatlan, 5 az üzleti vagyon. Az öt ingatlanból csupán hármat tudott az Önkormányzat 2014-ben bérbe adni, a realizált bérleti díj bevétel kb. 5 millió forint.

A lakások száma 66, ebből 16 szolgálati lakás, 50 a kiadható lakás. A lakáskiadás szabályait önkormányzati rendelet részletezi. Vagyoni potenciál itt sincs, a bevétel itt is kb. 5 millió forint.

A korlátozottan forgalomképes törzsvagyonból nem lehet üzleti vagyonba átsorolni ingatlanokat, mert elhagyott vagy az önkormányzati feladatkörből kivonható ingatlan nincs.

A város ingatlanvagyona földterületekben testesül meg. A saját földterületek nagysága meghaladja a 750.000 négyzetmétert, ebben a vagyoni elemben jelentős a bevételi potenciál. Az ingatlanleltár az ingatlanokat nyilvántartási értéken tartja

nyilván, a becsült földérték megközelíti a 2,6 milliárd forintot. A tulajdonok jellemzően nem képeznek egységes földrajzi területet, a városi tulajdon széttagolt, szétszóródott.

A földvagyonra kiemelt hangsúlyt kellene fordítani, a vagyoni érték indokolná, hogy a feladatra az Önkormányzat szerződjön egy erre szakosodott tanácsadóval. A tulajdonosi stratégia elvei világosak. Egységes földterületek kialakítása, a stratégiába nem illeszthető területek eladása, a kiváltások érdekében cserealap kijelölése, a stratégiai területek 1/1-es tulajdoni arányának megteremtése, a nem 1/1 arányú ingatlanok értékesítése. Ennek kidolgozására és megvalósítására javasoljuk egy szakértő megbízását.

13. A peresített ügyek kezelése

13.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a következő volt.

- A javaslatban megjelenített intézmények önálló pervitelének áttekintése.
- A nyertes perek esetében a behajtások értékelése.
- A vesztett perek esetében a teljesítés megvizsgálása.
- Az egyezséggel zárult eljárásokban az egyezségek minősítése, az egyezség lekövetésének ellenőrzése.
- A fenti program kiterjed a Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kht.-ra is.

Megbízó rendelkezésünkre bocsátotta az Önkormányzat a 2013. január 1. napján már folyamatban lévő, illetve a 2013-2014. években indult peres ügyeiről készült kimutatást. A peres ügyekről készült kivonat részünkre történő megküldését követően bekértük a peres ügyekkel kapcsolatos releváns, lényegesnek ítélt iratokat (ítéletek, végzések, jegyzőkönyvek stb.).

Az iratok alapján megállapítható, hogy az Önkormányzat jogi képviseletét a vizsgált időszakban a Dr. Szotyori Judith Ügyvédi Iroda, majd Dr. Nagy Attila egyéni ügyvéd látta el, eseti megbízással Halászné dr. Balkay Hanna is képviselte az Önkormányzatot a vizsgált időszakban (pl. Fóti Közszolgáltató Közhasznú Kft. alperes – Budapest Környéki Ügyészség felperes közötti per). Az eljárások jelentős részét a munkaügyi perek teszik ki, számottevő nagyságrendet képviselnek a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított, a kártérítési igény megtérítése iránt indított, illetve közérdekű adatok kiadása iránt indított perek.

A pereket 2016. július 15. napján hatályos állapot szerint, az érvényesíteni kívánt igény szerinti csoportok szerint mutatjuk be, részletes állásfoglalást, javaslatot kizárólag azon ügyek, ügy-típusok tekintetében fogalmaztunk meg, ahol ez véleményünk szerint releváns, az Önkormányzat jövőbeli hatékony jogérvényesítését segíti/segítheti elő.

13.2. Közérdekű adatok kiadása iránt indított perek

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	lezárult (?)	– Jogi képviselő 2013. június 6. napján kelt feljegyzése alapján a 4.P.20.348/2012. ügyszámon és a 4.P.89.358/2011. számon indult perek tekintetében felperes elállt a keresettől, tekintettel arra, hogy felperes 2012. június 19. nappal valamennyi, a perben kért vagyonnyilatkozatot átvette. – A 41.P.87.629/2011. számú és a 4.P.97.682/2010. számú perekkel kapcsolatban az ügy áttételéről szóló tájékoztatást kaptunk.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	lezárult (?) ill. jogerősen megszűnt	– A 4.P.97.682/2010. ügyszámú perrel kapcsolatban szintén az eljárás áttételéről szóló tájékoztatást kaptunk. – A rendelkezésünkre bocsátott összefoglaló alapján a 19.P.88.075/2010. számon indult eljárás esetén is rendelkezett a bíróság az áttételről, majd a pert a bíróság megszüntette alperesi elállás következtében.
– **Felperes:** jogi személy – **Alperes**: Fót Közös Önkormányzati Hivatal	jogerősen lezárult	– A bér és munkaügyi kimutatások kiadása iránt indított 2.P.21.306/2013. ügyszámú per felperes elállását követően jogerősen megszűnt. – A 2.P.21.224/2013. számú perben a bíróság jogerős ítélettel kötelezte az Önkormányzatot, hogy 15 napon belül adja ki felperes részére a kért adatokat (foglalkoztatott tisztviselők bruttó illetményét és további adatokat a tisztviselőkre vonatkozóan).

Az Információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: ***Info tv.***) 26. §-a rendelkezik a közérdekű adatok megismerésének szabályairól az alábbiak szerint:

26. § *(1) Az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a* ***kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot*** *- az e törvényben meghatározott kivételekkel -* ***erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse****.*

(2) Közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.

A közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be, az igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül kell eleget tennie. Az igény elutasítása vagy a határidő letelte esetén, valamint az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében bírósághoz fordulhat.

Összefoglaló javaslatok

- Álláspontunk szerint Fót Város Önkormányzatának és a közfeladatot ellátó egyéb szerveknek, intézményeknek jogszabályi kötelezettsége a közérdekű adatok megismerésének biztosítása. Valamennyi, szóban, írásban vagy elektronikus úton igényelt adatkérésre válaszadási kötelezettsége van az adatot kezelő szervnek, amely kötelezettségének rövid határidőn belül kell eleget tennie. Amennyiben nem egyértelmű, hogy a benyújtott igény közérdekű adatra vonatkozik-e, javasoljuk állásfoglalás megkérését a megbízott ügyvédi irodától a peres eljárás elkerülése érdekében. Amennyiben az eljárás során a bíróság marasztalja az adatkezelőt és kötelezi az információ rendelkezésre bocsátására, ezzel egyidőben rendelkezik a perköltség-fizetési kötelezettségről is (jelen pertípus esetben kizárólag az ügyvédi munkadíjat képezi), amely elkerülhető lehet előzetes jogi állásfoglalás megkérésével.
- A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az Info tv. 1. számú melléklete és a Közszolgálati tisztségviselőkről szóló 2011. évi CXCIX. törvény rendelkezései az irányadók. Az Önkormányzat eleget tesz a törvényből fakadó kötelezettségének, ugyanakkor a közzétett információk egy része nem naprakész, javasoljuk a honlap felülvizsgálatát a jogszabályi környezetnek történő megfeleltetés érdekében.
- Javasoljuk, hogy azon perek esetén, amelyeknél nincs információ arra vonatkozóan, hogy jogerősen lezárult volna az eljárás, az Önkormányzat képviseletét ellátó ügyvéd adjon tájékoztatást az ügy aktuális állására vonatkozóan vagy az Önkormányzat keresse meg a bíróságot, tekintettel arra, hogy az Önkormányzat mint perben álló fél jogosult a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: ***Pp***.) 119. § alapján a per iratait a per bármely szakaszában külön engedély nélkül megtekinteni és azokról magának másolatot (kivonatot) készíteni. Amennyiben a pert a bíróság jogerősen megszüntette, álláspontunk szerint szükséges az eljárást megszüntető végzés rendelkezésre állása, az Önkormányzat iratanyaga közötti elhelyezése.

13.3. Munkajogi perek

A munkajogi perek között találunk többek között fegyelmi határozat jogellenességének megállapítása iránti pert, munkaviszony jogellenes megszüntetése iránti per, stb.

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzat	jogerősen lezárult	– A per fegyelmi határozat jogellenességének megállapítása és elmaradt illetmény megtérítése iránt indult, a bíróság jogerősen megállapította, hogy az Önkormányzat jogellenesen szüntette meg felperes közszolgálati jogviszonyát és megítélt felperes részére 6.256.824 Ft-ot és járulékait a 10.M.472/2011 ügyszámon indult perben.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	jogerősen lezárult	– A 14.M.106/2011. ügyszámú munkaviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása iránt indított per felperes keresetének jogerős elutasításával zárult. A bíróság megállapította, hogy ugyan keletkezett 2008. november 11-én a felek között munkaszerződés, amely szerint felperest általános menedzseri munkakörben kívánja alperes foglalkoztatni, de a munkaviszonyra jellemző tartalmi jegyek és ismérvek többsége nem állt fenn, így a bíróság álláspontja szerint munkaviszony nem jött létre, ezért a keresetet a bíróság elutasította.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	folyamatban lévő per	– Felperes közszolgálati jogviszonya megszűnését követően bírósághoz fordult annak érdekében, hogy ítélje meg részére a tisztséghez kapcsolódó jutalmat. – Az elsőfokon eljárt Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.M.491/2015/8. számú ítéletével kötelezte az Önkormányzatot 2.118.000 Ft és kamatai felperes részére történő megfizetésére. – Alperes határidőben, 2016. február 17. napján fellebbezést terjesztett elő az ítélet

		megváltoztatása, illetve az ítélet hatályon kívül helyezése iránt.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény	jogerősen lezárult	– Felperes közalkalmazotti jogviszonyban állt az Önkormányzat egyik intézményénél, majd határozattal elrendelt fegyelmi eljárás eredményeként a Képviselő-testület fegyelmi elbocsátás büntetésről hozott határozatot, amellyel kapcsolatban felperes keresetet terjesztett elő a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt. – A 14.M.18/2012. számon indult eljárásban a bíróság alperest 3.062.078 Ft és járulékai; 383.622,- Ft jubileumi jutalék és jogellenes közalkalmazotti jogviszony megszüntetés jogcímen 959.055 Ft megfizetésére kötelezte. – A 14.M.537/2015. ügyszámú eljárásban felperes közalkalmazotti jogviszonya jogellenes megszüntetésének megállapítását és alperes kártérítésben történő marasztalását kérte, majd többszöri keresetváltoztatást követően keresetétől elállt.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.	jogerősen lezárult	– Felperes munkaviszonyban állt a Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.-vel, amely jogviszonyt alperes rendkívüli felmondással megszüntetett. Felperes keresetet indított annak bíróság általi megítélése érdekében, hogy nem álltak fenn a rendkívüli felmondás körülményei. – Alperest a másodfokú bíróság elmaradt munkabér címén jogerősen 2.752.694 Ft, cafetéria juttatásként 476.532 Ft és ezen összegek járulékai, valamint 311.656 Ft átalánykártérítés megfizetésére kötelezte.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.	egyezséggel lezárult	– A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 8.M.939/2013 ügyszámon munkaviszony jogellenes megszüntetése tárgyban indult eljárás a felek közötti egyezséggel zárult, amelyben alperes 7.500.000 Ft öt egyenlő részletben

		történő nem jövedelempótló, nem vagyoni kártérítés jogcímén vállalt fizetni.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fóti Közös Önkor-mányzati Hivatal	jogerősen lezárult	– A pert közszolgálati jogviszony jogellenes megszüntetésének megállapítása és egyéb igény iránt indította felperes, a bíróság elsőfokon marasztalta alperest, majd a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította.
– **Felperes:** Apponyi Franciska Óvoda – **Alperes**: magánszemély	folyamatban lévő per	– Béren kívüli juttatás részarányának vissza nem térítése tárgyban indult eljárás a Budapesti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 10.M.432/2016. ügyszámon, az első tárgyalási napot 2016. október 14. napján tartotta meg a bíróság.

Összefoglaló javaslatok

- A kinevezések, a jogviszony-megszüntetések, áthelyezéssel kapcsolatos döntések meghozatala, a fegyelmi és kártérítési eljárások megindítása során kapjon kiemelt figyelmet az eljárási szabályok betartása és betartatása, javasoljuk munkajogi szakjogász, illetve a jegyző bevonását, aktív közreműködését az előkészítés és lebonyolítás során a lehetséges eljárási szabálytalanságok elkerülése érdekében. Ugyanígy javasoljuk szakértő megkeresését a fegyelmi büntetéssel, kártérítéssel, összeférhetetlenség megállapításával, kinevezés tartalmának módosításával összefüggő munkáltatói jogok gyakorlása során. Amennyiben az Önkormányzat, illetve intézményei mint munkáltatók a jogszabályok adta keretek között, megfelelő eljárásrendben hozzák meg döntéseiket, lényegesen kevesebb bírósági perrel kell tervezni a jövőben.
- Javasolt az Önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról és természetbeni juttatásáról, valamint a polgármester jutalmáról és költségtérítéséről szóló 1/1999. (II.1.) számú rendelet módosítása, pontosítása annak érdekében, hogy a tiszteletdíjak, természetbeni juttatások, jutalmak kifizetéséhez kapcsolódó eljárásrend a jogszabályi környezetnek és az egyértelműség követelményének megfeleljen. Különös jelentősége van ennek az 1. § (3) bekezdésben foglalt 100 M Ft feletti beruházások teljesülése esetén járó jutalom esetén, tekintettel arra, hogy különböző jogértelmezési lehetőséget kínál a *beruházás teljesülése* fordulat, véleményünk szerint javasolt definícióként meghatározni, hogy mit tekint a Képviselő-testület teljesült beruházásnak: a kiadott teljesítésigazolási jegyzőkönyvben foglaltakat, az átadás-átvételi jegyzőkönyvben foglaltakat, esetleg a projektzáró dokumentáció elfogadását, stb.
- Javasoljuk továbbá, hogy amennyiben prognosztizálható az, hogy a munkáltatót marasztalni fogja a bíróság, tegyen egyezségi ajánlatot a munkáltató, sok esetben mutatnak hajlandóságot a munkavállalók a perek ilyen jellegű lezárására.

13.4. Közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított per

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: ?	jogerősen lezárult	– A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított per jogerősen lezárult, a 3.K.26.716/2011. ügyszámú perben a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a közigazgatási határozatot hatályában fenntartotta.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	jogerősen lezárult	– Fót Város Önkormányzata Képviselő-testületének jogi, ügyrendi és szociális bizottsága felperes méltányossági ápolási díj megállapítására irányuló kérelmét elutasította, tekintettel arra, hogy a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a Képviselő-testület 6/2010.(VII.07.) KT rendelete által támasztott feltételeknek igénylő nem felelt meg. – Fentieknek megfelelően a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 9.K.26.753/2013/2. számú ítéletével felperes keresetét elutasította.
– **Felperes:** Dunakeszi Város Önkormányzata, Göd Város Önkormányzata, Mogyoród Nagyközség Önkormányzata – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	folyamatban lévő eljárás	– Dunakeszi, Göd és Fót Város Önkormányzata 2004. november 30. napján Dunakeszi Többcélú Kistérségi Társulás létrehozásáról döntött egyes közszolgáltatások ellátásának biztosítására, ennek érdekében a Társulás 3 éves határozott időtartamra kötött szerződést egy jogi személlyel. Alperes Képviselő-testülete az orvosi ügyeletből való kilépésről döntött 313/2013. (VI.19.) számú határozatával, amely határozat hatályon kívül helyezését kezdeményezték felperesek a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon. – Az elsőfokú bíróság megállapította alperes társulásból történő kiválásának jogellenességét. Az ítéletet a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat meghozatalára utasította, amelynek eredményeként az elsőfokú bíróság jogerősen hatályon kívül helyezte a

		313/2013.(VI.19.) számú képviselő-testületi határozatot. – Fót Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 161/2016.(IV.27.) számú KT határozatával döntött a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelem benyújtásáról, Kfv.IV.37/414/2016. ügyszámon van folyamatban az eljárás.
– **Felperes:** Fót Város Önkormányzata, ill. további 16 magánszemély – **Alperes:** Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal	jogerősen lezárult	– A Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága által meghozott elsőfokú határozat ellen benyújtott fellebbezést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága elbírálta, az XIV-G-031/1510-7/2012 számú határozatában az Evt.ben foglalt előírások megsértésével végzett tarvágás jellegű fakitermelés erdészeti hatóság felé történő haladéktalan jelentésének elmulasztása miatti jogsértést állapított meg. – Erdészeti hatósági ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felperesek keresetét elsőfokon a 3.K.28.591/2013/12. ügyszámú ítéletével elutasította. A keresetet elutasító ítélet ellen Fót Város Önkormányzata felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyet a Kúria hivatalból elutasított.
– **Felperes:** jogi személy – **Alperes:** Fóti Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője	jogerősen lezárult	– Alperes a 1280-11/2014 ügyiratszámú határozatával a felperes által üzemeltetett vendéglátóhely éjszakai nyitva tartását korlátozó, azt tiltó intézkedést hozott. Felperes keresetet nyújtott be a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata érdekében, majd elállt a keresetétől.

13.5. Kártérítési iránt indított perek

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély	lezárult(?)	– Felperes 62.125 Ft összegű kátyúkárának megtérítése iránt fordult először a Fóti Polgármesteri Hivatalhoz, majd tekintettel

– **Alperes**: Fót Város Polgármesteri Hivatala		arra, hogy a Képviselő-testület nem tartotta alaposnak felperes igényét, ezért határozatával az igényt elutasította. – A Dunakeszi Városi Bíróság 7.P.20.422/2012/2. számú végzésével felperes keresetét idézés kibocsátása nélkül elutasította hivatkozva a Pp. 314. §-ára, amely szerint az egymillió forintot meg nem haladó pénz fizetésére irányuló követelés érvényesítésére kizárólag fizetési meghagyásos eljárás útján van lehetőség. – Az üggyel kapcsolatos, táblázatban foglalt információkkal ellentétben a bíróság felperes keresetét a követelés nagyságrendjére hivatkozva utasította el, nem pedig azért, mert az Önkormányzatnak nincs fizetési kötelezettsége. Arra vonatkozóan Szakértőnek nem állnak rendelkezésre információi, hogy felperes fizetési meghagyásos eljárás keretében érvényesítette-e követelését.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	folyamatban lévő eljárás	– A 3.P.20.563/2012. ügyszám alatt kártérítési igény megtérítése iránt folyamatban lévő eljárásra vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre irat, az összefoglalóban foglaltak alapján felperes szakértője, illetve a bíróság által kirendelt igazságügyi szakértő között jelenleg nincs egyetértés a használt könnyűfém felnik értékét illetően, így ennek az ügy szempontjából jelentős tény megítélése érdekében arra kapott határidőt felperes, hogy döntsön új igazságügyi szakértő megkereséséről, díjának megelőlegezéséről.
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	jogerősen lezárult	– Kátyúkár megtérítése iránti igénnyel fordult felperes bírósághoz, az eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság kötelezte az Önkormányzatot 289.600 Ft tőke és járulékai megfizetésére. – Alperes fellebbezése nyomán a másodfokú bíróság az ítéletet 2.Pf.21.091/2014/4. számú ítéletével megváltoztatta, felperes keresetét elutasította, tekintettel arra, hogy nem találta felperes részéről megfelelően bizonyítottnak a jogellenesség és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggést, valamint a kár mértékét.

– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	megszűnt	– Csatorna-rákötés meghiúsulása miatt kívánt felperes igényt érvényesíteni 2.000.000 Ft összegben, a per 2014. május 14. napján szünetelés folytán megszűnt.

Kátyúkár

A kátyúba hajtás következtében keletkezett kárigények megtérítésére vonatkozó jogszabályi kereteket a Ptk. adja meg a kártérítési felelősség szabályai szerint, a közút kezelőjének kötelezettségét a Közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény rendelkezései határozzák meg az alábbiak szerint:

34. *§ (1)* ***A közút kezelője*** *- az országos és a helyi közutak kezeléséről szóló jogszabályok szerint eljárva -* ***köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete esztétikus és kulturált legyen****.*

(4)A ***közút megrongálódását*** *a közút kezelője - az országos és a helyi közutak kezeléséről szóló jogszabályok szerint eljárva -* ***köteles kijavítani****, és a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzetet elhárítani. A kijavításig és a veszélyhelyzet elhárításáig köteles a forgalomban résztvevőket a veszélyre figyelmeztetni, szükség esetén sebesség- vagy súlykorlátozást elrendelni, illetőleg a közutat lezárni.*

35. *§ Az út kezelője a kezelői kötelezettségének megszegésével okozott kárt a polgári jog általános szabályai szerint köteles megtéríteni. A kártérítési követelést a kár keletkezését követően haladéktalanul kell a közút kezelőjéhez bejelenteni.*

Összefoglaló javaslatok

- A kátyúkárok megtérítése iránti igényérvényesítések megelőzése/elkerülése érdekében javasoljuk az Önkormányzat által fenntartott közutak állapotának kiemelt felügyeletét, ellenőrzését, ha nincs a problémák kezelésére azonnali lehetőség, a hibák elhárításáig célszerű ideiglenes figyelmeztető- és sebességkorlátozó táblák kihelyezése.
- Álláspontunk szerint mind az Önkormányzat, mind pedig a lakosok érdekeit is szolgálná egy olyan általános tájékoztató összeállítása, amely a kátyú által okozott kártérítési igények érvényesítésének szabályait tartalmazza (szükséges iratok, eljárási határidők, stb.).

13.6. Szerződés létrehozása, tulajdonjog bejegyzése iránti per

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: több magánszemély és Fót Város Önkormányzata	jogerősen lezárult	– A szerződés létrehozása, tulajdonjog bejegyzése iránt indított per egy fóti belterületi ingatlan tulajdoni helyzetének rendezésére irányult, az Önkormányzat VI. rendű alperesként, kényszerű perben állóként szerepelt az ügyben mint az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog jogosultja.

13.7. Szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított per

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély és társai – **Alperes**: magánszemély és társai	jogerősen lezárult	– A Budapest Környéki Törvényszék 11.P.20.361/2014/26. számú ítéletével megállapította, hogy alperes és felperes között egy fóti ingatlan adásvétele tárgyában kelt szerződés „nem jött létre" és kötelezte alperest annak tűrésére, hogy tulajdonjogát töröljék, felperesek tulajdonjogát bejegyezzék. A bíróság kötelezte továbbá Fót Város Önkormányzatát mint V. rendű alperest, hogy tűrje az ingatlanon bejegyzett jelzálogjogok törlését.

13.8. Bérleti díjtartozás megfizetése iránt indított per

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** Fóti Önkormányzat – **Alperes**: jogi személy	jogerősen lezárult	– Felperes és alperes jogelődje között helyiségbérleti szerződés jött létre egy Fót belterületi ingatlan tekintetében, amely szerződést felek többször módosítottak. Alperes a szerződésből eredő bérleti díjfizetési kötelezettségének nem tett eleget, cca. 5,6 M Ft nagyságrendű tartozást halmozott fel 2009. és 2012. között, alperes a határozott időre szóló szerződést felmondta. – Felperes bírósági úton kívánta követelését érvényesíteni, amelynek eredményeként a Dunakeszi Járásbíróság 2.P.20.805/2013/8. számú ítéletével a teljes összeget jogerősen megítélte az Önkormányzat részére. A végzés alapján az ítélet 2014. november 12. napján emelkedett jogerőre. – a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága végzésével alperes kényszertörlési eljárásának megindításáról döntött. A hitelezők részére 60 nap állt rendelkezésre követeléseik bejelentésére. A Cégközlönyben közzétett információk szerint a kényszertörlési eljárást követően nem indult felszámolási eljárás, a Társaságot még nem törölte a cégbíróság. – A jogi képviselőtől kapott információk alapján az Önkormányzat nem érvényesítette igényét, tekintettel

		arra, hogy álláspontjuk szerint az teljesen kilátástalan volt a vagyontalan és évek óta nem működő társasággal szemben.

Kényszertörlési eljárás

A Cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: ***Ctv.***) rendelkezik a kényszertörlési eljárásról, a 117. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően

117. *§ (2) Az (1) bekezdés szerinti végzésben a cégbíróság felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek*

a) a céggel szemben követelése van - ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is -, (…) azt a közzétételt követő hatvan napon belül jelentse be a cégbíróságnak.

Kényszertörlési eljárás során a céggel szembeni követelés bejelentése során nincs regisztrációs díj megfizetési kötelezettség.

118. § (3) Ha a céggel szemben ***követelés bejelentésére került sor*** *és a 117. § szerinti bejelentés vagy a vagyonfelmérés adatai alapján a cégbíróság megállapítja, hogy*

a) a cég vagyona előreláthatóan fedezi a várható felszámolási költségeket, vagy

b) a cég vagyona valószínűsíthetően fedezetelvonó ügylet miatt jelentősen csökkent vagy fedezetelvonó ügylet miatt nincs vagyona,

akkor a cégbíróság a kényszertörlési eljárást megszünteti, és kezdeményezi a cég ellen felszámolási eljárás megindítását azzal, hogy a 117. § (7) bekezdése szerinti költségek viselésére a céget kötelezi.

Felszámolási eljárás

A felszámolási eljárásról a Csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény a továbbiakban: ***Cstv***.) rendelkezik, az eljárás megindítására lehetőség van a kényszertörlési eljárást követően is, de ettől függetlenül is. A felszámolási eljárás olyan eljárás, amelynek célja az, hogy a fizetésképtelen adós jogutód nélküli megszüntetése során a hitelezők e törvényben meghatározott módon kielégítést nyerjenek. A hitelezők ismert követeléseinek bejelentésére a felszámolást elrendelő végzés közzétételétől számított 40 nap áll rendelkezésükre.

A hatályos szabályok szerint a Cstv. 33/A. § rendelkezik a ki nem elégített követelések adós **volt vezetőjének felelősségéről** a fennmaradó hitelezői követelések kielégítéséről:

33/A. *§ (6) A felszámolási eljárás jogerős lezárásáról hozott határozat Cégközlönyben való közzétételét követő 60 napos jogvesztő határidőn belül - ki nem elégített követelése erejéig - bármely hitelező keresettel kérheti a bíróságtól [6. §], hogy az (1) bekezdés szerinti perben jogerősen megállapított felelősség alapján kötelezze az adós volt vezetőjét követelésének kielégítésére. Amennyiben határidőben több hitelező terjeszt elő keresetet, a bíróság a pereket egyesíti, és a hitelezői követelések arányos kielégítéséről rendelkezik. Amennyiben a felszámolási eljárás jogerős lezárásáig az (1) bekezdés szerinti perben még nincs jogerős döntés, a 60 napos jogvesztő határidő kezdő napja a jogerős bírósági döntés napját követő nap.*

A hatályos Ptk. pedig a jogi személy tartozásaiért való **tagi helytállás** kereteit rögzíti:

3:2. *§ [Helytállás a jogi személy tartozásaiért]*

(2) Ha a jogi személy tagja vagy alapítója korlátolt felelősségével visszaélt, és emiatt a jogi személy jogutód nélküli megszűnésekor kielégítetlen hitelezői követelések maradtak fenn, e tartozásokért a tag vagy az alapító korlátlanul köteles helytállni.

A hitelezői nyilvántartásba vétel feltétele az, hogy a hitelező a követelése tőkeösszegének 1%-át, de legalább 5000 forintot és legfeljebb 200 000 forintot a bíróság Gazdasági Hivatala által kezelt elkülönített számlára - a bírósági ügyszámra hivatkozással - befizessen, és ezt a felszámolónak igazolja.

Összefoglaló javaslatok

- Álláspontunk szerint javasolt egy megelőző-, figyelmeztető rendszer kialakítása, eljárási rend megfogalmazása, felelős kinevezése az Önkormányzattal szerződésben álló partnerek tekintetében:
    - egyrészt arra vonatkozóan, hogy nem esett-e az adott szerződéses fél 2-3 hónapot meghaladó késedelembe, esetleg meghatározott összegű lejárt tartozás is indok lehet a kiemelt figyelemre nagyobb szerződéses összeg esetén;
    - másrészt a szerződéskötést követően nem merült-e fel olyan tény az adott szerződő partner tekintetében, amely megelőző intézkedések megtételére adhat okot, pl. végrehajtási eljárás indult ellene. Amennyiben csődeljárás, felszámolási-, vagy kényszertörlési eljárás indul meg a partnernél, ez már halaszthatatlan intézkedést igénylő körülmény, aktív közreműködést, tevőleges magatartást kíván a hitelezőktől, így az Önkormányzattól is a jogvesztő határidők figyelemmel kísérése, betartása céljából.
- Fentiek érdekében javasoljuk a Cégközlönyben közzétett társasági változásbejegyzések, közzétételek figyelemmel kísérését heti egy alkalommal. Ez költségvonzattal nem jár, ugyanakkor az Önkormányzat hatékony lépéseket

tud tenni annak megakadályozása érdekében, hogy jelentős kintlévősége keletkezzen.

- Álláspontunk szerint nem megengedhető az, hogy az Önkormányzat valamely jogutód nélküli megszüntetési eljárás során nem jelenti be hitelezői igényét, még abban az esetben sem, ha a megtérülés esélyei minimálisak, ugyanis fennállhatnak olyan, a hitelező által nem ismert körülmények (vezető tisztségviselői felelősség, tulajdonosi visszaélésszerű joggyakorlás, stb.), lehetnek olyan vagyonelemek a Társaságban, amelyek következtében, ha nem is teljes egészében, de részleteiben megtérülhet az Önkormányzat követelése. Fentieken túl a tartozás kivezetése is kellően alátámasztott kell legyen a számviteli- és prudenciális szabályoknak megfelelően egy felszámolási zárómérleg, esetleg egy behajthatatlansági nyilatkozat birtokában.

13.9. Egyéb

Peres felek	Per státusza	Perrel kapcsolatos megjegyzések
– **Felperes:** magánszemély – **Alperes**: Fót Város Önkormányzata	jogerősen lezárult	– Felek között vállalkozási szerződés jött létre egy kőből és vörösrézből megformázott 490 cm magas felszabadulási emlékmű megalkotására, amely alkotás a felállítását követően – meg nem határozott időben – eltűnt. Felperes igényérvényesítéssel fordult az Önkormányzathoz szerzői joga megsértése miatt. Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozatlansága miatt elutasította, amely ítéletet a Fővárosi Ítélőtábla 8.P.f.20.614/2015/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. – Felperes perújrafelvétel lehetőségét vetette fel annak ellenére, hogy a másodfokú bíróság is megerősítette a korábbi ítéletben foglaltakat arra vonatkozóan, hogy a perbeli műalkotás egységének megbomlását nem jelenti annak a köztérről való eltűnése.

Összefoglaló javaslatok

- Javasoljuk nyilvántartás vezetését az Önkormányzat tulajdonában álló műalkotások alkotójának, készítési idejének, kiállítási helyének dokumentálása érdekében, a nyilvántartás vezetésére felelős megnevezését, ezáltal naprakészen vezethető és visszakereshető valamennyi szobor, műtárgy, képzőművészeti alkotás története.

Általánosságban rögzíteni kívánjuk továbbá, hogy álláspontunk szerint aggályos, hogy egyes perek esetén nem lelhető fel akta, nem maradt iratnyom. Amennyiben a képviseletet ellátó ügyvédi iroda iratőrzési kötelezettségének eleget tesz az Ügyvédi szervek iratai és az ügyvédi iratok irattári kezeléséről és selejtezéséről szóló 1994. (VI.1.) MÜK szabályzat 9. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, tehát az ügy befejezésének az ügyvéd által megállapított időpontjáról számított 5 évig, akkor az iratok beszerzése a későbbiekben sem jelenthet akadályt, ugyanakkor álláspontunk szerint célszerű az akták önkormányzati irattárban történő lefűzése is.

14. A Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.

14.1. Előzmények, munkamódszer

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a következő volt.

- A felvállalt feladatok értékelése, összehasonlítása más feladat ellátási formákkal.
- A működés költséghatékonyságának értékelése.
- A felvállalt feladatok és a lekötött létszám összehangoltságának, költséghatékonyságának, a személyi költségek arányának alakulása.
- A működési kiadások elemzése, értékelése.
- A szervezet saját bevételi tételeinek elemzése.
- A társaság likviditásának elemzése, a mérlegben nem (megfelelően) kimutatott veszteségek feltárása.

A feladatok elvégzéséhez összeállítottuk az adatkéréseket, majd konzultációt szerveztünk a terület felelős vezetőjével. Ezt követően kidolgoztuk a jelentésünket, majd ismételten, újabb adatokat kértünk és újabb konzultációt szerveztünk. Rögzítjük, a legteljesebb támogatást kaptuk meg a kérdéseink teljesítésében.

Helyszíni bejárásokon ismertük meg azokat a helyszíneket, amelyekről részjelentés készült.

14.2. Azonosító adatok

A gazdasági társaságot Fót Város Önkormányzata 2008. november 17-én alapította, egyszemélyes társaság (a továbbiakban: *Társaság)*. Az adatai a következők.

A társaság neve: Fóti Közszolgáltató Közhasznú Nonprofit Kft.
Rövidített neve: Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft.
Székhelye: 2151 Fót, Malom utca 1.
Telephelyek:

- 2151 Fót, Vörösmarty utca 70.
- 2151 Fót, Szent Benedek utca 9-11.

Cégjegyzékszám: 13-09-124501
A társaság jogállása: Gazdasági társaság
A közhasznúsági fokozat adatai: Kiemelten közhasznú
Jegyzett tőke: 11.000.000 Ft
Képviseletre jogosult: Sólyomvári Erika Mária ügyvezető
Kinevezési időpontja: 2016. július 25.

Egyéb társasági szervek: Felügyelő Bizottság, könyvvizsgáló
A társaság foglalkoztatottjaira vonatkozó jogviszony: Munka Törvénykönyve.

A Társaság Alapító Okirata (2013-ban) rögzíti, hogy a Társaság elsődleges feladata Fót város területén a közszolgáltatási feladatok ellátása, amelyet az Önkormányzattal megkötött szerződés szabályoz. Tevékenységi körei a következők:

- Városüzemeltetés, ennek keretében
- köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátása,
- helyi közutak és közterületek karbantartása és fenntartása,
- csapadékvíz elvezetés,
- hó eltakarítás, síkosság-mentesítés;
- köztemető fenntartása és kegyeleti szolgáltatás,
- konyha üzemeltetése.

A nonprofit jelleg miatt társasági adó megfizetésére nem kötelezett, végezhet piaci tevékenységet, de meghatározó a közfeladatok ellátása. Határozatlan időre alakult, az alapító jogait Fót Város Képviselő-testülete gyakorolja. Az Alapító kizárólagos jogkörei a Polgári Törvénykönyv a gazdasági társaságokkal foglalkozó fejezetében rögzített jogok. Így például az éves beszámolók elfogadása, az ügyvezető kijelölése, visszahívása, díjazásának megállapítása, az éves pénzügyi terv jóváhagyása, a jegyzett tőke 10%-át (1.100 e Ft) meghaladó vagyonelem tulajdonjogának átruházása, amennyiben az adott gazdasági évben az átruházott vagyoni elemek értéke meghaladja a jegyzett tőke 30%-át, a hitelszerződések megkötése, az SZMSZ jóváhagyása (elfogadott SZMSZ nincs).

Az ügyvezető irányítja a Társaság munkaszervezetét, gyakorolja a munkáltatói jogokat. A könyvvizsgáló a TRIÁSZ AUDIT Könyvvizsgáló, Számviteli és Adótanácsadói Kft.

14.3. A szakmai tevékenység bemutatása

A Társaság az Önkormányzattal 2011-ben megbízási keretszerződést kötött. A Társaság létesítésének a célja az volt, hogy ellássa a megbízó törvényekben foglalt kötelezően ellátandó feladatait a településtisztaság területén. A szerződés alapján a Társaság a következő tevékenységeket látja el.

Köztisztaság és településtisztaság
A feladat ellátás kötelezőségét az Ötv. 8 §. (1) bekezdése, illetve a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény állítja. A kötelezésnek az Önkormányzat gazdasági társaság megszervezésével felelt meg. Fót területén a Megbízott gondoskodik a közterületek, a parkok, a nem parkosított zöldterületek, utak, helyi buszjáratok váróhelyiségeinek tisztántartásáról. A feladatot a Megbízó által jóváhagyott ütemterv alapján végzi. A karbantartott utak hossza kb. 60 kilométer. A karbantartás, fenntartás keretében elvégzik a kátyúzást, a földutak egyengetését, kb. 18 km belvízelvezető árkot kezelnek. A közterületek karbantartása során virágosítják a területeket, a parkokat, zöldterületeket gondozzák. A szilárd hulladék-kezelés a buszmegállók területén elhelyezett kommunális szemét összegyűjtését jelenti. A városüzemeltetési csoportba mintegy 21 fő tartozik (ebből 3 fő kertész).

Kegyeleti tevékenység
A kegyeleti tevékenység jelenti a köztemetők fenntartását (például növényzet felújítás, fásítás, bokortelepítés, kerti berendezések karbantartása, stb.), és jelenti a temetkezési szolgáltatást. Három temetőt a Társaság tart fenn, egy temető egyházi fenntartású (katolikus temető). A kegyeleti csoportba 6 fő munkavállaló tartozik.

Konyha
A Társaság központi konyhát működtet, ahonnan az intézmények megrendelhetik a munkahelyi étkeztetést, a közétkeztetést. Az étel kiszállítását saját gépkocsival oldják meg. A konyha kb. 1.600 adagra főz, ebben benne van a gyerekadag is, a felnőtt adagra számolt teljesítés kb. 1.300 adag. A konyhán 17 főt foglalkoztatnak.

A feladat keretében tájékozódtunk, hogy a városban van-e egyéb olyan vállalkozás, aki a fenti profilokat ellátja. Az adott tájékoztatás alapján kegyeleti szolgáltató (a katolikus egyházon kívül) nincs, növénytelepítéssel foglalkozó vállalkozó nincs, útkarbantartásra egy vállalkozó működött, növénytermesztéssel foglalkozó vállalkozás van. A főkönyvből az állításokat ellenőriztük. Az értékelést az elemző fejezetek után adjuk meg.

14.4. A vagyon bemutatása, likviditás

A Társaság a székhelyül szolgáló ingatlanját tulajdonolja, a vagyona másik jelentősebb része a járművekben testesül meg. Az alábbi táblázat megadja a vagyon szerkezetét.

A Társaság vagyona
(adatok ezer forintban)

Vagyoni elem	***2013. záró***	***2014. záró***
Immateriális javak	49	119
Ingatlanok	33.345	33.904
Termelőgépek	2.838	14.254
Egyéb berendezések	19.591	29.979
Beruházások	0	927
Befektetett eszközök	***55.913***	***79.183***

2013-ban és különösen 2014-ben érdemi eszközbeszerzések történtek, a géppark, eszközpark bővült, a felszerszámozottság jelentősen javult.

A termelőgépek körében 2014-ben aktiváltak három nagy értékű kerti gépet (Antonio Carraro TRX 7800 traktor, CARAVAGGI BIO aprítógép, ZAPRATOR rézsűnyíró), a beszerzési érték 12,3 millió forint volt, valamint egy félmilliós szivattyút.

Az egyéb berendezések között szerepelnek a 2013-ban megvásárolt konyhai berendezések (üstök, termosz) 3,9 millió forint értékben, két tehergépkocsi (8 millió forint értékben), és közel 600 ezer forint értékű kis értékű eszközt is vásároltak. 2014-ben a beszerzés 1,5 millió forint kisebb berendezéssel (pl. gázkészülék), és újabb két kisteherautó (13 M Ft, Ford Transitok), valamint 1 millió forint értékben kisebb eszközök körére terjedt ki.

A leltáranalitika alapján a Társaság eszközparkja bővült, forrása azonban nem a megtermelt nyereség volt, hanem önkormányzati támogatás.

A Társaság saját tőkéje alacsony, 2013-ban 2.016 e Ft, 2014-ben 3.606 e Ft, és a hosszúlejáratú kötelezettségként kimutatott éven túli lejáratú lízingkötelezettség is alacsony, 2014-ben ilyen kötelezettség nem is volt, 2013-ban csupán 1.204 e Ft. *A forrás fedezet a passzív időbeli elhatárolásokban mutatható ki. 2013-ban a fejlesztésre kapott támogatások értéke 52.665 e Ft volt, 2014-ben 78.874 e Ft.*

Forrásfedezet
(adatok ezer forintban)

Forrás megnevezése	***2013. záró***	***2014. záró***
Saját tőke	2.018	3.606
Éven túli lízingtartozás	1.229	0
Fejlesztési támogatás elhatárolása	52.665	78.874
Összesen	***55.912***	***82.480***

A befektetett eszközök értéke és az ide sorolható források egyensúlyban állnak. Figyelemmel arra, hogy a Társaság – a nonprofit jelleg és az Önkormányzattól kapott tevékenységi ellenérték miatt – nem termel nyereséget, illetve beruházáshoz hitelt nem vett fel, az eszközfejlesztésekre csak támogatásból keríthetett sort. 2014-ben konyhaberendezések fejlesztésére, két kegyeleti jármű beszerzésére került sor, kertészeti eszközök beszerzésére került sor, illetve a városüzemeltetési terület is eszközfejlesztésen esett át.

A saját tőkében 2013-ban a lekötött tartalék 45.353 e Ft volt, ez a megelőző évek veszteségeit fedezte. A lekötött tartalékban 315 e Ft adóhatás, de 45.038 e Ft önkormányzati befizetés volt. 2011-ben -18.836 e Ft, 2012-ben -11.580 e Ft veszteség képződött, *a Társaság fizetésképtelenné válását az Önkormányzat pótbefizetése ellentételezte.* Ebből 2011-ben 28.000 e Ft, 2013-ban 17.038 e Ft pótbefizetésre került sor.

Nem vizsgáltuk a megelőző évek működését, így nem tudjuk megválaszolni, a Társaság elé állított feladatok elégtelen ellenértékére vagy gazdálkodási hiányosságokra vezethető a veszteség megképződése vissza, esetleg mindkét hatás érvényesült. A 2011-2012-es évek árbevétele több mint 50 millió forinttal volt kevesebb, mint a 2013-2014-es évek árbevétele, ez az adat inkább az elégtelen ellenértékre utal. Az mindenképpen pozitív, hogy a vizsgált években a veszteségesség megállt (és 2015-ben már 6.180 e Ft eredmény jelent meg). Az eredményalakulást a következő fejezetben értékeljük. *A Társaság fizetőképessége az adatok alapján rendben volt, a likviditás is – az év végére biztosan – megfelelő volt.* A mérlegből bemutatjuk a likviditási minősítést.

Forgóeszközök értéke
(adatok ezer forintban)

Eszközsorok	***2013. záró***	***2014. záró***
Készletek	4.343	4.435
Vevők	23.011	22.560
Egyéb követelések	472	130
Készpénz	13.158	7.407
Forgóeszközök összesen	***40.984***	***34.532***

Rövid lejáratú kötelezettségek összege
(adatok ezer forintban)

Forrássorok	***2013. záró***	***2014. záró***
Kölcsönök	5.687	2.340
Szállítók	8.743	12.306
Adók	10.480	6.640
Egyéb kötelezettségek	13.554	2.301
Rövid lejáratú kötelezettsége összesen	***38.464***	***23.587***

A forgóeszközök értéke mindkét évben magasabb, mint a rövid lejárt kötelezettségek értéke. A vevő meghaladja a szállítók összegét, a készpénztartalék majdnem fedezi az adókat, társadalombiztosítási elszámolásokat, a kölcsönök csekély mértékűek, csökkenőek (bár a 2015-ös zárlatban már megjelenik 13.334 e Ft hitel, ez ellentmond az előző megállapításnak, de 2014-re a leírt jellemző igaz). *A likviditást megfelelően kezelik (egyenlegfigyelések, felszólítások).*

A 2013-as adóban különös tétel a magas ÁFA befizetési előírás, az egyéb kötelezettségek 2013-as magas értékének oka egy elveszett munkaügyi per 15.199 e Ft kötelezettség előírással (erről a perek értékelésénél bővebben visszatérünk). 2014-ben csak a szokásos adótartozások és társadalombiztosítási terhek kerültek a mérlegbe.

A két táblázat szembeállítása igazolja, hogy a Társaság 2013-ban, 2014-ben fizetőképes volt és a likviditása is rendben.

14.5. Bevételek alakulása

A főkönyv alábontja a bevételek alakulását a Társaság elkülönített profiljaira. A belföldi értékesítés és a belföldi szolgáltatások alakulása a 2013-2014 években a következő volt.

Tevékenységi bevételek alakulása
(adatok ezer forintban)

Árbevétel alakulása	*2013. éves*	*2014. éves*	*Ütem*
Élelmezés	502	528	
Műszaki tevékenység	69	1	
Kegyeleti áruért.	7.905	6.201	
Kertészet	41	0	
Áruértékesítés	***8.516***	***6.731***	***79,00%***
Központi szolg.	1.543	1.704	
Élelmezés	180.584	200.448	
Települési hulladék	3.866	2.732	
Közterület karbantartás	63.090	101.703	
Kegyeleti szolg.	19.184	13.733	
Karbantartási szolg.	1171	244	
Közvetített szolg.	358	383	
Szolgáltatások össz.	***299.795***	***320.948***	***107,10%***
Tevékenységi árbevétel	**308.311**	**327.679**	**106,30%**

A tevékenységi árbevétel megadja a Társaság profiljának lényeges jellemzőit. Az áruértékesítés a kegyeleti profilban érdemi, a többi áruértékesítést csak a számviteli szabályok miatt kell megkülönböztetni.

A szolgáltatások között a közterület karbantartás és az élelmezési profil dominál. A kegyeleti szolgáltatások összes árbevétele 27.089 e Ft (2013), és 19.934 e Ft (2014). Itt van tényleges visszaesés. Ennek oka a temetések számának csökkenése (217 temetés helyett 2014-ben 157 temetésre került sor és megnövekedett az urnás temetések száma), ellenben 2015-ben az árbevétel kisebb mértékben, de nőni tudott (21.539 e Ft).

A városüzemeltetési csoport látja el a közterület fenntartást, a települési hulladékkezelést, a karbantartásokat. Az árbevétele az Önkormányzattal megkötött éves megállapodás függvénye. Az árbevétel alátámasztja a közhasznú jelleget, a feladat a helyi önkormányzatot terhelő, törvényileg megállapított feladat.

Az élelmezési bevételből minimális a piacról megszerzett árbevétel (2013-ban 2.692 e Ft származott vendégétkeztetésből, 2014-ben 2.449 e Ft). A bevétel önkormányzati díjmegállapításon alapul, önkormányzati rendelet (Fót Város Képviselő-testületének az önkormányzati intézményekben igénybevett gyermek- és diákétkeztetési térítési díjak, továbbá az önkormányzati személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjának szabályozásáról szóló 7/2011. (III.3.) számú önkormányzati rendelete) állapítja meg a közétkeztetés díjait.

A bevételek alakulása és a költségadatok összevetése mutatja a tevékenység jövedelmezőségét.

A közhasznúsági jelentés rögzíti az árbevételből a közhasznú tevékenységek árbevételét. 2013-ban az árbevételből (320.222 e Ft) a vállalkozási tevékenység árbevétele 13.502 e Ft, ez 4,2%, 2014-ben az árbevételből (340.149 e Ft) a vállalkozási tevékenység árbevétele 19.092 e Ft, ez 5,6%.

A Társaság realizált egyéb árbevételt is (pl. értékesített eszközök árbevétele, támogatások) és pénzügyi bevételt is. Ezeknél lényegesebb a rendkívüli bevételek összege, itt a véglegesen átadott támogatásokat mutatják ki. A következő táblázat ezeket a hatásokat mutatja.

További bevétel alakulások
(adatok ezer forintban)

Eredménysor	***2013. éves***	***2013. költség***	***2014. éves***	***2014. költség***
Eszközértékesítés	819	(52)	236	(0)
Támogatások	2.671		1.782	
Egyéb bevételek	130		258	
Egyéb árbevétel	*3.620*		*2.276*	
Pénzügyi bevétel	*12*	*(318)*	*3*	*(165)*
Rendkívüli bevétel	*4.129*	*(3)*	*6.036*	*(44)*
Egyéb bevételek összesen	**7.761**		**8.315**	

A rendkívüli bevételek speciális könyvelési tételek, a vissza nem térítendő eszközbeszerzések amortizációjával egyenértékes támogatás bevétel elszámolást mutatnak ki, a támogatás fennmaradó része a passzív elhatárolásokban szerepel. Valósan a rendkívüli bevétel az amortizációt csökkenti, így megjelent az üzemi eredményben. A Társaság non profit jellegét nem sértették volna, ha ezek a támogatások a nyereségben kimutathatók lettek volna.

14.6. Kiadások értékelése

A Társaság az összköltség eljárással készült eredmény kimutatást alkalmazza. Beidézzük a két év költségösszesítőit.

Költségek
(adatok ezer forintban)

Költség megnevezése	***2013 éves***	***2014 éves***	***Dinamika***
Anyagjellegű ráfordítások	152.480	167.564	109,9%
Személyi jellegű ráfordítások	143.381	157.843	110,1%
Értékcsökkenési leírás	6.039	8.464	140,1%
Egyéb ráfordítások	16.410	1.264	7,7%
Költségek összesen	***318.310***	***335.135***	***105,3%***
Számított árbevétel	*316.080*	*334.173*	*105,7%*

A táblázat azonnal jelzi, hogy a költséghatékonyság romlott minden lényeges költség nemben (ahol a számított árbevétel dinamikája alatta maradt a költségdinamikának). Az összköltség dinamika és az árbevétel dinamika azonos volt, de romlott az anyagjellegű ráfordítás és a személyi ráfordítás. A romló költséghatékonyságot az egyéb ráfordítások visszaszorulása ellentételezte.

Egyéb ráfordítások alakulása
(adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013 éves***	***2014 éves***
Káresemények, kötbérek	77	192
Elvesztett perek	15.199	
Adók	519	875
Meg nem nevezett ráf.	546	180
Összesen	***16.410***	***1.246***

A Társaság 2013-ban jogerősen pert vesztett korábbi munkavállalók felmondásával, ez kiemelt esemény volt, a 10. pontban külön tárgyaltuk. Egyebekben az egyéb ráfordítások nem lényeges költségelem. 2013-ban a vesztett perhez alkalmazkodni kellett, hogy ne jelenjen meg veszteség, így a 2014-es költségadatokban ez az alkalmazkodási hatás is benne van (azaz az elhalasztott 2013-as költségek pótlása biztosan megjelent, de ez nem számszerűsíthető).

Az élőmunka hatékonyságot a következő fejezetben értékeljük. Az amortizáció a megnövekedett beruházási aktivitás következménye, ha úgy tetszik, itt a növekedés

kedvező hatást mutat. Ezt a költségelemet ellentételezné a rendkívüli bevételek ide könyvelése.

Az anyagköltségek hat összetevőből állnak össze.

Anyagköltségek alakulása
(adatok ezer forintban)

Költségfajta	***2013 éves***	***2014 éves***	***Dinamika***
Anyagköltség	107.090	114.887	107.3%
Szolgáltatások	20.046	19.621	96,4%
Egyéb szolgáltatások	4.382	3.459	78,9%
Elábé	4.836	3.860	79,8%
Közvetített szolgáltatás	16.124	25.736	159,6%
Összesen	***152.480***	***167.564***	***109,9%***

A következőkben a költségsorokat elemezzük.

Anyagköltségek alakulása
(adatok ezer forintban)

Anyagfajta	***2013 éves***	***2014 éves***	***Dinamika***
Termelési anyagok	88.246	94.695	107,3 %
Alkatrészek	601	98	
Segédanyagok	791	834	
Szerszámok	159	259	
Üzemanyag	5.521	6.702	121,4 %
Áram	3.702	4.091	110,5 %
Gáz	3.697	3.669	99,2 %
Víz	658	691	
Központi rezsianyagok	3.172	3.620	114,1 %
Fenntartási anyagok	542	227	
Összesen	***107.090***	***114.887***	***107,3 %***

A táblázat mutatja, hogy a *Társaság alacsony rezsivel dolgozik*. Az alkatrészek, segédanyagok, szerszámok, a központi rezsi anyagai, úgymint nyomtatványok, irodaszerek, tisztítószerek, védőitalok, védőruhák, folyóirat, gyógyszer, valamint a fenntartási anyagok alacsonyak, de alacsonyak a közműköltségek, és az üzemanyag is. A meghatározó költség a termelési anyagköltség.

A termelési anyagköltségből a konyha adja a meghatározó részt, ez 2013-ban 82.349 e Ft, 2014-ben 86.863 e Ft. Érdemi még a műszaki tevékenység (útkarbantartás, település tisztaság) anyagköltsége, ez 2013-ban 5.371 e Ft, 2014-ben 7.393 e Ft, a többi ágazat (kegyelet 394 e Ft és 73 e Ft, kertészet 127 e Ft és 366 e Ft) alig használ fel anyagköltséget.

A közétkeztetést ellátó konyha jogszabály alapján dolgozik, a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról, azt feltételeztük, hogy a jogi elvárásoknak a konyha működése megfelelt. Ez a jogszabály erősen bekorlátozza az alapanyag költségén való spórolást. Megpróbáltuk felmérni, 2013-ban és 2014-ben milyen minőségű ételt kínált fel, de az utólag gyakorlatilag lehetetlen. Bekértük a reklamációkat, dokumentált panaszokat, *a Társaság működtet vásárlók könyvét, de nincs benne feljegyzés. Az étkezési norma ellenőrzésére nem került sor, így nem tudtunk irányadó információkat beszerezni a konyhai működésről.*

Az útkarbantartás, település tisztaság anyagköltsége nem magas. Itt nyilvánvalóan annyit tud költeni a Társaság, amennyit az Önkormányzattal megkötött éves szerződése megenged. *Ha elfogadjuk azt a tényt, hogy a tevékenységet nem kell nyereségesen ellátni, de azért veszteség ne jelenjen meg, akkor a belső hatékonyság növelése itt csapódhatna ki, azaz több termelési anyag, következésképpen több ellátott munka jelenne meg a műszak területén.* Ezt a törekvést a mindenkori tervezésnél lehet érvényesíteni.

Szolgáltatási költségek alakulása
(adatok ezer forintban)

Szolgáltatás megnevezése	***2013 éves***	***2014 éves***	***Dinamika***
Szállítás	1.028	416	
Posta	989	387	
Folyóirat előfizetés	6	3	
Bérleti díjak	1.746	1.532	87,7%
Karbantartások	6.167	7.598	123,2%
Hirdetések	474	714	
Oktatás	384	33	
Kiküldetés	41	53	
Munkavédelem	749	558	
Foglalkozás eü.	368	331	
Telekommunikáció	815	741	
Jogi szolgáltatás	2.100	1.208	57,5%
Könyvvizsgálat	1.040	1.240	
Tagdíjak	113	352	
Vagyonvédelem	418	478	
Nem nevesített szolgáltatás	1.097	1.027	
Szakértői díjak	325	509	
Összesen	***16.867***	***16.786***	***99,5%***

A szolgáltatási költségek eltérnek a főkönyv adatától. A különbség az aktivált saját teljesítmény értéke, amelyet az eredmény kimutatás az egyenlege miatt a bevételek között mutat ki. A saját teljesítmény kimutatás azt jelenti, hogy valamely megrendelt szolgáltatás az év utolsó napján még nem készült el, azt nem jelentették le, nem adták át. A saját termelésű készlet állományváltozása 2013-ban -4.148 e Ft, 2014-ben -4.218 e Ft volt, azaz a költségek közül ez az érték került át a bevételek közé.

Itt is kimutatható az alacsony működési rezsi. A jogi költségek 2013-as adatát a már beidézett munkaügyi per indokolja, a könyvvizsgálat díja havi 100 e Ft, a bérleti díjak között a számviteli program egyes elemeinek bérlése, konyhai kitelepülés (valamely külső programhoz) bérleti díja, hótoló lapát bérleti díja szerepel, 2013-ban egyetlen érdemi tétel volt, építőipari gép bérlete (kezelővel) 1.041 e Ft ellenében.

A hirdetési költségek között csak egy jelentősebb összeg szerepel (2014; kommunikációs tevékenység 290 e Ft), a többi tétel minimális.

A karbantartások közül a gépjárművek karbantartása 2013-ban 2.001 e Ft, 2014-ben 4.555 e Ft volt (ez ellentmond a két vizsgált év járműbeszerzéseinek, ezért analitikusan is elemeztük). Az elemzés eredménye a következő lett: 2013-ban a konyha és a kegyelet alig vett igénybe karbantartást (80 e Ft, illetve 150 e Ft), a műszak vette igénybe a

szolgáltatást, de nem volt 200 e Ft feletti egyedi számla, sok járműben volt szervizelés, külső karbantartás. 2014-ben az összeg megnövekedett, a konyha 239 e Ft, a kegyelet 392 e Ft költséget használt fel, a műszakra nevesített költség 3.924 e Ft volt. Hat számla egyedi értéke volt 200 e Ft felett, mindegyik járműjavítás.

A konyhai berendezések karbantartása 2013-ban 2.487 e Ft, 2014-ben 1.360 e Ft, a kerti berendezések karbantartása 2013-ban 3.030 e Ft, 2014-ben 5.414 e Ft, a kegyeleti berendezések karbantartása 2013-ban 620 e Ft, 2014-ben 695 e Ft volt.

Egyéb szolgáltatások
(adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013 éves***	***2014 éves***
Hatósági díjak, illetékek	1.163	-573
Banki díjak	1.433	3.114
Biztosítások	1.786	919
Összesen	***4.382***	***3.459***

Ezek a költségek minden jogi személynél szükségszerűen felmerülnek. A 2014-es banki díjakban a lízingtételek díjelszámolása dominál, 2014-ben egy lejáró pénzügyi lízing magyarázza a többletet.

Az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások olyan költségtételek, amelyekkel szemben árbevétel elszámolása áll. A külső szolgáltatások a következő területeken léptek fel.

Külső szervezet igénybevétele
(adatok ezer forintban)

Megnevezés	***2013 éves***	***2014 éves***
Műszaki csoport árubeszerzés	267	190
Kegyelet árubeszerzés	4.569	3.670
Parkápolás szolgáltatás	577	1.872
Útkarbantartás szolgáltatás	1.654	5.244
Síkosság-mentesítés szolgáltatás	1.693	530
Csapadékvíz elvezetők szolgáltatás	6.658	6.580
Egyéb megrendelések PH elrendelésére	2.488	7.775
Közvetített szolgáltatások	3.144	3.716
Összesen	***20.960***	***29.596***

A kegyeleti szolgáltatás külső áruk beszerzésén és továbbértékesítésén alapul, az adat ezért életszerű, természetes. A városüzemeltetés nem tudja az Önkormányzattól

megrendelt feladatokat ellátni, ezért külső partnerek felé fordul és munkát rendel meg. Ennek oka lehet géphiány, célgéppel a Társaság nem rendelkezik, de lehet munkaerőhiány is. A közvetített szolgáltatás azonos értékű szolgáltatási számlát indukál. Az egyéb szolgáltatás olyan önkormányzati megrendelést jelent, amelyre a külső szolgáltatót a Társaság lelte fel és rendelte meg.

A 2014-es árbevételi többlet 19 millió forint volt, ebből 9 millió forint megrendelést a Társaság nem a saját munkaerejével látta el. Ez lényegesen befolyásolja az élőmunka hatékonyság értékelését (lásd következő fejezet).

Mivel a Társaság adatközlése alapján nincs a városban versenytárs szolgáltató, tételesen ellenőriztük a kiadott munkákat. Az adatokat táblázatba foglaljuk.

500 e Ft feletti rendelések
(adatok ezer forintban)

Tevékenység	*Partner*	*Profil*	*2013. éves*	*2014. éves*
Zöldterület karbantartás	GEDAX Kft.	emelőkosaras szolg.	-	542
Útkarbantartás	Kóczián és Kóczián Kft.	gépi földmunka, úthengerelés	541	
	Plastiroute Kft.	útjel festés	760	
	Maros Trend Kft.	burkolatlan utak		1.300
	Petőcz és Perecsényi Kft.	Ibolyás u. aszfalt		984
	Út-Finis Kft.	mart aszfaltbontás		1.910
Hó-eltakarítás	Juhászné Varga Gabriella	gépi hó-eltakarítás	2.045	530
Csapadékvíz elvezetők	Csomiép	mederburkolás	985	
	FÓTSZIPPI Kft.	szippantás	3.342	4.913
	Juhászné Varga Gabriella	csapadékvíz karb.	597	
	Papi Profi Kft.	gépi csatornatisztítás	1.326	1.667
Földmunkák	Kóczián és Kóczián Kft.	gépi földmunka	540	
	Polytechnic-Light Kft.	kútjavítás	1.176	
	Hektor-Building Kft.	kerítés és járdaépítés		3.963
	Hotorán Péter	térkő kiszedés		511
Egyéb	Simovill Kft.	útvilágító lámpa		981
Összesen			***11.312***	***17.301***

Néhány szolgáltatás indokoltsága nyilvánvaló (hiányzó gép, berendezés – emelőkosaras szolgáltatás, útjel festés, úthengerelés, mart aszfaltbontás, gépi hó-eltakarítás, szippantás, kútjavítás; speciális beszerzés – lámpa). Ha a szippantás ilyen magas költséget indukál, *mérlegelhető lenne egy szippantógép beszerzése (használt eszközként 6-8 millió forint).* Az alapvetően élőmunkát igénylő szolgáltatások igénybevétele mérlegelhető.

Utólag nem tudjuk rekonstruálni, a díjak korrektek voltak-e, van-e kiválasztott, előnybe hozott szereplő. *Javasoljuk, hogy a Társaság adjon kompetenciát a FB részére, hogy valamilyen értékhatár felett ellenőrizze és kontrollálja a külső megbízások kiadását.*

A költségelemzés során indokolatlan, nehezen értelmezhető tétel a fenti megjegyzés ellenére nem merült fel, *a költséghatékonyság azonban – ahogy korábban rögzítettük – romlott.* A Társaság veszteségének elkerülése érdekében a Társaság többletfeladatot kért, ezt az Önkormányzat akceptálta. Ez jelentkezett a parkápolásnál, útkarbantartásnál, az egyedi megrendeléseknél.

A megnövekvő karbantartások (2014) pedig arra utalnak, hogy a 2013-as kényszeralkalmazkodás (pervesztesség és veszteség elkerülése miatt költségvisszafogások) után a 2014-es évben az elhalasztott karbantartások jelentek meg.

14.7. Élőmunka hatékonyság értékelése

A Társaság 2013-ban 53 főt, 2014-ben 57 főt foglalkoztatott. Az élőmunka-hatékonyság enyhén romlott (2013-ban 53 fő teremtett elő 308 millió forint tevékenységi árbevételt, 2014-ben 57 fő 328 millió forint tevékenységi árbevételt), az arány 1%-kal romlott.

A létszámkimutatások közül korábban már beidéztük az ágazati elkülönültség adatait. A központi stáb alkalmazotti létszáma 8 fő, ebből nyilvánvalóan indokolt az ügyvezető, a gazdasági csoportvezető és a 3 fős pénzügyi-számviteli csoport, a 3 főben kimutatott titkársági létszám szükséglete azonban nem nyilvánvaló. Valójában 1 takarító, 1 bérügyes, 1 titkárnő a beosztása a titkársági csoportnak. *Így az alkalmazott létszám nem kifogásolható.*

A személyi költségek szerkezete kevésbé arányos. Csökkent a bérjuttatás aránya, a 108.933 e Ft bérköltséghez 2014-ben 18.824 e Ft személyi jellegű egyéb kifizetés társult,

ez 17,3%-os arány. 2013-ban a mutatók a következők. 100.351 e Ft bérköltség, 15.636 e Ft személyi jellegű kifizetés, ez 15,6%.

A személyi jellegű kifizetések analitikája megalapozza ezt a megállapítást.

Személyi kifizetések analitikája
(adatok ezer forintban)

Személyi kifizetések	***2013. éves***	***Ebből nem munkavállalói***	***2014. éves***	***Ebből nem munkavállalói***
Betegszabadság	1.170		1.381	
Táppénz	380		311	
Gépjármű-térítés	1.756		1.706	
FEB tiszteletdíj	1.680	1.680	1.680	1.680
Megbízási díj	476	476	-	
Szja teher	56	56	43	43
Reprezentáció	12	12	24	24
Béren kívüli juttatás adója	1.598	1.598	2.121	2.121
Cafetéria	8.397		11.237	
Egyéb szja	-		371	371
Összesen	*15.636*	*3.822*	*18.825*	*2.118*
Tisztított járulék	***11.814***		***16.707***	
Bérköltség	100.351		108.933	
Arányszám	*11,8 %*		*15,3 %*	

A 10% feletti juttatás már a vállalkozási szférában kiugró juttatás, a 15% feletti juttatás nem indokolható. A cafetéria juttatás kiemelkedő. A cafetéria szabályzat alapján alkalmazott juttatás, 2014-ben egy főre 200 e Ft jutott. A többi juttatási elem nem egyedi többletbér.

A személyi költségek aránya a tevékenység teljes költségéhez a várt módon magas, ha nem lenne az étkezési profil, és az ehhez kapcsolódó anyagköltség igény, az arány még magasabb arányú lenne. 2013-ban az arányszám 45%, 2014-ben 47%, ez az aránymutató is romlott. *Összegezve, az élőmunka hatékonyság 2014-ben 2013-hoz mérve romlott. A több munkavállaló nem jelentett ugyanolyan arányú árbevétel bővülést,* a béren kívüli juttatások magasak, ebből 2014-ben kiugróan magasak, a személyi költségek aránya nőtt. Ha ez a tendencia 2015-ben is érvényesült, az alapító Önkormányzatnak indokolt beavatkoznia.

A bruttó bérhez számolt átlagbér ugyanakkor nem magas. 2013-ban ez a szám 157.785 e Ft/hó/fő, 2014-ben 159.259 Ft/hó/fő, de figyelembe kell venni, hogy a munkaerő képzettsége szükségszerűen és indokoltan alacsony. Ezt az átlagbért magyarázza a munkavállalók végzettsége, csupán 6 fő a felsőfokú végzettségűek száma (ez elégséges

a munkaköri beosztásokhoz), 14 fő a középfokú végzettségűek száma és kiugróan magas a 8 általánost végzett létszám, ez mintegy 32-37 fő.

14.8. Eredményalakulás

Az eredményalakulás a következőképpen alakult.

Eredményalakulás
(adatok ezer forintban)

Eredménysor	***2013 éves***	***2014 éves***	***Dinamika***
Üzemi eredmény	-2.230	-944	
Helyesbítés rendkívüli árbevétellel	4.129	6.036	
Helyesbített üzemi eredmény	*1.899*	*5.092*	
Pénzügyi eredmény	-306	-162	
Eredmény	***1.593***	***4.886***	***306,7%***

A Társaság romló költséghatékonyságával szemben áll, hogy a Társaság az üzemi eredményét jelentősen javította. Ennek lényeges oka azonban a 2013-as pervesztesség lekönyvelése, így a bázisértékből 15 M Ft veszteség lépett ki. A bankhitel hiánya miatt a pénzügyi költségek alacsonyak, de a lízing miatt voltak pénzügyi költségek.

A Társaság eredményét vissza nem térítendő állami támogatások biztosították, minden terület szerzett támogatást.

Támogatási táblázat
(adatok ezer forintban)

Csoport megnevezése	***Támogatás 2013***	***Támogatás 2014***
Központ	10	10
Konyha	1.561	1.950
Műszaki csoport	2.155	3.696
Kegyelet	403	360
Kertészet	-	21
Összesen	***4.129***	***6.036***

14.9. Vállalkozási tevékenység eredménye

A közhasznúsági jelentésben a Társaság nyilvántartja a vállalkozási tevékenység eredményét.

A közhasznúság miatt a Társaságnak ki kell mutatnia a tevékenységek eredmény következményét. 2013-ban a közhasznú tevékenység végzése 306.720 e Ft bevétel mellett 301.006 e Ft ráfordítást indukált, a hatás nyereség, 5.714 e Ft. Ugyanakkor az üzleti tevékenység eredménye -4.121 e Ft veszteség. Ez arra utalhat, hogy az üzleti tevékenység során rossz áron léptek be a piacra, csak az idesorolt személyi költséget tudták a bevételben érvényesíteni, ez nem lenne felvállalható jellemző.

2014-ben a közhasznú tevékenység végzése 321.067 e Ft árbevétel mellett 311.526 e Ft ráfordítást indukált, ez 9.541 e Ft eredmény. Ugyanakkor az üzleti tevékenység itt is veszteség, -4.655 e Ft, itt már a személyi kiadásokat sem tudták az árbevételben érvényesíteni (árbevétel 19.092 e Ft, személyi költség 20.671 e Ft), és az anyagköltség elismertetéséről (2.693 e Ft) itt sem történt meg. A kimutatásokat azonban fenntartással kell kezelni.

Megadjuk az eredménykimutatásból származó adatokat.

Vállalkozási tevékenység eredménye
(adatok ezer forintban)

Tétel	***2013 zárlat***	***2014 zárlat***
Árbevétel	13.502	19.092
Ráfordítások anyagi	3.261	2.693
Ráfordítások személyi	13.582	20.671
Ráfordítások egyéb	760	383
Veszteség	***-4.101***	***-4.655***

Az árbevétel egyes elemei nem lehetnek veszteségesek, ezek mértéke azonban alacsony. Ilyenek a következő árbevételek: ingatlan bérleti díjak (2013: 1.543 e Ft, 2014: 1.791 e Ft), készletértékesítés (2013: 135 e Ft, 2014: -), területhasználat (2013: 124 e Ft, 2014: 132 e Ft), konténer bérleti díj (2013: 120 e Ft, 2014: 120 e Ft), közvetített szolgáltatás (2013: 356 e Ft, 2014: 185 e Ft), támogatások (2013: 63 e Ft, 2014:), törmelék elszállítás (2013: -, 2014: 213 e Ft).

A költséggel járó tevékenységek a következők voltak. Vendégétkeztetés (2013: 2.692 e Ft, 2014: 2.641 e Ft), konténeres szemétszállítás (2013: 1.114 e Ft, 2014: 638 e Ft) és az Önkormányzat megrendelésére városüzemeltetés (2013: 6.083 e Ft, 2014: 13.371 e Ft).

Ezeken a munkákon a Társaság veszteséget számolt el, *a költségszámításokat a könyvvizsgáló ellenőrizte, de ezeket nem tartjuk hiteles adatoknak.* A Társaságnak érdeke, hogy a vállalkozási tevékenységen kisebb veszteséget mutasson ki, ez érvényesült.

14.10. Épület-ellátottság, beruházások

A Társaság irodai székháza a tulajdonában álló épület, beruházásra a vizsgált években nem került sor.

14.11. A külső tanácsadói, szakértői, jogi és pénzügyi megbízások átvizsgálása.

A megadott feltételeknek a jogi megbízás (2013-ban 2.100 e Ft, 2014-ben 1.200 e Ft) és a könyvvizsgálói megbízás (1.000 e Ft, illetve 1.240 e Ft) felel meg. *Ezek a megbízások szükségesek, költségük korrekt.* A jogászi közreműködésre 2013-ban munkaügyi perekben került sor.

Az Önkormányzat testülete felmondott a Társaság ügyvezetőjének, majd a Társaság 4 korábbi munkavállalójának, amely felmondások jogszerűtlenségét a munkaügyi bíróság megállapította, és az elmaradt juttatások megfizetésére kötelezte a Társaságot. A pervesztesség hatása 15.198 e Ft volt, ebből a volt ügyvezetőt 7,5 M Ft illette meg. Az eseményről a perek értékelésében is kitértünk.

14.12. Összefoglalás, javaslatok

Az Önkormányzat település-karbantartási feladatainak ellátása az Önkormányzati törvényen alapul, miként a temetők fenntartásának és működtetésének a felelőssége is. E feladatokra az Önkormányzat gazdasági társaságot szervezett, amely Magyarországon teljesen szokásos és begyakorlott megoldás.

Az önkormányzati társaságot közhasznú társaságnak szervezték. E szerint társasági adó fizetési kötelezettsége nem keletkezik, viszont a tevékenysége elsődlegesen a közhasznú tevékenység ellátása. Az Önkormányzat a település tisztasági feladatok ellátására évente szerződik a Társasággal, és a Társaság által ellátott feladatait a költségvetésébe állítja be.

A település-tisztasági profilokra Fóton csak egyes szegmensekben van alternatív piaci szereplő. Csak piaci szereplőre alapozva ez a felelősség nem látható el.

A temetők közül egy az egyházi fenntartású intézmény, három temetőt a Társaság működtet.

A konyha működtetése nem önkormányzati felelősség, de a meleg étkeztetés biztosítása igen. Fót méretű városban ez a piaci szférából nem biztosítható. A szociális szférában és a bölcsődékben, óvodában ezt a szolgáltatást a Társaság keretébe szervezett konyha látja el. A konyha önkormányzati tulajdonban tartása indokolható. A 17 fő konyhai alkalmazott nélkül a Társaság mérete nem éri el a költséghatékonyság érvényesítéséhez szükséges méretet.

A Társaság a feladatát megfelelően látja el, ellenben a jövedelmezősége alacsony, sőt, a 2013-at megelőző években jelentős veszteségek halmozódtak fel. A veszteségeket az alapító Önkormányzat pénzbefizetésekkel pótolta. A veszteségek miatt a Társaság nem tudott beruházási forrásokat képezni. A nélkülözhetetlen fejlesztéseket az alapító Önkormányzat vállalta magára és vissza nem térítendő támogatásokat nyújtott, 2011-ben 28 M Ft, 2013-ban 17 M Ft összegben.

A támogatásokból a Társaság dinamikusan tudta javítani, fejleszteni eszközparkját, az eszközanalitika alapján a Társaság pozitívan tudta felhasználni a kb. 80 millió forintos forrást. Az Önkormányzat számára megnyugtató, hogy a városi fenntartásokra megfelelő eszközpark áll rendelkezésre.

Értékeltük a költséghatékonyságot, amely 2014-ben az előző évhez képest romlott, az anyagjellegű kiadások és a személyi költségek területén egyaránt. Az anyagjellegű költségek között egy-két, utólag kifogásolható tételt tártunk fel. Javasoljuk a külső megbízások a Társaság Felügyelő Bizottsága kontrolljának az Alapító Okiratba telepítését. A személyi kiadások között a központi adminisztrációban tártunk fel olyan lehetőséget, hogy az adminisztratív létszám növelésére a Társaság növekvő igénybevétele mellett sincs szükség, azaz a tevékenység növelése javítani fogja az élőmunka terhelést. Felhívtuk a figyelmet a béren kívüli juttatások arányaiban nehezen vállalható voltára, bár tagadhatatlan, hogy a bérek alacsonyak.

A városüzemeltetési csoportba szervezett 22 fő lekötésének indokoltság vizsgálata nem értelmezhető. Ha az Önkormányzat tud forrástöbbletet biztosítani a városüzemeltetéshez, akkor a létszám hatékonyság azonnal beáll, sőt, esetleges további feladatbővítés esetén további létszám felvételére is sor kerülhet. Ez a kérdés már átvezet az önkormányzati költségvetés tervezésébe.

A nem közhasznú tevékenységek veszteséget generáltak 2013-ban és 2014-ben egyaránt. A 2017-es tervezéskor azt az elvárást kell, hogy kialakítsa az alapító Önkormányzat, hogy a veszteség szűnjön meg, a Társaság érvényesítse az áraiban a tényleges költségeket, bár a legnagyobb megrendelője ő maga.

15.Külső vizsgálatok

A közbeszerzésre meghirdetett feladat a külső vizsgálatok áttanulmányozása. A szerződési feladatlista a következő volt.

- A választott időtávon a külső szervek által (pl. ÁSZ, NAV) vizsgálatok tanulmányozása.
- A javaslatok, megállapítások kezelése, azok lekövetése.
- A könyvvizsgálati jelentések tanulmányozása, a javaslatok lekövetése.
- Az önkormányzati záró mérlegek hitelességének értékelése.
- A belső ellenőri vizsgálatok elemzése, a megállapítások lekövetése.

A feladat teljesítése érdekében adatkéréssel fordultunk a kiíróhoz, majd elvégeztük az elemzést.

Fót Város Önkormányzat nyilatkozata szerint a vizsgált évekre, illetve években külső ellenőrzést az Állami Számvevőszék (továbbiakban: ÁSZ), a Magyar Államkincstár valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal végzett, más külső ellenőrzésre nem került sor.

15.1. Az Állami Számvevőszék által végzett vizsgálatok

15.1.1. Az Állami Számvevőszék Fót Város Önkormányzat pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának ellenőrzéséről szóló 13092. számú Jelentése.

Az ÁSZ a 2009. január 1-jétől 2012. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozóan szabályszerűségi ellenőrzést végzett az Önkormányzatnál, melyről Jelentése 2013. szeptember 10-én készült el.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy:

- a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását biztosító szervezeti formák változása milyen hatást gyakorolt az Önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulására;
- az Önkormányzat pénzügyi – ezen belül működési és felhalmozás –egyensúlya milyen irányban változott, a változást milyen okok idézték elő, továbbá milyen intézkedéseket tettek a pénzügyi egyensúly biztosítása, illetve javítása érdekében, az intézkedések hatására javult-e az Önkormányzat pénzügyi helyzete;

- a költségvetési kiadások finanszírozása érdekében vállalt, pénzintézetekkel szembeni kötelezettségek hogyan alakultak, a kötelezettségek fennállása miként befolyásolta az Önkormányzat jövőbeni pénzügyi helyzetét;
- az Önkormányzat beazonosította, felmérte, értékelte-e a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatokat, a finanszírozási célú pénzügyi műveletekkel kapcsolatban írtak-e elő kockázatértékelési kötelezettséget;
- az Önkormányzat által kialakított belső kontrollok biztosítják-e a pénzügyi gazdálkodási folyamatainak szabályosságát és eredményességét;
- hasznosultak-e az ÁSZ korábbi ellenőrzése során a pénzügyi, gazdálkodási helyzet javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok.

Az ÁSZ megállapításai, következtetései és javaslatai az alábbiakban foglalhatók össze:

Az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzete tartósan pozitív jövedelemtermelő képességének köszönhetően rövid- és középtávon biztosított volt.

A vizsgált időszak minden évében a folyó bevételek fedezték a feladatok ellátásához szükséges kiadásokat, ezáltal a működési költségvetés egyensúlya biztosított volt. Az Önkormányzat a 2009-2012. években összesen 13.737,4 M Ft költségvetési bevételt ért el és 12.491,4 M Ft költségvetési kiadást teljesített. *Elsősorban a magas helyi adóbevételek, valamint az intézmények megfelelő kihasználtsága következtében alakult kedvezően a működési jövedelem.*

A működési jövedelem minden évben fedezetet nyújtott az Önkormányzat által felvett beruházási hitel utáni tőketörlesztési kötelezettségre. A tőketörlesztés összege állandó volt, így a pénzügyi kapacitás (nettó működési jövedelem) alakulása követte a működési jövedelem alakulását.

A felhalmozási költségvetés egyenlege minden évben forráshiányt mutatott, 2009-2012 között összesen 415,5 M Ft felhalmozási forrásdeficit keletkezett. A felhalmozási bevételek évenként eltérő mértékben finanszírozták a felhalmozási kiadásokat, a felhalmozási bevételekkel nem fedezett kiadásokra a működési jövedelem nyújtott fedezetet.

A pénzügyi kapacitás a vizsgált időszakban nemcsak a felhalmozási költségvetés hiányát fedezte, hanem a jövőbeni finanszírozásba bevonható megtakarítást is eredményezett összesen 1.050 M Ft összegben.

A feladatellátás szervezeti formája nem változott, feladat átadásra-átvételre nem került sor. Az Önkormányzat feladatait 10 költségvetési szervvel és egy kizárólagos

tulajdonában álló gazdasági társasággal, összesen 25 telephellyel látta el 2009-ben. A feladatellátásban résztvevő költségvetési szervek és a működő gazdasági társaságok száma nem változott, a telephelyek száma eggyel bővült.

Az Önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatainak körét a vizsgált időszakban nem határozta meg, a helyszíni vizsgálat alatt került sor az önként vállalt feladatokra fordított kiadások besorolására. További hiányosságként állapította meg az ÁSZ, hogy az Önkormányzat nem vizsgálta a kötelező és önként vállalt feladataira fordított kiadások arányát. Ezen kiadások aránya az összes folyó kiadáson belül 66,9% és 71,5% között mozgott a vizsgált években. Az önként vállalt feladatok köre bővült, ez azonban nem veszélyeztette a pénzügyi egyensúlyt és nem jelentett működési kockázatot. Az önként vállalt feladatokra fordított felhalmozási kiadások nagyságrendjükre való tekintettel szintén nem jelentettek kockázatot.

Az Önkormányzat pénzintézetekkel szembeni kötelezettségének év végi állománya 3.307,8 M Ft-ról 3.985,8 M Ft-ra, 20,5%-kal emelkedett 2009-ről 2012-re. A pénzintézetekkel szembeni kötelezettség devizaalapú kötvénykibocsátásból, ehhez kapcsolódóan a számviteli előírások szerint elszámolt árfolyamveszteségből és forint alapú beruházási hitelből tevődött össze.

A 2008. évben 2.000 M Ft összegben kibocsátott kötvények célja a működési és fejlesztési célú hitelek soron kívüli törlesztésének, továbbá a jövőbeni fejlesztési feladatoknak forrásbiztosítása volt. A 870 M Ft beruházási hitelt telekvásárlásra és iskola beruházásra vette fel az Önkormányzat 2006. évben.

A pénzintézetekkel szembeni kötelezettségeknek a vizsgált időszak végére bekövetkezett növekedése a kötvényhez kapcsolódó árfolyamveszteség emelkedésére vezethető vissza. A megnövekedett kötelezettségek teljesítését az ÁSZ nem minősítette kockázatosnak, de elsődleges fontosságúnak tartotta ennek érdekében a működési költségvetési egyensúly biztosítását.

A pénzintézeti kötelezettségvállalásokkal kapcsolatos döntéseknél az Önkormányzat a kötelezettségvállalások felső határára, valamint a visszafizetések fedezetének meghatározására vonatkozó jogszabályi előírások szerint járt el.

A szállítókkal szembeni kötelezettség 2012. december 31-i állományának 57,8%-a lejárt tartozás volt, ebből a 60 napon túl lejárt szállítói állomány az összes szállítói tartozás 7,3%-át tette ki. Ezen adatok alapján 2012-ben a szállítói kitettség kockázata fennállt, mert a lejárt szállítói kötelezettség állománya a dologi kiadások átlagos havi összegének 20%-át meghaladta.

Az Önkormányzat kezességvállalásból eredő kötelezettségeinek állománya a lejárt kezességvállalások következtében a 2009. évi 301,6 M Ft-ról 2012. év végére 5,1 M Ft-ra csökkent. A vizsgált időszakban 1,2 M Ft készfizető kezességvállalás teljesítésére került sor.

Bizonytalannak minősítette az ÁSZ vizsgálat az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló két gazdasági társaság részére a Képviselő-testület döntése alapján nyújtott tagi kölcsönök (37,3 M Ft) és tulajdonosi pótbefizetés (28,2 M Ft) megtérülését, mivel az érintett társaságok végelszámolás, illetve veszteséges gazdálkodás miatt várhatóan nem tudják tartozásukat visszafizetni.

Az ingatlanok beruházási hitel és kötvénykibocsátás miatti jelzáloggal való terhelése az ellenőrzött időszakban nem változott

A vizsgált időszakban az Önkormányzatnál nem írták elő a minősített többségi befolyás alatt álló gazdasági társaságokkal kapcsolatos kockázatok feltárásának kötelezettségét. Az Önkormányzat e társaságainak pénzügyi, jövedelmi helyzete és kötelezettségeinek alakulása alapján az ÁSZ vizsgálat mérlegen kívüli kockázatot tárt fel.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat bevételnövelő és kiadáscsökkentő intézkedései összesen 70,1 M Ft-tal járultak hozzá a pénzügyi helyzet javulásához, azonban annak alakulására jelentős hatást nem gyakoroltak. Az építményadó mértékének emeléséből, valamint a helyiségbérleti és közterület-foglalási díj növeléséből 18,2 M Ft bevétel növekedést realizált az Önkormányzat. A kiadáscsökkentő intézkedések keretében a létszám- és helyettesítési díj-csökkentésből, valamint költségtérítés-megtakarításból 51,9 M Ft megtakarítás származott, melyből 37,2 M Ft volt tartós jellegű.

Az Önkormányzatnál az eszközök használhatósági foka kedvezőtlenül alakult, 91,1%-ról 88,9%-ra csökkent. Hiányosságként tárta fel az ÁSZ vizsgálat, hogy nem végzett az Önkormányzat felmérést az eszközök műszaki állapotára vonatkozóan, és nem határozták meg az elhasználódott eszközök felújításához, pótlásához szükséges források mértékét. További hiányosság, hogy az eszközök pótlására, felújítására szolgáló pénzeszközöket az elszámolt értékcsökkenés összegéből nem különítették el.

A pénzügyi gazdálkodási folyamatok szabályosságát, megfelelőségét biztosító belső kontrollok kialakítása részben volt megfelelő, mert a jogszabályi előírások ellenére nem írták elő a feladat-ellátási szerződések tartalmi követelményeit, nem határozták

meg a külső forrásbevonásról (hitelfelvétel és a kötvénykibocsátás) szóló döntés előkészítő folyamatában az egyes éveket terhelő kötelezettségek költségvetési kihatását, továbbá nem határozták meg a lejárt szállítói tartozások és egyéb kiadáselmaradások rendezésének szabályait.

Ugyanakkor az Önkormányzat rendelkezett kockázatkezelési szabályzattal, ellenőrzési nyomvonallal, szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével. A költségvetés és a zárszámadás folyamatát szabályozták, kötelezettségként írták elő a fejlesztések kockázatának feltárását és kezelését, valamint a beruházások pályáztatását. Kialakították a támogatások figyelési rendszerét, a pályázatkészítés feltételeit és szervezeti kereteit, továbbá az Önkormányzat által nyújtott működési és felhalmozási célú pénzeszköz-átadások feltételrendszerét.

További területeken is kiépítették a belső kontrolltevékenységet: feladat átadás-átvétel döntés előkészítésére, pénzügyi kötelezettségvállalások kockázatfeltárására, valamint a pénzintézeti szolgáltatások igénybevételének pályáztatási kötelezettségére, az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságok beszámolási kötelezettségére.

A belső kontrollok működését összességében jónak minősítette az ÁSZ vizsgálat annak ellenére, hogy a feladat-ellátási szerződésben nem rögzítették az előírt tartalmi követelményeket, nem tárták fel a fejlesztéseket megelőző döntés-előkészítési folyamatban a kockázatokat és a belső szabályozásban foglaltaknak nem tettek eleget teljes körűen a működési és felhalmozási célú pénzeszközátadások esetében.

Az ÁSZ az Önkormányzat gazdálkodási rendszerét ezt megelőzően 2009-ben ellenőrizte. Az ellenőrzés során 21 szabályszerűségi és egy célszerűségi javaslatot tett, amelyek mindegyike hasznosult.

Az ÁSZ ellenőrzés a polgármester, illetve a jegyző részére a következő nyolc, intézkedést igénylő javaslatot tette:

Polgármester részére:

- A költségvetés végrehajtásáról készített féléves beszámoló, valamint a zárszámadási rendelettervezet előterjesztése során tájékoztassa a Képviselő-testületet az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyi helyzetének alakulásáról.
- A pénzügyi egyensúlyi helyzet kedvezőtlen változása esetén terjessze a Képviselő-testület elé az egyensúly hosszú távú megőrzését, az adósságállomány újratermelődésének elkerülését biztosító intézkedések

bevezetéséhez szükséges döntési javaslatát.

- A szállítói kitettség és az Adósságrendezési tv. 4-9. §-aiban szabályozott adósságrendezési eljárás megindításának elkerülése érdekében a szállítói számlák esedékesség szerinti kiegyenlítése szabad pénzmaradvány esetén történjen meg; meghatározott gyakorisággal számoljon be a Képviselő-testületnek az Önkormányzat lejárt szállítói állománya alakulásáról. Intézkedjen a szállítói számlák esedékesség szerinti kiegyenlítéséről vagy a lejárt tartozások átütemezéséről.
- Terjesszen intézkedési tervet a Képviselő-testület elé jóváhagyásra, a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló, a feladatellátásban résztvevő gazdasági társaság pénzügyi helyzetének stabilizálása érdekében.

Jegyző részére:

- Működtessen a Bkr. 7.§ (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírásoknak megfelelő, a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok kezelésére alkalmas kockázatkezelési rendszert.
- Alakítsa ki „A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet” (továbbiakban: Bkr.) 8. § (1)-(2) bekezdései alapján azokat a belső kontrolltevékenységeket, amelyek biztosítják a pénzügyi-gazdálkodási folyamatok szabályosságát, a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását befolyásoló döntések kockázatainak kezelését. Készítse el a hiányzó szabályozást. Ennek keretében:
    - írja elő a feladat-ellátási szerződések minimum tartalmi követelményeinek meghatározásával összefüggő kontroll-tevékenységeket;
    - írja elő a hitelfelvételről, kötvénykibocsátásról szóló döntés előkészítése során a futamidő egyes éveit terhelő kötelezettségek költségvetési egyensúlyra gyakorolt hatásának vizsgálatát;
    - határozza meg a szállítói tartozások és az egyéb kiadáselmaradások rendezésének helyi szabályait.

Az ÁSZ jelentéstervezetét megküldte a polgármesternek, aki észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett.

Az ÁSZ jelentést, valamint a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet a polgármester az Önkormányzat Képviselő-testülete elé terjesztette elfogadásra. Az intézkedési tervet az Önkormányzat könyvvizsgálója véleményezte, és elfogadásra javasolta. A Képviselő-testület az intézkedési terv elfogadásán túl arról is döntött, hogy a 2014. évi belső ellenőrzési tervbe kerüljön betervezésre az intézkedési terv feladatainak végrehajtására vonatkozó utóvizsgálat.

15.1.2. „Utóellenőrzések – az önkormányzatok pénzügyi gazdálkodási helyzetének, szabályosságának utóellenőrzésére Fót" című, az Állami Számvevőszék által készített 15119. számú Jelentés

Az ÁSZ 2015. augusztus 4-én kelt Jelentésében számolt be az 1.1 pontban szereplő ellenőrzés utóellenőrzéséről.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a korábbi ÁSZ jelentésben foglalt javaslatokra készítettek-e intézkedési terveket, illetve az ebben meghatározott feladatokat végrehajtották-e. Ennek keretében ellenőrizte, hogy:

- a polgármester az intézkedési tervet határidőben megküldte-e az ÁSZ részére, szükség volt-e az elfogadást megelőzően kiegészítésre, azt az előírt póthatáridőben megtették-e, a Képviselő-testület a kiegészített intézkedési tervet elfogadta-e;
- az Önkormányzat az elfogadott (kiegészített) intézkedési tervében foglaltak megtételéről az abban előírt határidők betartásával gondoskodott-e;
- az elfogadott intézkedések esetleges késedelme, végrehajtásának elmaradása milyen szintű kockázatot jelez a pénzügyi gazdálkodásra és annak szabályszerűségére.

Az ÁSZ utóellenőrzése során a következőket állapította meg:

A korábbi ellenőrzés során feltárt hiányosságok alapján az Önkormányzat intézkedési tervet készített, melyet határidőben benyújtottak az ÁSZ részére. Az ÁSZ az intézkedési tervet kiegészítés-kérés nélkül elfogadta.

Az ÁSZ az elfogadott intézkedési terv kockázatelemzése alapján az intézkedési tervben szereplő feladatok végrehajtását értékeli, és besorolja.

Az ÁSZ által elfogadott intézkedési terv 8 tervezett intézkedésének besorolása az alábbi:

- egy feladat nem volt időszerű
- három feladatot határidőben végrehajtottak
- három feladatot határidőn túl hajtottak végre
- egy feladatot részben hajtottak végre

Az egyes besorolásokba tartozó intézkedések:

Nem volt időszerű: az Önkormányzat pénzügyi helyzete nem változott kedvezőtlenül, ezért a pénzügyi helyzet kedvezőtlen alakulása esetére előírt intézkedések megtételére nem volt szükség.

Határidőre végrehajtott feladatok:

- az Önkormányzat pénzügyi helyzetének alakulásáról a Képviselő-testület tájékoztatása,
- Belső Kontroll Kézikönyv felülvizsgálata és kiegészítése a feladat-ellátási szerződések minimum tartalmi követelményeinek meghatározásával összefüggő kontrolltevékenységekkel,
- az ellenőrzési nyomvonal kiegészítése a hitelfelvételről és kibocsátásról szóló döntés előkészítése során vizsgálandó területek szabályozásával, a hatásvizsgálati kontrollpontok beépítésével.

Határidőt követően végrehajtott feladatok:

- a lejárt szállítói állomány alakulásáról, a szállítói számlák esedékesség szerinti kiegyenlítéséről a polgármester késedelemmel, az előírt 2013. október 30-ai határidő helyett első alkalommal 2014. január 22-én tájékoztatta a Képviselő-testületet.
- A kizárólagos önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság pénzügyi helyzetének stabilizálására kidolgozott intézkedési tervet a polgármester 2014. január 22-én terjesztette elő a 2013. december 31-ei határidő helyett, melyet kiegészítést követően a Képviselő-testület 2014. február 19-én hagyott jóvá.
- A szállító tartozások és egyéb kiadáselmaradások rendezésének szabályozása 2013. december 31-e után 2014. március 3-án történt meg.

Részben végrehajtott feladatok:

- a pénzügyi egyensúlyt befolyásoló kockázatok kockázatkezelési rendszerének újra szabályozását biztosították, továbbá a Képviselő-testületi előterjesztésekben a pénzügyi kockázatokat bemutatták, azonban a kockázatkezelési rendszer működtetéséről nem minden esetben gondoskodtak.

Az ÁSZ jelentésében rögzítette, hogy a határidőn túl, illetve a részben végrehajtott feladatok alacsony kockázatot jelentenek a pénzügyi gazdálkodásra, annak szabályszerűségére.

15.1.3. Összefoglalás, javaslatok

Az ÁSZ 2009-2012. időszakra vonatkozó ellenőrzése megállapította, hogy az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya rövid és középtávon biztosított volt.

Az intézkedési javaslatokról (8 db) az Önkormányzat határidőben intézkedési tervet készített. Az intézkedési tervben szereplő feladatokat végrehajtották, illetve a végrehajtás hiányosságai (határidőn túli illetve részbeni teljesítés) alacsony kockázatot jelentenek a pénzügyi gazdálkodásra és annak szabályszerűségére.

A korábbi, 2009. évben végzett ÁSZ ellenőrzés a gazdálkodási helyzet javításához több, összesen 21 szabályszerűségi és egy célszerűségi javaslatot tett, amelyek mindegyike teljesült.

Fentiek alapján összegezhető, hogy az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének ellenőrzésére irányuló ÁSZ vizsgálatok által tett javaslatok az Önkormányzat által hozott intézkedésekben alapvetően hasznosultak.

15.2. A Magyar Államkincstár által végzett ellenőrzés

A Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága az Önkormányzat 3 költségvetési intézményénél vizsgálta az étkezési támogatás és a szociális étkeztetés 2013. évi elszámolását 2014. szeptember 29-től október 1-jéig terjedő időszakban.

Az ellenőrzés a következőket állapította meg:

- A bölcsődében elhelyezett gyermekek étkeztetésére, a szociális étkeztetésre és a tartós betegség vagy fogyatékosság miatt 50%-os kedvezménnyel étkező óvodai gyermekekre megállapított feladatmutató megegyezik a beszámolóban megadott feladatmutatóval.
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult óvodás gyermekeknél, valamint a 3 vagy több gyermek alapján 50%-os kedvezménnyel étkező óvodai gyermekeknél kiszámított feladatmutató 1-1 fő feladatmutatóval, azaz összesen 2 fő feladatmutatóval kevesebb a beszámolóban feltüntetettnél.

15.3. Nemzeti Adó- és Vámhivatal által végzett ellenőrzés

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal egyes gazdasági események valódiságának vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett az Önkormányzatnál. A 2013. augusztus 15.-én kelt jegyzőkönyv szerint az ellenőrzés a szociális utazási támogatások kézbesítésére irányult, az ellenőrzés alá vont 2011.01-12. időszakban. A jegyzőkönyv megállapítása szerint az utazási támogatásoknak a támogatottakhoz való eljuttatása dokumentált módon valósult meg. Az Önkormányzat dolgozója személyesen adta át a segélyt, melyet a támogatásban részesülők aláírásával ellátott átvételi elismervények igazolnak.

15.4. A könyvvizsgálói jelentések tanulmányozása, a javaslatok lekövetése

Az Önkormányzat 2013. és 2014. évi költségvetési beszámolóját a H.O.M.-Audit Kft. auditálta, a Társaság részéről könyvvizsgálóként Hegedűs Miklós (MKVK. szám: 004959) járt el.

A 2013. évi zárszámadás szerint az eszközök és források egyező végösszege 17.978.825 e Ft, módosított pénzmaradványának értéke 909.519 e Ft. A könyvvizsgáló véleménye szerint a 2013. évi zárszámadás az Önkormányzat vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet ad.

A 2014. évi költségvetési beszámoló szerint a teljesített költségvetési kiadás 2.751.511 e Ft, a teljesített költségvetési bevétel 3.239.090 e Ft, a maradvány 899.427 e Ft. A mérlegben az eszközök és források egyező főösszege 19.048.979 e Ft, a mérleg szerinti eredmény 2.921.013 e Ft.

A könyvvizsgálói vélemény szerint a 2014. évi éves költségvetési beszámoló megbízható és valós képet ad a 2014. évi költségvetés teljesítéséről, a 2014.december 31-én fennálló vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő gazdálkodásának eredményéről.

A könyvvizsgáló véleményének korlátozása nélkül három dologra hívja fel a figyelmet:

- az eredmény kimutatás a 13. havi bérköltséget és járulékait is tartalmazza, és e miatt az összemérés számviteli alapelv sérül.
- a számviteli rendszer jelentős átalakítása miatt a főkönyvi és analitikus nyilvántartás vezetésére alkalmazott számítógépes program adatszolgáltatása

kockázatot jelentett az éves összevont (konszolidált) költségvetési beszámolóban szereplő adatokra.

- A kötelezettségekkel terhelt maradványszámítási hiba miatt nem tartalmazza egyes áthúzódó személyi juttatások szociális hozzájárulási adóját, melynek összege 356 e Ft. Tekintettel arra, hogy a 2014. évi beszámoló javítása már nem lehetséges, ezért az áthúzódó járulék kiadásra a 2015. évi költségvetésben kell előirányzatot képezni.

A könyvvizsgáló 2015. május 17-én ún. *Vezetői levelet adott ki*, amelyben a Hungária Értékpapír Zrt ellen megindított felszámolási eljárásra (a felszámolási eljárás 2015. április 22-én indult el) reagálva rögzíti, hogy a Hungária Értékpapírnál elhelyezett kötvények értékét a 2014-es zárlatban elfogadták, de a kamatot a mérlegben nem számolták el. A tőke leírását a felszámoló biztos válaszától tette függővé. hogy a tőkét ki kell-e vezetni a vagyoni kimutatásból. A Vezetői levél speciális forma, felhívja a megbízó figyelmét egy problémára, de a vezetői levél nem nyilvános, azt nem kell csatolni az éves beszámolóhoz.

Az Önkormányzat 2013-2014. évi zárszámadását, illetve költségvetési beszámolóját az Önkormányzat könyvvizsgálója hitelesítette. A könyvvizsgálói jelentések szerint a beszámolók az Önkormányzat vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adnak. Mindkét év könyvvizsgálatához a polgármester Teljességi nyilatkozatot bocsátott a könyvvizsgáló rendelkezésére. Megbízásunk nem terjedt ki a beszámolók ismételt könyvvizsgálatára, ezért a záró mérlegek hitelességének értékelésére a könyvvizsgálói jelentések állnak rendelkezésre, melyek szerint a 2013-2014. évi záró mérlegek hitelesek. *Az előző fejezetekben jelzett könyvvezetési problémákról a könyvvizsgáló érintőlegesen, a megjegyzések második pontjában feljegyzést adott.*

15.5. A belső ellenőri vizsgálatok elemzése, a megállapítások lekövetése

15.5.1. 2013. évi belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok

Az Önkormányzat 2013. évi belső ellenőrzés munkatervét a Képviselő-testület 506/2012. (XI.14.) számú határozatával fogadta el. 11 vizsgálat elvégzését tervezte a belső ellenőrzés, ebből 2 a Fóti GESZ saját szervezeténél.

Az „Éves ellenőrzési jelentés és éves összefoglaló ellenőrzési jelentés Fót Város Önkormányzatánál és intézményeinél 2013. évben végzett belső ellenőrzési

tevékenységről”szóló, a Képviselő-testület 2014. április 16-i rendes ülésére benyújtott Előterjesztés szerint a belső ellenőrzés vezetője a Bkr. 49. § (3) bekezdése szerinti határidőben, a tárgyévet követő év február 15-ig elkészítette és benyújtotta a 2013. évi éves ellenőrzési jelentést.

A Képviselő-testület megtárgyalta és 217/2014. (IV.16) KT. számú határozatával elfogadta az Önkormányzatnál és az Önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél végzett belső ellenőrzési tevékenységről készített ellenőrzési jelentést és éves összefoglaló ellenőrzési jelentést az előterjesztés szerinti tartalommal.

Az Éves ellenőrzési jelentés és az összefoglaló éves ellenőrzési jelentés a Bkr. 48. § rendelkezéseinek megfelelően a következőket tartalmazza:

- a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján,
- a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján,
- az intézkedési tervek megvalósítása.

2013. március 1-jén az Önkormányzat által foglalkoztatott belső ellenőrzési vezető jogviszonya megszűnt, ezt követően külső szolgáltató látta el a belső ellenőrzési- és a belső ellenőrzési vezetői feladatokat.

Az Éves ellenőrzési jelentés megállapításait a következőkben foglaljuk össze:

A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján

A belső ellenőrzés az ellenőrzési tervben szereplő ellenőrzéseket elvégezte, az ellenőrzött szervezetek az ellenőrzés megállapításait és javaslatait elfogadták, egy szervezet esetében egyeztetést követően zárták le a jelentést. Soron kívüli, illetve terven felüli ellenőrzést nem végeztek.

A 2013. évben elvégzett 11 belső ellenőrzésből öt rendszer-, három szabályszerűségi- és három pénzügyi ellenőrzés lefolytatására került sor. Az ellenőrzés során különféle ellenőrzési módszereket alkalmaztak: szúrópróbaszerű kiválasztás, tételes ellenőrzés, folyamat szintű ellenőrzés, elemzés.

Az ellenőrzések tárgya és az ellenőrzött szervezet:

- Az Önkormányzat költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások,
- Közérdekű adatok közzététele,
- Pályázatok, projektek, kiemelten a közbeszerzés rendszere az Önkormányzatnál,

- Költségvetési előirányzat tervezése az Önkormányzatnál,
- Kötelezettségvállalás rendszere az Önkormányzatnál,
- Központi költségvetési támogatás az Önkormányzatnál,
- Fóti Közszolgáltató Nonprofit Kft. gazdasági rendszere,
- Pénzkezelés az Önkormányzatnál,
- Szigorú számadású nyomtatványok a Fóti Gazdasági Ellátó Szervezetnél,
- Pénztár működése, szabályozottsága a Fóti Gazdasági Ellátó Szervezetnél.

Az ellenőrzési tervben szereplő belső kontrollrendszer ellenőrzése az előzőekben felsorolt vizsgálatok keretében valósult meg.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési-, kártérítési-, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

A belső ellenőrzés vonatkozásában a Bkr. szerinti szervezeti és funkcionális függetlenség elemei, valamint az összeférhetetlenségre vonatkozó előírások érvényesültek. A belső ellenőrök jogaival kapcsolatban korlátozás nem állt fenn.

A belső ellenőrzés részére az ellenőrzött szervezetek a dokumentumokat, információkat rendelkezésre bocsátották, valamint együttműködési készségükkel segítették az ellenőrzést. A belső ellenőri munkát befolyásoló tényezőként tartalmazza a jelentés a jogszabályi környezet folyamatos változását, az ellenőrzéseknek az ellenőrzött szervezet munkájához való alkalmazkodását, a közös önkormányzati hivatal létrejötte miatt a pénz- és adóügyi ellenőrzés helyszíni ellenőrzésének kiterjesztését.
A belső ellenőrzési vezető a jelentésekről a Bkr. előírásának megfelelő nyilvántartást vezet.

A belső ellenőrzés felé nem jelzett az Önkormányzat a tevékenység fejlesztésére vonatkozó elvárásokat.

2013. évben a belső ellenőrzés tanácsadói tevékenység végzésére írásos megbízást nem kapott.

<u>A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján</u>

Az Éves ellenőrzési jelentés tartalmazza vizsgálatonként a belső ellenőrzés megállapításait, következtetéseit és ezek alapján javaslatait. A Költségvetési előirányzat tervezése az Önkormányzatnál tárgyú vizsgálatot kivéve valamennyi vizsgálathoz, több „kiemelt jelentőségű” megállapítás, következtetés és javaslat

kapcsolódik.

Belső Kontroll Kézikönyvben rögzítették a folyamatok feltárásának szabályait, a kockázatok elemzését, valamint az ellenőrzési nyomvonal kialakítására vonatkozó eljárás rendet.

Az Éves ellenőrzési jelentés értékeli a Bkr. 48. § bb) pontja szerint a belső kontrollrendszer öt elemét az alábbiak szerint:

- Kontrollkörnyezet: A belső szabályzatok folyamatos aktualizálása és ezek alkalmazása jól szervezett tevékenység. A szervezeti struktúra kialakítása megfelelő, a feladat- és felelősségi körök szabályozottak. Az ellenőrzési nyomvonal kialakításra került. A humán erőforrás részéről a szakmai felkészültség magas szintű.
- Kockázatkezelési rendszer: Az Önkormányzat összeállította kockázatkezelési rendszerét, mely megfelel a jogszabályi előírásoknak. A kockázatkezelési rendszer gyakorlati működtetése dokumentált.
- Kontrolltevékenységek: A folyamatba épített kontrollok napi szinten érvényesülnek a pénzügyi rendszerben. A megelőző kontrollok megfelelően, szigorúan és megbízhatóan működnek. A feltáró kontrollok biztosítását a belső ellenőrzés segítette. A már bekövetkezett „hibák" korrigálására helyrehozó kontrollok szükségesek. Amennyiben a korrigálás azonnal biztosítható volt, a belső ellenőrzés nem kötelezte intézkedési terv készítésére az érintett szervezetet.
- Információs és kommunikációs rendszer: A különböző csatornákon (munkaértekezlet, szabályzatok, képzések stb.) megvalósuló kommunikáció alkalmas arra, hogy az információk időben eljussanak a megfelelő döntési szinthez. Ügykövetési vagy adatbázis szoftvert nem alkalmaznak. 2013-ban került bevezetésre a REVISION SOFT belső ellenőrzést támogató informatikai rendszer, mellyel a belső ellenőrzés munkája nyomon követhető.
- Monitoring rendszer: Egyrészt az operatív tevékenység keretében, jellemzően vezetői ellenőrzés útján, másrészt az operatív tevékenységtől függetlenül a belső ellenőrzésen keresztül valósul meg. Elektronikus, naplózásra képes rendszer nem működik. A belső kontrollrendszer monitoring a különféle adatszolgáltatásokon, beszámolókon keresztül valósul meg. A belső ellenőrzés a pénzügyi kontrollok szabályos működésének ellenőrzése helyett fokozatosan a kockázatkezelés, a működés gazdaságossága, valamint a pénzügyi jelentések megbízhatóságát szolgáló kontrolltevékenység irányába mozdul el, ezzel támogatva a monitoring stratégiai elveit.

Az intézkedési tervek megvalósítása

A belső ellenőri jelentés lezárását követően az ellenőrzött szervezetek határidőre elkészítették intézkedési terveiket, melyeket a belső ellenőrzési vezető előzetes véleményezése után a jegyző hagyott jóvá. 2013. évben a belső ellenőrzések alapján jóváhagyott 38 intézkedésből 30 teljesült (78,9%), 8 intézkedés a következő évre húzódott át.

15.5.2. 2014. évi belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok

A belső ellenőrzés az Önkormányzat Képviselő-testülete által az 519/2013. (XI.20.) számú határozatban elfogadott ellenőrzési terv alapján végezte ellenőrzéseit. Az ellenőrzési tervben szereplő 9 ellenőrzésből 4 rendszer-, 3 szabályszerűségi- és 2 utóellenőrzés. A Fóti GESZ 2014. évi ellenőrzési terve 1 rendszer-, 2 szabályszerűségi- és 1 pénzügyi ellenőrzést tartalmaz.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. március 25-i ülésén a 132/2015. (III.25) számú határozattal fogadta el az „Éves ellenőrzési jelentés és éves összefoglaló ellenőrzési jelentés Fót Város Önkormányzatánál és intézményeinél 2014. évben végzett belső ellenőrzési tevékenységről”szóló előterjesztést.

Az Éves ellenőrzési jelentés a Bkr. 48. § rendelkezéseinek megfelelően a következőket tartalmazza:

- a belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján,
- a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján,
- az intézkedési tervek megvalósítása.

<u>A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján</u>

A 2014. évre tervezett 9 db ellenőrzést a belső ellenőrzés lefolytatta. Soron kívüli, illetve terven felüli ellenőrzésre nem került sor.

Az ellenőrzött szervezetek az ellenőrzés által feltárt megállapításokkal, javaslatokkal egyetértettek.

Az ellenőrzések tárgya:

- Az adók módjára behajtható tartozások és az adóhátralék behajtására tett intézkedések vizsgálata.
- 2013. évi közbeszerzések szabályszerűsége.

- A GESZ esetében a belső szabályozórendszer működésének ellenőrzése.
- Csomád vonatkozásában a gyermekétkeztetési belső ellenőrzési jelentés utóvizsgálata.
- A költségvetés beszámolójának megalapozottsági kontrollja.
- Az ÁSZ 13092 sz. vizsgálatára készült intézkedések végrehajtásának kontrollja.
- A Csomád Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat 2013. évi gazdálkodásának elemzése.
- Az uniós forrással támogatott fejlesztések megvalósításának és elszámolásának ellenőrzése.
- Az Önkormányzat 2013. évi költségvetéséből céljelleggel nyújtott támogatások ellenőrzése.

Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel.

2014. évben a belső ellenőrzési feladatokat az előző évhez hasonlóan külső szolgáltató látta el, aki egyúttal a belső ellenőrzési vezető is. A belső ellenőr a jogszabályi előírásoknak megfelelő képzettséggel rendelkezik.

A Bkr. által előírt szervezeti és funkcionális függetlenség követelménye teljesült, valamint az összeférhetetlenség esete sem állt fenn a belső ellenőr vonatkozásában.

2014. évben a belső ellenőri jogok korlátozása, sérülése vagy egyéb munkavégzést akadályozó probléma nem merült fel. A belső ellenőrzés lebonyolítását tartósan akadályozó tényező nem merült fel. A belső ellenőrzési vezető a Bkr. szerinti nyilvántartás folyamatos vezetését biztosította.

A jelentés szerint a belső ellenőrzés eredményesen működött, az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére jelzés nem érkezett. Tanácsadói feladat ellátására egy esetben kapott írásos megbízást a belső ellenőrzés, melynek alapján az Egyesített Szociális Egészségügyi és Pedagógiai Szolgálat, Fót (ESZEI) belső szabályozó rendszerének kialakításában vett részt.

A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

A Belső Kontroll Kézikönyvben rögzített kontroll rendszer elemei közül elsősorban a munkafolyamatokba épített ellenőrzés érvényesül a gyakorlatban. A belső ellenőri jelentések tartalmazzák az adott témakör belső kontrollját, illetve azok értékelését.

Az Éves ellenőrzési jelentés a Bkr. 48. § bb) szerint tartalmazza a belső kontrollrendszer

öt elemének értékelését:

- Kontrollkörnyezet: Nem változott 2013-hoz képest.
- Kockázatkezelési rendszer: Nem változott 2013-hoz képest.
- Kontrolltevékenységek: Nem változott 2013-hoz képest.
- Információs és kommunikációs rendszer: Nem változott 2013-hoz képest.
- Monitoring rendszer: Nem változott 2013-hoz képest.

Az intézkedési tervek megvalósítása

Az ellenőrzött szervezetek a szükséges intézkedési tervet határidőre elkészítették. 2014. évben a belső ellenőri megállapítások alapján 19 intézkedés került jóváhagyásra, melyek mindegyike teljesült.

15.6. Összefoglalás, javaslatok

Az ÁSZ 2009-2012. időszakra vonatkozó ellenőrzése megállapította, hogy az Önkormányzat pénzügyi egyensúlya rövid és középtávon biztosított volt.

Az intézkedési javaslatokról (8 db) az Önkormányzat határidőben intézkedési tervet készített. Az intézkedési tervben szereplő feladatokat végrehajtották, illetve a végrehajtás hiányosságai (határidőn túli illetve részbeni teljesítés) alacsony kockázatot jelentenek a pénzügyi gazdálkodásra és annak szabályszerűségére.

A korábbi, 2009. évben végzett ÁSZ-ellenőrzés a gazdálkodási helyzet javításához több, összesen 21 szabályszerűségi és egy célszerűségi javaslatot tett, amelyek mindegyike teljesült.

Fentiek alapján összegezhető, hogy az Önkormányzat gazdálkodási rendszerének ellenőrzésére irányuló ÁSZ vizsgálatok által tett javaslatok az Önkormányzat által hozott intézkedésekben alapvetően hasznosultak.

A könyvvizsgáló 2015. május 17-én ún. *Vezetői levelet adott ki*, amelyben a Hungária Értékpapír Zrt. ellen megindított felszámolási eljárásra (a felszámolási eljárás 2015. április 22-én indult el) reagálva rögzíti, hogy a Hungária Értékpapírnál elhelyezett kötvények értékét a 2014-es zárlatban elfogadták, de a kamatot a mérlegben nem számolták el. A tőke leírását a felszámolóbiztos válaszától tette függővé, hogy a tőkét ki kell-e vezetni a vagyoni kimutatásból. A Vezetői levél speciális forma, felhívja a megbízó figyelmét egy problémára, de a vezetői levél nem nyilvános, azt nem kell csatolni az éves beszámolóhoz.

Az Önkormányzat 2013-2014. évi zárszámadását, illetve költségvetési beszámolóját az Önkormányzat könyvvizsgálója hitelesítette. A könyvvizsgálói jelentések szerint a beszámolók az Önkormányzat vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről megbízható és valós képet adnak. Mindkét év könyvvizsgálatához a polgármester teljességi nyilatkozatot bocsátott a könyvvizsgáló rendelkezésére. Megbízásunk nem terjedt ki a beszámolók ismételt könyvvizsgálatára, ezért a zárómérlegek hitelességének értékelésére a könyvvizsgálói jelentések állnak rendelkezésre, melyek szerint a 2013-2014. évi záró mérlegek hitelesek. Az általunk jelzett könyvvezetési problémákról a könyvvizsgáló érintőlegesen, a megjegyzések második pontjában feljegyzést adott.

2013. május 15-től a belső ellenőrzési feladatokat külső szolgáltató látta el, aki egyúttal a belső ellenőrzés vezetője is volt. A belső ellenőrzés éves munkáját a Képviselő-

testület által elfogadott munkaterv szerint végezte 2013-2014. években. A munkaterv szerinti ellenőrzések mindkét évben realizálódtak. Az ellenőrzések büntető-, szabálysértési-, kártérítési-, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekményt, mulasztást nem tártak fel. Az ellenőrzések megállapításai alapján előírt intézkedéseket az érintett szervezetek végrehajtották.

A belső ellenőrzést végző külső szolgáltató a belső ellenőrzési tevékenységen kívül egy esetben kapott írásos megbízást tanácsadói tevékenység ellátására. A belső ellenőrzés szervezeti és funkcionális függetlensége nem sérült, összeférhetetlenség esete nem merült fel.

Az Éves ellenőrzési jelentések a Bkr. szerinti határidőben, a Bkr. előírásainak megfelelő felépítésben és tartalommal készültek el. Az Önkormányzat Képviselő-testülete az éves ellenőrzési jelentéseket határozataiban elfogadta.

Az Éves ellenőrzési jelentések alapján a belső ellenőrzés az Önkormányzatnál a vonatkozó jogszabályok alapján, eredményesen működött a 2013-2014. években.